

DOLENJSKI LIST
četrek
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
vsak

PRVA ČISTILNA NAPRAVA

DOBREPOLJE - V občini Dobrepolje bo te dni začela delati prva čistilna naprava, in sicer za vas Potiskavec v Strugah. Dela pri njeni montaži je izvajalo podjetje Komunalne gradnje Grosuplje, glavne dele čistilne naprave je dobavilo podjetje Nageler iz Avstrije, investitor pa je občina Dobrepolje, ki je za ta namen dobila pol sredstev od Ministrstva za okolje in prostor. Nova čistilna naprava je vredna preko 7 milijonov tolarjev.

LETOS ZAČETEK GRADNJE POKOPALIŠČA V SREBRNICAH

NOVO MESTO - Čeprav se je v proračunu predvidena vsota denarja za gradnjo pokopališča v Srebrnicah zmanjšala, na občini pravijo, da se bo gradnja z denarjem, zbranim s samoprispevkom mestnih krajevnih skupnosti, začela še letos. Zemljišče je kupljeno, izdelava projektov t.i. parkovnega pokopališča pa je v zaključni fazi. Novo mesto bo prihodnje leto moralo za gradnjo pokopališča nameniti več denarja, saj so na pokopališču v Ločni možni le še 4 pokopi, v Šmihelu pa 12, in še ti na račun predvidenih prekopov nekaj grobov na pokopališču v Stranski vasi.

• Ljudje so nesrečni zato, ker se z vsemi štirimi upirajo križu, ki ga morajo nositi. (Gotthelf)

Krška občina se razkraja

Če je bila občina Krško še pred desetletjem v vrhu slovenskih občin po narodnem dohodku na prebivalca, je šlo z zrušitvijo nekdanjih močnih gospodarskih velikanih vse navzdol. Še več. Dogodki, ki se vrstijo v zadnjem času, govorijo, da razpada tudi občina. Da lahko razlog za težave, ki so se nagrmadile, krivimo tudi občinsko vodstvo, je jasno pokazalo 17 svetnikov z izglasovano nezaupnico. Občina je pred velikimi investicijami v elektrogospodarstvu, ki ne bodo le obremenjevale okolja, pač pa bi lahko od njih lokalna skupnost tudi kaj iztržila, čeprav se občina v preteklosti ni izkazala kot najučinkovitejša pri pridobivanju republiških sredstev. Hkrati del občine preživlja travme ob zapiranju rudnika Senovo, gospodarstvu se vse slabše piše, krajani iz obrobja občine pa vse glasneje opozarjajo, da mora priti na boljše tudi na njihovem koncu.

Tako je vse bolj jasno, da se občine pač ne da voditi brez jasne politike ni sposobnih politikov, še manj pa jo usmerjati in obvladovati iz tujine, saj župana med njegovimi slovitiimi iztrži nadomeščajo ljudje brez pravih pristojnosti. Svetniki, ki so podprli nezaupnico, so svojo odgovornost po lastnem prepričanju do volilcev upravičili, enako pa je o sebi prepričana tudi nasprotna stran, ki je dejanje 17-ih svetnikov ocenila kot neodgovorno in brezplodno mešetarnje. Medtem ko se tisti, ki so se znašli na zatožni klopi, (zaenkrat) delajo, kot da se ni nič zgodilo. Čeprav se bo nekaj moralo zgoditi, saj bodo tako zahtevali volilci, ne več le svetniki.

TANJA GAZVODA

Sonja Gole, direktorica: "Na Nizozemskem so naši prikolic s 5 ležišči podelili prvo nagrado."

Adria spet na trdnih temeljih

V tej sezoni bodo v Novem mestu izdelali blizu 4.000 prikolic in skoraj vse bodo prodali na tujem - Spet avtodomi - Nagrada na Nizozemskem

NOVO MESTO - Adria Mobil, firma, ki je "nadomestila" Adrio Caravan, ki je šla v stečaj, je v lanski sezoni naredila 3.600 prikolic Adria, kar je 400 več kot leto poprej. Za novo sezono pa načrtujejo 3.800 do 4.000 enot; enot zato, ker bodo po dolgem času med njihovimi proizvodi spet tudi avtodomi. Tokrat gre za manjše avtodome Duo Van, ki naj bi jih prvo sezono izdelali okoli 100.

Lani poleti smo uspešno končali prvo sezono proizvodnje prikolic v novem podjetju Adria Mobil; takrat so bili tudi negativni vplivi stečaja Adrie Caravan minimalni, je povedala direktorica Adrie Mobil Sonja Gole, ki je to mesto prevzela lani septembra, potem ko je bilo novo podjetje že na trdnih temeljih in ga je zapustil dolgoletni direktor Danilo Plesničar. Sicer pa Goletova firma, delo v njej in razmere na trgu dobro pozna, saj v Adrii oziroma prej v

IMV-ju dela že 17 let, nazadnje je bila direktorica gospodarskega sektorja in to delo opravlja tudi še sedaj kot glavna direktorica.

Težave Adrie Caravan so soppadale z drastičnim zmanjševanjem trg in prodaje za vse evropske proizvajalce prikolic. Ob tem so se zniževale cene in to se nadaljuje. "Zato moramo še toliko bolj gledati na kakovost ter zmanjševati vhodne stroške; na tem področju smo že marsikaj dosegli, a žal tudi na račun manjše proizvodnje in s tem zmanjševanja števila zaposlenih," pravi Goletova. Sedaj je v Adrii Mobil redno zaposlenih okoli 220 delavcev, 20 pa začasno.

Tako rekoč vse Adriine prikolicice prodajo v zahodoevropskih deželah, največ na Danskem, Nizozemskem in v Italiji. Spet se nameravajo trdneje zasidirati tudi na nemškem in francoskem trgu. Blagovna znamka Adria je v Evropi znana in cenjena. Včasih je bil tržni delež Adrie v Evropi 10-odstoten in večji, danes je kljub vsemu še vedno 3,5-odst., ob tem da se je v zadnjih petih letih prodaja prikolic v Evropi za polovico zmanjšala. "Naš cilj ni z novimi vlaganji širiti trg na Vzhod, ampak povečevati prodajo in tržni delež na naših tradicionalnih trgih," pravi Goletova. Resnejših težav v proizvodnji ni, plače po kolektivni pogodbi pa izplačujejo redno. Povprečna neto plača proizvodnih delavcev znaša okoli 50 tisočakov.

A. BARTEJL

DOLENJSKI LIST

vaš četrtek prijatelj

STELETOVO PRIZNANJE ANDREJU HUDOKLINU

LJUBLJANA - Prejšnji četrtek je Slovensko konservatorsko društvo v Narodni galeriji v Ljubljani podelilo Steletovo nagrado in priznanja za dosežke v konservatorski stroki. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. France Bernik. Steletovo nagrado za življenjsko delo je dobil akademik prof. dr. Emilijan Cevc, predvojni novomeški gimnazijec. Podelili so tri Steletova priznanja za leto 1996 in eno je dobil tudi Andrej Hudoklin iz novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Hudoklin je to visoko priznanje dobil za aktivno vlogo pri ohranitvi močvirskega sveta Jovsov ob Sotli in za ureditev izvirnega območja ponikalnice Teme-nice.

OBISK NOVOMEŠKE EVANGELIJSKE SKUPNOSTI - V nedeljo, 9. marca, sta na povabilo pastora novomeške Evangelijske cerkve Daniela Brkiča obiskala to versko skupnost direktorica urada vlade republike Slovenije za verske skupnosti Nina Čož in svetovalec urada Gregor Lesjak. Najprej sta se udeležila jutranjega bogoslužja, potem sta si ogledala cerkev, ki je znan novomeški sakralni spomenik, in se s pastorem Brkičem pogovorila o aktualnih temah, ki zadevajo Evangelijsko cerkev, njeno organizacijo, potrebe in načine dela.

Nezaupnica krškemu županu Siterju

Svetniki župana pozivajo, naj zaradi neizpolnjevanja nalog odstopi - Soodgovoren tudi tajnik - Svetniška skupina SKD ne priznava legitimnosti seje

KRŠKO - Občina Krško je prejšnji četrtek doživela tisto, o čemer se je šepetalo že nekaj časa. 17 svetnikov (vsi svetniki LDS ZLSD, trije samostojni in en svetnik SLS) so v pisni zahtevi za sklic izredne seje občinskega sveta opozorili na izredno težaven položaj občine Krško in neučinkovitost občinske uprave, na kateri so, potem ko so jo demonstrativno zapustili župan, tajnik in člani občinske uprave in nekaj svetnikov SLS in SKD, sprejeli javni poziv županu Danilu Siterju, naj odstopi, sklep o umaknitvi imenovanja tajnika občine Vinka Baha, razrešitev nadzornega odbora in sekretarja občinskega svetnika Tomaža Petana.

Svoj odstop sta ponudila tudi predsednik občinskega sveta Franc Bogovič in podpredsednik Stane Dvoršek, ki pa nista dobila nezaupnice. "Sklepi občinskega sveta se ne izvršujejo, proračun se izvaja mimo občinskega sveta.

VINKO BAH IN DANILO SITER - Po mnenju 17 svetnikov nosita glavno odgovornost za slabo stanje v občini.

takšne razmere, vendar žal brez uspeha, zato podpisani svetniki ne moremo prevzeti odgovornosti za nastale razmere in zahtevamo, da se pred 24. redno sejo občinskega sveta Krško skliče izredna seja," je zapisalo 17 svetnikov, ki so kljub dvema prekinitvama in posvetoivanjem nasprotni strani dosegli uvrstitev izredne seje na dnevni red, podpisani svetniki pa so imeli sejo samj s sabo, čeprav svet šteje 31 svetnikov.

17 svetnikov ugotavlja, da sta za slabo stanje v občini odgovorna predvsem župan občine Danilo

Siter in tajnik občine Vinko Bah. Kljub temu da se občinskemu vodstvu izteka polovica mandata, občina še vedno nima razvojnega programa, občina Krško je v Posavju vse bolj osamljena, občinski proračun se ne izvaja v skladu z vsakoletnim odlokom. Kot je sku-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PREDSTAVITEV V LJUBLJANI

LJUBLJANA - V razstavnem prostoru Domusa na Slovenski cesti se od večeraj predstavljajo večji vinogradniki in vinarji Dolenjske in Bele krajine. Poleg vin razstavljajo tudi mlečne in mesne izdelke, kruh in pecivo, sadne sokove, žgane pijače in druge dobrrote, s katerimi bi radi v pokrajino pritegnili turiste. Na razstavnem prostoru bo danes popoldne tudi poslovno srečanje, na katerem bodo sodelovali župani iz širše Dolenjske, srečanje pa bodo s svojim nastopom popestrili dijaki srednje kmetijske šole Grm. Razstava bo odprta do 19. marca vsak dan razen sobote od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Vstop je prost.

VREME

Od jutri naprej bo spremenljivo vreme z možnimi rahlimi padavinami.

Berite danes

- stran 2:
• Zamenjava vodstva Dane in naložba
- stran 5:
• "Vaje" na sipinah gasilcem odveč
- stran 6:
• Akumulatorji in čreva nad jezerom
- stran 7:
• Zaradi smeti Dolenja vas na barikade
- stran 11:
• Sodba zoper novinarko Dela razveljavljena
- stran 12:
• Stajerke padle kot zrele hruške
- stran 13:
• Se Romi res lahko poživljajo na vse?
- stran 15:
• "Slovenec sem po poklicu"
- stran 19:
• Od miganja z repom pozneje boli glava

FIESTA '97

0608/59-059
Pač 068/21-123

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- * Odkupujemo delnice KRKE serije B, Petrola, pivovarn Union in Laško ter ostale
- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

36. SALAMIADA V SEVNICI - Predsednik ocenjevalne komisije Franc Škabec, upokojeni medobčinski tržni inšpektor, je povedal, da je bila letošnja kakovost salam dobra in da napreduje tudi tehnologija, saj niso niti ene izvrgli. Zmagal je sevniški gostinec Jože Teraž, pri klobasah pa Miran Kozmus pred Golubom Ivankovičem in Davornom Rangusom. Komisija si je gasila žejo s krškimi cvičkom. Za to priložnost je sevniški pekarna Kruhek spekla Teraževim poseben kruh. Več na zadnji strani. (Foto: P. Perc)

Politična (ne) kultura

Letošnji pogovori med Lojzetom Peterletom in Marjanom Podobnikom o duševni kondiciji slednjega so postavili na stran marsikatero vprašanje, ki zadeva usodo Slovenije. Peterletove besede o Podobnikovem duševnem zdravju bi bile sicer lahko precej vplivne, posebej še, če vemo, da so v neki državi pred časom celo vrgli z oblasti vladarja, pri katerem so nasprotniki "ugotovili" nepristevnost. Vendar ob Peterletovi medicinski obarvani zgovornosti na rovaš Podobnika bode v oči predvsem vprašanje, kako močno je Slovencem že uspelo razviti politično kulturo in kulturo medsebojnega pogovora. Videti je, da v medsebojnih obračunih nemalokrat zmanjka pomembnih podatkov, zato v vsaki novi rundi medsebojnega besednega spopada prihajajo v obtok vedno novi očitki. Tako sčasoma postanejo nepomembni pravi vzroki za začetek spora, napadalec (običajno ta) pa skuša očrtniti žrtev, kolikor le more. Pri tem ni nič čudnega, če se vsa začetna vzvišena razprava o svetovnih temah prevesi v navadno gostilniško zmerjanje dveh ali več ljudi, ki so odvrgli svetniški sij izvoljenega predstavnika ljudstva ali avreolo kakega drugega plemenitega vseveda. Ampak ta lahkotnost obtoževanja - recimo ji stopnja politične kulture - tiči v narodu, je kot dedna, mar ne? Kako doživljate in pojmuje politično kulturo na Slovenskem? Na to se je osredotočila tudi današnja anketa.

DARJA KOBE, ekonomistka iz Sardinje vasi pri Semiču: "Vsi, ki govorijo v javnosti, bi se morali zavedati, kaj rečejo. Vanje niso uprte le naše, ampak tudi oči tujcev, ki tako dobijo sliko o nas. Osebnost obračunavanje med znanimi ljudmi naj bi ostalo med štirimi stenami. S pomanjkanjem politične kulture človek bolj škodi samemu sebi kot tistemu, ki so mu bile namenjene njegove besede."

BOŠTJAN ZUPANČIČ, komercialist iz Rosalnice pri Metliki: "Naša demokracija je še mlada in vse je precej novo. A morali se bomo navaditi, da bodo padali še nižji udarci kot doslej. Stvar vsakega posameznika in njegove kulture je, ali bo izrekel žaljivke ali ne. Če jih bo in bodo sledile posledice, mora tisti, ki je žalil, tudi na to računati, najbolje že prej, preden je kaj rekel."

DARJA NEČEMER, prodajalka v poslovalnici Oprema sevniškega Mercatorja: "Politiki, še zlasti poklicni, denimo poslanci v državnem zboru, ki jih davkoplačevalci dobro plačujemo, bi morali biti za zgled v svojem obnašanju in še posebej v svojih javnih nastopih. Po tistem, kar spremljamo po naših medijih, bi lahko sklepali, da številnim našim politikom primanjkuje kulture."

SIMONA ŠTEPEC, kozmetičarka iz Trebnjega: "Za politiko se posebej ne zanimam, saj že na osnovi bežnega spremljanja političnega dogajanja pri nas in pogovorov znancev, soglašam s tistimi, ki menijo, da je škoda časa in zdravja, da bi me vznemirjali politiki, ki so se očitno nekako pomotoma, čeravno največkrat po svoji volji, znašli na pomembnih položajih."

MARKO KLINC, fotograf iz Novega mesta: "Politične kulture pri nas ni, tako kot ni prave demokracije. To, kar se zadnje čase dogaja na našem političnem prizorišču, spominja na anarhijo. Kulturo dialoga poznajo le redki politiki, večini pa je dostojanstvo in spoštovanje tekmecev nekaj povsem tujega."

MARJAN ABRAM, podjetnik iz Rožnega: "Politična kultura je odsev stopnje demokracije. Pri nas še ni najbolj razvita, verjetno pa bo bolje, ko se bo število političnih strank zmanjšalo, kar bo vplivalo tudi na boljši politični dialog in kvalitetnejše delo. Sem občinski svetnik in menim, da je politična kultura na občinskem nivoju katastrofalna, nekoliko bolje pa je v parlamentu."

ZORAN CVETKOVIČ, poštar iz Dobove: "Če si poslanci med seboj očitajo, kar si očitajo, naj si. Jaz jim res ne morem pomagati, če kregajo med seboj. Precej ljudi je proti takemu obnašanju politikov. Bolj kot prepripi poslancev me skrbi, če nam bo nova vlada res znižala plače. Če bo referendum, me tudi skrbi, saj bom spet moral nositi tako velike kupe papirja."

IGOR JAMNIK, varuh iz Ribnice: "Vsak ima pravico do zasebnosti in tako bi moralo biti tudi v politiki. Kaj počne politik doma, ne bi smelo zanimati nikogar, pomembno bi moralo biti le to, kaj počne navzven s svojim delom. Vse ostalo je metanje polen pod noge in medsebojno obračunavanje političnih nasprotnikov. Politična kultura pri nas je na nizki ravni."

MIRO AUPIČ, direktor programa PE v Melaminu Kočevje: "Politična kultura je razmeroma na nizki ravni, kar je posledica tega, da je demokracija pri nas še novost. Stvari se bodo spremenile, ko bodo stranke ideološko-politično povsem razmejevale. Sedaj politiki gledajo politiko le skozi prizmo svojih koristi in tako se tudi obnašajo. Ljudje, ki politikom preveč zaupajo, pa so razočarani."

Dr. Franc Rode

Novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit

V začetku tega meseca je Slovenija dobila novega nadškofa in metropolita. Papež Janez Pavel II. je namreč v skladu z zakonom o cerkvenem prava sprejel odpoved pastoralni službi dosedanjega ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja in za novega ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita imenoval 63-letnega dr. Franceta Rodeta, ki bo vodstvo slovenske Cerkve prevzel v kratkem.

Lazarist mstr. dr. Franc Rode se je rodil 23. septembra 1934 na Rodici pri Domžalah. Družina je po drugi svetovni vojni emigrirala najprej v Astrijo, potem pa v Argentino, tako da se je Franc Rode šolal predvsem v tujini in leta 1960 v Parizu prejel duhovniško posvečenje, tri leta kasneje pa je postal doktor teologije na pariškem Katoliškem inštitutu. Od leta 1967 je bil v Ljubljani ravnatelj bogoslovcev lazaristov in predavatelj na Teološki fakulteti. Leta 1981 je odšel v Vatikan, kjer bil sprva član papeškega sveta za dialog z neverujočimi, nato pa vse do zdaj tajnik papeškega sveta za kulturo. Franc Rode se je ob vseh teh dolžnostih posvečal tudi pisanju in je postal znan publicist ter avtor številnih knjig, kot so Mesec dni na Rdečem otoku, Živa verstva, Uvod v moderni ateizem, Čast dežele, ki je izšla prav te dni, in drugih.

Ribnica podpira kandidaturu Boruta Pahorja

Priprave na sobotni kongres Združene liste v Ljubljani

RIBNICA - 5. marca so se v Miklovi hiši zbrali člani Združene liste socialnih demokratov območne organizacije, v kateri se združujeta potoška stranka in krajevna organizacija iz Sodražice. Uvodoma je predsednik OO Lado Orel podal oceno o sorazmerno slabih rezultatih na zadnjih volitvah. Članstvo, ki se osiplje, je nedelavno in čaka. Ni samoiniciative, pre malo pobud pa je tudi v vrha stranke. Predlagano je bilo, naj se poskusi z ustanavljanjem vaških organizacij, saj so območja, na primer Draga, nepokrita in zato skoraj pasivna.

Tako menijo, da bo na kongresu ZLSD, ki bo 15. marca v Cankarjevem domu, nujna dopolnitev statutarnih pravil. Na kongresu je pričakovati občutne spremembe v vrhu stranke. Izmed štirih predlaganih kandidatov za predsednika stranke so v Ribnici podprli Boruta Pahorja, za sekretarja Dušana Kumra, medtem ko so za podpredsednika stranke predlagali ali Sonjo Lokar ali Miloša Pavlico. Za kongresna delegata so potrdili Janeza Ravnikarja in Franca Petka, sodeloval pa bo tudi predsednik Lado Orel, in sicer kot član komisije za pripravo statuta.

A. KOŠMERL

• Krščanska vera nima nič opraviti s krščansko politiko. (Tamara)

Zamenjava vodstva Dane in naložba

Po tem bodo v mirenski Dani predvsem pomnili leto 1996 - Prejšnje vodstvo slabo ocenilo finančne naložbe - Naložba v polnilno linijo sokov, vredna 3 milijone mark

MIRNA - V mirenski Dani so lani ustvarili za četrtno več čistih prihodkov iz prodaje kot leto poprej. Prihodki od prodaje na domačem trgu so bili večji za petino, prihodki od prodaje na tujem trgu pa so bili nekaj več kot še enkrat večji v primerjavi z letom 1995.

"Leto 1996 pa si bomo zapomnili po nekaterih izredno pomembnih dogodkih, predvsem po zamenjavi vodstva podjetja in odločitvi o novih investicijah. Do zamenjave vodstva je prišlo zaradi ocene slabo naloženih finančnih

naložb, ki še danes predstavljajo del nekritih terjatev. Za del teh terjatev smo bili po zakonu in v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi dolžni oblikovati popravek - odpis. Popravek se nanaša predvsem na eno terjatev,

katere glavnicu predstavlja 58 milijonov tolarjev, in na odpis obresti v višini 28 milijonov tolarjev. Dobiček iz poslovanja, prihodki od financiranja in izredni prihodki niso bili dovolj veliki, da bi lahko pokrili oblikovane popravke, ki se nanašajo na poslovanje iz preteklih let," je povedal vršilec dolžnosti direktorja 190-članskega kolektiva Dane, Jože Pravne.

Pomembna odločitev Dane v preteklem letu je bila podpis pogodbe, vredne 3 milijone mark za posodobitev proizvodnje sokov z nakupom linije za polnjenje v blok embalažo. Te dni se je končalo poskusna proizvodnja, zmogljivost linije pa znaša 5000 embalaž-

Jože Pravne

nih enot na uro! Gre za povsem novo tehnologijo, za aseptično polnjenje, kjer polnijo v litrsko ali četrlitrsko laminatno embalažo pasteriziran sok, ohlajen na sobno temperaturo, v polnilnem stroju pa so sterilne razmere, brez škodljivih mikroorganizmov, ki bi lahko povročili kvarjenje sadnega soka.

Po besedah Pravne so v Dani z letošnjim planom predvideli 40 odstotno vrednostno rast, količinsko pa nad 50-odstotno povečanje, predvsem na račun že omenjene nove naložbe in pričetek polnjenja sokov v t.i. stekleno servirno embalažo. Gre za dvodecilitrsko stekleničke, ki se na našem trgu še uveljavljajo, pri sosedih Hrvatih pa je možen le še tak način strežbe,

P. PERC

Dva župana na Uršnih selih

Bodo v Birčni vasi uredili zapornice ali obvoznico? - Kaj je s koncesijo za črpanje vode?

URŠNA SELA - Zagreti predsednik krajevne skupnosti Uršna sela Matija Zamida je za petek zvečer v glasilskem domu na Uršnih selih sklical sestanek, na katerem je tekla beseda o skupnih potrebah in interesih sosednjih krajevnih skupnosti. Poleg predstavnikov KS Birčna vas in Straža so se sestanka udeležili še župana novomeške in semiške občine Koncilija in Bukovec ter občinski sekretar za komunalne zadeve Strmole.

Najprej je beseda tekla o nezavarovanem železniškem prehodu v Birčni vasi, na katerem se je pripetilo že veliko nesreč, tudi s smrtnim izidom. Številni ljudje, ki se vsak dan vozijo čez ta prehod, med njimi so tudi iz sosednje semiške občine, se zavzemajo, da

bi to črno točko čimprej odpravili. Zavarovanje takega prehoda z avtomatskimi zapornicami pa stane okoli 30 milijonov tolarjev, od tega mora občina prispevati polovico. Novomeški župan je povedal, da za letos ni nobenih možnosti, kajti zadovoljni bodo, če bodo letos končno zavarovali prehod v Potočni vasi, za kar so v občinskem proračunu namenili potreben znesek. "Je pa prehod v Birčni vasi za tistim v Potočni vasi najbolj kritičen," je povedal Strmole. Ob tem se pojavlja še ideja, da bi ob Birčni vasi naredili obvoznico, s tem pa bi odpadel tudi problem s prehodom.

Gornje Laze, vasica v semiški občini, nima vodovoda. Predlagajo, da bi vodo na Gornje Laze speljali iz zajetja v Radohi. Pred vojno se je iz tega zajetja oskrbovalo okoli 30 hiš in tamkajšnja parna žaga, za silo so ohranjeni tudi še rezervoarji. Dogovorili so se, da bodo strokovnjaki stvar pregledali in ocenili.

Razpravljali so tudi o ideji za cestno povezavo Uršnih sel z Drganjimi seli. V razpravi pa se je pokazalo, da je pomembnejše vprašanje vodovoda za Drganja sela. Komunalci pa naj povedo, kaj bi bilo smotnejše, ali vodovod speljati z Uršnih sel ali iz Straže.

A. B.

Nezaupnica...

(Nadaljevanje s 1. strani)

pina svetnikov zapisala v informaciji o stanju v občini, pa župan samovoljno prerazporeja sredstva.

"Župan je po poslovniku dolžan občinskemu svetu poročati o delu občinske uprave. Tega v dveh letih ni storil niti enkrat. Žal tudi nadzorni odbor ne opravlja svoje naloge," je opozoril svetnik Robert Kerin in navedel več primerov oškodovanja občinskega premoženja. Žal se niso uresničevali niti sklepi glede zapiranja rudnika Senovo.

Svetniki so opozorili tudi na nepravilnosti v občinski upravi: na zaposlovanje kadrov z neustrezno izobrazbo in prezaposlovanje, na koncentriranje nalog v uradu župana, da župana v odsotnosti nadomešča tajnik, kar je v nasprotju s statutom, namesto da bi župan predlagal podžupana, in še kaj. "Župan se sej občinskega sveta ne udeležuje, čeprav ga k temu zavezuje poslovnik. O svojih številnih službenih potovanjih po tujini in rezultatih teh potovanj ne poroča občinskemu svetu," opozarjajo svetniki. Nekateri krajevene skupnosti se že odločajo za

• Kljub temu da je bila na dnevnem redu tokratne izredne seje najbolj vroča točka v dvehletnem mandatu, se je seja končala kmalu in brez večjih razprav, saj je večji del svetnikov, ki so bili nasprotnega mnenja, kot tudi župan in tajnik, zapustilo sejo. Kot protiutež na številne hude obtožbe je spregovoril Martin Kodrič (SKD): "Vse kritike so neutemeljene. V zadnjih dveh letih so bili v občini številni pozitivni premiki, kar za leta predtem ne moremo trditi. Če samo pogledamo dom upokojencev: gradili ste ga za lastne žepi!" Sicer pa stališče svetniške skupine SKD objavljamo med pismi bralcev.

ustanavljanje svojih občin, saj se ustvarja vtis, da je vsaka razdružitev in ustanovitev novih občin boljša kakor skupno življenje v sedanji občini.

Poziv županu, naj odstopi s funkcije župana in umakne imenovanje tajnika občine ter sklep o razrešitvi sekretarja občinskega sveta in nadzornega odbora, je skupina 17 svetnikov predlagala v prepričanju, da je ob drugačni, boljši personalni zasedbi in ob drugačni aktivnosti možno zagotoviti ustvarjalno sožitje občinskega sveta in občinskih funkcionarjev ter s tem preseči sedanjo pasivnost in mrtvilo.

T. GAZVODA

POGOVORI NA URŠNIH SELIH - Pogovora o skupnih potrebah in interesih sosednjih krajevnih skupnosti na Uršnih selih sta se udeležila tudi župana novomeške (desni) in semiške občine (levi).

Ljubljansko pismo

(Pre)drago delo

Nezaslužene plače?

LJUBLJANA - Kmalu po izvolitvi nove vlade nam je dr. Janez Drnovšek o tem v TV intervjuju že sam natrosil nekaj razveseljivih podatkov. Tako se gospodarska rast povečuje (od leta 1992 je višja za 16 odstotkov), letna inflacija je nižja od deset odstotkov, povečala se je vrednost tolarja. A žal: povečuje se tudi brezposelnost, še posebno tam, kjer si naša podjetja konkurirajo na zunanjih trgih. Zanimivo pa je, da se je rast brezposelnosti v zadnjem letu v Mariboru ustavila, bolj pa zdaj narašča v Celju in Sevnici. Vendar je tudi nekaj obetov: na gospodarjenje, zlasti na večje možnosti za izvoz, bo morda močno vplivala konjunktura v Nemčiji.

Znano je, da visoki stroški dela in pridobljenih socialnih pravic zmanjšujejo konkurenčnost industrije. Gospodarstveniki v razvitih državah se bojujejo, da bo selitev proizvodnje k cenejšemu delu še pospešila rast brezposelnosti, zmanjšala število delovnih mest in povečala socialne stiske ljudi. Tudi pri nas takih opozoril ni malo. Tako strokovnjaki Ekonom-

skega inštituta ljubljanske pravne fakultete opozarjajo, da so bruto plače lani realno zrastle kar za 7,4 odstotka, to je za še enkrat toliko, kot je v tem času zrastle domači bruto proizvod.

Marsikateremu podjetju zaradi pretirane rasti plač ter davkov in prispevkov, ki so vezani nanje, že grozi potop. Pri tem ima precejšen apetit tudi država - davki in prispevki na plače se hitreje povečujejo kot bruto domači proizvod - že vse od leta 1992.

Plat zvona bijeta tudi delodajalsko združenje in gospodarstva zbornica. Zbornična služba za konjunkturo in ekonomsko politiko je izračunala, da gospodarstvo za uro dela, skupaj s prispevki na plače, ki jih plačujejo delodajalci in zaposleni, regresom za prehrano, plačilom za odmor, plačilom za prevoz na delo in dodatnim davkom na izplačane plače, zdaj plača že 1.018, industrija in rudarstvo pa 940 tolarjev. Tako je oktobra lani stala delodajalca povprečna neto plača v industriji in rudarstvu, ki je dosegla 74.297 tolarjev, pravzaprav 158.926 tolarjev.

Svarila, dokazovanja in napadi na plače se torej vrstijo in krepijo. A kaj se da tu storiti? Kot kaže, bolj malo, vsaj dokler bo v veljavi sedanji način uravnavanja plač s kolektivnim dogovarjanjem in sistemom določanja plač v negospodarstvu.

VINKO BLATNIK

DOM - Propadajoči Narodni dom, prvi tak dom na Slovenskem sploh, je ena večjih sramot Novega mesta. Pred 120 leti ga je takratno Novo mesto zgradilo, danes pa ga toliko večje in bogatejše ne more niti vzdrževati, kaj šele, da bi poskrbelo za njegovo temeljito obnovo in mu vdihnilo novo vsebino. Ne samo to. Pred očmi prebivalcev se dom dobesedno podira. Padajoči omet in opeke resno ogrožajo varnost mimoidočih, predvsem pa mimovozečih, saj je ozka Sokolska ulica, na kateri Narodni dom (komaj še) stoji, ena najbolj prometnih novomeških cest.

POZDRAV - Prireditev Pozdrav rojakom je bila lani poleti. V poplavi raznih bolj ali manj zabavnih prireditev se je najbrž le malokdo še spominja. Da pa ta za nekatere očitno tako pomembna prireditev ne bi šla kar tako v pozabo, skrbijo plakati, ki so še dandanes nalepljeni na šipah še neurejenega lokala na Novem trgu poleg lekarne.

PÖGREB - Dandanes vlada konkurenca na številnih področjih. Tudi pogrebna dejavnost ni izjema. Tako lahko prebiramo osmrtnice raznih pogrebnih firm. Vsem je skupna ena stvar: da ni prav nobene lektorske konkurence. Še več, teksti na osmrtnicah so največkrat jezikovno, slovnično pa tudi oblikovno prava skrupucala. Eno pa je gotovo: zaračunati znajo vsi.

POKOJNIK - Na naslov Ivana B. iz Straže je prišlo pismo z novomeške davkarje. Ker ga možak, ki je lani umrl, ni mogel odpreti, so to storili njegovi svojci. Kuverta je bila prazna. Morda so davkarji poziv za prijavo dohodnine poslali že na novi naslov?

BOMBA - V ponedeljek popoldne so bile v Srednješolskem centru, kjer v tem šolskem letu v popoldanskem času gostuje tudi novomeška gimnazija, govorilne ure. Nekaj pred tretjo uro popoldne, ko se je pouk že začel, je anonimnež po telefonu sporočil: "Dost mam! Ob treh bo eksplodirala bomba." Seveda je bilo pouka takoj konec in tudi govorilne ure se niso začele. Kot je ob takih dogodkih običajno, bombe niso našli, "nastavljalca" pa tudi (še) ne. Bolj malo verjetno je, da bi bil dober dijak, ki bi se bal, da bodo starši o njegovem uspehu in vedenju slišali kaj pohvalnega.

Ena gospa je rekla, da v novomeški gimnaziji ni potrebno nastavljalci bombe. Stavba je že prazna, podrla se bo pa sama od sebe.

Suhokranjski drobiž

ZAHVALA UPOKOJENCEM - Društvo upokojencev z Dvora šteje preko 200 članov in članic. Na nedeljskem občnem zboru jim je za prizadevno delo podelila priznanje Dragica Rome iz Občinske zveze DU. Tako je prevzel priznanje v imenu društva njen predsednik Franc Šenica, med posamezniki pa sta dobila priznanje tudi Ivan Mirtič z Dvora in Marija Fabjan iz Sadinje vasi.

VRHUNSKI ŠPORTNIKI - Kar nekaj mladih športnikov imamo v Suhi krajini, na katere smo lahko ponosni. Med te sodijo obetavni odbojkarji, na svoje dosežke pa sta opozorila tudi Danica Gliha z Jame pri Dvoru, ki je osvojila kar dve medalji na svetovni zimski specialni olimpiadi, in pa Martin Fabjan iz Lipja, ki dosegla vse boljše rezultate v lokostrelstvu. Pred kratkim je na državnem prvenstvu v lokostrelstvu v disciplini "Goli lok" dosegel odlično 2. mesto.

ZADNJA NOVICIJA - Že dalj časa se govori o nameravani selitvi Novolesove tovarne na Dvoru. Te dni je Novolesovo vodstvo dokončno sklenilo, da proizvodnjo galanterije preseli v prostore v Straži. To bo za dolino precejšen udarec, saj je imelo delo v tej tovarni kar precej delavcev. Upati je le, da bodo prostori, ki bodo ostali, izkoriščeni.

NOVA PRIDOBITEV VISOKOTLAČNA BRIZGALNA ZEUS 5 - Gasilci PGD Mirna Peč, ki bo letos praznovalo 95. rojstni dan, so v nedeljo, 9. marca, dopoldne na pobudo Občinskega gasilske zveze Novo mesto in italijanskega podjetja Unigreen, ki je izdelalo napravo, predstavili delovanje visokotlačne brizgalne ZEUS 5. Z novo pridobitvijo, ki omogoča gašenje z vodo, peno in prahom, so na poskusni akciji na travniku za mirnopoško osnovno šolo pogasili dva stara odpadna avtomobila. Akcija, ki so se je poleg domačih gasilcev udeležili tudi gostje, je uspela. Predsednik PGD Mirna Peč Mirko Krevs je povedal, da so nakup brizgalne, ki je stala 18 tisoč nemških mark, omogočili: polovico Ministrstvo za varnost in reševanje RS, polovico pa Občinska gasilska zveza Novo mesto, KS Mirna Peč, sponzorji in domači gasilci z veselico. Vsem se za pomoč lepo zahvaljuje. (Foto: L. Murn)

DOLENJSKI LIST

ŠKOCJANSKO DRUŠTVO UPOKOJENCEV O DELU - V nedeljo, 9. marca, je škočjansko društvo upokojencev organiziralo redni občni zbor, ki se ga je udeležilo preko 150 članov od 406, kolikor jih šteje društvo. Predsednica društva Jožica Čelesnik je v letnem poročilu društva povedala, da so lani organizirali 5 izletov, se udeležili raznih seminarjev ter pomagali nepokretnim in bolnim v občini. Včlanili so se tudi v Demokratično stranko upokojencev Slovenije. 108 članov je podpisalo petico, v kateri so zahtevali, naj se upokojencem dodeli dodatek za rekreacijo v višini 85 odst. od povprečne starostne pokojnine zadnjih treh mesecev. Na občnem zboru so podelili tudi pet priznanj, ki jih je podelilo Združenje društev upokojencev Novo mesto za dolgoletno delo v društvu. (Foto: J. Hartman)

Le za zasilno vzdrževanje cest

Nekaj več denarja le za lokalne ceste, s katerimi upravljajo krajevne skupnosti - Razširili in modernizirali bodo okrog 3 km cest - Začetek gradnje severne obvoznice

NOVO MESTO - Za redne dejavnosti in investicijska vlaganja na komunalnem in cestnem področju novomeške občine je v proračunu in v poslovnem planu Komunale za letošnje leto predvideni nekaj čez milijardo tolarjev.

"Za minimalno letno in zimsko vzdrževanje lokalnih cest je v proračunu zagotovljenega realno toliko denarja kot lani. Nekaj več je namenjenega za lokalne ceste, s katerimi upravljajo krajevne skupnosti, in sicer okrog 30 odst. več kot lani," pravi Feliks Strmole, sekretar za komunalne zadeve v novomeški občini. V proračunu pa so letos prvič namenili denar za preplastitev obstoječih lokalnih cest, in sicer za 1,5 km. "Čeprav so potrebe precej večje, saj imamo 250 km lokalnih cest brez vrhne zaporne plasti asfalta, bi letno morali preplastiti vsaj 10 km," pravi Strmole.

Letos nameravajo razširiti in modernizirati okrog 3 km makadamskih lokalnih cest, in sicer: Sušice - Dobindol - Uršna sela, Stavča vas - Roka, Žvirče - Struge. V prihodnjih letih jih nameravajo postopoma tudi asfaltirati. Na demografsko ogroženih območjih nameravajo nadaljevati z modernizacijo cest Ajdovec - Brezova Reber in Dolž - Pangerč Grm. V Dolenjskih Toplicah pa bodo dokončali gradnjo obvoznice, za katero je prispevala denar tudi tovarna zdravil Krka. V Novem mestu bodo začeli z investicijski-

mi pripravami na gradnjo povezovalne ceste med Rozmanovo in Jerebovo ulico. "Za začetek gradnje severne obvoznice je pripravljen odsek Bučna vas - Muhaber. Ker je to državna cesta, bomo vztrajali, da bodo denar za gradnjo odseka namenili že v letošnjem državnem proračunu," razlaga Strmole. Nadaljujejo pa tudi s pridobivanjem zemljišč na odseku Ločna - Bučna vas.

Denarja za vzdrževanje javnih površin in objektov je v letošnjem proračunu namenjenega toliko kot lani, čeprav se obseg površin iz leta v leto večja. Za subvencio-

Feliks Strmole

Novomeška enota v slovenskem vrhu

Lani je Upravna enota Novo mesto dobila v reševanje več kot 56.000 zadev

NOVO MESTO - Upravna enota Novo mesto deluje za območje novomeške, šentjernejske in večji del škočjanske občine, opravlja pa upravne naloge s področja dela devetih ministrstev. Kot je na nedavni novinarski konferenci povedal načelnik Jože Preskar, je lani Upravna enota dobila v reševanje 56.120 zadev, rešili pa so jih 52.978 ali več kot 94 odst., in to večino v mesecu dni; v novomeški enoti je zaposlenih 87 ljudi, torej je na zaposlenega lani prišlo več kot 600 vlog ali dobrih 50 na mesec.

"Naša enota se med 58 upravnimi enotami v Sloveniji tako po površini, pripadu zadev in rešenih zadevah uvršča v sam vrh, saj je po teh kriterijih na 4. mestu, po številu prebivalcev na območju, ki ga pokrivamo, in po številu zaposlenih pa na 7. mestu," pravi Preskar. "Prizadevamo si za učinkovito, racionalno in pregledno delovanje." Pri tem pa imajo tudi nekaj težav. Kolektiv je pretežno ženski in so izostanki zaradi bolniških in porodniških večji, lani na primer je bila povprečno odsotna z dela skoraj četrtina zaposlenih. Nemajhen problem je tudi delo na štirih lokacijah, če štejemo še arhiv, pa kar na petih. Tako ni prave funkcionalne povezanosti ne znotraj Upravne enote ne med enoto in drugimi državnimi organi, kot so davčna in geodetska uprava in inšpekcijske službe. "Kljub temu ni bilo večjega nezadovoljstva z našim delom, saj smo dobili le 83 pritožb ali 0,14 odst. od vseh vlog," je povedal Preskar. Daleč največ zadev, blizu 48.500, so reševali v oddelku za

upravne notranje zadeve, v katerem delujeta odsek za osebna stanja ter javni red in mir in odsek za promet, v okviru slednjega pa izpitni center, ki pokriva še območja upravnih enot Črnomelj, Metlika in Trebnje. Skoraj 46.000

• **Zahtevki za vračilo veleposesti** (gre za nekdanjo posest gradu Otočec) stoji, ker se vlagatelj ni izkazal s slovenskim državljanstvom pred majem 1945. Če bi sprejeli omejitve pri vračanju posesti, pa bi bili na območju Upravne enote Novo mesto zanimivi vsaj dve že izpeljani denacionalizacijski zadevi: okoli 820 ha gozdov na Gorjancih, ki so jih dobili potomci nekdanjega lastnika delniške družbe Parna žaga Gorjanci; približno toliko pa je gozdov, ki jih je, prav tako na Gorjancih, dobil nazaj pleterski samostan.

zadev so rešili v mesecu dni, norešenih pa je ostalo okoli 1000 zadev ali dobra 2 odst. Na oddelku za okolje in prostor

so lani reševali blizu 2.500 zadev in izdali 504 lokacijskih, 414 gradbenih in 100 uporabnih dovoljenj, 261 je bilo prigrisatev gradnje, 432 odločb o vzdrževalnih delih, 197 odločb o spremembi namembnosti zemljišča, 60 odločb o degradaciji in uzurpaciji prostora itd. Nerešenih je ostalo 209 zadev ali dobrih 8 odst. vseh.

Oddelk za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je prejel blizu 1.200 zadev, največ v zvezi s komasacijskimi postopki Radulja in Morko Polje, rešili pa so jih 522 ali le blizu 44 odst. Prejeli so 632 popolnih zahtev za denacionalizacijo in izdali 260 odločb, s katerimi so 7 zadev zavrgli, 253-im pa ugodili; od tega so izdali 183 delnih odločb, skupno pa je bilo denacionaliziranih 1290 ha kmetijskih zemljišč in 1524 ha gozdov.

Na oddelku za okolje in prostor pa so prejeli 247 popolnih zahtev za denacionalizacijo stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč. Kar 124 zahtev so zavrgli, 5 zavrnili, 2 zadevi sta ustavljena, 98-im pa so ugodili. Skupaj je denacionaliziranih 16 stanovanj, 12 stanovanjskih hiš, 54 poslovnih stavb in več kot 33.000 m² stavbnih zemljišč.

A. B.

IZLET NA DONAČKO GORO

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v soboto, 15. marca, na izlet na Donačko goro, visoko 882 m. Odhod izpred Krke v Ločni ob šestih zjutraj, vrnitev pa v popoldanskih urah. Izlet je primeren za vse starosti, tudi za otroke. Prijave in denar za prevoz po 1500 tolarjev za odrasle in po 1000 tolarjev za otroke zbirajo na oddelku za oddih do petka, 14. marca, do desete ure. Tel.: 068 312 537. Izlet bosta vodila Franci Somrak in Tomaž Gregorčič.

EKO ŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

BRŠLJIN - OŠ Bršljin je letos vključena v dveletni evropski projekt Eko šola kot način življenja, ki ga na šoli vodi Mateja Trampuš. Učitelji in učenci šole si prizadevajo za lepšo in čistejšo okolico in da bi tudi drugi spoznali, da narava potrebuje našo pomoč. Svoje dosedanje delo so prikazali prejšnji teden.

CELOVEČERNI KONCERT MEPZ REVOZ

NOVO MESTO - Mešani pevski zbor Revoz, ki ga vodi prof. Cvetka Hribar, priredi v petek, 14. marca, ob 19.30 v veliki dvorani KC Janeza Trdine celovečerni koncert. Gostje bodo pevci otroškega pevskega zbora OŠ Vavta vas.

Igor Perhaj

lovanja pod vodstvom Rómene Križman lani decembra pripravil samostojen koncert. Kulturno-umetniška sekcija je pripravila proslavo v Brusnicah ob letošnjem kulturnem prazniku, predstavitev pesniške zbirke svojega člana in mentorja Ivana Perhaja, za nedeljo pa pripravljajo proslavo ob dnevu žena.

V okviru društva deluje še vinogradniško-sadlarska sekcija, ki pripravlja razna predavanja in strokovne ekskurzije, lani pa so poskrbeli tudi za prodajo sadik sadnega drevja, zlasti starih sort. "Tradicionalna prireditev našega društva je praznik harmonike, ki je ena najuglednejših in najboljših tovrstnih prireditev v Sloveniji," se je pohvalil predsednik. Društvo vsako pomlad organizira veliko čistilno akcijo, dejavno pa sodeluje tudi pri reševanju problematike v zvezi s komunalno deponijo v Leskovcu. "Tudi za prihodnost društva se nam ni bati, saj imamo dober podmladek in dobro sodelujemo z brusniško osnovno šolo."

Poleg redne dejavnosti in utečenih prireditev bodo letos ustanovili še športno sekcijo.

A. B.

NOVA TRGOVINA NA SLATNI-KU - V soboto je Božena Tekstor na Malem Slatniku odprla trgovino Tkalka z bogato ponudbo metrskega blaga domačih in tujih proizvajalcev. Pohvalno je, da bo lastnica z dolgoletnimi izkušnjami v tekstilni panogi kupcem pred izbiro pomagala s strokovnimi nasveti. (Foto: Majda Luzar)

Turistično društvo je za vse

TD Ratež je eno najboljših društev v občini - Od razstave jedi do celovečernega koncerta

RATEŽ - Turistično društvo Ratež ni samo daleč najbolj dejavno in uspešno društvo v KS Brusnice, ampak je eno najbolj aktivnih tovrstnih društev v novomeški občini sploh. Deluje že 11 let in šteje blizu 150 članov, kar je za društvo v kraju, kakršen je Ratež, ali pa za krajevno skupnost Brusnice izjemno.

"Društvo smo pred 11 leti ustanovili zaradi takrat zelo perečega vprašanja občinske komunalne deponije v Leskovcu pri Brusnicah, njegovo delovanje pa je kmalu preraslo ekološki in naravovarstveni vidik in danes v okviru društva poteka tako rekoč celotno družabno življenje na Ratežu in v KS Brusnice," je po letošnjem občnem zboru na začetku

meseca povedal predsednik društva Igor Perhaj.

V okviru društva deluje več sekcij. Tako članice kulinarne sekcije pripravljajo razstave domačih jedi, peciva in kruha. "Lani so razstavljale na kmetijskem Jožefovem sejmu v Novem mestu, na razstavi česenj v Brusnicah, na harmonikaškem prazniku na Ratežu, pripravile pa so tudi predavanje znanega gostinskega strokovnjaka Nika Veseliča o pogrnjkih," je našteval Perhaj. Zelo dejavna je kulturno-umetniška sekcija, v okviru katere delujeta recitatorska skupina in ženski pevski zbor, ki je leto dni po začetku de-

niranje dostave pitne vode, za kralje, kjer se nimajo vodovoda, so v proračunu namenili okrog 13 milijonov tolarjev. Del proračunskega denarja je namenjen tudi subvencioniranju obrestne mere za kredite, ki jih je najel Telekom za pospešeno gradnjo telefonskih priključkov v krajevni skupnosti

• **Investicije na področju komunalnih dejavnosti v glavnem finančnega podjetja Komunala**. V letošnjem letu bodo denar namenili za izboljšanje oskrbe z vodo, za gradnjo čistilnih naprav in kanalizacijo, za širitev plinovoda, začeli pa bodo tudi s pripravami na širitev deponije odpadkov v Leskovcu, saj sedanja deponija zadošča le še za dobrih 5 let. Del denarja za omenjena dela pa bodo poskušali pridobiti tudi iz državnega proračuna, predvsem za ekološke projekte in za projekte na demografsko ogroženih območjih.

Žužemberk, Otočec, Stopiče in Podgrad. Večji del je bil opravljen že lani, tako da je večina od okrog 1000 novih telefonskih priključkov že priključenih. S tem se bodo tudi tri kraji približali občinskemu povprečju: okrog 30 priključkov na 100 prebivalcev.

J. DORNIŽ

Žled najbolj opustošil gozdove

V črnomaljski občini za 122,6 milijona tolarjev škode

ČRNOMELJ - Žled je konec lanskega decembra in prvi letošnji mesec povzročil v črnomaljski občini po prvih ocenah je naredil za 122,6 milijona tolarjev škode, največ, kar za 77,6 milijona tolarjev, v državnih in zasebnih gozdovih.

V črnomaljski občini je žled poškodoval 6.800 ha gozdov, od tega 5.800 ha zasebnih. Ocenjujejo, da je bilo poškodovanega za 69.000 prost. metrov drevoja, kar je 5 odst. lesne mase. Od tega je četrtina tehničnega lesa, ostalo pa za celulozo ali kurjavo. Poškodovani so predvsem mlajši gozdovi. 66.000 prost. metrov je listavcev, ostalo so iglavci. Škoda na gozdnih cestah je ocenjena na 2,1 milijona tolarjev, medtem ko škoda na vlakih še niso ovrednotili. Na 119 kilometrih krajevnih poti v krajevnih skupnostih Petrova vas, Talčji Vrh, Dobličje-Kanižarica, Tanča Gora, Stari trg in Sinji Vrh je škoda skoraj za 7 milijonov tolarjev, na 5 kilometrih lokalnih poti pa za 865 tisočakov.

V sadovnjakih in kmečkih vrtovih, je žled najbolj opustošil v KS Stari trg, Sinji Vrh in Vinica. Uničena naj bi bila kar petina ali 26.000 sadnih dreves, kar pomeni za 10,4 milijona tolarjev škode. Ker marsikje samo rez ne bo zadostovala, bodo morali drevesa posaditi na novo.

Zaradi snega in žleda je bilo v črnomaljski občini 28 prekinitev na značnem telekomunikacijskem omrežju. Do poškodb je prihajalo predvsem zaradi padanja odlomljenih dreves na samonosilne kable, odprava škode pa bo po ocenah veljala 747 tisočakov. Znatno več škode, kar za 24 milijonov tolarjev, je na elektroenergetskem omrežju. Poškodbe so bile na 20 kilometrih daljnovodnih od Maverlena proti Miklarjem, Mirni gori, Hajki in Lahinji, od Vinice proti Bregu, Sinjemu Vrh, Gorici in Strelišču ter na območju transformatorskih postaj Gorica, Stražnji Vrh in Naklo.

M. B.-J.

Raziskovalne naloge o Črnomlju

ZKO Črnomelj je razpisala za mlade projekt "Črnomelj - moje mesto"

ČRNOMELJ - V zadnjih letih se v Črnomlju precej trudijo, da bi uredili staro mestno jedro, komunalne in infrastrukturne objekte na eni strani ter da bi dobilo mesto priveditve, ki bi upoštevale mestne značilnosti na drugi strani. Temu so se pridružili tudi v Zvezi kulturnih organizacij (ZKO) Črnomelj in pričeli s projektom Črnomelj - moje mesto. Tako pripravljajo različne prireditve ter dajejo pobude za izboljšanje življenja v mestu. Mislijo pa tudi na mlade, saj so zanje razpisali raziskovalni projekt Črnomelj - moje mesto, vanj pa vključili črnomaljske osnovnošolce.

S tem projektom želijo doseči, da bi mladi bolje spoznali domači kraj in ljudi, začutili pripadnost Črnomlju, ohranjali identiteto, da bi znali vrednotiti kulturno dediščino in varovati okolje. Raziskovanje naj bi zajelo različna področja glede na možnosti in sposobnosti učencev. V ZKO so prepričani, da je v Črnomlju veliko možnosti za raziskovanje, prav vse pa je vredno pozornosti. Prav zaradi tega predvidevajo, da bo projekt trajal več let, saj ni cilj, da bi v enem letu obdelali vse teme. Zato bodo na ZKO vsako jesen razpisali natečaj, na katerega bodo šole prijavile svoje projekte, ki jih bo pregledala in ocenila strokovna komisija ter jih glede na strokovne ocene tudi nagradila. Letošnje naloge morajo šole poslati na ZKO najpozneje do 20. maja.

M. B.-J.

Po 15 letih pod lastno streho

Metliško planinsko društvo ob 15. rojstnem dnevu odprlo nove prostore - Po volitvah ostaja še naprej predsednik Toni Krašovec - Priznanja Planinske zveze Slovenije

METLIKA - Čeprav v Metliki ni tradicije gornštva, se lahko pohvalijo, da imajo planinsko društvo, ki te dni praznuje 15-letnico delovanja. Med 210 planinskimi društvi v Sloveniji je sicer med mlajšimi, zato pa je zadnja leta zelo uspešno. Na ustanovnem občnem zboru ni bilo namreč niti toliko članov, da bi imenovali vse organe. Pred štirimi leti jih je bilo 130, danes pa skupaj z mladimi člani planinskega krožka več kot 300.

Vendar pa, kot je dejal predsednik društva Toni Krašovec, ni njihov glavni namen množičnost za vsako ceno, zato bodo ponovno prevetrili seznam članov. Nekateri namreč niti ne poravnajo redno članskih obveznosti. Med številnimi nalogami precej pozornosti namenjajo vzdrževanju planinskih poti, medtem ko so eno celo trasirali na novo. Seveda veliko pozornost posvečajo pohodništvu v slovenske gore, ki jih ni malo. Na leto jih opravijo 12 do 18, vendar nikoli z resnimi nezdodami, kar dokazuje, da so pohodi in vzponi strokovno in varnostno dobro pripravljani. Žal v društvu opažajo, da veliko članov, ki niso člani planinskega društva, odhaja v gore neorganizirano, so neopremljeni in nepripravljani in prav te nameravajo v prihodnje pritegniti v svoje vrste.

V društvu priznajo, da so naredili premalo pri izobraževanju članstva, tako da imajo le štiri kategorizirane planinske vodnike. Je pa zato toliko bolj pohvalno, da je veliko zanimanje za gornštvo med mladimi. V osnovni šoli sta dve skupini planinskega podmladka s 40 člani. Prav tako se pohvalijo, da so v zadnjih letih nabavili

kar precej opreme, bodisi da gre za tehnično in varovalno opremo, učne pripomočke, strokovno literaturo ali planinske karte. Za to pa ni bil dovolj le denar iz občinskega proračuna in iz članarine, pač pa so si ga prislužili sami na Vinski vigradi ali pa so ga prispevali sponzorji.

Metliški planinci so ob 15-letnici dobili nove prostore v zgradbi Ljudske knjižnice, na katere so

PRIZNANJA PLANINCEM - Na občnem zboru ob 15. obletnici metliškega planinskega društva so prvič podelili 20 društvenih priznanj. Predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar pa je za zaslužno in uspešno delo v planinski organizaciji podelil republiška priznanja in sicer: srebrni častni znak Toniju Krašovcu (na fotografiji) in Jožetu Jeniču, medtem ko je Blagoje Tošeski prejel bronasti častni znak. (Foto: M. B.-J.)

zelo ponosni. Sami so pri urejanju opravili 550 delovnih ur, vrednost obnove pa je ocenjena na 30.000 mark. Ob otvoritvi je predsednik Krašovec spomnil, da je pred štirimi leti prejšnji predsednik Stane Brodarič dejal, da še niso zgradili hiše do strehe, pač pa de temelje. Tokrat ga je Krašovec dopolnil, da so naredili tudi streho.

M. B.-J.

Jurjevanju pomaga lastna glava?

Črnomaljska osnovna šola Mirana Jarca bo jutri gostiteljica regijskega tekmovanja "Turizmu pomaga lastna glava" - Pomerili se bodo turistični podmladki z devetih šol

ČRNOMELJ - Tukajšnja osnovna šola Mirana Jarca bo jutri, 14. marca, gostiteljica 11. tradicionalne turistične prireditve z naslovom "Turizmu pomaga lastna glava" ter letošnjim podnaslovom "Ohranimo preteklost - stopimo v prihodnost". Prireditev sicer organizira Turistična zveza Slovenije, OŠ Mirana Jarca pa je lani prvič sodelovala v tem projektu.

Črnomaljši so se z lanske prireditve vrnili z dobrimi vtisi in izkušnjami, zato so se odločili organizirati regijsko tekmovanje, da bi s tem pritegnili k projektu še druge Belokranjce, saj so bili lani in so tudi letos edini iz Bele krajine, ki pri tem sodelujejo. Tokrat se bodo pomerili turistični podmladki z devetih šol iz Dolenjske, Bele krajine, Posavja in s Kočevskega. Na OŠ Mirana Jarca se zavedajo, da se s turistično izobrazbo lahko precej izboljša turistična ponudba v Beli krajini, kjer so možnosti zelo velike. Tega se očitno dobro zavedajo tudi na občini Črnomelj,

Nevenka Jankovič in Bernarda Starašič

ki je glavni sponzor prireditve. Res pa je, kot sta zatrdili mentorici turističnega podmladka Nevenka Jankovič in Bernarda Starašič, da so pri pripravi naloge poleg občine naleteli na velik posluh tudi pri ravnatelju Borisu Mužarju pa v gostilnah, hotelih, v Intergalu ter pri občanih.

Mladi črnomaljski turistični zanesenjaki bodo na tekmovanju predstavili jurjevanje. Projekt je zelo velik in so ga poleg dveh skupin turističnega podmladka pomagali urediti še folklorna skupina, likovni, tehnični, novinarski, literarni in foto krožek. Pri pri-

• Tekmovanje "Turizmu pomaga lastna glava" je sestavljeno iz treh delov. Turistični podmladki so morali do 15. januarja poslati Turistični zvezi Slovenije raziskovalno nalogo. V petek, 14. marca, se bodo ob 15. uri v črnomaljskem kulturnem domu predstavili z odrsko predstavo, ki je povezana z nalogo, ob 17. uri bodo v telovadnici OŠ Mirana Jarca na ogled razstave podmladkov, medtem ko bodo uro pozneje v kulturnem domu razglasili rezultate. Zmagovalec regijskega tekmovanja bo šel na državni festival, ki bo v Kostanjevici na Krki.

pravah so od lanskega oktobra sodelovali skoraj vsi učitelji ter polovica, torej okrog 300, učencev šole. "Zanimivo je, da so, ko smo pripravljali nalogo, mnogi želeli v turistični podmladek, kar pa niti ne čudi, saj je ta dejavnost za mlade zelo privlačna. Predvsem pa nudi veliko možnosti za delo," povesta zadovoljni mentorici.

M. B.-J.

M. BEZEK-JAKŠE

VLOGE ZA OTROŠKI DODATEK

METLIKA - Center za socialno delo Metlika poziva vse dosežane in morebitne nove upravičence do otroškega dodatka, da do 31. marca vložijo na Centru za socialno delo, CBE 23, Metlika, na obrazcu 8,41 vlogo za izračun otroškega dodatka. Prejemke iz redne zaposlitve morajo potrditi delodajalci, vse ostale prejemke pa morajo prosilci vpisati v obrazec sami.

POPRAVEK

V zadnji številki Dolenjskega lista je bilo v poročilu na tej strani z naslovom Proračun padel pomotoma napisano, da so bili svetniki prepričani, da je 15 milijonov tolarjev za gradnjo telovadnice pri osnovni šoli Milke Šobar-Nataše občutno premalo. Pravilno bi se moralo glasiti "pri osnovni šoli Mirana Jarca". Prizadetim se za napako opravičujemo.

Pobuda neodvisnih za pomoč Romom

Neodvisna lista za občino Semič predlaga ustanovitev komisije, ki bi skrbela za uresničevanje projekta za socializacijo Romov - Najprej organizacija šoloobveznih otrok

SEMIČ - Neodvisni semiški svetnik Danilo Plut je v imenu Neodvisne liste za občino Semič - NELI 94 na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta predlagal, naj svetniki ustanovijo strokovno delovno komisijo za socializacijo Romov v semiški občini in na naslednji seji imenujejo člane omenjene komisije. Zamisel, ki je zanimiva, tokrat ni bila sprejeta.

Župan Janko Bukovec je namreč pojasnil, da bo na eni naslednjih sej na dnevnem redu tudi romska problematika. Gradivo je že pripravljeno, a je bilo zaradi preobsežnega dnevnega reda umaknjeno. Poleg tega naj bi na isti seji kot romsko problematiko obravnavali varnostno oceno v občini.

Takrat bodo lahko razpravljali tudi o pobudi Neodvisne liste.

Predlagatelji so v obrazložitvi med drugim zapisali, da so svetniki dolžni poskrbeti za kakovost bivanja vseh semiških občanov. Komisija za socializacijo Romov, v kateri naj bi bili predstavniki občinske uprave, Centra za socialno delo Črnomelj, osnovne šole Semič, tukajšnje zdravstvene postaje, policijske postaje Črnomelj, župnijskega urada Semič, Rdečega križa, Karitas, zainteresiranih političnih strank, javnih

občil in podjetij, bi na osnovi podatkov, znanja in izkušenj pripravila in usklajevala uresničevanje projekta socializacije tukajšnjih Romov. V Neodvisni listi so prepričani, da bodo z organiziranim pristopom in dobro pripravljenim programom projektu odprle vrata državne ustanove, ki naj bi tudi zagotovile denar. Predlagatelji tudi svetujejo, naj bo projekt pripravljen do letošnjega junija, ko naj bi ga občinski svet tudi potrdil. Tako bi lahko še pred novim šolskim letom opravili naloge, ki se tičejo šoloobveznih otrok.

Sprehod po Metliki

IZ RIBNIKA V PRILOZJU JE IZGINILO neznano kam približno 950 kilogramov rib, predvsem krapov. Pri ribiški družini so ustanovili posebno komisijo, ki naj bi ugotovila, kje so končale svoje življenje. Kakšnih posebnih detektivskih uspehov ni pričakovati, saj so člani komisije dobili v roke le dopis, iz katerega je moč razbrati samo to, da se nikomur niti ne sanja, v katerem pekaču bi se lahko scvrle slastne vodne živali.

PEZDIRČEVI IZ PODZEM-LJA SO ODPRLI ročno avto pralnico, v kateri vam očistijo avtomobil zunaj in znotraj, da ga šoferji po končanem delu doma la ne propoznajo. Tisti, ki prsegajo na strojno pranje, pa to lahko opravijo v Trnovcu, tudi pri Pezdircu. Ne gre za monopol, ampak po naključju za enak priimek.

TAKO V ČRNOMLJU KOT V METLIKI pada obisk kino predstav. Ničče še ni naredil študije, da bi ugotovil vzroke, zagotovo pa je veliko bolje gledati filmsko uspešnico doma na kavču kot sede v kino dvorani. Pa tudi trava dobiva počasi "fedre".

VSTOPNICA ZA ČLOVEKOLJUBNO prireditve Sonce za vse bo grafika Jožeta Žlavsca, ki si jo bodo ljubitelji likovne umetnosti lahko uokvirili ter obesili na steno. Območna organizacija Rdečega križa Metlika vas vabi v športno dvorano 21. marca ob 20. uri.

Črnomaljski drobir

NOŠE - Ko je na zadnji seji občinskega sveta tekla beseda o kulturi, je bilo slišati tudi vabilo in hkrati prošnjo nekdanjim članom črnomaljske folklorne skupine, naj vrnejo narodne noše, sicer se kaj lahko zgodi, da bo folklorna skupina ostala brez oblačil. Čudi samo to, da morajo folkloriste prositi in trkati na njihovo pošteno vest, da vrnejo noše, namesto da bi jim bilo že samo po sebi jasno, da morajo dati nazaj tisto, kar pač ni njihovo.

PRIREDITEV - Pred nedeljsko dobrodelno prireditvijo "Pomagajmo drugačnim" je bilo v črnomaljskem kulturnem domu velikokrat slišati: "O, glej ga! Tudi ti si tukaj!" Tako so se namreč pozdravljali Metličani, ki so zares množično obiskali prireditev, katere izkupiček bo šel za ureditev novih prostorov varstveno-delovnega centra na Majerju. V Metliki bi bili organizatorji prireditve marsikdaj kar veseli, če bi prišlo na prireditev toliko Metličanov kot v Črnomelju, saj bi dober napolnili metliški kulturni dom, v katerem je večkrat le nekaj deset obiskovalcev.

LETALIŠČE - Eden od črnomaljskih svetnikov se je razburjal, zakaj naj bi dali denar iz proračuna za letališče v Prilozju. Lani je občina dala 800 tisočakov, na tleh pred hangarjem pa je še vedno velik napis: letališče Metlika. Svetniku v poduk le tole: napis je bil narejen, še preden je črnomaljska občina odvezala mošnjiček. Metličani pa očitno niso bili pripravljeni plačati barve, da bi zraven pripisali še Črnomelju ali morda Bela krajina.

Semiške tropine

OKRASKI - Zadnjič smo zapisali, kako so v Vinici, kjer je slišati glasove, naj bi imeli svojo občino, potegnili novoletno praznovanje daleč v februar. Tako je bilo moč soditi po novoletni jelki sredi kraja, ki pa so jo "že" odstranili. V Semiču, kjer imajo lastno občino že tretje leto, pa so še marca visele na drevesu na enem glavnih križišč v kraju živobarne žarnice, ki so okrog novoletnih praznikov prispevale k prazničnemu vzdušju. Imajo pa Semičani to prednost, da jim, ko se bodo spomnili pospraviti žarnice, ne bo potrebno odstraniti še drevo, saj je že desetletja s koreninami trdno zasidrano v zemlji.

TRAKTORJI - Semiški svetniki so vrsto krajevnih poti prekatgorizirali v lokalne ceste. To pa pomeni, da bodo morali tudi po mnogih vaseh voziti z registriranimi traktorji, sicer jim jih lahko zasežejo. Ker Semičani dobro vedo, kako mnogi, zlasti kar se tiče registracije traktorjev, upoštevajo zakon, jih sedaj predvsem zanima, kam bodo vozili vso to množico neregistriranih zaseženih vozil.

VESELI VUZEM

METLIKA - Belokranjski muzej Metlika vljudno vabi na otvoritev razstave z naslovom Veseli vuzem, ki bo v petek, 14. marca, ob 18. uri v Ganglovem razstavišču metliškega gradu. Na razstavi, ki bo odprta do 6. aprila, bodo na ogled grafične upodobitve pisane Arpada Šalamona in Jožeta Žlavsca ter velikonočne voščilnice iz zbirke Hede Vidmar Šalamon. Razstavo bo odprla predsednica Slovenskega muzejskega društva Taja Čepič, zapele pa bodo pevke iz Adlešičev.

Jože Novak tudi v prihodnje na čelu kočevske ZLSD

Na kongresu bodo podprli Boruta Pahorja

KOČEVJE - Tudi kočevska območna organizacija ZLSD je imela pred sobotnim kongresom stranke. So edina stranka v občini, ki ji volilci vse bolj zaupajo, med novimi člani je 15 odstotkov mladih. Dosedanji predsednik Jože Novak je dejal, da so leta 1992 dobili 15,6 odst. glasov na volitvah v državni zbor, leta 1994 20 odst. več za člane občinskega sveta, kjer imajo pet (največ) svetnikov, Janko Veber pa je postal župan, na lanskim državnoborskih volitvah pa je z nekaj manj kot 21 odst. postal še poslanec v državnem zboru. Novak, ki je hkrati predsednik občinskega odbora KS, je še povedal, da bo kmalu kočevsko politično prizorišče ogrela razprava o novem občinskem prazniku. ZLSD bo vztrajala, da to še naprej ostane 3. oktober, ki je pomemben mejnik slovenske zgodovine.

Matija Jerbič, vodja poslanskega kluba, je poročal o delu občinskega sveta, v katerem je po njegovih besedah stranka ZLSD najbolj konstruktivna. Tako so že lani predlagali uvedbo samoprispevka za šolo in športne objekte, boji pa se, da zdaj že zmanjkuje časa.

Novi predsednik območne organizacije ostaja stari, Jože Novak, ki je hkrati predsednik občinskega odbora KS, je še povedal, da bo kmalu kočevsko politično prizorišče ogrela razprava o novem občinskem prazniku. ZLSD bo vztrajala, da to še naprej ostane 3. oktober, ki je pomemben mejnik slovenske zgodovine.

Zbranim je spregovoril tudi župan Janko Veber. Pozval jih je naj podprejo predlog ZLSD glede vračanja gozdov veleposesnikom. Za predlog LDS-Črnača je dejal, da je nesprijemljiv, ker ne ohranja kočevskih gozdov.

Novi predsednik območne organizacije ostaja stari, Jože Novak, ki je hkrati predsednik občinskega odbora KS, je še povedal, da bo kmalu kočevsko politično prizorišče ogrela razprava o novem občinskem prazniku. ZLSD bo vztrajala, da to še naprej ostane 3. oktober, ki je pomemben mejnik slovenske zgodovine.

M. GLAVONJIC

PREDAVANJE O ZAJEDALCIH

VELIKE LAŠČE - Na Mali Slevici pri Matičkovih bo 21. marca ob 19. uri predavanje o zajedalcih pri konjih, govedu in drobnici. Predaval bo veterinar Janez Koprivnikar.

Proračun za letos že sprejeli

Največ za ceste, vrtec in komunalno - Za cerkveno fasado bodo dali okrogli milijon

VELIKE LAŠČE - Proračun občine Velike Lašče so sprejeli 5. marca. Zanj so glasovali vsi svetniki razen enega. Občina bo imela letos za blizu 333 milijonov tolarjev prihodkov in za prav toliko izdatkov.

Največ prihodkov bo imela občina iz naslova zagotovljene porabe, in sicer 262 milijonov tolarjev. Izvirni prihodki občine bodo znašali preko 35 milijonov tolarjev. Za obnovo kulturnih spomenikov bo občina pridobila 4,5 milijona tolarjev, od najemnin 0,8 milijona tolarjev, izrednih prihodkov pa bo 8,8 milijonov tolarjev. Za vodovod Turjak načrtujejo 2,6 milijona tolarjev prihodka. Iz raznih vzrokov pa občini lani ni uspelo porabiti 18,8 milijonov tolarjev, ki jih bodo za predvidene namene porabili letos.

Med odhodki pa je načrtovano največ, in sicer 135 milijonov, za cestno gospodarstvo. Pri lokalnih cestah velja omeniti investicijo na cesti Rob-Zapotok in delno asfaltiranje ceste Knej-Karlovica.

Med večje odhodke sodijo še tisti za vrtec, 44,3 milijona tolarjev, za komunalno, 40 milijonov (vrtina Marinčki, mlriške vežice na Robu in Turjaku, javna razsvetljava, kanalizacija itd.). Za delovanje občinske uprave, občinskega sveta in drugih organov občine je predvidenih 31 milijonov tolarjev; za potrebe šolstva oz. izobraževanja pa 25,3 milijonov tolarjev (tudi za nadzidek pri osnovni šoli v Laščah).

Za kulturno dejavnost so namenili 14,8 milijona tolarjev, 14,3 milijona za kulturo, 2 milijona za športno dejavnost, 1,8 milijona pa za zdravstveno dejavnost. Za gasilstvo in civilno zaščito bo šlo 7,8 milijona tolarjev, nekaj pa še za manjša društva in druge stroške.

Tudi na gospodarske dejavnosti niso pozabili. Tako bo kmetijska dejavnost dobila 10,6 milijona tolarjev, za razvoj drobnega gospodarstva so predvideli 1,5 milijona, za turizem pa okroglo milijon;

Marko Glavač

Predstavitvev Kočevja na sejmu Alpe-Adria

Pod okriljem občine

KOČEVJE - V drugem delu letošnjega sejma Alpe-Adria, ki bo potekal od 18. do 22. marca v Ljubljani, se bo s svojo stojnico v I. nadstropju hale B na Gospodarskem razstavišču predstavila tudi kočevska občina.

"Po dosedaj prijavljenih se bodo na sejmu predstavili M-KG PE Gostinstvo in turizem, motel Jasnica, gostilna Jasenc, lovski dom Koče ter TSD Kostel, TD Kočevje, Planinsko društvo Kočevje, Društvo podeželskih žena Kočevske in Društvo Kočevski naravni park, vendar pa se še vedno lahko prijavi tudi drugi ponudniki gostinske in turistične ponudbe," pravi Marko Glavač iz M-KG Kočevje, vodja priprav.

"Za predstavitve bomo letos uporabili obstoječi propagandni material, naša skupna naloga za v prihodnje pa je, da pripravimo vse potrebno za predstavitve celovite gostinske in turistične ponudbe občine," pravi Glavač in dodaja, da pa bodo že letos storili korak naprej k boljši predstavitvi ponudbe kočevske občine s tem, da bodo to na sejmu predstavljali turistični vodiči z znanjem o turističnih zanimivostih in gostinski ponudbi na območju od Turjaka do Kolpe.

V priprave pa sodi tudi sklic direktorjev kočevskih podjetij, na katerem jih bodo povabili, da se skupaj s svojimi poslovnimi partnerji oglasijo na kočevski stojnici, še posebno 20. marca, ko bo na sejmu Dan občine Kočevje.

M. L.-S.

"Vaje" na sipinah gasilcem odveč

Zaradi samovžigov in brezvestnosti posameznikov vsako leto zagori približno desetkrat

KOČEVJE - Na sipinah nekdanjega rudnika rjavega premoga v Kočevju vsako leto zagori približno desetkrat. Požari, ki so posledica samovžigov premogovega prahu ali namernih požigov travniča in trstičevja, so najpogostejši v novembru, decembru, februarju in marcu. Škoda, ki ob tem nastaja, je velika, prizadeti pa so tudi gasilci, ki takšne požare gasijo brezplačno.

Po zaprtju rudnika rjavega premoga v 70-ih letih so se začele površine dnevnih kopov in odlagališča jalovine še hitreje zaraščati z naravno vegetacijo. Ker travniča že več let nihče ne obdeluje, se ustvarjajo možnosti za požare. Do požarov na sipinah lahko sicer pride zaradi samovžiga premogovega prahu na površju oziroma tik pod površjem umetno obloženih nanosov, vendar ta praviloma ne povzroča požarov. Pač pa do požarov pogosteje prihaja zaradi namernih požigov travniča in trstičevja, za katere so po dosedaj znanih podatkih odgovorni predvsem mladi in nekateri posamezniki iz bližnjih naselij.

Vse te požare gasijo praviloma gasilci, vendar to počno brez kakršnega koli plačila ali vsaj odškodnine za včasih poškodovano opremo ali obleko. Odkar na rudniku ni več gasilskega društva pretežni del bremena pade na PGD Šalka vas, deloma pa tudi na PGD Kočevje. Kot pravijo gasilci, bi lastnik sicer moral izvajati predpisane ukrepe za varstvo pred požarom, vendar pa je bila težava v tem, da lastnina nad zemljišči v okolici kočevskega jezera - lastnik je bil namreč Itas v stečajju - vse do sedaj ni bila urejena. Itas je sicer kril stroške sanacije območja, kjer je prihajalo do

tri predlagane lokacije in sicer Ramšnik, Rokovo in Mrzli studenec.

Svetniki so zato sprejeli sklep, da je potrebno poiskati novo lokacijo. Ob tem pa so ponovno načeli tudi vprašanje odškodnine, ki naj bi jo občina dobila tako zaradi preteklosti, ko je bilo območje Kočevske Reke zaprto, kot tudi zato, ker imata ministrstva za notranje zadeve in obrambo na delu območja kočevske občine sedaj svoji bazi. Predlogu svetnice Alenke Gabrič, naj bi ministrstvo za notranje zadeve kot odškodnino občini prepustilo Gotenico, novi center pa naj bi si postavilo na območju Svetlega Potoka, ki je tudi ena od dosedaj že skupno 11 predlaganih lokacij za izgradnjo novega strelišča, pa je oporekal direktor VOC Gotenica Milan Ovnič, ki se je vprašal, kdo naj bi dal denar za gradnjo novega centra v Svetlem Potoku, če bi zapustili Gotenico, ki je prav po zaslugi ministrstva za notranje zadeve danes edinstven primer lepo obnovljene stare kočevske vasi.

so se predstavniki gasilske zveze Kočevje odločili, da bodo že v kratkem sklicali skupen sestanek vseh, ki jih požari tako ali drugače zadevajo. Poudarili so namreč, da "imajo že dovolj brezplačnega "treniranja" na sipinah, kjer si uničujejo zdravje in opremo le zato, ker je nekemu lepo gledati, kako gori ogenj".

M. LESKOVŠEK-SVETE

Strelišče bo, ne ve pa se, kje

Svetniki so sprejeli sklep, da je potrebno poiskati lokacijo, ki je ekološko najmanj sporna

KOČEVJE - Gradnji večnamenskega strelišča, ki bi ga uporabljali pripadniki ministrstev za notranje zadeve in za obrambo pa tudi lovci in športniki, v kočevski občini ne nasprotujejo. To so poudarili tudi na zadnji seji občinskega sveta minul tork, na kateri so sicer zavrnili vse tri za strelišče predlagane lokacije.

Razlogom za večnamensko najodobnejše strelišče v Sloveniji na tleh Kočevske, kjer sta Vadbena oskrbni center MNZ Gotenica in 1. specialna brigada Moris MO, nihče ne oporeka. Da v dveh letih, odkar je bil podpisan sporazum med obema ministrstvom o skupnem financiranju izgradnje strelišča, zanj še ni določene lokacije, je problem v izredno občutljivi kraški pokrajini na območju kočevske občine. Prav zaradi negativnih vplivov so svetniki na zadnji seji tudi zavrnili vse

Bo novi vodovod res zdrav?

Azbestne cevi bodo zamenjali z duktil cevmi

DOBREPOLJE - V dobrepoljski občini so lani začeli zamenjati azbestne vodovodne cevi glavnega voda z duktil cevmi, ki so tako rekoč trajne, neuničljive. Zaradi slabega vremena so lani zamenjali le 670 m cevi, preostale pa zamenjujejo te dni in bodo z načrtovanimi deli zaključili predvidoma še ta mesec, je povedal delovodja Janez Smolič iz Javnega komunalnega podjetja Grosuplje (JKP) in nadaljeval:

"Govorijo, da azbest povzroča raka, vprašanje pa je, če za raka ni krivo še kaj drugega, in če ne bodo že čez nekaj let podobno govorili

za nove duktil cevi. Azbestnih cevi je na našem območju toliko, da bi morali prodati kar dve občini, da bi poplačali zamenjavo z novimi cevmi. Se pravi, da ni upanja, da bi kmalu zamenjali vse azbestne cevi v dobrepoljski občini, čeprav menijo ljudje in občinski svetniki, da bi bilo to nujno. Tudi če bi zagotovili potrebni denar, del ne bi mogli opraviti, ker imamo načrtovana še druga nujna dela."

J. P.

DVA DNI "GIBANJA"

OSILNICA - Civilno gibanje za Osilniško dolino organizira v soboto, 15. marca, ob 18. uri v šolski dvorani literarni večer. Naslednji dan, v nedeljo, 16. marca, pa bo tudi v šolski dvorani ob 10. uri letna konferenca članov in prijateljev Civilnega gibanja.

O NEGI BOLNIH

VELIKE LAŠČE - Jutri, 14. marca, ob 19. uri in nato še 21. marca ob isti uri bo predavanje in razgovor o zdravstveni negi ostarelih in bolnih. Predavateljica bo Zlata Rajter. Predavanje bo v župnišču Velike Lašče, organizira pa ga župniška Karitas.

NIČ VEČ PO MESO DRUGAM

LOŠKI POTOK - Že lani so zaprli edino mesnico, ki je bila v občini, in to predvsem zaradi zastarelosti prostorov in opreme. Mesnica je bila v lasti Mercatorja, ki je sicer poskrbel za prodajo pakiranega mesa, kljub temu pa so bili potrošniki primorani po nakupih izven občine. To pa je povzročalo kar nekaj negotovanja, zlasti pri starejših ljudeh, obenem pa je odtekal tudi denar. Pretekli teden pa so že začeli nameščati hladilne naprave, razsekovalnico in druge potrebne pripomočke, in sicer v centralni Mercatorjevi trgovini na Hribu. Poslovodja Franc Lavrič je povedal, da bodo vso trgovino preuredili z novo opremo. Celotna investicija, torej mesnice in ostalega dela samopostrežbe, bo stala nekaj več kot 10 milijonov tolarjev.

A. K.

Izleti in zabave

DOBREPOLJE - "Naše Društvo upokoencev šteje 395 članov, približno toliko upokoencev pa ni včlanjenih", ocenjuje predsednik Društva upokoencev Dobrepolje Konrad Piko in dodaja, da si še posebno žele pridobiti člane iz Strug, od koder so bili doslej upokoenci včlanjeni v kočevsko društvo.

Društvo organizira za člane na leto po 6 izletov in prav toliko zabav s plesom. Zabav se udeležuje 35 do 80 članov, prirejajo pa jih v svojem društvenem prostoru, ki je pogosto kar premajhen. Pridobili so ga v stavbi občine leta 1993, lani pa so ga prenovili in jim zato 10 let ni treba plačati najemnine.

Tudi letos načrtujejo 6 izletov. Prvi bo na Rog, v Bazo 20 in Dolenjske Toplice, drugi k Mariji Bistriški, tretji bo kopalni v Izolu, kjer je upokojenski hotel Delfin, četrti na trgatve na Primorsko in še dva nakupovalna (Madžarska, Italija).

Radi pa sprejemajo tudi upokoence-goste. Tako so lani sprejeli in pogostili avto-bus upokoencev iz Ljubljane, zdaj pa pripravljajo sprejem okoli 50 predstavnikov raznih upokojenskih društev iz Ljubljane.

J. P.

Konrad Piko, predsednik Društva upokoencev Dobrepolje

Dobrepoljski krompiriči

SPOMLADANSKI TRAKTORJI - Kljub registracijam nihče ne ve, koliko je traktorjev v dobrepoljski občini. Nekateri ocenjujejo, da jih je 500 do 600, od tega 300 registriranih, ki gre do lahko na ceste, ostali pa so neregistrirani. Znano pa je, da je kmetov v občini okoli 300 in da imajo nekateri tudi do tri traktorje, registrirane pa le po enega.

POPRAVLJENA CESTA - Minuli teden smo poročali, da je odsek ceste proti Dobrepolju od Male gore do odcepa za Polom slabo vzdrževan. V minulim tednu je bila cesta bolje vzdrževana. Vendar to še ni dovolj, saj bi morali to cesto v celoti (od Male gore do Strug) asfaltirati, saj gre za najbližjo cestno povezavo med dvema občinama.

PREDAVANJE O AVSTRALIJI - O zdravi prehrani in o Avstraliji je pred kratkim na Vidmu predavala Jozica Fabjan iz Predstrug, in sicer predvsem o vtiših s svojega lanskega permakulturnega potovanja po Avstraliji.

RUSA NEJ - Oni dan je prišel na občino Dobrepolje možakar iz Vodice in ugovoril: "Rusa nej, Hrva vata nej, Slovenca pa tud nej." Dobil namreč ni ne občinskega tajnika Antona Rusa, ne župana, ne koga drugega.

Akumulatorji in čreva nad jezerom

Ekološka patrolja nedavno ustanovljenega Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica je nad Stično odkrila odvžene avtomobile blizu rezervoarja nad Virom

IVANČNA GORICA - Ekološka patrolja Regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) v Ivančni Gorici je 27. februarja pregledala območje Mekinj nad Stično, Šimenkovo jamo in Gradišče nad Stično. Ugotovila je, da je v teh krajih obremenjenost okolja s škodljivimi, celo strupenimi odpadki velika, zato bo predlagala izvršnemu odboru RDEG Ivančna Gorica naj v čim krajšem času pripravi čistilno akcijo in prepreči nadaljnje zastrupljanje zemlje, vode in zraka.

Ekološka patrolja, v kateri so sodelovali Jožica in Jože Klemenčič ter predsednik RDEG Ivančna Gorica Franc Hegler, je odkrila na večji površini gozda navoženih veliko komunalnih kosovnih odpadkov, raznih odsluženih gospodinjskih aparatov in celo 6 odslu-

ženih avtomobilov. Skrb vzbuja zlasti to, da so med temi odpadki v gozdu, v tako imenovani Šimenkovi jami, tudi okoli hudo nevarni avtomobilski akumulatorji in ostanki ubitih živali. Pod tem območjem in bližnjim Gradiščem nad Stično se namreč nahaja vodno jezero.

Ekološka patrolja je 1. marca pri pregledu terena v smeri Vir pri Stični - turistična kmetija Grofija - Gradišče zasledila veliko raznih odvženih kosovnih odpadkov. V gozdu nad turistično točko Grofi-

ja so ivanški ekologi odkrili ubito žival, le okrog 200 metrov oddaljeno od vodnega rezervoarja nad Virom. Ekološka patrolja je o najdbi razpadajočega in usmrjenega črevesja takoj obvestila Veterinarski zavod Ljubljana. Uslužbenec tega zavoda Janez Perko se je odzval, se pripeljal na prizorišče najdbe ivanških okoljevarstvenikov, pospravil odpadke v vreče in jih odpeljal. Drugo je seveda vprašanje, kaj bodo storile pristojne inšpekcije, ki bi verjetno vsaj pri v naravi odvženih avtomobilih lahko izsledile storilce takega svinjanja okolja in jih kaznovala. To bi lahko bilo v poduk in premislek nemarnežem, ki s takim neciviliziranim početjem dokazujejo, da jim je zdravje (so)ljudi, deveta skrba...

P. PERC

SALAMARJI BODO TEKMOVALI V ŠENTJANŽU

ŠENTJANŽ - V soboto, 22. marca, ob 18. uri bodo v Repovževi gostilni razglasili rezultate 4. pokušnje domačih salam v tej priljubljeni dolenski gostilni. Salamariji lahko svoje izdelke prinesejo v oceno v gostilno Repovž do 21. marca do polnoči, komisija pa bo salame ocenjevala v soboto dopoldne. Vabljeni!

OBČNI ZBOR DRUŠTVA VINOGRADNIKOV ŠENTRUPERT

ŠENTRUPERT - Po današnji degustaciji oz. ocenjevanju vin letnika 1996 bo društvo vinogradnikov Šentrupert v Jakličevi gostilni v nedeljo, 16. marca, ob 16. uri pripravilo za svoje člane še predavanje mag. Jurija Mamiloviča o zaščiti vinske trte in sadovnjaka, zatem pa bodo po občnem zboru podelili priznanja najboljšim vinogradnikom, najboljše vzorce pa bodo tudi lahko poskusili.

DOBRODELNI KONCERT "ODPRITE SRCE"

TREBNJE - Društvo za pomoč duševno prizadetim Sožitje Trebnje priredi v petek, 14. marca, ob 19. uri v športni dvorani trebanjske osnovne šole dobrodelni koncert Odprite srce. Voditelj koncerta bosta Vinko Šimek - Šraufciger in Martin Sagner - Dudek, nastopili pa bodo: ansambel Franca Miheliča, Nataša Mihelič, Oto Pestner, ansambel Klince, Čuki, Zagriški fantje, Vesele Štajerke, ansambel Vrisk in Občinski pihalni orkester Trebnje. Generalni pokrovitelj koncerta je SKB Banka Novo mesto. Vsa sredstva, pridobljena s koncertom, bodo namenili za opremo bivalnih prostorov za odrasle duševno prizadete osebe.

V KS TRŽIŠČE ZA SAMOPRISPEVEK

TRŽIŠČE - Na referendumu v krajevni skupnosti Tržišče o uvedbi 1,5 - odstotnega samoprispevka od 1. aprila za nadaljnjih 5 let, je v nedeljo, 2. marca, glasovalo 771 volilcev (65,9 odst.), za samoprispevek je glasovalo 497 (64,46 odst.), proti 259 (33,59 odst.), 15 (1,95 odst.) glasovnic pa je bilo neveljavnih. Največ volilcev je za samoprispevek, s pomočjo katerega naj bi vsako leto zbrali okrog 3 milijone tolarjev, denar pa bi zvečine porabili za posodobitev cest, glasovalo na Telčah (76,9 odst.), Krinjem Vrhu (75 odst.) in Polju (74,5 odstotka). Predsednik sveta KS Tržišče Marjan Jamšek se je ob uspelem referendumu zahvalil vsem krajanom, ki so podprli program krajevnega samoprispevka.

Nepotrebno zapravljanje denarja

ZLSD Trebnje: nepotrebne volitve župana v Trebnjem

MIRNA - Na ponedeljkovi volilno-programski konferenci ZLSD Trebnje je predsednik Jože Tomažin povedal, da so imeli lani 120 rednih članov in 180 simpatizerjev, da pa je teh po volilnih rezultatih očitno še več. Ocenil je, da volilni rezultat na lokalnih volitvah ni bil ugoden, saj so dobili le dva svetnika v občinskem svetu, dosti bolje pa so se odrezali pri volitvah v svete krajevnih skupnosti.

Razpravljalci so ocenili, da so bližnje volitve novega župana v trebanjski občini nepotrebno zapravljanje denarja, "samo zaradi ene besede v občinskem statutu, kjer bi moralo pisati, da je župan lahko tudi nepoklicno."

Miloš Pavlica je seznanil Trebanjce s pripravami na sobotni 3 kongres ZLSD v Ljubljani in da bi morali več postoriti za večjo prepoznavnost stranke, za pridobivanje mladih in delavcev. Trebanjce bo na njem zastopala delegatka Mimi Tratar. Pojasnil je tudi referendumsko pobudo ZLSD glede (ne)vračanja slovenske zemlje in gozdov nekdanjim veleposestnikom. Trebanjci so menili, da so štiri vprašanja preštevilna in prezapletena.

P. P.

Gabrovčani prvi

ŠMARTNO - Pretekli teden je Kmetijska svetovalna služba Ljubljana, enota v Litiji, v šmarnskem kulturnem domu organizirala 11. tradicionalno občinsko tekmovanje mladih kmetov - kviz "Mladi in kmetijstvo". Sodelovalo je 7 ekip s po tremi člani.

Najbolje se je odrezala ekipa iz Gabrovke, ki je zbrala vseh 18 možnih točk iz treh težavnostnih stopenj, in se uvrstila v nadaljnje regijsko tekmovanje, sledile so ekipe iz Dol, Gozda - Reke, Jevnice, Litije, Polšnika in kombinirana ekipa Podšentur - Štangarske poljane. Med tekmovanjem so se predstavila litijska društva, ki delajo na področju kmetijstva: Društvo žena in deklet Gabrovka, Društvo kmetije Litija, Strojni krožek, Govoredijsko društvo in Sadjarsko društvo. Za prijetno razpoloženje so poskrbele harmonikarice Zupan kluba iz Mengša.

K. ŠUŠTERŠIČ

PESTRO KULTURNO DOGAJANJE

GROSUPLJE - Ob 15-letnici Folklorne skupine Račna je ZKO Grosuplje v soboto, 1. marca, v kulturnem domu v Račni pripravila prireditev z naslovom "Dolenjska v plesu in pesmi". Ravno tako v soboto je gledališka skupina KD Stična v kulturnem domu Grosuplje uprizorila zlahtno komedijo Branislav Nušiča Sumljiva oseba, gledališka skupina srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice je za prijeten zaključek Jurčičeve poti in v čast 153-letnice rojstva velikega pripovednika v kulturnem domu na Muljavi zaigrala dramatisacijo Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnjih gori.

Radio GEOSS

Na 89,9 Mhz še ta mesec

LITJA - Prebivalcem Občine Litija se uresničujeta dolgotrajna sanje po samostojni radijski postaji, za kar je bila že pred časom rezervirana frekvenca 89,9 Mhz. Radio GEOSS bo iz studia v Litiji in oddajnika na Golišču nad Litijo pokrival osrednji del Slovenije. Slišali ga bodo v občinah Litija, Moravče, Lukovica, Domžale, Dol pri Ljubljani, Ljubljana, Kamnik, Mengeš, Ivančna Gorica, Trebnje in Zagorje. Dopoldanski program od 6. do 12. ure in popoldanski od 12. do 20. ure bosta informativnega značaja, v nočnem programu pa bo prevladovala glasba s kratkimi obvestili. Radio bo spodbujal kulturno ustvarjalnost, lokalno ljudsko izročilo, sodelovanje prebivalcev pri konkretnih problemih, predstavljal bo posamezne gospodarske dejavnosti, informacije iz življenja in dela lokalnih skupnosti.

K. ŠUŠTERŠIČ

15 LET CENTRA ZA SOCIALNO DELO - Z delovno predstavitevijo svojega dela je Center za socialno delo (CSD) v Trebnjem nekako v družinskem vzdušju obeležil 15-letnico delovanja. V družinskem pravimo zato, ker je predsednica sveta CSD Marinka Sila tako sproščeno povezovala slovesnost marljivih ljudi, da so vsi, ki so orali ledino današnjemu CSD, od Staneta Hribarja, Ane Kranjc, Jožeta Kukmana pa do direktorice Anice Miklič izpovedali kakšen dogodek, nekateri že skoraj anekdotno o tem, kako trnovo in hkrati trmasto vztrajno je bilo rojevanje centra, ki je bil za trebanjsko občino "predrag" že na začetku, finančne težave CSD pa so že kar kronične. Zahvaljujoč predanemu delu 8 delavcev je CSD Trebnje že doslej opravil veliko in družbeno pomembno poslanstvo, so poudarili podobno misleči gostje. Več prihodnjič! (Foto: P. P.)

Samoprispevka ne bi vsi plačali

Krajevna skupnost Mirna je obvestila lastnike nepremičnin, z bivališčem izven KS Mirna, da bodo plačali 200 mark samoprispevka - Ogorčen odpor Ljubljančanov

MIRNA - Na referendumu 8. decembra lani izglasovan krajevni samoprispevek v krajevni skupnosti Mirna je zvečine doživel ugoden odmev pri krajanah. Ko pa so te dni na naslove lastnikov počitniških hišic, vikendov, vinski kleti, skratka tistim ki nimajo stalnega bivališča v KS Mirna, imajo pa v njej omenjene nepremičnine, prispela obvestila KS Mirna, da so po 4. členu sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka zavezani plačevati 200 mark letno v tolaški protivrednosti, so začeli deževati protesti lastnikov teh nepremičnin.

Nekateri so prispeli tudi na naš naslov. Gorazd in Vika Marenče imata vikend v Stari gori, in kot je povedal gospod Gorazd, sta že plačala 1000 mark za posodobitev krajevne ceste. Marenče je rekel, da so se, ko je z znanci prebiral članek o pripravah na krajevni samoprispevek v KS Mirna, nasmihali nameri, naj bi krajevni samoprispevek plačevali tudi lastniki nepremičnin, ki ne živijo v tej KS, češ, saj to ne more biti res... Ko je Vika Marenče (podobno kot še okrog 380 državljanov Slovenije, lastnikov nepremičnin v KS Mirna) prejela omenjeno obvestilo, da jim bodo v bližnji prihodnosti poslali položnico v protivrednosti 100 mark za prvo polletje tekočega leta, v drugem polletju pa položnico za plačilo drugega obroka krajevnega samoprispevka, "je vrag vzel šalo." Gorazd Marenče nas je zaprosil, naj poskusimo raziskati, ali obstaja pravna podlaga za to, da bi Ljubljančani plačevali na primer tudi za mrliško vežico, čeprav je ne bodo nikoli uporabljali. Vprašal je še, kako naj bi dajal denar za program, s katerim ga niso seznanili.

Pravi naslov za pojasnila in pritožbene zadeve v tej zvezi je gotovo predsednik sveta KS Mirna Pavel Jarc. Povedal nam je, da so se za podoben pavšal odločili tudi v nekaterih drugih občinah oz. krajevnih skupnostih. Pravna podlaga za tovrsten sklep naj bi bil 9. člen zakona o samoprispevku (Uradni list SRS 35, 25.10.1985), ki v 3. odstavku navaja: "Če se

se lahko zavežejo za samoprispevek od nepremičnine oziroma dohodkov od nepremičnine tudi občani, čeprav nimajo stalnega prebivališča na tem območju." Jarc je povedal, da naj bi ti lastniki nepremičnin z bivališčem izven KS Mirna v petih letih plačali okrog 6 milijonov tolarjev, to je le za okrog poldruge kilometre ceste. Začudil se je, da se ne pritožujejo krajanje, ki zaslužijo le 35 do 40 tisočakov.

P. P.

Inkos bo pol leta delal za Nemce

Dobro zasedena proizvodnja, plače nad kolektivno pogodbo - Krmeljske kovinarje pestita podkapitaliziranost in nelikvidnost podjetja - Kdaj lastni prostori?

KRMELJ - 162-članski kolektiv krmeljskega Inkosa se lahko v teh za strojeogradnjo še zmeraj kriznih časih pohvali, da ima dela zadosti do polletja, da ima po pogodbi zaposlenih še 15 delavcev, predvsem dobrih, specializiranih varilcev, ki jih posojajo nekatere firme, specializirane za tovrstno, očitno kar donosno "trgovino" z ljudmi.

Navzlic temu pa direktor Inkosa Rudi Bec še zdaleč ni navdušen nad dosežki podjetja, ki je lani zaslužilo z izvozom okrog 6 milijonov mark; letos pa računajo krmeljski kovinarji še na za milijon mark večji izvoz. Izvažajo okrog 95 odstotkov proizvodnje, izključno v Nemčijo, vse pa delajo za znanega kupca, po naročilu, z njegovo dokumentacijo. Ker, žal, največkrat delajo prek posrednikov, se ve, kdo pobere "smetano". Toda to je usoda mladega, v tujini še ne dovolj znanega podjetja, nastalega iz zdravega jedra proslule Metalnine tovarne lahkih konstrukcij. Direktor Bec je kot domačin v fazi stečaja Metalne upošteval tudi socialni vidik, saj gre za številne družine in razvoj kraja. Tak visoko razvit socialni čut pa je tudi

"Poleg velike podkapitaliziranosti podjetja se soočamo tudi s precejšnjo nelikvidnostjo in ob veliki konkurenci podjetij iz držav v tranziciji, predvsem Poljakov,

• V Inkosu izdelujejo podvozja za težka transportna sredstva za interni transport in podvozja avtodvigal za Liebherr. Prejšnji teden so za Kamak izdelali največje podvozje doslej in iztržili okrog 150.000 mark. Z 52 ton težkim, 6100 milimetrov širokim in 20 metrov dolgim objektom so imeli nemalo težav med izrednim nočnim prevozom.

razmere sploh niso rožnate. Seveda bi bili veseli vsaj nekoliko nižjih najemnin za prostore, čeprav moram poudariti, da so stiki s stečajnim upraviteljem korektni. Ne vem pa, kdaj bomo imeli toliko denarja, da bi te prostore lahko tudi odkupili," pravi Bec.

P. PERC

Rudi Bec, direktor Inkosa

Trebanjske iveri

UČENCI IN UČITELJI - Na slovesnosti ob 15-letnici Centra za socialno delo Trebnje je Marinka Sila navedla, koga vse so povabili na to srečanje, med drugim tudi vseh 25 občinskih svetnikov (prišel je le Anton Urbančič - SKD), župana, pooblaščenca "županjo", opravičila sta se dr. Humar in predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin. Ravnatelj šentrupertske osnovne šole dr. Pavla Lunačka, Jože Zupan, je popravil Marinko le v toliko, da ni edini ravnatelj, ki se je odzval, saj je poleg njega tudi ravnateljica trebanjskega vrtca Bizjakova. Je pa Zupan še dodal, da je ta jubilej centra praznik tudi zanj, saj je v njem veliko njegovih bivših učencev, med njimi tudi direktorica Anica Miklič.

POMLAJEVANJE - Predsednik trebanjske Zdruzene liste socialnih demokratov Jože Tomažin je na ponedeljkovi volilno-programski konferenci območne organizacije ZLSD na Mirni povedal, da se je, takoj ko se je seznanil, kakšen je starostni ustroj članstva ZLSD v Sloveniji, počutil nekako pomlajenega in pomirjenega glede starostne strukture ZLSD Trebnje. Sivolasih, kot je predsednik Tomažin, je več kot mladih, toda leta niso vse, saj je sivolasih precej mlajših članov od Tomažina, na primer Lojze Ratajca, ki se je udeležil večerne seje klub temu da je "prišel na slab glas" in se mučil s hripavostjo.

Sevniški paberki

RABLJEV NAPITEK IZ GRAJSKE JEČE - Nekateri Sevničani se še spominjajo, kako radi so pred davnimi leti prihajali na sevniški grad premožni zagrebški turisti, po 2. svetovni vojni so grad izropali, v njem namestili socialno ogrožene družine in grad je le še bolj propadal. Odkar je prevzela skrb zanj sevniška ZKO z Albertom Felicianom in Ivanom Jelerjem na čelu, je grad pridobil veliko, zlasti kot kulturnozgodovinski objekt, z galerijo, raznimi zbirkami, ateljejem akademskega slikarja Alojza Konca, poživile pa so ga tudi številne kulturne prireditve. Sevničani pa nikoli nismo imeli sreče s svojimi gostinskimi graščaki, grad pa niti bifeja, kjer bi se odjezjali vsaj svatje, ki prihajajo na grad k porokam, že vrsto let ne premore. Zato je bila toliko bolj razveseljujiva napoved sevniškega župana Jožeta Peternela ob nedavnem srečanju z duhovniki, da je za lokal na gradu spet precejšnje zanimanje. Župan je bil dokaj skrivnosten, o imenu ni hotel govoriti. Zvedeli pa smo, da novi kandidat za lokal razmišlja, da bi v "grajski ječi" postregli goste s preprosto jedajo in pijačo. Posebnost naj bi bil rabljev napitek.

KOMEDIJA "ŠTAJERČ V LJUBLJANI"

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij vabi v petek, 14. marca, ob 19. uri, v kulturno dvorano PGD Sevnica, na ogled komedije Toneta Partljiča. Gre za gostovanje gledališke skupine DKD Svoboda Senovo, v kateri nastopa tudi Ernest Breznikar, lani proglašen za najboljšega amaterskega gledališkega igralca v Sloveniji. Prodaja vstopnic po 700 tolarjev bo uro pred predstavo na blagajni kulturne dvorane.

Zdravstveni dom naj bi v Krškem gradili še letos

Ze ocena investicije

KRŠKO - Zaradi nevdržnih prostorskih razmer v sedanem zdravstvenem domu v Krškem je občinski svet občine Krško julija lani sprejel sklep, da se z izgradnjo novega zdravstvenega doma na Spodnjem Griču zagotovijo zdravstveni dejavnosti ustreznimi pogoji dela. Ker je bila namembnost prostora na Spodnjem Griču v prostorskih dokumentih že opredeljena, za novogradnjo pa je bilo že izdelano tako lokacijsko kot gradbeno dovoljenje, je naročen le izris iz zazidalnega načrta, javni razpis za izdelavo projektne dokumentacije za zdravstveni dom z lekarno, ki je bil objavljen v Uradnem listu, pa poteče 19. marca.

Novi zdravstveni dom naj bi stal za Nakupovalnim centrom v smeri proti Leskovcu in imel glavni vhod obkrojen proti cesti Krško - Leskovec. Predvidena velikost je prilitičje ter dve in pol etaži s posebnim gospodarskim delom. Podjetje Elite je pripravilo oceno investicije. Brez stroškov zemljišča, komunalnih prispevkov, stroškov dokumentacije in notranje ter tehnološke opreme je investicija vredna skoraj 840 milijonov tolarjev. Začetek gradnje bi bil možen že letos, za kar bi potrebovali 150 milijonov.

T. G.

STARŠI OPOZARJAJO NA TEŽAVE

KRŠKO - Bojazni staršev otrok, ki obiskujejo osnovno šolo Jurija Dalmatina v Krškem, so vedno večje, saj ni pravega posluha za razrešitev cele vrste vprašanj, ki so še kako pomembna za otroke; od gradnje nove šole do avtobusne postaje, adaptacije terase in še česa. Zato je svet staršev za danes, četrtek, 13. marca, ob 17. uri sklical sestanek, na katerega so povabili vrsto vplivnih ljudi iz občine in regije.

TROŠARINA

POSAVJE - Sremski vinogradnik, ki je v brežiškemu podjetju prodal vino, je spoznal, da mora biti pri poslu res ves čas buden. Potem ko ga ne skrbi več, da bi v njegovem klet vdrli klateški nepridipravi in mu pobrali vino, bo v prihodnje predvsem gledal pod prste davkarjem. Ko je namreč prodal vino in je plačal trošarino, so mu v Krškem zaračunali za belo in za rdeče vino po 9 tolarjev trošarine za liter. Pozneje je izvedel, da naj bi bila trošarina za belo 9 tolarjev pri litru, za rdeče pa samo 5. Tako davkarji brez truda "na suho" trgajo in kletarijo.

M. LUZAR

Nerazvitost kapital, čeprav slab

Tudi na brežiško podeželje razvoj s projektom CRPOV Globoko, Sromlje in Globočice - Vsi veliki razvojni načrti se začno pri vsakdanjih "malenkostih" - Stiskaška država

BREŽICE - Tudi v brežiškega podeželja so se ljudje v preteklosti izseljevali in po odhodu domačinov so začele ugašati še ustanove, potrebne za nemoteno delovanje kraja. Zdaj gre domačinom za nov razvoj krajev. Tega naj bi zagotovili tudi v bodoče s pomočjo projekta CRPOV, v katerega namerjajo vključiti v prihodnjem obdobju krajevni skupnosti Globoko in Sromlje ter vaško skupnost Globočice v KS Mrzlava vas.

V KS Sromlje menijo, da je tukajšnja neokrnjena narava zdaj njihova prednost. Prepričani so, da se mora v projektu CRPOV za Sromlje odraziti tudi državni projekt tukajšnje bizelsko sremiške vinske ceste.

Kulturno izročilo in novodobni turizem bodo v krajih težko združili v nekaj novega, če bodo vasi brez temeljnih življenjske pomembnih stvari. Na to zelo resno mislijo tudi v KS Globoko. Tudi tukaj so prepričani, da bo dober tisti projekt CRPOV, ki bo domačinom zagotovil ceste, pitno vodo ter čas primerno električno in telefonsko omrežje, ob katerih bo lahko zaživel podjetništvo vključno z dopolnilnimi dejavnostmi

Rezika Peterkovič

"Vsaka knjiga veliko pove"

Z obiska na Malem Vrh

MALI VRH - Človek se včasih česa še posebno spomni. Rezika Peterkovič se tudi: "Točno na moj rojstni dan, 28. oktobra 1941, so nas Nemci odpeljali v Rajhenburg, zdaj bi rekli v Brestanico." Rezika, rojena 28. oktobra 1928, je tako postala izgnanka prav na dan, ko so mnoge njene vrstnice v svobodnem svetu brezskrbno praznovala svoj osebni praznik.

Pred dnevi je ob naključnem srečanju z Reziko ob lepi leseni hišici na Malem Vrh številka 14 pri Globokem kmalu stekla beseda o izgnanstvu. Razumljivo, saj je v teh krajih v brežiški občini prebivalstvo moralo med 2. svetovno vojno na tuje. Domačini se radi menijo o letih, ki so jih prebili daleč od doma med tujimi ljudmi. Toliko pogosteje se menijo o tem zato, ker so se prav v zadnjem obdobju ponovno pogovarjali o vojnih letih, ker so vpisovali v papirje podatke, da bi kdaj dobili odškodnino za svoje izgnanstvo.

Izgnanstvo je kajpak del slovenske zgodovine. Reziko pa zanima zgodovina, in to vsa. Pravi, da zelo rada bere. "Teško bi se odpovedala knjigi. Kadar le morem, berem. Samo zdaj nimam pravih očal. Zato malo preberem, pa moram nehati. Rajši berem knjige kot časopise. Šund romanov nimam rada. Tudi televizijo gledam. Politike ne gledam rada. Ti naši politiki! Kadar se srečajo, se kregajo," pravi Rezika z Malega Vrha.

Na Malem Vrh številka 14 očitno čas merijo kar s stolpeti. Hiška, v kateri živi Rezika, je menda stara vsaj 200 let. Rezikina stara mati Julijana Peterkovič je dočkala več kot 102 leti. Nedeljski dnevnik jo je zato nekoč lahko predstavil kot najstarejšo Slovenko; takrat je imela za seboj že celo stoletje.

M. LUZAR

Zaradi smeti Dolenja vas na barikade

Za 1. april napovedana zapora deponije je nepreklicna, od takrat pa naj bi imeli občani smeti doma - Vodstvo KS Dolenja vas se ne strinja s predlogom, ki ga ponuja občina

KRŠKO - V krajevni skupnosti Dolenja vas je v bližini Spodnjega Starega grada že skoraj dve desetletji neprimerna sanitarna deponija. Tja poleg odpadkov iz cele krške občine vozijo tudi smeti iz sevniške občine. A kot kaže, je krajanom KS Dolenja vas prekipelo. Če ne bodo uresničene njihove zahteve, katerih rešitev se zaradi zadnjič prekinjene seje občinskega sveta vse bolj odklikajo, bodo 1. aprila zaprli dostop do deponije. Groznje so vzeli resno, saj so že vložili prošnjo za zaporo ceste, že prvi dan protesta, ki bo trajal vse do uresničitve zahtev, pa predvidevajo okoli 200 krajanov.

Vodstvo krajevne skupnosti Dolenja vas občinske može že več let opozarja na neurejene razmere na deponiji, vendar je sodu izbila dno seja občinskega sveta oktobra lani, ko so svetniki razpravljali o prizadevanjih za novo lokacijo in zavrnilo amandmaje krajevne skupnosti Dolenja vas, ki je hotela opozoriti na neurejeno deponijo, ki nima dovoljenj za obstoj, zato

so se krajanje zavzeli za čimprejšnje saniranje in novo lokacijo.

Občina je bila z namero krajanov KS Dolenja vas, da fizično preprečijo navoz novih odpadkov, seznanjena 21. decembra lani. V primeru izpolnitve zahtev, da se krajevni skupnosti dodeli mesečna renta in izvrši program urejanja prostora in gospodarske infrastrukture v letošnjem letu, ki ga je dostavila občini, pa krajevna skupnost dovolj obratovati deponiji še dve leti. Krajevna skupnost Dolenja vas je sprva predlagala 20.000 nemških mark mesečne rente, a strošek zahtevane rente ni v ceni odvoza odpadkov, ki Kostaku zaradi zamrznitve cen komunalnih storitev prinaša izgubo.

Sledili so številni sestanki med predsednikom KS Dolenja vas in županom občine Krško. Prošnja, da bi se ta tema uvrstila na dnevni red seje občinskega sveta, se ni uresničila ne na 23. ne na 24. seji, na kateri naj bi ta pereč problem obravnavali, a je bila seja odložena za nedoločen čas. Pred kratkim je krajevna skupnost pripravila predlog pogodbe o odškodnini za degradirano območje sanitarne

deponije Spodnji Stari grad, v kateri je med drugim zapisano, da je čas za sanacijo do konca leta 1998, medtem ko naj bi KS Dolenja vas od 1. 1. 1997 dalje prejemala mesečno rento 5.000 nemških mark (da ta krajanom pripada, so po-

• Medtem ko sta predlog krajevne skupnosti na sestanku predstavnikov občine in krajevne skupnosti dosegli načelen dogovor, je županov urad pripravil nov predlog, ki ga mora potrditi še občinski svet. "Tak predlog krajevna skupnost zavrača. Po njem naj bi se reševanje sedanje deponije premaknilo do leta 2001, glavna stroškov za program komunalne infrastrukture pa je premaknjena v leto 1998," pravi predsednik sveta KS Dolenja vas Branimir Vodopivec in poudarja, da bo moral občinski svet sprejeti predlog krajevne skupnosti Dolenja vas in ne predlog urada župana. V nasprotnem primeru bodo morali občani občine Krško in Sevnice do neizpolnitve njihovih zahtev smeti hraniti doma.

trdili tudi na ministrstvu za okolje in prostor), namenjena bo investicijam v degradirano območje, občina pa bi morala financirati program gospodarske infrastrukture.

T. GAZVODA

DOLENJSKI LIST

DRUŽABNI VEČER NA SROMLJAH

SROMLJE - Turistično društvo Sromlje pridedi v počastitev materinskega dne družabni večer s kulturnim programom, in sicer v soboto, 15. marca, ob 18. uri v večnamenski dvorani na Sromljah. Za kulturni program bodo poskrbeli osonovnošolci, moški pevski zbor Sromlje ter ansambel Tonija Deželana.

VESELI VEČER V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA - V soboto, 15. marca, ob 19. uri bo v kulturnem domu Aktiv kmečkih žena Pod Gorjanci pripravil veseli večer z ljudsko pesmijo in plesom. Nastopili bodo tudi člani kulturnega društva Svoboda s Senovega in Kostanjeviški oktet.

CELOVEČERNI BALET IN IGRICA

KRŠKO - Kulturni dom Krško vabi v soboto, 15. marca, ob 19.30 na celovečerni balet Georga Gerschwina, ki velja za večerni abonma in izven (vstopnica stane 1.500 tolarjev). Balet bosta uprizorila Orkester in baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana, dirigent bo Igor Švara, solist-pianist pa Aci Bertonec. Za mlajše obiskovalce pa v torek, 18. marca, ob 17. uri pripravljajo za abonente rumenega-sončkovega abonmaja pa tudi za izven (vstopnica stane 600 tolarjev) lutkovno predstavo Kužek in muca, ki jo bo zaigrala Lutkovna skupina UŠ. To je zadnja predstava tega abonmaja.

ZA ZDRAVJE METODA WATSU

ČATEŽ OBSAVI - Zdravstvena služba Term Čatež je usposobila fizioterapevte in pridobila licenco za izvajanje zdravlilne metode Watsu. Na zimski termalni rivieri v Termah bodo danes ob 11. uri predstavili metodo in ljudi, ki so pridobili ustrezne diplome. Ob tej priložnosti bodo spregovorili tudi o zdravstveni dejavnosti Term Čatež.

Branimir Vodopivec

Ob visoki vodi in v vojni

Komunalno-stanovanjsko podjetje Brežice prejelo plaketo civilne zaščite - Posavje kot nevarno

BREŽICE - Komunalno-stanovanjsko podjetje Brežice je prejelo letošnjo plaketo civilne zaščite, ki so jo pred dnevi izročili na svečani seji brežiškega občinskega štaba civilne zaščite. Vladimira Kežman, direktorica Komunalno-stanovanjskega podjetja Brežice, je po podelitvi plakete povedala, da jim pomeni priznanje za dolgoletno delo na področju civilne zaščite.

"V podjetju smo zmeraj pripravljene sodelovati ob vseh elementarnih nesrečah manjšega ali večjega obsega. Pa ne samo v okviru svojih normalnih funkcij, ki jih tako ali tako imamo, pač pa so naši delavci pripravljene narediti več." Tako so delavci omenjenega podjetja sodelovali že v številnih poplavalih, skupaj z gasilci so pomagali prenekerikrat ob večjih neurjih, ko je v kleti vdrli voda. Podjetje tudi da ljudi in vozila, ko ob suši vozijo vodo v vasi. Bilo je med tistimi, ki so z mehanizacijo in stalno pripravljene ljudmi postavljali barikade

v vojni za Slovenijo. "Zato lahko rečem, da je naš kolektiv vzelo delo civilne zaščite kot za svoje. To je čisto drugače kot včasih, ko smo civilno zaščito smatrali za nekakšno paravojaško organizacijo," je pojasnila Kežmanova. Podjetje je imelo v občinskem štabu civilne zaščite vedno svojega predstavnika. V zadnjem času so tam celo trije, s tem da je Vladimira Kežman poveljnik brežiškega občinskega štaba civilne zaščite. "Želimo prispevati tudi na tem področju. Ta plaketa, ki smo jo dobili, nam je zahvala za dolgoletno sodelovanje in istočasno moralna obveza, da bomo v nesrečah, ki si jih seveda ne želimo, ljudem pomagali," je povedala Kežmanova.

Vladimira Kežman

Kot poveljnik je povedala, da je občinski štab v zadnjem času številčno manjši kot pred leti. "To novo organiziranost vidim kot prednost. Posamezne naloge so namreč združene, in ker je manjša skupina ljudi, je lažje delati," meni Kežmanova.

Brežiški civilni zaščiti, zlasti občinskemu štabu, ne bo manjkalo skrbi in dela, saj je v Posavju precej možnih nevarnosti. Po mnenju Kežmanove je v Posavju največja nevarnost klor iz krške tovarne celuloze in papirja.

Kaj lahko štab naredi več, kot da se zaveda nevarnosti in nanje opozarja pristojne ustanove? Ne veliko, saj civilni zaščiti manjka denarja za dodatne, posebne priprave, ki jih narekuje posavsko okolje. In tu se lahko začne izboljšati zanos sicer zagnani organizatorjev in izvajalcev akcij civilne zaščite v občini Brežice in nemara tudi v sosednjih občinah.

L. M.

SEJEM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

BREŽICE - Tu se že pripravljajo na brežiški sejem obrti in podjetništva, ki bo 25. do 29. junija letos v pokritem prostoru ob osnovni šoli v Brežicah. Sejem, o katerem je na voljo več informacij v pisarni pri Območni obrtni zbornici Brežice na Cesti prvih borcev 3 in na telefonski številki (0608) 61-979, soorganizirajo občina Brežice, območna obrtna zbornica, občinska turistična zveza in brežiško turistično društvo.

na kmetijah. Globočani ob tem tudi pričakujejo bolj življenjske predpise o prostorskem urejanju in o novih gradnjah.

Vaška skupnost Globočice podobno kot omenjeni dve krajevni skupnosti stavi na svojo dosedanja gospodarska narenavitost. "Horuk v nove čase" naj bi se zgodil tudi z denarjem turistov, ki jim vas lahko pokaže precej naravnega in kulturnega bogastva. Globoška poročila govore o tem, da se morajo tudi tukaj vsa velika razvojna dejanja začeti pri takih ukrepih, kot je nadaljnje polaganje vodovodnih cevi in električnih kablov, kopanje greznic, urejanje javne razsvetljave in podobno. Za temelje razvoja tako KS

V času od 20. februarja do 6. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Smiljana Radi iz Sevnice - Alena, Sonja Najvirt iz Brežic - Alena, Veronika Štrlek iz Bistrice ob Sotli - Andraža, Ljudmila Kuncelj iz Koprivnice - Uroša, Suzana Martinjak iz Krškega - Maja, Marjeta Jalovec iz Krškega - Klemenca, Luljeta Nasufi z Drnovega - Beluarja, Aleksandra Ilič iz Krškega - dečka, Jožica Sušin iz Pišec - Aljaža, Barbka Samec iz Krškega - Laro, Mihelca Germovšek iz Pišec - Klavdijo, Marija Duh iz Brežic - Aljošo, Janja Sprčić s Sel - Simona, Marija Kolman iz Sevnice - Luko, Vlasta Zajc iz Kozjega - Patricijo, Karmen Levak iz Arnovega sela - Gregorja, Adrijana Omerzel z Zdol - Lariso, Mojca Zaplatar iz Brežic - Nino, Stanka Kržan iz Brežic - Sergejo, Anka Jankovič iz Sevnice - Gorana, Martina Gramc s Stojanskega Vrha - Gregorja, Radojka Pavlovič iz Dvorca - Moniko. Čestitamo!

Delniška družba Gozdarstva Grča

Gozdno gospodarstvo Kočevje je po novem delniška družba - Z novim imenom Gozdarstvo Grča ohranili znani kratici GG - Težave s skladom kmetijskih zemljišč

KOČEVJE - V Gozdnem gospodarstvu Kočevje, ki je tako po površini kot letnem poseku največje med štirinajstimi gozdnimi gospodarstvi v Sloveniji, so konec januarja letos kot tretje gozdno gospodarstvo v državi zaključili postopek lastninskega preoblikovanja. Nova organizacijska oblika podjetja je delniška družba, ob izboru novega imena pa so namenoma iskali ime, ki bi jim omogočalo ohranitev že uveljavljene kratice podjetja GG.

Podjetje se po novem imenuje Gozdarstvo Grča, gozdna proizvodnja, razrez lesa in trgovina. "Zaposleni, njihovi družinski člani, upokojenci ter bivši zaposleni so s certifikati odkupili 20 odstotkov delnic, 40 odstotkov je bilo notranjega odkupa, preostalih 40 odstotkov podjetja pa je v lasti treh državnih skladov. Podjetje ima tako skupno 459 delničarjev, večinski lastnik pa so zaposleni, ki so si pridobili 51 odstotkov delnic," pojasnjuje direktor podjetja mag. Branko Južnič.

V GG je trenutno zaposlenih 212 delavcev, vendar se bo njihovo število, kot pravi mag. Južnič, še povečevalo. Že od leta 1994 namreč na leto na novo zaposlijo povprečno 14 ljudi. "Na novo

zaposluje predvsem na račun novih proizvodnih oziroma investicijskih. Lani smo denimo obnovili

mag. Branko Južnič

skoblarno v Dobrem Polju, hkrati pa enak obrat začeli graditi tudi v Kočevju. Že leto pred tem pa smo se zaradi zelo nizkih cen lesa, predvsem slabše kvalitete, odločili, da se bomo začeli ukvarjati tudi s primerno predelavo lesa. Zato smo šli v izgradnjo treh žag, od katerih je ena v Kočevju, ena od obeh, ki bosta v Ribnici, pa je lani tudi že začela redno obratovati," pojasnjuje mag. Južnič.

Poslovanje v preteklem letu so zaključili z minimalnim dobičkom, saj je bilo zaradi neugodnih vremenskih razmer in snegoloma v letu 1995/96 minulo leto za gozdarstvo zelo neugodno. Še slabše pa bo letos zaradi žleda, ki je ob koncu minulega in v prvih dneh letošnjega leta prizadel gozdove. Čeprav za odpravo njegovih posledic ne bodo porabili pol leta, kot je bilo to po snegolomu, pa je letošnja škoda v gozdu kar trikrat večja od lanske.

Poleg naravnih katastrof in neugodnega razmerja med cenami lesa, ki padajo, in stroški, ki naraščajo, pa GG pestijo tudi nerazčiščeni odnosi s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov, zato so koncem lanskega leta na okrajno sodišče v Ljubljani vložili predlog za določitev vsebine koncesijske pogodbe. Na osnovi letnih pogodb za izvajanje del v državnih gozdovih so v zadnjih treh letih skladu namreč plačali kar 527 milijonov tolarjev bruto rente, kar je po mnenju mag. Južniča odločno preveč glede na to, da se od tega vrne nazaj v obnovo gozda oziroma vzdrževanje in izgradnjo cest le izredno malo denarja.

M. LESKOVŠEK-SVETE

• Vsi politiki so enaki, nekateri so pa še slabši. (Jurč)

NOVA KARTICA V SISTEMU ACTIVE

V marcu bo plačilno kreditni sistem Activa, v katerega je vključena večina slovenskih bank - med ostalimi tudi Dolenjska banka, Nova kreditna banka Maribor in Poštna banka Slovenije - uvedel nov plačilno kartico Activa maestro, ki bo dostopen vsem imetnikom tekočih računov pri bankah, članicah sistem activa. Kartica activa je instrument brezgotovinskega plačevanja blaga in storitev na prodajnih mestih, opremljenih s terminali, teh pa je v Sloveniji že okoli 2.000. Activa maestro je domača kartica, ki pa naj bi kasneje postala tudi mednarodna. Sistem activa je sicer že od leta 1994 vključen v mednarodni sistem eurocard/mastercard.

Brežiških obrtnikov čedalje manj

Število članov brežiške obrtne zbornice že več let pada - Pri županu in na občini so obrtniki naleteli na posluš, a pogrešajo rezultate - Predstavitev v skupnem katalogu

BREŽICE - Obrtna zbornica Brežice spada med srednje velike v državi, je pa ena redkih, v kateri število članov že nekaj let upada, medtem ko drugod beležijo znaten porast števila obrtnikov in malih podjetnikov. Trenutno v okviru obrtne zbornice Brežice deluje 647 samostojnih podjetnikov, 27 družb z omejeno odgovornostjo in ena družba z neomejeno odgovornostjo.

V brežiški obrtni zbornici se dobro zavedajo pomena sodelovanja z občino. Lani so nekajkrat navezali stike z županom in odgovornimi za njihovo področje občini. Naleteli so na dober odziv, vsaj kar se tiče sogovornikov, čeprav pravih rezultatov ni. Na zadnji skupščini so ponovno izpostavili nujnost, da se ustanovi občinski sklad za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva, kar bi morala biti glede na že večletno zmanjševanje števila obrtnikov v občini pomembna prednostna naloga. Župan je sicer opozoril na težave s proračunom, a je kljub temu obljubil vsaj

začetni vložek. Obrtniki so na isti seji zahtevali, naj se aktivira odbor za drobno gospodarstvo, a do sedaj še niso bili obveščeni, da bi odbor začel delati.

Po drugi strani pa je občina podprla prizadevanja za ustanovitev pospeševalne mreže in postala ena od ustanoviteljev konzorcija članov lokalne pospeševalne mreže. Nakazali so že začetni vložek, vendar programa še ne izvajajo. Na osnovi programa, ki sta ga sestavila zbornica in oddelek za gospodarske zadeve v občini, so se prijavi na razpis republiškega pospeševalnega centra za malo gospodarstvo in uspeli.

Obrtniki v brežiški občini pogrešajo primerno večnamensko dvorano, v kateri bi lahko pripravili razstavo in tako strokovni kot tudi širši javnosti pokazali svojo dejavnost. Zaradi zanimive obmejne lege Brežice imajo možnost, da bi postale sejemsko mesto. Žal obrtna zbornica zaradi premajhnega zanimanja članstva ne nastopa enotno niti na drugih sejemskih prireditvah, čeprav je skupen nastop cenejši in predvsem za manjše obrtnike oziroma podjetja sprejemljivejši. Glasneje je izražena potreba, da bi se brežiški obrtniki predstavili vsaj v skupnem katalogu, ki ga ima v svojem programu konzorcij članov pospeševalne mreže.

I. V.

SEMINAR O LICENCAH V CESTNEM PROMETU

NOVO MESTO - Območna zbornica Novo mesto Gospodarske zbornice Slovenije bo od 17. do 21. marca in od 19. do 23. maja pripravila seminar za pripravo na preizkus strokovne usposobljenosti za pridobitev licence v cestnem prometu. Seminar je namenjen vodilnim in vodstvenim sodelavcem transportnih podjetij in transportnih oddelkov drugih organizacij in družb ter obrtnikom, ki opravljajo dejavnost prevoza oseb in stvari v cestnem prometu in morajo opraviti preizkus strokovne usposobljenosti kot enega od pogojev za pridobitev licence za nadaljevanje ali začetek dejavnosti v cestnem prometu. Seminar bo v prostorih zavarovalnice Triglav na Novem trgu v Novem mestu, prijave pa zbira območna gospodarska zbornica Novo mesto po telefonu (068) 322 - 182.

VKLJUČEVANJE PODJETIJ V EVROPSKE TRGE

NOVO MESTO - Oddelek Evropske unije pri GZS in območna gospodarska zbornica Novo mesto bosta 19. marca ob 9. uri v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu pripravila seminar na temo vključevanje podjetij v evropske trge - storitve GZS. Seminar so pripravili strokovnjaki različnih oddelkov in združenj GZS, ministrstva za ekonomske odnose in razvoj in ljubljanske blagovne borze. Namen seminarja je, da se podjetjem na praktičen način pokažejo vse možne oblike pomoči, ki jih lahko dobijo s posredovanjem Gospodarske zbornice Slovenije. Kotizacija za seminar znaša 5.000 tolarjev, vse informacije pa dobite na območni gospodarski zbornici Novo mesto.

SKB najbolj v Beli krajini

Lani je poslovna enota SKB Novo mesto najbolj povečala obseg poslovanja v Beli krajini - Kartica Karanta

NOVO MESTO - Novomeška poslovna enota SKB banke je v lanskem letu prvič poslovala samo na območju Dolenjske in Bele krajine; v sedmih občinah na tem območju imajo 5 bančnih poslovalnic. "S poslovanjem v lanskem letu smo zadovoljni," je povedala Marica Škoda, direktorica poslovne enote. "Uspešni smo bili pri pridobivanju novih strank, povečali smo obseg dolgoročnega kreditiranja, vključevali smo se v občinske programe pospeševanja malega gospodarstva in obrti, sodelovali s skladom za razvoj malega gospodarstva. Uspešni smo bili tudi pri plasiranju dolgoročnih potrošniških posojil za nakup avtomobilov, veliko pozornost namenimo sodelovanju z občini in kreditiranju negospodarstva."

Konec lanskega leta je bilančna vsota novomeške enote SKB banke dosegla blizu 52 milijonov nemških mark, tržni delež na območju, ki ga pokriva, pa znaša 11 odst., kolikor je tudi delež SKB banke v Sloveniji. Naložbe občanom in pravnim osebam so lani znašale skoraj 60 milijonov mark, kar je precej več od zbranih sredstev. "Tako SKB banka tudi na naše območje usmerja del sredstev, ki jih je po ugodnih pogojih našla v tujini," pravi Škoda.

Lani so najbolj povečali poslovanje v Beli krajini, zasluga za to pa gre novi bančni enoti v Črnomlju, ki so jo odprli v začetku leta; poleti so enoto v Trebnjem preselili v nove prostore, v novomeški bolnici pa so namestili bankomat. V lanskem letu so pripravili tudi novo ponudbo za dijake in študente, ti

lahko pri njih odprejo tekoči račun, pogoj pa je, da imajo redni mesečni priliv, na primer stipendijo.

"Letos bomo za 30 odst. povečali obseg poslovanja," napoveduje Škoda. "Sicer pa bo to leto v bančništvu prineslo precej sprememb. Plačilni promet bo potekal v okviru poslovnih bank, naša banka pa ima po vsej Sloveniji 11 poslovnih enot in 54 ekspozitur ter agencij. Spremembe pričakujemo tudi na področju bankomatov, ki bodo združeni v enoten sistem; spremembe bodo tudi na POS terminalu in pri kartičnem poslovanju, kar bo razveselilo predvsem trgovce. V kratkem bomo izdali domačo plačilno kartico Karanta, ki je skupni projekt SKB in Nove Ljubljanske banke. Kartico bodo dobili vsi imetniki tekočega računa," je še povedala Marica Škoda.

A. B.

Marica Škoda

RIC je industrija izobraževanja

Razvojnoizobraževalni center Novo mesto izobraževalni servis gospodarstva - Od osnovne šole do fakultetne izobrazbe - Tudi posebna znanja za določeno delovno mesto

NOVO MESTO - Razvojnoizobraževalni center (RIC) Novo mesto je nastal pred dobrima dvema letoma kot naslednik Zavoda za izobraževanje kadrov, svojo dejavnost pa je v tem času močno razširil in obogatil. Dobro sodeluje tudi z gospodarstvom in postaja tako rekoč njegov izobraževalni servis.

Direktorica Razvojnoizobraževalnega centra Vesna Dular je upravičeno ponosna na v preteklih dveh letih opravljeno delo. Število programov oziroma izobraževalnih akcij v enem letu je v

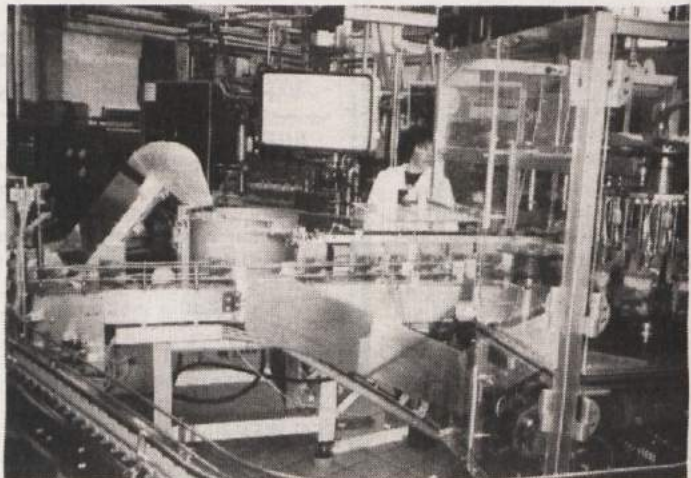
prerasel prostore, ki mu jih je novomeška občina dodelila v nekdanjem domu JLA, tako da vsak dan za svoje programe najemajo tudi po 15 učilnic, kar povzroča ogromne stroške.

Razvojnoizobraževalni center dobro sodeluje tudi z drugimi podobnimi ustanovami v regiji in z Zavodom za zaposlovanje. V okvir takega sodelovanja sodi tudi Klub iskalcev zaposlitve, ki deluje v njihovih prostorih in vse zahtevnejšega delovnega procesa pošiljajo zaposlene na dodatno izobraževanje. Tako RIC zelo dobro sodeluje s Krko in Revozom, ki imata sicer svoje izobraže-

valne centre, pa tudi z drugimi podjetji, za katera RIC lahko pripravi celoten proces izobraževanja oziroma pridobivanje dodatnih znanj za določena specifična delovna mesta. Prav to področje Dularjeva postavlja za najpomembnejšo razvojno nalogo RIC-a.

Sicer pa poteka v okviru RIC-a več vrst izobraževanja. Temeljna dejavnost je izobraževanje odraslih, kamor spadajo tako osnovnošolski in srednješolski programi, kot tudi višje - in visokošolski programi ki jih izvajajo v sodelovanju z mariborsko Ekonomsko poslovno fakulteto, kranjsko Fakulteto za organizacijske vede in ljubljansko Visoko upravno šolo. Z razvojem RIC-a so dobili možnost izobraževati se ob delu mnogi Dolenjci, ki so se od sedaj izobraževali v drugih krajih.

I. VIDMAR

3 MILIJONE MARK VREDNA NOVA LINIJA V DANI - Mirenska Dana je lani povečala prodajo sokov za četrtno, letos pa načrtuje povečanje prodaje za okrog 40 odstotkov. Tržne analize so namreč pokazale, da znaša letna poraba sokov v Sloveniji samo 25 litrov, to je kar 10 l manj kot v drugih evropskih državah. Da bi šli v štrc s časom in bili kos hudi konkurenci, so te dni že začeli polniti sokove v sodobno laminatno blok embalažo prostornine 1 litra, opremljene z izlivko, in volumna četr litra. Ta je po besedah v. d. direktorja Dane Jožeta Pravnetna cenejša od steklenic, je bolj praktična, ekološko sprejemljivejša, saj jo je moč reciklirati, proizvodnja je energetsko varnejša, predvsem pa je njena prednost v nižjih transportnih in skladiščnih stroških. Pri novi liniji, ki je veljala približno 3 milijone mark, gre tudi za povsem novo tehnologijo polnjenja. (Foto: P. P.)

Novo mesto, Kočevarjeva 4

V naši restavraciji v Bršljinu z 200 sedeži organiziramo ohceti ter jubilejna in druga srečanja.

Naša ponudba je znana po zelo ugodnih cenah, odlični hrani ter hitri in prijazni postrežbi.

Ponudbe sprejemamo na telefon: 068/324-057 ali 068/322-098

Kako kaže na borzi?

Izredno skromno borzno trgovanje se je razvleklo že v tretji teden, na podlagi sedanjih gibanj tečajev in sila majhnih prometov pa je težko dati bolj optimistično napoved za prihodne dni. Čeprav se je v teh dneh izteklo obdobje, ko so tuji še lahko poslovali "po starem", banke, pri katerih lahko tuji na podlagi novih ukrepov Banke Slovenije odpirajo skrbniške račune, še vedno niso dale podatkov o višini novih stroškov, torej tudi še niso začele sklepati ustreznih pogodb s tujci.

Tečaj delnic za zdaj še ne beležijo večjih padcev, saj dokaj počasi drsijo navzdol. Ob pomirjanju večjih nakupov so v preteklem tednu vse najpomembnejše delnice (delnice SKB banke, Leka, Term Čatež, BTC-ja, Krke, Mecatorja in Istrabenza) izgubile nekaj vrednosti. Nasploh je bilo le malo takih, ki so prinesle dobiček. Še najboje se godi delnicam portoroške družbe Droga, ki ima

kljub hudi konkurenci za sabo uspešno poslovno leto, zaradi precej večjega dobička kot leto prej pa naj bi uprava predlagala delitev 35 odstotkov dobička za dividende, kar bi pomenilo več kot 1.000 tolarjev dividende za delnico.

Ker se počasi izteka čas za oddajo napovedi za odmero dohodnine za preteklo leto, naj opozorim, vse, ki so v lanskem letu kupovali državne obveznice in jih nameravajo uveljavljati kot davčno olajšavo, da bodo morali fizično izdane obveznice odnesti v žigosanje na pristojno davčno službo. Zaradi bolj zapletenega in dolgotrajnega postopa dviga obveznic kot v preteklih letih pravčasno poskrbite za najavo njihovega dviga pri svoji borzni družbi.

MARJETKA ČIČ

Dolenjska borzoposredniška družba
Glavni trg 10, Novo mesto
Tel.: (068) 323-553, 323-554

Zgodnja setev zgodnjih vrtnin

Koristni nasveti in priporočila vrtnarske stroke ob letošnjem sončnem marcu

V vrtnarstvu si želimo čimbolj zgodnje pridelke zelenjave, kajti ti imajo na trgu višjo ceno. Zato izkoristimo toploto, že kar pomladansko obdobje za zgodnje setev manj občutljivih vrtnin za mrz, tiste vrtnine, ki so za toploto bolj občutljive, pa sejemo v zaprto gredo, rastlinjak ali pod folijo.

Vrtnine, ki potrebujejo za rast veliko toplote, so v glavnem plodovke (paradižnik, paprika, kumare, bučke, jajčevci in lubenice). Sadike teh vrtnin vzgajamo v topli gredi, ogrevanem rastlinjaku, manjše količine pa se da vzgajati tudi na okenski polici. Na prostu jih bomo presajali šele v

maju, ko ne bo več nevarnosti pozeb. Pri vzgoji sadik moramo biti zelo previdni, jih pravočasno presajati na večje razdalje in jih učvrstiti z vsakodnevnim prezračevanjem.

Vrtnine, ki potrebujejo za rast manj toplote, so korenček, peteršilj, špinac, solata, česen, čebula,

por, grah, zelena in zgodnja koleraba. Te sejemo v drugi polovici marca že na prosto, za hitrejšo rast pa jih lahko prekrijemo z vlaknasto folijo (lutrasil, vrteks, agryl, covertan...), jih sejemo v tunel ali zaprto gredo. Pod tuneli si vzgajamo tudi zgodnje sadike cvetače, zelja, ohrovt, solate in kolerabice.

Glede na gnojenje razdelimo vrt na dva do tri dele:

V prvem delu vrt gnojimo s hlevskim gnojem (4-6 kg/m²) in tu sejemo le tiste vrtnine, ki jim ustreza gnojenje s hlevskim gnojem, to so kapusnice, plodovke in gomoljnice (zelje, ohrovt, cvetača, paradižnik, paprika, kumare, krompir, zelena...)

V drugem delu vrta, kjer smo gnojili s hlevskim gnojem prejšnje leto, sejemo vrtnine, ki ne prenašajo dobro gnojenja s hlevskim gnojem (korenček, rdeča pesa, peteršilj, čebula).

Na tretji del vrta pa sejemo stročnice, ki dobro izrabijo ostankne hranil v zemlji in jo bogatijo z dušikom.

V manjšem vrtu pa gnojimo vsako leto eno polovico vrta.

Tiste vrtnine, ki jih ne gnojimo s hlevskim gnojem, gnojimo le z mineralnimi gnojili, v zdravem, biološkem pridelovanju pa s kompostom in naravnimi organsko mineralnimi gnojili (humovit, biogno, biopost...)

Odmerki mineralnih gnojil se seveda ravnajo glede na založenost tal s hranili, na predhodno gnojenje s hlevskim gnojem ter glede na potrebe posameznih vrtnin.

Pomembno je tudi, da si pred setvijo sestavimo kolobar, da si bodo vrtnine prav sledile glede na lanskoletne posevke. Če več let zapored sejemo isto vrtnino ali vrtnino iste vrste (kapusnice, razhudniki, špinacnice) na isto gredo, se tla utrudijo, prav tako se razširijo boleznimi in škodljivci, poveča pa se tudi zapleveljenost.

Inž. CVETKA LAVRIČ svetovalka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Kletarstvo - tehnika ali umetnost

V Dolenjskem listu z dne 13. februarja sem začel članek z istim naslovom, ki ga sedaj nadaljujem. Želim sporočiti vinogradnikom, ki delajo po znani kletarski tehniki, da lahko oblikujejo karakter vina v pozitivni smeri, če delajo z občutkom do vina in ne postopajo slepo po navodilih, ki so jih pač nekje prebrali.

Biološki razkis vina je odvšen tudi od letnika. Pravilo je, naj vsa rdeča vina doživijo biološki razkis, pri belih se pa odločamo na osnovi letnika. Za letnik 1996, ki je znan po večji vsebnosti kislin, lahko rečemo, da bi mu biološki razkis zboljšal kakovost. Biološki razkis vina lahko pospešimo ali preprečimo, odločitev o tem pa mora biti sprejeta najkasneje na prvi dan trgatve. Pri vinu, ki ga želimo razkisliti po biološki poti, bomo zato pred začetkom alkoholnega vrenja mošt manj zveplali.

Kako bo vplival biološki razkis na značaj vina? Če bi preprečili biološki razkis, bi vino nudilo več sorte arome (recimo po jabolkih pri belem vinu), ravnotežje okusov v ustih bo pomaknjeno bliže kislinam. Pri nas smo kar navajeni na taka vina, ker od njih pričakujemo več svežine, ker jih pijemo mlada in se veselimo sorte arome. Vino, ki ga nameravamo stekleničiti in ga bomo tržili zrelega, starega nad eno leto, bo pa boljše, če bo doživelo biološki razkis. Vina po enem letu že

zgubijo sortno aromo po grozdu oziroma je ta še komaj zaznavna. Od takega vina pričakujemo več v ustih, gotovo ravnotežje med okusi in blago kislost. Preveč agresivna kislost v zrelem vinu naredi vino presuho in preostro.

Zelo zelo pa vplivajo na značaj vina pretoki. S pretokom dosežemo več stvari:

- vino rešimo droži,
- kisik, ki se raztopi v vinu ob značnem pretoku, vpliva na razvoj vina,
- izguba ogljikovega dioksida iz vina spremeni vinski okus.

Odvisno od števila pretokov - ti so lahko značni ali brez značaja - se karakter vina menja ali zavestno oblikuje.

Prvi pretok ima največji vpliv na aromo in okus vina. Čas zadrževanja mladega vina na drožeh se opazno odraža v kakovosti vina. Zdrave droži lahko vinu veliko dajo, seveda če je posoda z vinom dotočena ali je vino kako drugače zavarovano pred zrakom. Vpliv droži v posodi, kjer je potekalo alkoholno vrenje optimalno, zelo koristi vinu. Vino, ki je ležalo dalj časa na zdravih drožeh, ni samo okusnejše, temveč potrebuje kasneje tudi manj zvepla.

Prepričan sem, da prihaja naše kletarstvo v obdobje, ko bomo iskali vse več postopke, ki zmanjšujejo potrebo vina po zveplu. Kmalu se bo upoštevala pri kakovosti tudi količina zveplavih spojin v vinu.

Za lahka, sveža in aromatična vina se priporoča manjše število pretokov, pri vinih, ki jih bomo zoreli, pa je potrebno večje število pretokov, seveda ne značnih.

(Nadaljevanje sledi) dr. JULIJ NEMANIČ

KMETIJSTVO

DOLENJSKI KVIZ MLADIH KMETIJCEV

ČATEŽ - Kmetijska svetovalna služba in Društvo podeželske mladine Trebnje vabita na ogled tekmovanja Mladi in kmetijstvo, ki bo v soboto, 15. marca ob 18. uri v veliki dvorani gostišča Ravnikar na Čatežu pod Zaplazo. Tekmovalo bo 11 tričlanskih ekip iz Črnomlja, Metlike, Mirne Peči, Novega mesta, Straže, Srednje kmetijske šole Grm, Šentjerneja in Trebnjega. Tekmovanje bodo popestrili še s kulturno-zabavnim sporedom.

• Ko se bodo vsi ljudje smeli naučiti brati, se ne bo skvarilo samo tisto, kar se piše, marveč tudi tisto, kar se misli. (Nietzsche)

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na ponedeljkovi tržnici je bila ponudba branjek spet bogata, na prodaj pa je bilo poleg ostalih pridelkov tudi veliko semen od fižola in bučk do korena in boba. Liter čebulčka je stal 300 do 400 tolarjev, kilogram regrata 800 do 1000, fižol 300 do 500, česen 500 do 700, koleraba, korenje in redkev 150 do 200, rdeča pesa 200, krompir 50, hren 450 do 500, merica motovilca 200. Sirček je bil po 400 tolarjev kilogram, pregrata smetana 500 do 600 lonček, orehi 800 do 1000, med 600 do 700, jajčka 25 do 30, zavitek mlincev 250, kozarec svinjske masti 300, kozarec ocirkov 400, kilogram šunke 1500, slanina 1100, klobase 1400 in salama 2.500, domača kokoš pa 750 do 800 kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 150 prašičev, starih do 3 mesece, 90 v starosti 3 do 5 mesecev in 40 starejših. Prvih so prodali 115 po 420 do 440, drugih 50 po 350 do 380, tretjih pa 20 po 200 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Fižol s predsodki in zmotami

Fižol velja pri nas že od nekdaj za pomembno vrtnino, ki vsaj delno nadomesti meso, predvsem seveda v vegetarijanski prehrani. Inž. Janez Zaplotnik navaja v svoji knjigi Naš fižol (Kmečka knjiga, 1952), da smo med obema svetovnima vojnima pridelali ob srednji letini 550 vagonov fižola v zrnju in da nam ga je po zadovoljivosti lastnih potreb ostalo za izvoz še do 300 vagonov. Slovenija zdaj to vrtnino uvaža, k temu pa je pripomoglo tudi opušanje sajena v mešanem posevku, ki zahteva več ročnega dela ali pa ni možno zaradi uporabe herbicidov, na primer v korusi.

Zmotno je mnenje, da so fižol pa tudi druge stročnice primerne le za hrano revnejšega prebivalstva v zaostalih deželah z nizkim življenjskim standardom. ZDA kot najbogatejša država na svetu pridelajo ogromno količino stročnic, od fižola do soje in graha, odkar pa je dokazana njihova zdravilna in dietetična vrednost, se je poraba še povečala. S pomočjo rastlinskih beljakovin, ki so v stročnicah in ki nadomestijo meso, je mogoče močno zmanjšati ogroženost od rakavih obolenj na črevesju.

Torej obstajajo utemeljeni razlogi, da bi doslej bolj ali manj zapostavljenim stročnicam tudi pri nas posvetili večjo pozornost, tudi strokovno. Kot korak k temu lahko štejemo tudi najnovejšo knjigo dr. Mihaela Černe s Kmetijskega inštituta Slovenije z naslovom Stročnice, ki združuje najnovejšo vedenje o teh vrtninah ter jih priporoča za gojitev v večjem obsegu in z novimi tehnološkimi postopki. Fižolu, njegovim vrstam, podvrstam in kultivarjem ter seveda možnim načinom pridelovanja namenja največ pozornosti. Pri tem je zanimivo, da tej vrtnini daje izjemno raznolikost že dejstvo, da se v naravi sama križa in da je zato izbor kultivarjev zelo širok. Ze inž. Zaplotnik navaja veliko število priporočenih sort (ribničar, prepeličar, koks, lišček, cipro, krivček in mnoge druge), dr. Černetova pa priporoča še sorte, ki jih je vzgojila inž. Silva Avšič, kolegica z inštituta. To so tri nove slovenske sorte: jabelski pisanec, jabelski stročnik in klemen.

Mimogrede: v evropski sortni listi je vpisanih 319 kultivarjev visokega fižola za stročje, kje pa so še visoke sorte za zrnje, nizke sorte za stročje in nizke za zrnje. Veliko možnosti za tistega, ki se "poniža" do te vrtnine, ki zna in hoče.

Inž. M. L.

Od jutri Gregorjev sejem

Štiridnevni sejem v Novem mestu bo spremljal program prireditev in strokovnih predavanj

NOVO MESTO - Gregorjevo, 12. marca, velja za začetek pomladi in del na polju, to je tudi pravi čas za oskrbo z vsem, kar pri delu potrebujejo kmetovalci, vinogradniki, sadjarji, vrtničarji in čebelarji.

• PREDAVANJA IN PRIREDITVE - V petek, 14. marca, bo ob 9. uri predavanje o zatiranju plevelov v korusi brez triazinov, ob 11.00 otvoritev sejma, ob 12.00 o Pioneerjevih hibridih korus, ob 14.00 degustacija vin, ob 19. uri izbor mladega gospodarja leta. V soboto, 15. marca, bo ob 9. uri predavanje o zatiranju boleznih in škodljivcev, ki jih omogočajo Unichemovi proizvodi, ob 11.00 o foliarnem gnojenju in varstvu vinske trte, ob 13.00 o varstvu vinske trte in ob 15.00 o negi vina spomladi. V nedeljo, 16. marca, pa bo ob 10. uri predavanje o intervencijah v kmetijstvu v letošnjem letu.

Ji. Vse to in še veliko drugega pa bo obiskovalcem predstavilo in ponudilo 130 domačih in tujih razstvalcev na 3. Gregorjevem sejmu, ki ga prireja Mercator - Kmetijska zadruga Krka, poslovna enota Agroservis iz Novega mesta. Poleg izredno široke ponudbe bodo v času sejma za nekatere artikle veljali tudi sejmski popusti.

Sejem bo v petek, 14. marca ob 11. uri, odprl predsednik Zadrugne zveze Slovenije Peter Vrsk. Ob tej priložnosti bodo pokažne izdelke nekaterih dolenskih živilskih podjetij in najboljših vin Vinogradniškega društva Podgorje. Obiskovalci bodo lahko dobili nasvete strokovnjakov Kmetijske svetovalne službe iz Novega mesta, dolenskega sadjarskega društva in zadruga. Z ročnimi deli se

bodo predstavili tudi dijaki srednje kmetijske šole Grm iz Novega mesta. Na ogled bo tudi razstava malih pasemskih živali, ki jo bo pripravilo društvo gojiteljev malih pasemskih živali Krka, in predstavitev nekaterih turističnih društev.

V petek bodo gostje sejma gospodarice in gospodarji kmetij, ki jih je lani predstavljala Kmečki glas. Sejem bo odprt vsak dan od 9. do 18. ure.

A. VRŠČAJ

Kmetijska tehnika za danes in jutri

Strokovna knjiga izpod peresa inž. Mihe Žmavca

NOVO MESTO - 110-letnica Kmetijske šole Grm Novo mesto je doživela še eno knjižno počastitev. Nekdanji ravnatelj in dolgoletni predavatelj kmetijskega strojništva inž. Miha Žmavca je izdal obsežno knjigo velikega formata z naslovom "Kmetijska tehnika za danes in jutri", v nakladi 2000 izvodov pa jo je natisnila Tiskarna Novo mesto.

Kot že naslov knjige napoveduje, gre za opis in učenik najsoodobnejše kmetijske tehnike, ki izjemno hitro napreduje. Potrebno je le vzeti v roke nekaj tako imenitno knjižno delo Toneta Bantana in ga primerjati s sodobnimi priročniki in opisi kmetijske mehanizacije.

Za Žmavčevu knjigo je predvsem značilno, da jo je pisal temeljit poznavalec in praktik, ki zna približati snov in svetovati najboljše tehnične rešitve. Knjiga vsebuje na stotine fotografij, skic, preglednic in drugih grafičnih prikazov, ki olajšajo razumevanje snovi.

Izdajo "Kmetijske tehnike za danes in jutri" je omogočilo 22 podjetij pretežno iz Dolenjske.

- n

ZMAGALE ZABUKOVLJANKE - Na sobotnem občinskem kvizu Mladi in kmetijstvo, ki ga je v gasilskem domu v Tnovcu v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Sevnica pripravilo društvo podeželske mladine Zabukovje, se je predsednica tega društva Mihaela Jazbec v pozdravnem nagovoru posebej zahvalila za pomoč sevniki občini. Med 10 tekmovalnimi ekipami jih je bilo šest iz Zabukovja, preostale pa iz Tržišča. Tokrat so prva tri mesta osvojili domačini, na regijski posavski kviz v soboto v Brežicah pa bosta odšli 2. in 4. ekipa Zabukovja. Edino zmagovalna ekipa deklet, ki so jo sestavljale dijakinje Majda Žibert, Melita Krajnc in Marjana Jazbinšek (na posnetku), pa je pravilno odgovorila na vsa vprašanja. (Foto: P. Perc)

PRAVNA SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica
Marta Jelačin

Izvršba na plačo

VPRAŠANJE: Do katere višine se lahko obremenim delavčeva plača in kakšen je vrstni red poplačil, če je delavec dolžan plačati tekočo preživnino, zaostalo preživnino skupaj z obrestmi in stroške sodnega postopka, če je plača že polno obremenjena z bančnimi posojili?

ODGOVOR: Če je več upnikov se vrstni red določa po dnevu, ko je sodišče prejelo predlog za izvršbo. Upnik, ki ima terjatev iz naslova preživnine, ima prednost pred bančnimi izplačilnimi prepovedmi, poleg tega pa ima upnik s preživninsko terjatvijo možnost seči z izvršbo do ene polovice vaše mesečne plače.

V KOSTANJEVICI SO OCENJEVALI VINO - Društvo vinogradnikov Kostanjevica, ki je bilo ustanovljeno pred tremi leti, je tudi letos pripravilo ocenjevanje vin. Komisija, ki ji je predsedoval inž. Darko Marjetič, je vino dobro ocenila, kar pričča tudi veliko število podeljenih zlatih, srebrnih in bronastih priznanj. Najboljši cviček (ocena 16,30) je pridelal Milan Jordan iz Kostanjevice, sledijo pa mu Vinko Stemberger iz Šentjerneja, Milan Rešetič iz Kostanjevice, Anton Jordan z Malenc, Stane Jarkovič iz Podbočja in Rudi Vrhovec z Malenc. Najvišjo oceno letine (18,24) je dobil šardone, ki ga je pridelal Otta Sevska iz Kostanjevice, ki je imel tudi najboljše ocenjeno mešano dolensko belo in laški rizling. Na sliki: z degustacije pri Zolnirju. (Foto: T. G.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Čas za presajanje lončnic

Daljši dan z več dnevne svetlobe predrami v sobnih rastlinah novo življenje. Opazimo nove liste in cvetove, ki se prično še hitreje razvijati, če jih pravočasno presadimo. Rastline, ki v tem času cvetijo, kot so azaleja, klivija in nekatere kakteje, pustimo pri miru in jih presadimo šele, ko odcvetijo. Tudi oleander presadimo šele na začetku poletja. Rastline, katerih korenine prodoro skozi odprtino na dnu cvetličnega lonca, moramo presaditi, pa čeprav v ne pravem času. Tudi če zemlja ne zdrži več vlage, moramo rastlino presaditi. Vsako presajanje rastlino prizadene, saj se drobne lasne koreninice skoraj vedno poškodujejo.

Mlade sobne rastline presadimo enkrat na leto, starejše, ki rastejo počasi, pa samo vsaki dve leti, na primer: oleander, lov in limonovec presadimo le na vsake štiri leta. Ko presajamo mlade rastline, vzamemo nov lonec, ki naj ima v premeru le dva centi-

metra več kakor stari. Pri odraslih rastlinah pa je bolje, da pustimo enako velikost in se po obliki širi od dna proti robu. Če so korenine rastlin rjave ali razmočene od vlage, jih odstrizemo z ostrimi škarijami.

Če uporabljamo glinaste lonce, jih pred uporabo vedno za nekaj časa namočimo v vodo, sicer posrkajo preveč vlage iz zemlje. Na dno lonca naložimo kamenčke in razlomljene glinaste koščke. To je drenažna plast, ki prepreči koreninam, da bi zaprele odprtino na dnu lonca. Da ne bo praznih prostorov, lonec večkrat potresemo, nazadnje pa zemljo rahlo potlačimo in zelo malo zalijemo. To pripomore k hitrejši rasti lasnih korenin in hitrejšemu vraščanju. Šele dobro vraslo rastlino zalivamo bolj pogosto. Šest tednov po presaditvi rastlin ne gnojimo, saj je v sveži zemlji dovolj hranil. Dobra zaščita pred izsušitvijo rastlin je agrogel.

Seja sveta revije Rast - Primanjkljaj kroji obseg in vsebino letošnjih številke revije - Prihodnje leto naj bi Rast izhajala enkrat na dva meseca

NOVO MESTO - Revija Rast, ki skrbi, da širša Dolenjska ni bela lisa na kulturno-revijalnem zemljevidu Slovenije, je sedmo leto svojega izhajanja zaključila vsebinsko uspešno. Izšlo so štiri dvojne številke na 696 straneh, uredništvo je pridobilo nove sodelavce in obdržalo prejšnje ter tako okrepilo vsebino rubrik v reviji, namenjenih literarnemu ustvarjanju, kulturnim in družbenim vprašanjem ter beleženju pomembnejšega dogajanja.

Revija je postala odmevnejša in dejavnejša tudi kot spodbujalka ustvarjanja. Manj uspešna pa je bila pri denarnih zadevah, saj je leto zaključila s primanjkljajem, nekaj na račun nepredvidenih stroškov, nekaj pa na račun preseženega skupnega obsega izdanih strani. Da se zajejanje njenih denarnih temeljev ne bi nadaljevalo in da bo primanjkljaj pokrit, uredništvo v tekočem letu ne bo smelo prekoračiti začrtanega obsega strani, temu ustrezni vsebinski rez pa naj usmerja predvsem težnja h kakovostnejšim in kraj-

šim prispevkom. Seveda bi vsebinsko širjenje revije, ki je v osnovi vendarle pozitivno, lahko spodbujali, vendar bi se ob Ministrstvu za kulturo in Mestni občini Novo mesto, ki poleg naročnikov prispevata poglaviti delež potrebne denarja za izhajanje revije, morale črnomaljski, metliški, škocjanski in trebanjski občini ter zavarovalnici Tilii pridružiti kot soizdajateljice še druge občine v območju, ki ga revija pokriva, in morda še kakšna večja delovna organizacija. Potem bi bile denarne zadrege manjše in uredni-

štvo bi se lahko uspešneje trudilo za vsebinsko še bogatejšo revijo, da ne govorimo o tem, da bi tako lažje krenilo v že dolgo načrtovano pogostejše izhajanje, vsaj šest števil letno, da bi dobilo za urednika polprofesionalca, da bi

• O vsem tem, o programski zasnovi revije in finančnem planu za leto 1997 je tekla beseda na seji sveta revije Rast, ki jo je vodil Robert Judež prejšnji četrtek, 6. marca, v Novem mestu. Svet je potrdil vsa poročila in plane, sprejel pobude uredništva, hkrati ko je uredništvo obvezal k strožjemu upoštevanju začrtanih denarnih okvirov. Uredništvo je tudi predlagalo kadrovske okrepitve, da bi lahko že v letu 1998 speljalo pogostejše izhajanje revije.

začelo s trženjem, prodornejšo promocijo revije, pripravo literarnih večerov, okroglih miz in podobnega, kar bi revijo vsestransko bogatilo in jo uveljavljalo.

MiM

GLAVNI DOBITEK

ROB PRI VELIKIH LAŠČAH - Dramska skupina KUD Rob bo 15. marca ob 19. uri uprizorila v domačem kulturnem domu komedijo Glavni dobitek avtorja Frana Lipaha. Predstavo režira Janez Cimperman. Pred predstavo bodo šolarji s kratkim programom počastili dan žena in materski dan, po predstavi pa bo zabava s plesom.

BLAZNO RESNO Z DESO MUCK

NOVO MESTO - V veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca bo jutri, 14. marca, ob 13. uri pogovor s pisateljico Deso Muck, znano po njenih "blazno resnih" knjigah o drogah, seksu in drugih problemih, s katerimi se dandanes srečujejo mladostniki in nanje iščejo odgovore. Deso Muck jim jih ponuja v zanje privlačni obliki, začinjeni s humorjem.

REVIJA UČENCEV GLASBENIH ŠOL

TREBNJE - Glasbena šola Trebnje vabi v petek, 14. marca, ob 17. uri v Kulturni dom Trebnje na tradicionalno revijo učencev glasbenih šol iz Brežic, Črnomlja, Krškega, Novega mesta, Sevnice in Trebnjega.

GPG "zlato sponzor"

GROSUPLJE - V Gradbenem podjetju (GPG) Grosuplje so se odločili sodelovati v projektu "Posvojimo knjigo", katerega namen je s pomočjo sponzorjev postaviti in trajno zaščititi najdragocenejše primerke iz knjižnoge sklada NUK. S finančno dotacijo v tolarški protivrednosti 6 tisoč nemških mark je GPG omogočilo restavratsko prenovo in trajno zaščito celotne zbirke Jurčičevih rokopisov, ki obsega 598 enot na približno 4 tisoč listih. Gradivo je izjemno dragoceno in obsega Jurčičeva lastnoročno in lepo čitljivo izpisana mnoga literarna dela, na primer Desetega brata, Doktorja Zobra, itd. GPG je "zlato sponzor" in je tako "posvojil" celotno rokopisno zapuščino Josipa Jurčiča.

To pa ni prva donacija GPG za ohranjanje Jurčičevega dela. Podjetje je lani svojo 50-letnico obeležilo z dokončanjem in izidom nedokončane Jurčičeve povesti Janez Gremčič, ki jo je pisatelj začel pisati leta 1864, vendar je ni nikoli dokončal. Knjiga je izšla v sodelovanju z založbo Mondena, ki je prispevala zamisel, da bi povest dokončali po vzoru Rokovnjačev, in pisateljico Barico Smole, ki se je udeležila natečaja in po mnenju žirije najbolje dokončala povest. GPG je prispevalo nagrado avtorju v višini 5 tisoč nemških mark, financiralo pa je tudi tisk knjige, ki je izšla decembra lani.

10 LET FS KD MURA V BENINGHEIMU

BREŽICE - Folklorna skupina kulturnega društva Mura v Beningheimu bo v soboto, 15. marca, praznovala svojo 10-letnico delovanja. Na to svečanost odhaja tudi folklorna skupina KUD Oton Župančič iz Artiča, ki se bo predstavila s programom, s katerim je lani uspešno nastopila na mednarodni prireditvi v Zakopanem - običaj kožuhanje. Skupino bodo spremljali tudi predstavniki ZKO Brežice in brežiške občine.

KOMORNI VEČER OB 200. OBLETNICI ROJSTVA FRANZA SCHUBERTA

NOVO MESTO - KC Janca Trdine vabi v sredo, 12. marca, ob 19.30 na komorni večer ob 200. obletnici rojstva Franza Schuberta. Nastopili bodo: Irena Baar (sopran), Tomaž Lorenz (violina), Alenka Šček Lorenz (klavir) in Andrej Petrač (violončelo). Koncert, ki bo v veliki dvorani KC, je za glasbeni abonma in izven.

SREČANJE Z DR. METKO KLEVIŠAR

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi v torek, 18. marca, ob 18. uri v prostore knjižnice na srečanje z dr. Metko Klevišar, lanskoletno Slovenko leta. Z njo se bo o društvu HOSPIC, umiranju, evtanaziji ipd. pogovarjal višji knjižničar Drago Pirman. Gostja bo odgovarjala tudi na vprašanja obiskovalcev.

Umetnost kot živa izkušnja

V Posavskem muzeju dela Junoša Miklavca - Slavnostna govornica Štefka Kučan - Nastop Polone Vetrh

BREŽICE - "8. marec je povezan tudi s prizadevanji za mir v svetu, zato je praznik, vreden našega skupnega spominjanja," je v četrtek, 6. marca, na otvoritvi slikarske razstave Junoša Miklavca v Posavskem muzeju Brežice dejala slavnostna govornica Štefka Kučan. Na pomen ženske in njene ustvarjalnosti je na svoj način - z igranimi odlomki iz del Mojstrski razred, Alma, Ženski liki in Blagi pokojniki, dragi možje - odlično opozorila priznana dramska igralka Polona Vetrh in poskrbela za smeh.

O slikarju Junošu Miklavcu iz Ljubljane je na otvoritvi govorila Agata Pevec, kustos pedagoga Posavskega muzeja. Na razstavi se umetnik, ki je končal specialko za grafiko pri prof. Bogdanu Borčiču na ALU v Ljubljani, predstavlja z deli iz

obdobja zadnjih let, ta pa kažejo njegovo zanimivo življenjsko in ustvarjalno pot, v katerih je mogoče zaznati tudi eksotiko. Razstavljene slike so v glavnem velike, polne živih barv in razpoložene. "Čuti se slikarjeva želja, da bi vsaka slika imela lastno svetlobo in da bi umetnost postala živa izkušnja, v kateri bo vsakdo, tudi gledalec, lahko aktivno udeležen," je povedala Pevčeva in poudarila, da Miklavčeve grafike in slikanje povezujeata slikovitost in notranja dinamika. Sicer pa meni, da razstava, ki jo je odprl brežiški župan Jože Avšič, ne ponuja kakšnih presenetljivih spoznanj niti ne nakazuje kakšnih novih smerni.

Razstava Junoša Miklavca v galeriji Posavskega muzeja Brežice bo na ogled do 31. marca. L. M.

V PRIJETNEM KLEPETU - Orvirite razstave so se udeležili (od leve proti desni) brežiški

župan Jože Avšič, Štefka Kučan in prvi z desne umetnik Junoš Miklavc. (Foto: L. M.)

MOČNA ŽELJA PO ČLOVEŠKIH VREDNOTAH - Verzi avtorice Anice Šparavec-Erič (v sredini) izžarevajo potrebo po obče človeških vrednotah, kot so ljubezen, prijateljstvo, toplina itd. To je bilo razvidno tudi iz pesmi,

ki jih je na predstavitvenem večeru prebiral Jani Kramar (prvi z leve), ki je bil voditelj programa, podobno pa je pesnično dušo označil tudi založnik pesniške zbirke Prebujanje Toni Vovko (na desni). (Foto: L. Murn)

Pesmi, polne hrepenenj

Ob dnevu žena predstavitev knjižnega prvenca Anice Šparavec-Erič Prebujanje - Izdala založba Erro

DOLENJSKE TOPLICE - Zdravilišče Dolenjske Toplice, ki v svojih prostorih pogosto poskrbi za prijetne slikarske razstave, je tokrat ob dnevu žena pripravilo literarni večer ob izidu knjižnega prvenca Anice Šparavec-Erič z naslovom Prebujanje. Avtorica je doma iz hrvaškega Zagorja, sedaj pa že vrsto let živi in kot ekonomistka dela v tovarni zdravil Krka v Novem mestu. Svoje pesmi je objavljala v raznih slovenskih literarnih revijah, prvo zbirko pa je te dni izdala pri novomeški založbi Erro. Eričeve Prebujanje je v štirih letih sedmi prvenec omenjene založbe, ki prvenstveno izdaja prvenec.

V petek, 7. marca, zvečer na predstavitvi njenega dela v zdraviliški restavraciji, je pesnico predstavil založnik knjige Toni Vovko, ki je veseli predvsem tega, ker je Eričeva, čeprav ji je prvi jezik hrvaščina, tako z veseljem spoznavala slovenski jezik in ga v svojih pesmi že tako umetelno uporabljala. "Izrekam ji priznanje, obenem pa se zahvaljujem Krkinim Zdraviliščem za gostoljubje in da ima vedno odprta vrata za dolenjsko kulturo," je

povedal Vovko. Pesmi zbirke, ki kažejo predvsem avtoričino občutljivost in pogosto nezadovoljstvo s svetom, je izbral in uredil Jože Medle. "Vendar se Anica ne predaja malodušju, bori se, ne pusti se utišati. Vrednost njenim pesmim daje neposredno dožemanje tragičnega občutenja razslojevanja nekdanjega življenja, tragika morije v bližnji soseščini (v tem času je zbirka nastajala) in ne nazadnje občutenje dekleta, ki se z odprtmi srcem, z željno dušo in nekako samotna, neoborožena znajde pred grdobijami in neidlično vsakdanjostjo sveta," med drugim pravi Medle v spremni besedi. Avtorica je povedala, da ji je lepo, ker svoje veselje in radosti, pa tudi žalost in razočaranja zaupa verzom, in da pesmi ne prevaja iz hrvaščine v slovensčino, pač pa jih piše že takoj v slovenskem jeziku.

Literarnega večera mnogi obiskovalci ne bi doživeli tako polno in prijetno, če ne bi nastopili pevci moškega pevskega zbora PGD Šmihel, ki so pod taktirko prof. Toneta Finka navdušili z mnogimi ljudskimi pesmimi. L. MURN

Zasadili nov hrastov drevored

Ta bo sedaj lepšal prihod v Galerijo Božidarja Jakca - Obnavljajo Boljkovo stalno zbirko - 17. aprila predstavitev Jakčevih del v Bergenu - 100-letnica rojstva F. Goršeta

KOSTANJEVICA NA KRKI - Številna obnovitvena dela, priprava razstavnega programa ter sodelovanje pri različnih prireditvah so naloge, s katerimi se trenutno ukvarja Galerija Božidarja Jakca. Najvidnejša sprememba je nov hrastov drevored pred vhodom, ki so ga pred tednom zasadili na novo. V prejšnjem jesenovem niti eno drevo ni bilo zdravo.

Delavci sedaj popravljajo tudi okoliško obzidje. Sicer se obnovitvena dela kostanjeviškega spomenika - prelatura - nadaljujejo. Statična sanacija je izdelana. V samostanski cerkvi so končali z utrjevanjem stebrov, ki niso bili več najbolj trdni. Obnoviti želijo tudi zunanji stari mlin, kjer že opravljajo meritve. V njem bi uredili nekakšno recepcijo, da bi bil prvi stik z obiskovalci res prvi. Do konca marca je zaradi obnovitvenih del za ogled zaprta stalna zbirka Janeza Boljke. Letošnja

najpomembnejša naloga je pridobitev načrta za obnovo celotnega kompleksa, ko bi natančneje določili tudi vsebinsko funkcijo hiše. Direktor Galerije Bojan Božič je povedal, da je Ministrstvo za kulturo RS dalo zeleno luč za pripravljala dela za obnovo mednarodnega kiparskega simpozija Forma viva.

Razstveni program, ki se bo kot vedno začel z razstavo otroškega ekstempora, bodo v Galeriji nadaljevali v začetku junija z razstavo slik in risb zadnjih treh let Bran-

ka Suhyja, s svojimi deli se bo predstavil tudi Krčan Vojko Pogacar, pripravili bodo pregledno razstavo v Avstraliji živečega Slovenca Stanislava Rapotca, v samostanski cerkvi bo na ogled kiparska razstava Matjaža Počivalška, sodelovali bodo tudi v Obalnih galerijami in galerijo iz Zagreba itd. Ob 100-letnici rojstva Harald Saeveruda, velikega prijatelja Božidarja Jakca, v Bergenu na Norveškem odpirajo nov muzej. Ob tej priložnosti bo tam tri mesece na ogled izbor Jakčevih del, ki jih poleg Galerije Božidarja Jakca prispevajo še Dolenjski muzej, Knjižnica Mirana Jarca in Moderna galerija iz Ljubljane. Otvoritev razstave bo 17. aprila.

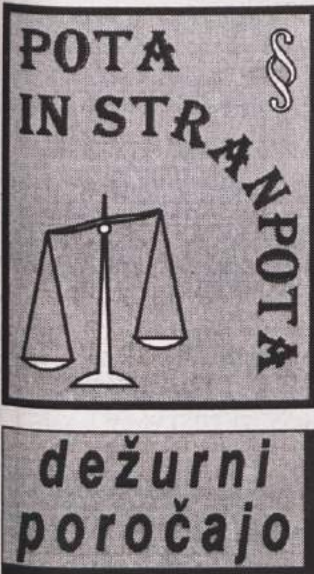
Od 11. maja do 28. septembra bodo Ministrstvo za kulturo RS, Občina Ribnica in KS Sodražica organizirali različne prireditve ob 100-letnici rojstva kiparja Francea Goršeta, rojenega v Zamostcu pri Sodražici, ki mu je slovenska politična oblast doma odredila gostoljubje. Galerija Božidarja Jakca, ki ima od leta 1993 stalno Goršetovo zbirko, je ob tej priložnosti izdala nalepko s kipom iz te zbirke, ki jo bodo uporabljali ob pisemskih pošiljkah. V pripravi je tudi predlog za znakmo. L. MURN

NOV HRASTOV DREVORED - Pomladno vreme je na delo takoj privabilo delavce, ki so kostanjeviški drevored zasadili z novimi hrastovimi sadikami. Zasaditev je skupinska. (Foto: L. M.)

NAUČITE SE TKANJA

ŠENTJERNEJ - Knjižnica Franceta Prešerna je danes, v četrtek, 13. marca, ob 13. uri pripravila ustvarjalno delavnico za vse, ki bi se radi naučili tkati. Vabljeni v prostore knjižnice!

UKRADLI KIPEC DEVICE MARIJE - V času med nedeljo, 2. marca, in sredo, 5. marca, je prišel neznanec do kapelice ob Savi pri Šentjurju. Iz vhodnih vrat je snel ključavnico obešanko, ki ni bila zaklenjena, odprl rešetke in prišel v notranjost kapelice. Z manjšega oltarja je odnesel lesen kip device Marije, izdelan leta 1906. Kip je bele barve, robovi na obleki so svetlo modre barve, molitvenik je rjav, kip pa stoji na lesenem podstavku travnato zelene barve. Kip je skupaj s podstavkom visok 105 cm in je bil obnovljen leta 1994.

VLOMILI V TRGOVINO - V noči na 8. marec je neznanec vlomil v trgovino v Pišecah. Ko je pregledal vse prostore, se je odločil, da bo odnesel blagajno znamke Sigma, okoli 150 zavojev po deset škatlic cigaretnih znamk in 4 tisoč tolarjev. Lastnika trgovine D. M. iz Podgorja je oškodoval za okoli 250 tisočakov.

NAŠEL TOPOVSKO GRANATO - V soboto, 8. marca, je brežiške policiste poklical A. O. iz Brežice in povedal, da je na nasipu Save blizu Čateških Toplic našel neeksplozivno topovsko granato premera 82 mm in dolžine pol metra, ki je še iz druge svetovne vojne. Granato je naplavila voda in je ležala na nasipu.

• Policijski mandeljci se ne bodo imenovali poloncaji, temveč mandeljci bandeljci. (Večer)

Po dolenski deželi

• Čeprav uradno pomlad še ni stopila v naše kraje, je vreme prav pomladansko. To dokazujejo tudi požari, ki se kljub opozorilom o veliki požarni ogroženosti že pojavljajo na travnikih in poljih. Medtem ko smo dan žena in 40. mučnikov preživelih razmeroma mirno, šolarji ocenjevalno obdobje napovedujejo z lažnimi najjavami bomb v šolskih stavbah, čeprav tako kontrolno ali sprševanje premaknejo le za kakšno uro ali dve, medtem ko morajo svojo iznajdljivost razlagati tudi policistom.

• Ne mine teden, da se ne bi morali močje v modrem posvečati tudi vinjenim vozniškim. Tako je 40-letni F. N. iz Sevnice dan žena praznoval že dan prej, seveda pa je moral ta tudi za moške pomembni praznik zaliti s kozarkami ali dvema. Ko so ga ustavili policisti, je ponižno priznal, da je pil, policistom je tudi izročil voziško dovoljenje, zaklenil avto in se peš napotil proti Sevnici. A le pol ure je minilo, ko je bil močje prepričan, da je alkohol že pokuril, zato se je vrnil po avto. Na njegovo nesrečo je bila v bližini policijska patrulja in ga ponovno ustavila. Potem se je zgodilo, da je noč na praznik žensk preživel v družbi moških na policijski postaji.

• Podobna usoda je doletela tudi 43-letnega Krčana, ki je napihal kar 2,42 promila. Policisti so mu sicer prepovedali nadaljnjo vožnjo, česar pa možakar ni upošteval. Policisti so ga ustavili kar pred policijo in ga povabili medse.

Študenti in AMZS za enakopravnost

Spremembe zavarovalniških pogojev za obvezno zavarovanje naletele na burne reakcije - Študentje napovedujejo demonstracije, presojo ustavnosti in protestni koncert

1. aprila bo vseh pet slovenskih zavarovalnic, ki opravljajo zavarovanje avtomobilske odgovornosti, začelo izvajati nekaj novosti, s katerimi želijo posodobiti zavarovalne pogoje in individualizirati tvegiranja. Pri tem se najslabše piše mladim voznikom: Prav ta novost, ki sta jo potrdila tudi ministristvo za finance in Slovenski zavarovalni biro, pa je sprožila precej hude krvi - tudi s strani Študentske organizacije Univerze v Ljubljani in Avto-moto zveze Slovenije.

Študentje, ki so svoje mnenje o novosti prejšnji teden povedali v Ljubljani na novinarski konferenci (svojega protesta za zdaj javno še niso posredovali Slovenskemu zavarovalnemu biroju), so prepričani, da bodo s povišanjem obveznega avtomobilskega zavarovanja še dodatno v neenakopravnem položaju, zato bodo vložili

tudi pobudo za presojo ustavnosti spornih novosti. V ustavi je namreč zapisano, da je starost osebna okoliščina, da pa je razlikovanje državljanov glede kakršne koli osebne okoliščine prepovedano. Hkrati so v študentski organizaciji Univerze v Ljubljani prepričani, da je potrebno vzroke za veliko število prometnih nesreč

med mladimi oceniti tudi iz drugih zornih kotov, ne le po starosti, varnost na cestah pa se s spornimi novostmi ne bo povečala. Študentje bodo konec marca pripravili protestni koncert, za prvi teden v aprilu pa pripravljajo tudi ulične proteste.

Na Slovenski zavarovalni biro in ministristvo za finance je nasprotovanje glede nekaterih novosti naslovljena Avto-moto zveza Slovenije, ki poudarja, da uvedba 35-odstotnega doplačila k zavarovalni premiji za voznike od 18. do 25. leta starosti pomeni diskriminacijo mlade generacije, medtem ko je v sistemu bonus - malus dovolj možnosti, da tisti, ki povzročijo nesrečo, plačajo ustrezno višjo premijo.

AMZS tudi nasprotuje predlogu, da bi morali zavarovalniki, ki potujejo v tujino, doplačati 11-odstotni delež k zavarovalni premiji. "Ker podatki in izkušnje, ki

• Kot smo izvedeli na Slovenskem zavarovalnem biroju, je njihovo stališče kljub protestom jasno, zato od njega ne bodo odstopili, novosti pa začnejo veljati 1. aprila.

jih ima AMZS preko svoje službe za pomoč informacije, dokazujejo, da slovenski vozniki v tujini naredijo zelo malo prometnih nesreč, zgolj navajanje povprečne visoke škode ne kaže vse resnice o obremenjenosti slovenskih zavarovalnic," je zapisano v stališču AMZS.

V Trebnjem policisti judoisti

V 14 kategorijah tri vidnejše uvrstitve tudi tekmovalcem UNZ Krško, slabše pa UNZ Novo mesto

TREBNJE - Trebnje je prvi četrtlet v marcu gostilo 174 tekmovalcev juda, saj je uprava za notranje zadeve Novo mesto v sodelovanju z upravo policije MNZ organizirala 25. državno prvenstvo delavcev ministrstva za notranje zadeve v judu. Tekmovanja so se udeležili judoisti iz vseh uprav, zaščitne policijske enote, specialne enote, srednje policijske šole ter urada za varnost in zaščito, udeležba pa je bila največja doslej.

Ekipno je zmagala specialna enota MNZ, 2. mesto je zasedla srednja policijska šola, 3. mesto pa uprava za notranje zadeve Murska sobota. Za UNZ Krško so nastopali Robert Javeršek, Duško Jevtič, Matej Močnik, Stanko Fakin, Branko Narat in Bernard Močnik, ekipo pa je vodil Miran Gubenšek. Novomeško UNZ so pod vodstvom Petra Županca zastopali Robert Kristof, Dušan Raj, Srečko Falkner, Boštjan Kužnik, Boštjan Klobučar, Željko

Savič in Manuel Vesel. V skupaj 14 kategorijah so naši tekmovalci zasedli tri visoke uvrstitve. Med tekmovalci do 35 let je v kategoriji do 60 kg drugo mesto zasedel Robert Javeršek, v kategoriji do 95 kg je bil Bernard Močnik tretji, Rajko Tratnik (UNZ Krško) je bil med veterani do 78 kg tretji.

Najboljšim tekmovalcem in ekipam so pokale, medalje in diplome podelili državni sekretar za javno varnost in MNZ RS Borut Likar, načelnik novomeške UNZ in vodja organizacijskega odbora za pripravo državnega prvenstva Franci Povše ter poslanec v državnem zboru Ciril Pungartnik.

T. G.

"Tega kosa zemlje ne dam!"

Rom Ignac Hrovatič ima njivo v najemu že 30 let - Zaradi denacionalizacije je usoda drugačna

NOVO MESTO - Rom Ignac Hrovatič iz romskega naselja Ruperčevrh spada med tiste Rome v novomeški občini, ki se je poskušal čimbolj vključiti v normalno družbeno življenje. Kar 32 let je delal v takratnem IMV-ju, zadnjih šest je upokojen, zaposlena je bila tudi njegova žena in njuni otroci. "Drugi Romi pritiskajo na nas, od kod imamo denar. Pravijo, da nam ga je dala občina, kar ne drži, saj smo vse sami zaslužili, zaradi nevoščljivosti pa se ne razumemo. Romi so mi naprtli celo hišno preiskavo, češ da imamo orožje. Drugi Romi imajo čas, ker nikjer ne delajo, zato lahko mislijo na takšne reči," pripoveduje Ignac.

Vendar pa to ni edina težava, s katero se ubadala on in njegova številna družina - v hiši na Ruperčevrhu živi namreč kar 11 ljudi. "Najbolj me boli to, da mi hočejo vzeti njivo, ki jo imam v najemu že 30 let in zanjo ves čas plačujem tudi najemnino novomeški kmetijski zadrugi. Čež njivo hočejo narediti pot za romsko naselje," pravi.

A stvar le ni tako preprosta, kot je videti. Kot smo izvedeli na krajevni skupnosti Birčna vas, po denacionalizaciji širše zemljišče, ki zajema tudi omejeno njivo, sedaj pripada graščaku Fabjančiču, zato bo njegova stvar, kaj se bo odločil narediti s to zemljo, čeprav smo iz neuradnih virov izvedeli, da

nekateri nezadovoljni Romi graščaku celo grozijo. Kot je povedal Miran Rifelj, sodelavec za romsko problematiko na mestni občini Novo mesto, res obstaja možnost, da bi tam naredili pot, vendar pa se mora do tega kot do možnosti širitve naselja opredeliti tudi sekretariat za varstvo okolja, v izdelavi pa je tudi zazidalni načrt za tamkajšnje romsko naselje.

T. G.

BODO HROVATIČEVI OB ZEMLJO? - Ignac Hrovatič je imel na Ruperčevrhu zemljo v najemu 30 let, zato je prepričan, da mu v tako dolgi dobi zemlja pripada v trajno last. A zadevo je spremenila denacionalizacija.

Z MOTORJEM V DREVO

KOSTANJEVICA - V nedeljo, 9. marca, ob 6.30 je 18-letni Boštjan Papež z Ostrca peljal kolo z motorjem po lokalni cesti od Črneče vasi proti Kostanjevici. Na Ostrcu v ostrem, nepreglednem ovinku hitrosti ni prilagodil razmeram na cesti, zato je zapeljal preko vozišča in trčil v drevo. V nesreči se je hudo poškodoval.

GROZIL SESTRI

KRŠKO - V ponedeljek, 10. marca, popoldne se je 38-letni K. A. iz Gorenje vasi pri Leskovcu sprl s svojo sestro in jo tudi fizično ogrožal, zato so prišli družinski prepri miriti tudi policisti. Razgretež je pred prihodom patrulje prenehal s kršitvijo, vendar je po razgovoru sestri ponovno grozil. Zato so ga policisti odpeljali na policijsko postajo, kršitelj pa se bo zagovarjal tudi pred sodnikom za prekrške.

KDO JE BIL TEPEN IN KDO JE TEPEL

KRŠKO - Policisti so pred dnevi napisali kazensko ovadbo zoper 51-letnega L. V. iz Krškega, ki je 4. marca na policijski postaji prijavil, da naj bi ga 60-letni P. F. iz Krškega v vinogradu njegovega pokojnega očeta, kjer je s sestro obrezoval vinsko trto, pretepel. Med P. F. in L. V. naj bi se vnel prepri, v katerem je po pričevanju L. V. ja P. F. pobral lesen vinogradniški kol in z njim večkrat udaril L. V. ter ga s tem poškodoval. Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da si je L. V. vse skupaj izmislil in je bil on tisti, ki je s kolom pretepel P. F. in M. P. ter ju lažje ranil.

TREBNJE GOSTILO 25. DRŽAVNO PRVENSTVO V JUDU - Tokratnega državnega prvenstva se je udeležilo rekordnih 174 tekmovalcev, med tekmovalci iz UNZ Krško in Novo mesto pa so vidnejše rezultate dosegli Robert Javeršek, Rajko Tratnik in Bernard Močnik (vsi UNZ Krško). (Foto: T. G.)

ZA AVTOMATSKÉ ZAPORNICE V POTOČNI VASI

NOVO MESTO - Na železniškem prehodu v Potočni vasi se je zgodilo že veliko nesreč, nekaj tudi s smrtjo. Na nenehno opozorjanje predstavnikov bučenske krajevne skupnosti so v letošnjem proračunu novomeške občine namenili denar za gradnjo avtomatske zapornice. Občina je za zapornice predvidela 50 odst. zneska, ostalo polovico pa naj bi prispevale Slovenske železnice.

ZARADI OTROŠKE IGRE ZAGORELA HIŠA

SEVNICA - V ponedeljek, 10. marca, okoli 8. ure zjutraj je zagorelo v stari stanovanjski hiši, ki je last P. M. iz Govejega dola pri Sevnici. V požaru je zgorela omara z oblekami, televizijski aparat, radio in postelja. Škode je za 500 tisočakov, zagorelo je zaradi otroške igre.

10 TISOČ MARK ZA INFORMACIJO

Kljub obsežni raziskavi najstrašnejšega zločina na Slovenskem, ki se je zgodil v torek, 4. marca, v Tekačevem pri Rogiški Slatini in zahteval štiri življenja, ozadje krutega umora še vedno ni pojasnjeno. Zato je uprava kriminalistične službe ministrstva za notranje zadeve razpisala denarno nagrado 910 tisoč tolarjev za informacijo, ki bi pripomogla k prijemu storilca oziroma storilcev. Kdor bi o zločini kar koli vedel, naj pokliče telefonsko številko policije 113 ali pa 063 481 385, če pa želi biti javitelj informacije anonimni, lahko zavrti številko anonimnega telefona 080 1200.

Sodba zoper novinarko Dela razveljavljena

O tožbi Dolenjske banke, d.d., Novo mesto in njenega direktorja Francija Borsana bo razprava spet tekla na okrožnem sodišču v Novem mestu, saj je sodbo, po kateri je bila novinarka kriva žalitve, višje sodišče razveljavilo

LJUBLJANA - Novomeško okrožno sodišče je konec septembra lani novomeško dopisnico Dela Zdenko Lindič - Dragaš, nekdanjo novinarko Dolenjskega lista, obsodilo zaradi dveh razžalitev, zaradi česar ji je prisodilo denarno kazen v višini 204 tisočakov in jo obremenilo s plačilom stroškov kazenskega postopka ter povprečnine. Vendar je višje sodišče - nanj sta se pritožila tako novinarkin zagovornik kot pooblaščenec zasebnih tožilcev Dolenjske banke in Francija Borsana - sodbo razveljavilo, zadevo pa vrnilo okrožnemu sodišču v ponovno obravnavo.

Dolenjska banka in njen direktor sta sicer v zasebni tožbi novinarki očitata tri kazniva dejanja razžalitve in dvoje dejanj žaljive obdolžitve. Okrožno sodišče je od petih očitanih dejanj zavrnilo tri, eno pa prekvalificiralo v milejšo obliko. Za banko in njenega direktorja je bilo sporno pisanje v Delu jeseni leta 1993, ko je novinarka Zdenka Lindič - Dragaš pisala o težkem položaju v dolenjskem gospodarstvu. Takrat se je na zatožni klopi znašla prav domača banka, kot najbolj očitni primer strategije banke pa je bilo v člankih navedeno podjetje TOB, za katero se je banka zavzemala za stečaj.

Med štirimi spornimi članki,

na katere sta se sklicevala zasebna tožilca, je novomeško okrožno sodišče videlo žaljivost v delu članka z naslovom Gospodarno pehanje v stečaj in v prispevku Bo Ljubljanska banka Dolenjska banka dolenjski grobar.

Proti navedeni sodbi sta se pritožila novinarkin zagovornik "zaradi vseh pritožbenih razlogov" in pooblaščenec zasebnih tožilcev, ki je predlagal, naj pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo spremeni in spozna obtožbeno za krivo "treh kaznivih dejanj razžalitve ter dveh kaznivih dejanj žaljive obdolžitve", kot je bilo očitano že v zasebni tožbi. Po sklepu višjega sodišča je utemeljena pritožba novi-

narkinega zagovornika zoper obsodilni del sodbe, izpodbijano sodbo v njenem oprostilnem delu pa je moralo sodišče druge stopnje razveljaviti po uradni dolžnosti.

Okrožno sodišče je razsodilo, da naj bi imeli besedi združba in poniglavost negativen predznak in da pomeni takšno pisanje hudo diskvalifikacijo zasebnega tožilca, namen takšnega pisanja pa naj bi bil po mnenju okrožnega sodišča zaničevanje in degradacija dela banke, ne pa osvetlitev družbeno negativnih pojavov. Po mnenju pritožbenega sodišča takšna presoja temelji na zmotno ugotovljenem dejanskem stanju. Žaljivost izrazov je namreč prvostopenjsko sodišče ugotavljalo zgolj na podlagi njihove terminološke razlage.

Prvostopenjsko sodišče je ugotovilo, da ima besedna zveza "predstavniška figura" slabšalni prizvok, saj prehaja v namigovanje, blatenje in ironiziranje zasebnega življenja direktorja banke, vendar se

višje sodišče strinja z navedbami novinarkinega zagovornika, ki je opozoril, da je prvostopenjska sodba v tem delu nerazumljiva in nesprejemljiva,

• Okrožno sodišče v Novem mestu je novinarko Zdenko Lindič - Dragaš oprostilo dveh razžalitev in žaljive obdolžitve na škodo Dolenjske banke, d.d., Novo mesto in njenega direktorja Francija Borsana, vendar je višje sodišče ugotovilo da "izpodbijana sodba nima razlogov o vseh odločilnih dejstvih in da so v določenih delih razlogi sodbe o teh dejstvih popolnoma nejasni, to pa pomeni absolutno kršitev določb kazenskega postopka, ki terja razveljavitev izpodbijane sodbe", zato bo moralo novomeško okrožno sodišče primer ponovno obravnavati in upoštevati napotke višjega sodišča.

ni pa niti ugotovilo odločilnega dejstva, to je namena zaničevanja, ki je pogoj, da bi šlo za kaznivo dejanje razžalitve.

T. GAZVODA

Štajerke padle kot zrele hruške

Odbojkarice novomeškega TPV-ja so v polfinalu pokala prvič premagale sloviti mariborski Infond Branik - Finale s Koprčankami - Z Mariborčankami še v soboto

NOVO MESTO - Mariborčanke so bile na novomeškem parketu že nekajkrat zrele za poraz, a kot da so se Novomeščanke prestrašile uspeha nad najboljšo slovensko vrsto. V sredo ni bilo tako, saj so se zavedale, da so gostje utrjene od vzporednih nastopov na domačem prvenstvu in v evropskem tekmovanju in zaradi tega precej iz forme. Take prilagoditve ni kazalo izpustiti iz rok.

Mariborčanke so na prvi polfinalni tekmi slovenskega pokala doma premagale Novomeščanke s 3:1, tak izid pa je bil tudi tokrat v Novem mestu, le da so tokrat slavile Novomeščanke, ki so povrh tega izgubile tudi 12 točk manj, kot so jih dosegle na prvi tekmi, kar je odločilo o finalistkah. Druge finalistke so Koprčanke, ki vodijo na lestvici državnega prvenstva in so v polfinalu brez težav izločile Blejke.

Po besedah trenerja novomeških odbojkaric Bojana Verniga jim Koprčanke kot nasprotnice "ležijo" in z njimi ne igrajo težko, tako da tudi v finalu niso brez upanja na uspeh. Škoda je le, da so njegova dekleta po nepotrebnem izgubila tekmo s povprečno vrsto ljutomerske Zavarovalnice Maribor. Sedaj se je izkazalo, da jim prav ti točki manjkata, da bi se tudi v državnem

prvenstvu po drugem krogu uvrstile na drugo mesto in igrale finale s Koprčankami.

DNŠ ORGANIZATOR POHODA V PLANICO

NOVO MESTO - DNŠ pripravlja v nedeljo, 23. marca, velik dolenski pohod v Planico ob finalnem tekmovanju svetovnega pokala v smučarskih skokih. Cene vstopnic s prevozom po predprodajni ceni za dijake in študente 1900 tolarjev oziroma 2700 tolarjev je mogoče kupiti na študentskem servisu DNŠ na Prešernovem trgu 8 ali v Trebnjem na Gubčevi 18.

Martin Derganc se je v Italiji dobro znašel

Drugi v Pianzanu

PIANZANO - Mladi in izjemno nadarjeni novomeški kolesar Martin Derganc, ki bo čez teden dni star 20 let, uspešno stopa po stopinjah Gorazda Štanglja, ki je lansko sezono prebil v najbolj kolesarski deželi sveta. Ker so bili lani v najboljšem italijanskem amaterskem klub Fior zelo zadovoljni s Štangljem, ni bilo težav, da so v svoje vrste sprejeli tudi Derganca, ki se je z odličnimi izidi izkazal predvsem v mladinski konkurenci, ko je bil na olimpijskih igrah mladih na cestni dirki četrti, lani pa je uspešno začel tudi med člani.

Za še ne dvajsetletnega kolesarja je članstvo v slovitem Fioru, kjer se ne učil in izpopolnjeval predvidoma eno leto, čast in velika vzpodbuda. Da mu Italijani niso odprli vrata svojega najboljšega kluba kar tako, je dokazal že pred tednom, ko se je izkazal na dirki v Pianzanu: 100 km dolga krožna proga je bila speljana po ravnini, nastopilo pa je 140 tekmovalcev samo iz italijanskih klubov; 4 km pred ciljem je glavni pobegnil Maurizio Sempini, med petimi zasledovalci pa se je znašel tudi Martin Derganc, ki je ostalim štirim pobegnil 2 km pred ciljem. Da bi ujel Sempinija, mu je zmanjkalo le 20 m, kljub temu pa je z drugim mestom opozoril nase in dosegel svoj prvi uspeh na začasnem delu v tujini. I. V.

ZGODOVINSKA ZMAGA - Novomeške odbojkarice so končno dosegle zmagoslavje, ki so si ga želele, že odkar so se pred leti uvrstile v prvo žensko odbojgarsko ligo - premagale so nekdanji za slovenske ekipe dobesedno nedotakljivo vrsto mariborskega Infonda Branika. To se je zgodilo v sredo, 5. marca, na dan, ki si ga bodo dekleta prav gotovo zapomnile. S tem so si zagotovile nastop v finalu pokalnega tekmovanja, odprta pa so tudi vrata do finala državnega prvenstva. Na levi: tako so se Novomeščanke vesele zmage nad Mariborčankami. Od leve stojijo Rebeka Koncilija, Katja Vernig, Eva Zupančič, Elena Volkova, Špela Krebs, Jana Vernig in Alenka Ostroveršnik. (Foto: I. Vidmar)

Tokrat Boštjan Mervar in Krčani

V Umagu je ciljni šprint dobil Boštjan Mervar - Uspeh krškega Savaprojekta - Sedaj gre zares - Na Sardiniji se bodo Novomeščani pomerili z najboljšimi na svetu

NOVO MESTO - "Dolenjska puščica" so pred leti častnikarji poimenovali na videz drobnega, a v ciljnih šprintih res kot puščica hitrega novomeškega kolesarja Boštjana Mervarja, ki zadnji dve leti ni nadaljeval, kot je začel, minulo nedeljo pa je v Umagu spet zablestel in v ciljnim šprintu zanesljivo osvojil svojo prvo zmago med poklicnimi kolesarji.

Na štartu 140 km dolge krožne dirke v Umagu se je minulo nedeljo zbralo 160 kolesarjev iz Italije, Češke, Rusije, Slovaške, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Dirka, na kateri so kolesarji dosegli poprečno

hitrost 42 km/h, je minila brez večjih pretresov, tako da je o zmagovalcu odločil ciljni šprint, ki ga je, kot že rečeno, dobil član novomeške Krke Telekom Boštjan Mervar, drugi pa je bil Čeh Ljuboš Kejval.

Pustite jih vendarle na miru

Slovenci smo čuden narod, ki ne trpi nadpovprečnosti, kar se vidi tudi v športu. Redke izbranice, ki so sposobni uspeti v skorajda nemogočih razmerah, sprva skujemo v zvezde, kaj hitro pa pride do izraza Slovincem lastna nevoščljivost. Kako drugače tolmačiti vsa podtikanja in obtožbe, ki so se pojavile po uspehu Primoža Peterke in sploh po vesteh o njegovih za rosno mladega fanta bajnih zaslužkih!

Kar nekako zmagoslavno se obnašajo nekateri poročevalci, ko govorijo in pišejo o zadnjih neuspehih slovenskih športnikov. Sezona alpskih smučarjev je resda manj uspešna, kot smo pri njih vajeni. Peterka je po poletih v Kulmu povsem izven forme, Brigita Bukovec in Britta Bilal na svetovnem prvenstvu v Parizu nista dosegli pričakovanih in skorajda že zahtevanih medalj. Na športnike, njihove trenerje in spremljevalce se je zgrnil val obtožb. Javnost po eni strani zahteva glave, po drugi strani pa športnikom poraje privošči.

Le kdor je bil tudi sam vrhunski športnik, zna uspehe in neuspehe ocenjevati drugače. Uspeh in neuspeh sta sestavna dela tek-

movalnega športa. Danes zmagasti ti, jutri jaz, pojutrišnjem kdo drug. Obtoževati športnika, da se za uspeh ni dovolj potrudil, da bi moral biti glede na denar, ki ga vanj vlaga družba, boljši, najbolje kar vedno prvi, je neumnost! Vsak vrhunski športnik, ki mu je denar od športa ponavadi tudi edini ali glavni vir dohodkov, si nadvse želi zmagati, biti najboljši. Ni ga med njimi, ki za uspeh ne bi dal vsega od sebe, tako med pripravami kot na nastopu samem. Njegova želja po uspehu je nekajkrat močnejša kot želja javnosti, navijačev in televizijskih gledalcev, zato je tudi njegovo razočaranje ob neuspehu toliko večje.

Ob neuspelemu nastopu se marsikateremu športniku podre svet na glavo, kar mlad človek težko prenese. Kdor ni skušil vrhunškega športa, se mu niti sanjati ne more, koliko garanja in odrekajev je potrebnih za uspeh, ki ga potem mogoče sploh ni. Kdor tega ni občutil na lastni koži, nima pravice obtoževati. Pustite športnike, da v miru prebolijo svoje neuspehe, kajti le tako se bodo lahko vrnili na sam vrh! IGOR VIDMAR

I. VIDMAR

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

Moški, 1. liga, 20. kolo - LISCA : AKRIPOL 21:27 (9:11); LISCA : Marcola, Blagojevič 3, Božič, Povše, Rantah 3, Plazar 4, Sečki 7, Lupše, Teraš 3, Simončič, Kostevc 1, Senica; AKRIPOL : Torlo, Makarevič, Višček, Bregant 5, Počervina 5, Copič 8, Šavrič 5, Vešligaj 4, Hribar, Zarabec, Bilbija, Ojsteršek.

AFP DOBOVA : PRULE 67 31:28 (16:13); AFP DOBOVA : Denič, Đapo 3, Begovič 4, Mijačinovič, Voglar 1, Ocvirk 11, Česnovar 6, Kranjc, Levec 1, Stojakovič 5.

GORENJE : KRŠKO 23:18 (13:10); KRŠKO : Pirc, German 3, Iskra 1, Vertovšek 1, Martinčič 2, D. Urbanč 4, Kukavica 1, Kečič, Privšek 4, S. Deržič, Čurak 2, Bašič;

21. kolo - AKRIPOL : KRŠKO 21:25 (9:14); AKRIPOL : Torlo, Makarevič 4, Višček, Počervina 3, Šavrič 3, Vešligaj, Bregant 4, Copič 3, Zarabec 1, Bilbija 3, Hribar, Ojsteršek; KRŠKO : Bašič, Iskra 3, Deržič, Kukavica 1, Urbanč 2, Pirc, Vertovšek, Martinčič 1, German 7, Privšek 6, Čurak 5.

PREVENT : LISCA 31:21 (16:10); LISCA : Marcola, Blagojevič, Rupret, Božič 1, Povše, Rantah 2, Sirk, Sečki 6, Lupše 5, Teraš 4, Krištofič, Simončič 3.

ELEKTROPROM RUDAR : AFP DOBOVA 22:21 (11:11); AFP DOBOVA : Kostevc, Đapo 3, Begovič 4, Mijačinovič 3, Voglar 1, Ocvirk 4, Česnovar 2, Kranjc, Levec, Stojakovič 4, Denič.

LESTVICA : 1. Pivovarna Laško 42, 2. Prevent 28, 3. Krško 23, 4. Prule 67 22... 6. Akripol 22... 8. AFP Dobova 19... 12. Lisca 8.

20. kolo je bilo sinoči. AFP Dobova naj bi igrala doma s Prulami 67, Lisca doma z Akripolom, Krško pa v gosteh z Gorenjem.

1.B liga, 17. kolo - ŠEŠIR : INLES RIBNICA 20:19 (9:6); INLES RIBNICA : N. Hojč 8, Mihelič 2, Ivanec 3, Pajnič 1, Bartol 1, Škaper 3; LESTVICA : 1. Škofljica 27, 2. Šešir 24, 3. Inles 23 itd.

ODBOJKA

Ženske, 1.A liga, 12. kolo 2. kroga - TPV NOVO MESTO : ZAVAROVALNICA MARIBOR LJUTOMER 3:1 (8, -9, 14, 11); LESTVICA : 1. Kemiplas Koper 22, 2. Infond Branik 20, 3. TPV Novo mesto 18 itd.

V 13. kolu bodo Novomeščanke v soboto, 15. marca, ob 16. uri v Mariboru igrale z Infondom Branikom.

Veber prvak, Grojzdku miting

Sevniška atleta zmagala v Velenju

VELENJE - Na spomladanskem prvenstvu Slovenije v krosu in izbirni miting za nastop na svetovnem prvenstvu v italijanskem Torinu je preteklo soboto v Velenju nastopilo 156 atletov iz 20 klubov. Med temi so vidnejšo vlogo odigrali tudi sevniški atleti, saj je Borut Veber med pionirji postal (v krosu na 2000 m) državni prvak, Gregor Vodenik je bil 23.; pri pionirkah je bila (na 2000 m) Janja Pungercar 9., pri mlajših mladinkah je Klavdija Tomažin (na 3000 m) osvojila 4. mesto, pri mlajših mladincih (na 4000 m) je bil Marko Keber 13. in Robin Papčič 15.

Na izbirnem mitingu so se med sevniškimi atletinjami izkazale Jasna Zagrajšek z 2. in Janja Košar s 3. mestom v kategoriji starejših mladink na 4000 m, med članicami na isti progi Zvonka Bregar s 5. mestom, pri mlajših članah pa je na 8000 m zmagal Sevničan Robert Grojzdek, takoj za njim pa je pritekkel na cilj še Novomeščan Aleš Tomič in tako lepo zaključil uspešni nastop posvaskih in dolenskih atletov v Velenju.

SREČKO VODENIK

JUTRI SKUPŠČINA TŠD KOSTEL

KOSTELSKO - Jutri, 14. marca, ob 17. uri bo skupščina turistično športnega društva Kostel, na katerem bodo razpravljali o delu in načrtih TŠD.

INTEL NA POREZEN

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis bo v nedeljo, 23. marca, pripravila tradicionalni zimski pohod na 1622 m visoki Porezen. Ker bodo na gori v tem času verjetno še zimske razmere, je potrebna popolna oprema in primerna telesna pripravljenost. Pohod bosta vodila vodnika Mladen Živkovič in Marko Rems. Odhod s parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje bo ob 6. uri zjutraj, povratek pa okoli 19. ure. Prijave sprejemajo Ivan Rovnan (tel. 324-360), Marko Rems (323-724 in 26-811) in Tone Progar (22-182). Prijaviti se morate najkasneje do 20. marca.

Planinci po vsej Trdinovi poti

Novomeški planinci bodo Trdinovo pot ob 30-letnici prehodili v celoti po delih, alpinisti pa naenkrat - Nove skupine - Problem lastništvo doma pri Gospičični

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto je vsekakor eno največjih pri nas, saj je lani članarino plačalo kar 1411 planincev, med katerimi je skoraj natanko polovica mladih. Lani je društvo s svojimi skupinami in sekcijami pripravilo skupno 61 izletov, ki se jih je udeležilo 1653 planincev, torej je bil v poprečju vsak član vsaj na enem društvenem izletu.

Kljub precej slabemu vremenu, ki je skazilo lansko planinsko sezono, so novomeški planinci zastavljene načrte izpolnili, razveseljivo pa je, da se poleg že uveljavljenih skupin, kot so Intel servis, Krka, mladinske in cicibanske skupine, odsek za popotništvo, vodniški in alpinistični odsek, pojavljajo nove bolj ali manj neformalne skupine. Tako so planinci iz Straže in z Dvora obudili v tridesetih letih tega stoletja priljubljeno izletniško točko Sv. Peter in pri razvalinah tamkajšnje cerkve postavili brunarico. Tudi dejavnost vse številnejših upokojencev med

ZLATI ZNAK MLADINSKE KOMISIJE - Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije je letos zlati znak podelila prof. Metki Valentinčič. V obzorniku je bilo zapisano, da ji zlati znak podeljujejo za dolgoletno delo z mladimi planinci, ki ga je oprnila kot mentorica in vodnica. Visoko planinsko priznanje ji je na letnem občnem zboru novomeškega planinskega društva izročil član predsedstva in obenem član omenjene mladinske komisije PZS Izidor Mrvar. (Foto: I. V.)

• Posebno pozornost velja v bodoče nameniti tudi planinski ali bolj rekreativno-popotniški skupini Gorjanski škrajte, ki so kar za nekajkrat povečali obisk Gorjancev in predvsem Gospičične. Akcija je v planinske čevlje obula marsikoga, ki do sedaj tovrstnega zdravega preživljanja prostega časa ni poznal, kar se bo v bodoče poznalo tudi pri članstvu društva.

v prihodnosti, je med drugim pomladiti vodniške vrste, pa tudi z lastništvom planinskega doma Vinča Paderšiča pri Gospičični bodo imeli precej dela, saj je dom uradno last planinske zveze, društvo pa si prizadeva, da bi prešlo v njegovo last.

I. VIDMAR

Se Romi res lahko požvižgajo na vse?

Trebanjci vse pogosteje ugotavljajo, da je pravna država očitno odpovedala pri romskem vprašanju. Zato sprašujejo, kam (pre)seliti vse bolj agresivne nomadske Rome in zakaj policija ne ukrepa. O tem so že večkrat razpravljali tudi trebanjski občinski svetniki, ki že dolgo terjajo oziroma obljublajo posebno zasedanje ali vsaj točko dnevnega reda sveta o tej problematiki.

Za Rome ne veljajo predpisi te države, saj lahko počno vse, česar se spomnijo, predvsem pa se požvižgajo na zasebno lastnino. Zakaj policija kaznuje druge državljanke za denimo še tako drobne prometne prekrške, Rome pa pusti pri miru, četudi se vozijo brez voznških dovoljenj? Zakaj ne ukrepa, navkljub temu da so se, kot je te dni ugotovil pristojni upravni organ trebanjske upravne enote, Romi v Dragi pri Šentrupertu naselili protizakonito? Taka in podobna vprašanja so mnogokrat zastavljali občinski odborniki v nekdanji občinski skupščini, zdaj se z njimi soočajo svetniki trebanjske občine.

Svetniki pozivajo policijo

Na seji trebanjskega občinskega sveta so pred dobrim letom po žolčni razpravi o vse bolj nesramnih in celo agresivnih Romih sklenili, da o t.i. romski problematiki posebej spregovorijo na prihodnjem jesenskem zasedanju občinskega sveta. Odtlej je preteklo že veliko mirne in temenice, te zadeve pa še niso posebej osvetlili, marveč nanjo opozarjajo le posamezni svetniki, zlasti Tone Zaletel in Božo Kravcar iz Slovenske ljudske stranke. Policijo so pozvali, naj odločno ukrepa zoper Rome vsaj v primerih očitnega motenja posesti. Neki svetnik SLS je na tem zasedanju izrecno izrazil željo, da njegovega imena ne bi imenovali v našem časopisu, ker so mu Romi grozili po omembi njegovega priimka v Dolenjskem listu, ko je že pred časom opozoril na težave vaščanov Drage, kamor so se v eni izmed hiš naselili Romi od drugod. Vaščani so večkrat zahtevali njihovo izselitev, ker naj bi Romi motili njihovo posest, tudi s peticijo in preko omenjenega občinskega svetnika. Predno se je kaj naredilo, so se morali domačini ogibati Romom in njihovim obiskovalcem, ki so ob svojem veseljačenju samopašno z avtomobili zasedli celo vaško pot.

Svetnik Božo Kravcar že pred dobrim letom ni bil zadovoljen, ker mu občinarji niso odgovorili glede njegove pobude na občinskem svetu, naj pristojni ukrepajo v primeru Roma na Cvibljah. Opozoril je, da gradi že drugo barako in bo očitno tam prezimil. "Policija je izjavila, da o tem ni kompetentna. Zakaj jo pa imamo? Le zato, da ti policisti dajo pihati? Ženska na Cvibljah ima izsekane že pol hektarja

Mikličeva je bila po tem tragičnem dogodku močno pretresena. Motilo jo je, ker so nekateri mediji ta uboj še napihovali. Romi so Mikličevi za njeno delo zelo hvaležni, kritiki pa ji očitajo, da daje Romom potuho. Takrat so Trebanjci celo zahtevali, da bi morali Center za socialno delo, kjer imajo pogosto opraviti z Romi, preseliti izven najožjega središča mesta oziroma od tam, kjer so potencialno ogroženi številni prebivalci, tudi iz drugih krajev, ki prihajajo v stavbo stare šole na Kidričevi 2, kjer poleg Centra za socialno delo domuje tudi Center za izobraževanje in kulturo.

Novi obrazi med 150 Romi na Hudejah

V trebanjski občini trenutno živi 207 Romov, daleč največ, okoli 150, na Hudejah, v krajevni skupnosti Račje selo. Predsednik sveta te KS Milan Kovačič je oktobra lani o pereh vprašanih sobivanja z Romi sklical sejo sveta KS družno s predstavniki države, občine in nekaterih trebanjske policijske postaje Janez Kukec je na pripombe o neučinkovitosti policije pri doseljevanju Romov pojasnil, katere zadeve so v pristojnosti policije, in pokazal razumevanje za težave. Kukec je sicer obljubil pomoč, poudaril pa je, da policija več kot v okviru veljavne zakonodaje ne more narediti.

Načelnik Upravne enote Trebnje Milan Rman je na pripombe o doseljevanju Romov v KS Račje selo odgovoril, da živi po podatkih prijavo-odjavne službe v tej krajevni skupnosti 126 Romov. Krajani sicer ne dvomijo o Rmanovih podatkih, temveč dvomijo v dejansko število prebivajočih v romskem naselju na Hudejah, kajti naselje se širi, srečujejo pa tudi vedno nove obraze.

Na pripombe članov sveta KS Račje selo, zakaj dopuščajo gradnjo na Hudejah, je vodja oddelka za okolje in prostor pojasnila, da oni ne bodo izdali nobenega dovoljenja za gradnjo v romskem naselju, doker ne bo urejeno lastništvo zemlje. Njen kolega Štefan Velečič pa je pojasnil, da so lastniki oz. dediči zemlje, na kateri se razprostira naselje, pripravljene zemljo prodati ali jo zamenjati. Zdaj vsi čakajo, kdo bo po ocenitvi zemljišča zagotovil sredstva za odkup. Račjeselčani so pozvali trebanjski občinski svet, naj da prednost reševanju zapleta okoli vrednotenja tega zemljišča, da bi čimprej stekel odkup zemljišča in odkup med prebivalce romskega naselja. Romi naj bi si sami ali s pomočjo družbe urejali svoj življenjski prostor, s tem pa naj bi onemogočili doseljevanje novih družin in lažje preprečevali širjenje naselja.

Dušijo se v (strupenem?) dimu

Medtem ko so v vodstvu KS Račje selo ocenili, da se predlogi za reševanje problema onesnaževanja naselja in njegove okolice, ki jih je podal direktor trebanjske Komune, Pavel Jarc, ujemajo z njihovim mnenjem o rešitvi te zagate, pa so po drugi plati ocenili, da Center za socialno delo Trebnje premalo komunicira s krajanom in premalo motivira Rome za delo. "Denar, ki ga Romi dobijo kot socialno pomoč, bi morali oddelati preko javnih del, kamor so se vključili le enkrat, ko so pomagali Komunalni pri pospravljanju naselja. Bili smo enotni, da je treba posredovati pri podjetjih, ki odkupujejo sekundarne surovine, in če je cena premajhna, regresirati razliko. S tem bi jih motivirali z delom, poznalo pa bi se tudi v bolj urejenem okolju, ki je zdaj s tovarno Novolesa v Račjem selu ekološka bomba. Pri razdiranju številnih odsluženih avtomobilov po naselju olje in kisline iz akumulatorjev odteka v zemljo že več let. Iz Ljubljane in od drugod dovažajo Romi na kupe ostankov raznih kablov, ki jim jih praktično podarjajo samo, da se znebijo stroškov uničenja, potem pa Romi plastiko sežigajo, baker pa prodajo. Krajani v okolici se dušijo v oblakih črnega, strupenega dima, a čeprav smo že večkrat klicali na policijo, se vsa zadeva ponavlja.

Večkrat smo že dali pobudo, da bi se začelo nekaj spreminjati v dobro nas in vseh prebivalcev romskega naselja, a zaključek takih sestankov je bil, da so nam tisti, ki smo jih prosili za pomoč, le svetovali, naj se obrnemo na to ali ono inšpekcijo. Pripravljene smo na vse za mirno življenje nas in naših otrok in socializacijo Romov. Zaposlili smo občinski svet in župana trebanjske občine, da bi uvrstili to točko na dnevni red prve seje občinskega sveta in da bi morda ponovno sklicali sestanek v naši KS z vsemi službami, ki so nam pristojne oz. dolžne pomagati pri ureditvi teh zagat. Gotovo bi rešitev pripomogla k boljšemu sožitju krajanov in Romov, žal pa moram poudariti, da doslej še ni bilo nobenega odgovora ali pozitivnega dejanja v tej zadevi. Tj. ignoranci verjetno botrujejo strankarske zdrahe v občini," je povedal predsednik sveta KS Račje selo Milan Kovačič.

Motiviranost Romov največji problem

Direktorica Centra za socialno delo Trebnje Anica Miklič pravi, da skušajo s programom za boljše življenje Romov, ki ga že nekaj let izvajajo v večnamenskem prostoru na Hudejah v zimskem času,

predvsem motivirati Rome za sodelovanje in tako zagotoviti njihovo udeležbo v posebnih programih. To je tudi spodbuda za vključevanje Romov v druge dejavnosti (v predšolsko vzgojo, osnovno šolanje in v izobraževanje odraslih in mladostnikov), v usposabljanje za nabiranje zelišč, pletenje košar, v iskanje kulturnih korenin itd. Poskusili bodo tudi s plesom. V delovni skupini, ki bi se ukvarjala z reševanjem pereh vprašanj, pa bi morali biti poleg predstavnikov KS Račje selo in centra še Romi s Hudej. Dodala je še, da bo potrebno obilo potrpežljivosti in strpnosti, če resnično hočemo napredek.

Če ne boš priden, boš Cigan...

Nekakšen neformalni romski vodja, vsekakor največja avtoriteta naselja na Hudejah, 65-letni Matija Hočevar, nam je ob obisku v naselju potožil, da so, Romi žal drugorazredni državljanji, tudi zaradi napačne vzgoje otrok, ko starši grozijo otrokom: "Če ne boš priden, boš šel pa k Ciganom!" Matija je eden zelo redkih, ki si je z delom, pretežno pri gozdarjih, prislužil penzijo. Podobno, kot ostale prebivalce naselja ga moti, ker ne dobijo toliko pomoči, da bi vsaj gramozirali blatne dovozne poti v naselje, čeprav se je o nujnosti tega posega pred volitvami pričal celo sam župan. Matija je tudi jezen na Surovino, ki jo že lep čas prosijo, da bi prišla po karoserije in ostalo iz avtomobilskega odpada kakšnih 50 odsluženih jeklenih konjičkov. Surovina se menda izgovarja, da se bojijo nestrokovno napeljene elektrike po naselju, Hočevar pa pravi, da bi tiste žice že odstranili, če jih res tako motijo. "Vsak izgovor je dober, tudi če ga pes na repu prinese," komentira sprenevedanje trebanjske poslovalnice Surovine Hočevar.

Moti ga še prepoved oz. omejitve nabiranja gozdnih sadežev. "Minister, ki je predlagal tak neživiljski zakon, sploh ne pozna gob. Pri nas denimo nihče ne nabira žute in črne trobente, Italijani pa se zanimajo za te gobe. Včasih smo skupaj nabrali tudi okrog 1000 kg gob in je bil to pomemben dodaten vir zaslužka. Zdaj je večina odvisna od denarne pomoči in življenjskih potrebščin, kar dobijo preko Centra za socialno skrbstvo. Omenim naj še, da ne drži, da bi se le Romi vozili brez voznškega dovoljenja, saj smo na Hudejah organizirali tečaj in so ga vsi naredili. Le še nekaj konj je ostalo v naselju. Seveda se verjetno najde tudi kakšen tak, ki krši cestnoprometne predpise, toda zase lahko povem, da sem že plačal kazen, ker nisem bil privezan z varnostnim pasom," pravi Hočevar.

PAVEL PERC

Matija Hočevar

Anica Miklič

Milan Kovačič

Kako pomemben je bil Črnomelj?

Ko je arheolog dr. Phil Mason pred slabimi devetimi leti s svojo ekipo začel arheološka izkopavanja pri cerkvi sv. Duha v Črnomlju, se ni zavedal, do kakšnih pomembnih odkritij se bo dokopal. Pravzaprav so od takrat do danes, ko se izkopavanja v starem mestnem jedru še vedno nadaljujejo, v Črnomlju naleteli na presenečenja, kamor koli so zapčili lopato.

Dosedanja odkritja dajo slutiti, da so bila naselja, ki so rasla in propadala na območju današnjega starega dela Črnomlja, nekdanje zelo pomembna. Kakšen pomen so v resnici imela, bodo, tako vsaj upajo v Črnomlju, odkrili stokovnjaki. Po besedah dr. Masona, ki je pred kratkim Črnomaljecem predstavil izkopavanja na vseh treh območjih, in sicer pri cerkvi sv. Duha, pri pastoralnem centru in na ravnici ob Lahinji, je bil Črnomelj v nekaterih obdobjih morda celo pomembnejši kot Ljubljana ali Celje. Zlasti velja to za pozno antiko, torej 5. in 6. stoletje, čeprav žal še vedno vedo o življenju v tem času v Črnomlju razmeroma malo, neznan pa je celo ime poznoantičnega Črnomlja.

Presenetljive najdbe ob in v cerkvi sv. Duha

Pred izkopavanji dr. Masona v maju 1988 je bilo o izkopavanjih v Črnomlju nasploh znanega zelo malo. V 19. stoletju so na črnomaljskem okljuku izkopali antične ostanke, ni pa natančno znano, kakšne. Znano je tudi, da so v omenjenem stoletju izkopali halštatske, torej železnodobne gomile ter grobišče iz pozne bronaste dobe pod Sadežem. To je bilo vse, kar je bilo znano o izkopavanjih v Črnomlju do petdesetih let tega stoletja.

V poznih osemdesetih letih pa so začeli izkopavati v jugovzhodnem vogalu starega mestnega jedra, in sicer okrog cerkve sv. Duha. Najprej so izkopali manjše sonde na južni strani cerkve, da bi preverili naravo izkopavanja, ki so bile odkrite pri odkopavanju kinet okrog cerkve, ki so jo hoteli sanirati. V prvi sondi so bili ostanke do takrat neznanega mestnega obzidja in del stolpa, takrat neznanega izvora in starosti.

Leto pozneje so začeli odpirati celotno območje okrog cerkve sv. Duha. Na terasi, ki je služila kot pokopališče, so našli 126 skeletnih grobov iz 16., 17. in 18. stoletja. V njih so bili tudi dodatki, kot so zaponke, okraski, čeprav je šlo za krščanske pokope. Tudi v notranjosti cerkve, ki jo prvič omenjajo leta 1487, so bili pokopi. V grobovih, ki so bili bogatejši kot tisti zunaj cerkve, so našli zelo dobro ohranjene ostanke čevljev, zaponke, prstane, pečate, jagode rožnega venca, svetinjice. Prstan z letnico 1514 pa bo pomagal pri identifikaciji družine, ki je ustanovila cerkev in bila v njej pokopana.

Žal je očitno zmanjkalo prostora za pokope, zato da so starejše grobove uničili z novjšimi pokopi, kar je moč ugotoviti po poškodovanih najdenih predmetih. Sicer pa so na območju sv.

stičišče skoraj vseh zidov. Tu so odkrili ostanke od prejšnjega stoletja do pozne antike. Na vrhu so bili ostanke iz 19. stoletja, in sicer zidana kanalizacija, najbrž zgrajena v začetku 19. stoletja, tako kot župnišče.

Srednjeveško obzidje, ki je pri sv. Duhu slabo ohranjeno, je tu v veliko boljšem stanju. Našli so tudi precej dobro ohranjeno stavbno strukturo iz začetka 15. stoletja, ko je kraj dobil mestne pravice. Takrat so se očitno odločili za enotno urbanistično načrtovanje in prav izkopavanja pri pastoralnem centru dajo dober vpogled v urbanistični razvoj mesta v srednjem veku.

Arheolog je odkril velike kamnite stavbe iz tega časa, ki so bile uničene v požaru. V istem stoletju sta bili zgrajeni kar dve obzidji, verjetno zaradi narave turških napadov. Črnomelj je namreč dobil mestne pravice zaradi turških napadov. Kaže pa, da so le za silo zgradili obzidje, kmalu potem pa so zaradi sporazuma med Celjani in Turki napadi prenehali. Za silo zgrajeno črnomaljsko obzidje je začelo propadati. V sedemdesetih letih 15. stoletja začno Turki zopet z napadi, zato so zgradili nove, prosto stoječe obrambne zidove.

Tik ob Cesti Mirana Jarca pa so ohranjene dva metra široke poznoan-

tične plasti, in sicer tik pod površino. Bolj proti Lahinji je ohranjeno srednjeveško mestno obzidje, ki stoji na poznoantičnem obzidju. Sicer pa so pod srednjeveškim zidom ohranjene različne poznoantične plasti. V pastoralnem centru so našli zaponke za obleke iz poznoantičnega obdobja. Tam so našli tudi najstarejše najdbe v Črnomlju. Čeprav so najdene v poznoantičnih plasteh, gre za kamnite sekire iz bakrene dobe, stare okrog 5 tisoč let, ki so jih domnevno v pozni antiki našli v okolici Črnomlja, jih prinesli v središče mesta in jih uporabljali kot amulete.

Antična Lahinja z drugačno strugo

Lani so začeli izkopavati na tretjem območju in bodo nadaljevali tudi letos. Gre za izkopavanja na rečni ravnini ob Lahinji, in sicer na trasi bodoče mestne kanalizacije. Začeli so izkopavati zaradi morebitne železnodobne plasti, a so ugotovili, da je bila celotna ravnina ob reki v pozni antiki tlakovana, kot bi bila cesta. Ob reki so bili poznoantični grobovi. Najdbe, ki jih lahko povežejo z grobovi pri sv. Duhu in pri pastoralnem centru, kažejo, da je bil začetek pokopavanja v 6. stoletju. Glede na obliko okostja je očitno, da so bili ljudje pokopani v krstah. Našli so tudi

nekaj desk. Nekateri pa so bili pokopani v rjuhah. Najbolj bogat od 25 grobov, kolikor so jih izkopali, je grob deklice. Truplo je imelo nakit, in sicer okrog vratu ogrlico s steklenimi in eno jantarjevo jagodo, ter štiri bakrene zapestnice.

Pri izkopih so imeli težave s podtalnico, zanimivo pa je, da je bila v antiki, torej v obdobju od 1. do 3. stoletja, struga reke drugje kot danes. Našli so tako ostanke železnodobne naselitve kot ostanke grške keramike iz 4. stoletja. To je prvi takšen primer v naselbinskih plasteh v Sloveniji. Našli so tudi keramiko iz pozne antike iz severne Afrike, Male Azije, črnomskega področja, južne Turčije, severne Sirije, Cipra, Gaze.

Vse kaže, da je imel Črnomelj v pozni antiki zelo močne stike s sredozemskim prostorom, medtem ko so v ostalih krajih sedanje osrednje Slovenije zamrli. Dr. Mason domneva, da je bil morda v tistem času, torej v 6. in 7. stoletju, Črnomelj enako pomemben kot Kranj ali morda celo bolj pomemben kot Ljubljana ali Celje. Kakor koli že, dosedanja arheološka odkritja kažejo, da so bila naselja, ki so ležala na današnjem območju starega črnomaljskega mestnega jedra, nekdanje zelo pomembna. Vsekakor pomembnejša, kot so menili nekdanj. Pravo mesto v zgodovini pa jim bodo morali najti strokovnjaki. Črnomaljeci upajo, da se bo to zgodilo čimprej.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

POMOČ PRIZADETIM IN POŠKODOVANIM OTROKOM

Da se življenje obrne na boljše

Vsako leto se v Sloveniji rodi za celo šolo prizadetih otrok. Še dvakrat toliko jih hudo zbolijo ali se jih ponesreči. Stevilni postanejo življenjsko odvisni od invalidskih in drugih pripomočkov, njihovih potreb pa je veliko več, kot je možnosti v finančnih vrečah države, zato je povezava zavodov Zarja in Vid, ki si prizadevata razprostrti mrežo za čimbolj celovito pomoč poškodovanim, pomemben korak v obračanju stvari na boljše.

V slovenskih bolnišnicah vsako leto oskrbijo kar 3.600 oseb po nezgodni možganski poškodbi. Ni čudno, da razvite dežele slednje označujejo celo kot "tihu epidemijo" našega časa. Žal se tega problema pri nas še premalo zavedamo. Do nezgodne možganske poškodbe pride najpogosteje pri prometnih nesrečah, lahko pa so posledica padcev, poškodb v športu ali fizičnega nasilja. Raziskave kažejo, da se najpogosteje poškodujejo mladi. Najbolj je ogrožena starostna skupina med 15. in 29. letom, tveganje za nezgodo se poveča tudi po 65 letu. Moški se 2,5-krat pogosteje poškodujejo kot ženske.

Posledice šele čez čas

Posledice nezgodne možganske poškodbe so lahko zelo raznolike. Pri 90 odstotkih poškodovanih telesne okvare izginejo, ostanejo pa drugačne posledice. Prizadeti so lahko tako področje zaznavanja, gibanja, sprejemanja in obdelave informacij kot tudi mišljenje, spomin, sporazumevanje, čustvovanje in vedenje. Nekatere posledice zlahka prepoznamo, druge lahko ostanejo dalj časa prikriti in poškodovanci dolgo ne tožijo o težavah. Kot pravi specialistka klinične psihologije z Inštituta RS za rehabilitacijo mag. Vesna Radonjič-Miholič lahko obseg posledic nezgodne možganske poškodbe ocenimo šele čez čas, ko se bolnik vrne v svoje okolje in se poskuša vključiti v običajni način življenja.

Zaradi posledic poškodbe se pogosto zgodi, da poškodovani ne doseže predvidene izobrazbe, težko najde ali obdrži zaposlitev, težje vzpostavlja in ohranja socialne stike, vse to pa niža raven njegovega življenja in življenja družine, v kateri živi. Število tako odvisnih oseb narašča, zato to postaja tudi širši družbeni problem.

Primarna rehabilitacija je v Sloveniji na zelo visoki ravni, vendar pa se pojavi prepad po odpustu poškodovanega iz zdravstvene institucije. V posebne nadaljevalne programe rehabilitacije je vključenih le do 5 odstotkov poškodovanih,

čeprav je znano, da je okrevanje po možganski poškodbi praviloma dolgotrajen proces, ki lahko traja leta, nanj pa vplivajo številni pospeševalni ali zaviralni dejavniki. Stopnja okrevanja je lahko pomembno višja, če je poškodovani deležen ustreznih strokovnih programov rehabilitacije. Nekatere države takšnim programom že dajejo velik poudarek. V Ameriki npr. letno nastane do 500 programov.

Visoka raven zgodnje medicinske oskrbe oseb po nezgodni možganski poškodbi zagotavlja, da vse več ljudi preživi tudi zelo težke poškodbe. Vendar ostanejo pri tem tudi nekatere posledice, ki trajno omejujejo posameznika pri običajnih aktivnostih, čeprav je pri večini pričakovana življenjska doba enaka. Takšne osebe pogosto potrebujejo možnost za srečanje z drugimi, pomoč pri vstopu v raznovrstne povezave v okolju, razvijanje interesov in še kaj, zato je zelo pereča potreba po ustanavljanju manjših, organiza-

cijsko okretnejših oblik pomoči, ki bi bile bolj razvejane in razporejene bližje kraju bivanja.

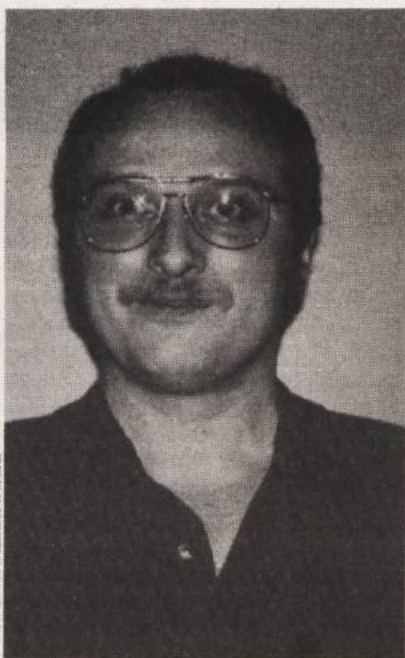
Nastaja mreža pomoči

Korak naprej k približevanju pomoči potrebnim sta pred kratkim naredila tudi zavod Vid, prvi humanitarni zavod v Sloveniji, in zavod Zarja, prvi zasebni zavod na področju socialnega delovanja za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave, ki se skupaj lotevata projekta, pomembnega za ves slovenski prostor, ki ga v kampanji predstavljata pod geslom: "Kako malo je potrebno, da se življenje obrne na boljše."

Zavod Zarja skuša mladim poškodbah glave kot tudi njihovim sorodnikom čim bolj olajšati življenje, pomoči zavoda Vid pa je bilo v štiriletnem delovanju deležnih precej prizadetih otrok po vsej Sloveniji. Odločili so se namreč pomagati tistim, ki s ponujeno pomočjo vsotopajo v vsakodnevno življenje. Brez takšne pomoči je otrok priklenjen na posteljo oziroma dom in je breme tako družini kot družbi. "Nemočno bitje lahko premikamo in polagamo sem ter tja, pa še vedno nismo nič storili zanj. Narediti moramo obrat. S tem smo naredili malo, a za njegovo življenje pomembno in veliko dejanje. Omogočili smo mu ponovno vključitev v življenje. In veste, da je na tak način resnično zelo malo potrebno za rešitev kakega, da otroka vključimo v okolje, iz katerega je bil izključen zaradi svoje prizadetosti. Ker je bil brez računalnika, ni mogel pisati in se izobraževati, brez transporterja ni mogel iti ven, tricikel prizadetemu pomeni vključitev v okolico," pravi direktorica zavoda Vid Marija Oštr Pajestka.

Pred kratkim so se na naše uredništvo s pristrčno zahvalo obrnili Polančevi iz Brezic, saj je zavod Vid pomagal njihovega 11-letnemu Davorju, ki že pet let trpi hude epileptične napade, zaradi česar si je že večkrat poškodoval glavo. S čelado s ščitnikom za čelo in brado, ki mu jo je podaril Vid, se je zavaroval pred takšnimi poškodbami, čeprav je bil prav dan, preden je dobil čelado, zaradi padca ob zob. Prav zaradi nesebične pomoči Polančevi sporočajo vsem, ki imajo prizadete otroke, da lahko možnost za obrat življenja na boljše poiščete pri zavodu Vid na telefonski številki 064/350-480.

TANJA GAZVODA

Dr. Phil Mason

cesarstva in je nadaljeval z rimskim načinom življenja še 200 let po koncu rimskega imperija. V notranjosti sv. Duha so ohranjeni deli stavbe, apsida stare krščanske cerkve in poznoantično mestno obzidje. Ti zidovi so tisoč let pozneje služili za temelje gotski cerkvi, ki so jo zgradili tam.

Pri apsidi starokrščanske cerkve so našli tudi mozaik, ki je eden od štirih takšnih primerov v Sloveniji iz teh časov. Druge so našli v Ljubljani, Celju in na Ptujju. Ta mesta so bila v 5. stoletju močna antična mesta, medtem ko se o Črnomlju iz tega obdobja ve zelo malo. Omenjeni mozaik je bil narejen v začetku 5. stoletja, torej na začetku gradnje poznoantičnega mesta. Gre za delo oglejske šole.

Najstarejše najdbe stare 5 tisoč let

Izkopavanje pri sv. Duhu je bilo največje v Črnomlju, saj so izkopali 400 kv. metrov do tri metre globoko. Drugi po velikosti je izkop na mestu, kjer stoji pastoralni center. Izkopavati so pričeli maja 1985, izkop pa je velik 350 kv. metrov. Prvo sondo, velikosti 2,5 krat 7,5 metrov, je dr. Mason postavil na

Mag. Vesna Radonjič-Miholič

"Slovenec sem po poklicu"

od njih je tudi naša kostumografka Mojca Pungršar.

• **Razloži mi malo bolj svojo izjavo, da si Slovenec po poklicu.**

"V bistvu se zavedam, da sem pač Slovenec, to je dejstvo. Edini jezik, ki ga obvladam do te mere, da si upam poklicno delati v njem, je slovenščina. To je moj materni jezik. Hkrati se še iz tistega časa, ko so se začeli popisi prebivalstva, glede nacionalnosti ne opredeljujem, ker zelo sovražim ta pojem. To se mi zdi nekako prehodni pojem v zgodovini, ki je pač nekoč imel neko funkcijo, zdaj pa mislim, da se počasi izteka. Jasno je, da v nacionalni identiteti obstaja kulturna identiteta tistega kraja, kjer si. Če živiš na večnacionalnem ozemlju, ne moreš reči, da si samo Slovenec. Saj si Slovenec, predvsem pa si prebivalec tistega kraja, tistega okolja. Tako so recimo tisti Italijani, ki živijo v Kopru, predvsem Koprčani. Skratka, po nacionalni opredelitvi nisem Slovenec, ker se ne opredeljujem, sem pa Slovenec poklicno, ker bi drugače padel v hujšo konkurenco in bi mi bilo veliko težje. Če bi bil recimo med Angleži, bi se znotraj konkurence morda že zgubil. Tukaj te pa kar priznajo, samo takšnega področja se moraš lotiti, ki še ni pokrito, pa imaš hitro možnosti, da uspeš."

• **Tvoja osnovna dejavnost je gledališče, iz njega tudi največ črpaš. Če bi kot Slovenec bil prisiljen delovati kje drugje, na kaj bi se oprl?**

"Ne vem, verjetno bi bilo težko, najverjetneje bi se znašel v kakšni tovarni konzerv. Zelo se trudim, da bi teater, ki ga delam in je precej verbalen, imel tudi stvari, ki so jasne brez teksta. V novi predstavi, ki jo zdaj delam, sem se zelo trudil, da bi bila čim bolj nadzjekovna. Zelo veliko časa nima teksta, prav zato, da ne bi imela teh mej, da bi z njo gostoval lahko tudi nekje, kjer ne razumejo tega jezika. Zaenkrat pridemo samo do Dunaja, pa še tam jih je zelo malo."

• **Veliko sodeluješ tudi v drugih predstavah, in sicer kot scenarist ali pisec songov. Obstaja morda še kakšen neizživeti Roza, ki bi rad počel še kaj?**

"Veliko je še stvari, ki bi jih rad počel. V bistvu se ti neizživeti Roze med seboj tepejo. To, kar se mi zdi, da si zdaj najbolj želim, je, da bi imel teaterski prostor, kjer bi lahko v miru delal predstavo, ker je tukaj v KUD France Prešeren precej dru-

gega programa in je težko delati s čisto tehničnega vidika. Rad bi delal samo eno predstavo, za katero bi imel veliko časa, se pravi razmeroma veliko denarja. Zdjaj vse stvari delam nekako na hitro, ker so manjše. Že zelo dolgo nisem delal nečesa, kar bi me čisto zasedlo. Nazadnje sem tako delal predstavo Tartuffe, kjer sem dva meseca samo pisal. Štiri dni sem pisal dan in noč, potem sem pa tri dni počival. Tako sem si organiziral teden, in to je trajalo dva meseca. Tisto, kar si v bistvu zdaj najbolj želim, je, da bi lahko spet padel v tak normalen kreativen proces."

• **Mimo vprašanja o snemanju reklama za 3x3 ne gre, saj sta z Markom Dergancem postala zaščitni znak te akcije. Ali tandem Rozman-Derganc dela še kaj drugega?**

"V bistvu delava skupaj samo reklame. Skupaj sva posnela tudi kratki film Oči, glej, ki ga je Derganc tudi režiral. Obstaja pa dosti idej in pobud, da bi delala televizijsko nadaljevanko v šestih delih po 25 minut. Sem pa skeptičen, da bo do tega prišlo, ker je to zelo komplicirano. Nekdo te mora imeti res rad in ti priskrbeti denar, ker je potrebnih zelo veliko sodelavcev. Veliko stvari je, kjer lahko celotna zadeva pade. Pri reklami je lažje zagotoviti denar, saj je tudi krajša reč. Bi pa zelo rad naredil, da bi tako, kot je Popaj prišel ven iz reklame, tudi midva prišla ven in bi bila lika Roza in Dergi v kakšnih drugačnih situacijah."

• **Začel si se pojavljati tudi v filmih. Koliko se najdeš v slovenskih filmih in koliko misliš, da funkcioniraš v filmu?**

"Funkcioniram kakor v katerem. Jaz mislim, da še kar, prav grozno ni bilo nikdar. Vedno pa bi bil lahko boljši. Pri filmu je tako, mogoče moraš biti res velik frajer, kar jaz nisem, da se ob vsej zmedbi, ko se film snema, in potem, ko se montira, vedno postaviš na noge. Pri filmu lahko kakšno stvar narediš zelo dobro, potem pa iz čisto tretjega razloga ne 'paše' v montažo. Zgodi se tudi, da te režiser zapelje, potem mora iti stvar drugače, kot si jo takrat razumel in kot si jo je on takrat zamislil. Pri filmih mi je to vedno neprijetna zadeva, tudi pri reklamah, seveda, pri vseh teh stvareh, ki se potem zmontirajo, posnamejo pa se v takih napetih ali zmedenih situacijah. Teга vsega potem ni videti. Previdni so verjetno tisti, ki zelo bdijo nad tem, da jih ne uporabijo dru-

gače, kot bi oni hoteli. Jaz pa stvar posnamem, enkrat sem boljši, enkrat slabši, potem pa prosim boga, da me uporabijo tako, da me tega ne bo sram."

• **Te do zdaj še ni bilo sram?**

"Ne ne, prav zelo nikdar!"

• **Na slovenskih tleh veljaš za svojevrstnega izvedenca za humor. Kakšen humor je tebi pri srcu, kaj te nasmeje?**

"No, kaj me že nasmeje, na žalost pa je to zelo redko. Videl sem veliko komedij, ker sem v žiriji na Dnevih komedije v Celju. Tam so bili momenti, ki so bili res smešni, vendar o tem zdaj težko govorim, ker sem pač v žiriji. Ne morem pa reči, da na Slovenskem obstaja nekaj, kar me vedno nasmeje. Obstajajo stvari, komedije iz prejšnjega stoletja, recimo, ki so lahko zelo dobre, tudi obrtno dobro narejene. Veliko je zelo dobrih igralcev, ki pa so velikokrat v tako groznih vlogah, da je kar grozljivo. Najbolj me še vedno nasmeje standardni humor burleske, ki iz ponavljanja iste finte v različnih kontekstih dobi učinek. Recimo tako, kot Buster Keaton v Chaplinovih Odrskih lučeh ne počne nič drugega, kot da polaga partituro na klavir, a mu vsakič, ko se pripravi, da bo zaigral, pade dol. No, to se mu zgodi šestkrat, in vsakič je bolj smešno. To se mi zdi še vedno višek humorja, da se nekaj na pravi način ponavlja."

• **V enem od svojih nastopov v Novi Gorici mi je organizator po predstavi rekel: "Oh, to je pa zelo monrojevsko!". Se ti zdi, da ste na slovenskih tleh odprli nov žanr, monrojevski žanr?**

"Očitno. Danilo Slivnik je denimo nek svoj prispevek naslovil Salto mortale na odru Ane Monroe, zadnjič pa je bilo v kritiki televizijskega filma Vinka Moederdorferja zapisano, da igralci v nekem prizoru ne znajo delati nič drugega kot oponašati Ano Monroe, kar da je zelo žalostno. Iz tega bi lahko potegnili, da pojem monrojevsko pomeni nekaj, kar uspe ali ne uspe. Pa se nič preveč ne sekiramo, če ne uspe, bo pa naslednjič. To je nek zlahtni diletantizem, če uporabim tudi to, kar je enkrat Crnkovič pisal, ko je kot zelo negativno očital Mladinskemu gledališču pri predstavi Tartuffa, da so se spustili na nivo Ane Monroe, pri čemer je to pri Ani Monroe čisto v redu, tam pa da se take stvari ne bi dogajale. Zate pa verjetno to sploh ni negativno. Ti v bistvu delaš isto, se ne zmedeš. Če ne gre, izpelejš iz tega štos. Tako, da, monrojevsko, to se lepo sliši. Smo se kar nekako uveljavili, če jim je to všeč ali pa ne."

BORIS PETKOVIČ

Gledališče Ana Monroe sem prvič videl leta 1988 v Murski Soboti, kjer sem v okviru festivala zagledal na cesti kaj čudno povorko. Do tistega trenutka je moje dojemanje teatra temeljilo na nekaj gledaliških predstavah, največkrat s partizanskim prizvokom, ki sem jih bil deležen v okviru šolske vzgoje. To pa je bilo čisto nekaj drugega: pocestni teater, so me poučili starejši. Gledal sem torej ta čuda, ki so se dogajala na cesti pred mojimi očmi, in postajalo mi je vedno bolj všeč. Tako všeč, da lahko zdaj, iz skoraj desetletne razdalje, rečem: glavni "krivec" za to, da žongliram in tudi drugače stopim na oder, so prav ti ljudje. Eden izmed njih, ki takrat še ni bil znanec televizijskih ekranov, je Andrej Rozman-Roza, ki je tudi eden od ustanoviteljev Gledališča Ana Monroe.

• **Utemeljitev tega intervjuja za osrednji dolenski tednik je tvoja neposredna navezava na Dolensko oz. na Podhosto pri Dolenskih Toplicah.**

"Veliko večino otroštva sem preživel pri starem stricu in stari teti v Podhosti, medtem ko je mati delala v Nemčiji. V bistvu sem bil malo v Nemčiji in veliko v Podhosti. Tam sem bil vse do osnovne šole, ko sem moral v Ljubljano, v Podhosto pa sem hodil samo še na počitnice. Mislim, da nisem hotel iti v Ljubljano, saj je kar nekaj časa z mano morala hoditi tudi teta. Imel sem tudi še kar močan naglas. Bilo pa je zelo koristno, ker sem po poklicu Slovenec, da sem že zelo zgodaj začel spoznavati, kakšno je korito."

• **Tvoje pesmi in tvoji songi so v tem času doživeli širše priznanje. Kdaj si začel pisati pesmi?**

"Pesmi sem pisal in objavljaj že v osnovni šoli. Takrat sem pisal sonete. Potem pa še vso gimnazijo, tako da lahko rečem, da pesmi pišem že vseskozi."

• **Po končani gimnaziji si nekaj časa na univerzi primerjal književnost.**

"To je trajalo zelo kratko. V bistvu sem književnost primerjal samo tako, da sem bil vpisan. Tam sem sicer posedal na predavanjih, vendar nisem šel niti na en izpit. Potem sem se prepisal na pedagoško akademijo, tam pa tudi nisem naredil nič, niti prvega semestra. Potem sem moral v vojsko in šele po vojski sem začel študirat. Takrat sem primerjal slovenščino samo s sabo, se pravi, da sem študiral čisto slovenščino. No, potem sem pa pustil tudi to in sem se začel ukvarjati s teatrom."

• **Ustanovitev gledališča Ana Monroe oziroma njegov prvi nastop je vezan na Novo mesto, in sicer se je to zgodilo Pri slonu. Kako, da se je prva predstava zgodila v provinci,**

ko vemo, da na novitete tudi v Ljubljani ne gledajo z naklonjenostjo?

"Takrat smo imeli cestno gledališče, ki je leta 1981 končno razpadlo. Konec leta sva z Maretom Kovačičem naredila zelo kratek program za veliko prireditev, ki se je zgodila v Festivalni dvorani in kjer je nastopilo zelo veliko bendov. Tam sva imela svoj kratek programček, tri teatralizirane songe, ki je bil zelo uspešen. Ljudem je bilo všeč, bilo je sveže, zanimivo, zabavno in takoj potem sva dobila nekaj ponudb. V bistvu smo potem iz programa te prireditve, ki se je, če se prav spominim, imenovala Škucova novoletna razprodaja, naredili selekcijo oziroma skupino. To sta bila dva benda, D'Pravda in Orkester Titanic ter midva z Maretom. Ta skupina je potem nastopila v Zagrebu, vem, da smo šli še v Idrijo pa mogoče še kam. Z Maretom sva nastopala s tremi songi, videla sva, da imava pri publikii uspeh in da bi morala razširiti program. Začela sva iskati nove variante in v Novem mestu sva imela že peti nastop v tem kontekstu, vendar je bil prvi nastop, kjer sva imela že izdelano zgodbo striptizete. Krstna predstava se je zgodila Pri slonu; še isti večer pa sva skupaj s tistima dvema bendoma imela ponovitev v telovadnici novomeške gimnazije."

• **Ste se takrat prvič pojavili po imenu Ana Monroe?**

"Veš, da se tega ne spominim. Mogoče je bilo takrat vendarle še Roza in Mare. Prvič pa je bila predstava Striptizeta predstavljena kot zgodba. Takrat je bila pač v Novem mestu določena scena. Vsake toliko časa se pojavijo ljudje, ki se potrudijo nekaj povabiti, denimo v Novo mesto, potem pa to zamre, ti ljudje gredo v Ljubljano ali pa se naveličajo in se posvetijo sebi bolj koristnim stvarim. Takrat je bil tak čas, da smo še kar veliko hodili v Novo mesto. Ljudje, s katerimi smo takrat sodelovali, pa so vsi prišli v Ljubljano. Ena

Andrej Rozman-Roza in posnetek s predstave njegovega gledališkega dela Rupert Marovt - Globoko grlo v KUD France Prešeren v Ljubljani

FOTO: B. PETKOVIČ

Bolniku pokazati pot do zdravja

Sredi lanskega septembra se je v Zdravilišču Šmarješke Toplice zaposlil dr. Metod Prašnikar, znani specialist internist kardiolog. Dr. Prašnikar je v Šmarješke Toplice prišel z Golnika, kjer je vodil oddelek za rehabilitacijo srčnih bolnikov in v kardiološkem laboratoriju opravljaj funkcionalno diagnostiko, ultrazvočne preiskave srca, obremenilna testiranja.

“V Šmarjeških Toplicah opravljam enako delo, le da je bolj raznoliko in tudi pacientov je več, kar je razumljivo, saj je to zdravilišče naš vrhunski center za rehabilitacijo srčnih bolnikov,” pravi dr. Prašnikar. “V novem delovnem okolju so me sprejeli zelo lepo, predvsem pa imam tu dobre možnosti za nadaljevanje svojega dela in uveljavljanje svojega koncepta. Gre za široko zasnovano preventivno zdravljenje srca in ožilja. In v Šmarjeških Toplicah je za to na voljo izvrstna oprema, med drugim tudi sodobna ultrazvočna diagnostika, kar nam omogoča preiskave, s pomočjo katerih lahko ocenimo funkcionalno stanje srčnega bolnika, pravočasno ugotovimo nastajajoče zaplete, zlasti pri bolnikih s prebolelim miokardnim infarktom in po težjih srčnih operacijah. Seveda načrtujemo programirano zdravljenje teh bolnikov.”

• Kaj sploh ultrazvok srca je, kako ta aparat deluje in kakšne so njegove prednosti?

“Hiter tehnološki razvoj je tudi v medicini omogočil široko uporabo ultrazvoka. Neškodljivost preiskave za bolnike, možnost ponavljanja pregledov, velika natančnost in občutljivost preiskovalne metode, vse to so odlike, ki so odprle ultrazvoku vrata v številna področja medicine, med prvimi prav v kardiologijo. Osnovni fizikalni princip ultrazvočne preiskave je v oddajanju ozkega snopa visokofrekvenčnega zvočnega valovanja, ki se odbija od anatomskih struktur srca. Spre-

jemnik v aparatu odbite valove registrira in jih pretvori v sliko. Glavna značilnost ultrazvočne preiskave je v tem, da srce ne samo vidimo, ampak lahko tudi ocenimo njegovo funkcijo, izmerimo delovanje srčnih zaklopk, delo in moč srčne mišice, izmerimo pritiske v srčnih votlinah. Pred obdobjem ultrazvoka so bile takšne meritve mogoče le z invazivnimi preiskavami (srčno kateterizacija). Praktično edino področje, ki danes z ultrazvočno diagnostiko srca ni pristopno, je prikaz srčnega ožilja. Ultrazvočna preiskava srca, imenovana tudi ehokardiografija, omogoča prijazen in za bolnika popolnoma nevaren pregled. Rezultati preiskave so praviloma zelo natančni in dajejo odgovore na številna vprašanja, ki so potrebna zdravniku za točno diagnozo in načrtovano strategijo zdravljenja. Velika prednost ultrazvočne preiskave je njena zmožnost ponavljanja pregledov, kar omogoča boljši nadzor bolnika in pravočasno ukrepanje pri ugotavljanju komplikacij. Vse to bistveno vpliva na kvaliteto zdravljenja in varovanja bolnikov.”

• Kam sodi Zdravilišče Šmarješke Toplice po opremljenosti in možnosti preiskav?

“Naše zdravilišče, tako po opremljenosti kot možnosti preiskav, sodi v vrh slovenskih zdravilišč, še posebej po nabavi tega vrhunskega ultrazvočnega aparata. Aparatov za ultrazvočne preiskave srca do sedaj v zdraviliščih niso imeli, je pa ultrazvok danes osnovna metoda, lah-

ko bi rekli kar zlati standard v funkcionalni diagnostiki srca, ki omogoča, da pri pacientih opravljamo popolno morfološko in funkcionalno preiskavo srca. To pomeni, da lahko z večjo natančnostjo ocenimo obseg njihove bolezni, spremljamo izboljšanje v času rehabilitacije in natančneje predpišemo zdravljenje in obseg obremenitev v nadaljnjem življenju. S tem aparatom je Zdravilišče Šmarješke Toplice še utrdilo svoje osrednje mesto v rehabilitaciji in zdravljenju bolnikov z boleznimi srca in ožilja v Sloveniji. Zelo pomembno je, da ima bolnik po končanem zdraviliškem zdravljenju narejene ustrezne preiskave, identificirane dejavnike tveganja za bolezni srca in ožilja ter predvsem, da si vzamemo dovolj časa za njegovo edukacijo za razumevanje njegove bolezni, kar je izredno pomembno za praviloma doživljenjsko zdravljenje.”

• Torej sta seznanjanje bolnika z njegovo boleznijo, njegova vzgoja in motivacija pomembna dejavnika v procesu zdravljenja?

“Le educiran bolnik bo motiviran za zdravljenje, brez njegovega sodelovanja ni moč računati na uspeh. Šele ko postane bolnik osvečen o svoji bolezni in postane motiviran za svoje zdravljenje, mu lahko zdravnik postane vodnik pri zdravljenju njegove bolezni. Medicina danes dela izjemne stvari, zlasti na področju operativnih tehnik. Vendar je to kurativa, zdravljenje akutnih zapletov, ki jih na srečo danes z odličnimi ekipami lahko odpravimo, nadaljnje zdravljenje, ki traja celo življenje, pa je odvisno od osnovnega zdravstvenega varstva, od bolnikovega razumevanja in poznavanja bolezni. V ta krog smo vključeni tudi mi v zdravilišču

Dr. Metod Prašnikar

pa koronarni klubi, ki so idealni kraji za edukacijo in trajno aktivnost teh bolnikov. Nekateri problemi, ki so na videz banalni, na primer prekomerna telesna teža, kajenje, so najtrši oreh pri preventivi koronarnih bolezni. Zanimivo je, da smo ravno pri dejavnih, na katere ne moremo neposredno vplivati z zdravili, to je način življenja, nedejavnost, debelost, kajenje, prekomerno uživanje alkohola in ostale nezdrave razvade, da smo torej ravno pri tem najbolj šibki. In prav tu je najbolj potrebna vzgoja, osveščanje, da mora bolnik sam kaj vložiti v svoje zdravljenje, če hočemo, da bodo rezultati taki, kot jih pričakujemo.”

• Človek naj bi bil najprej zdravnik sam sebi. Kako na to gledate zdravniki?

“Odkritja v preventivnem zdravljenju bolezni srca in ožilja so dramatična. Za primer naj povem, da so raziskave

pokazale, da je povišana vrednost holesterola izjemno veliko tveganje za nastanek koronarne bolezni. Tako povečanje holesterola že samo za odstotek od ciljne vrednosti 5,5 mmol/l pomeni povečanje tveganja za obolenje za miokardnim infarktom, angino pectoris v populaciji za 3 odst. Res mora biti človek najprej sam sebi zdravnik, a da je to lahko, mora biti informiran o svoji bolezni. Šele tak bolnik bo lahko razčistil s sabo, kje je in kaj hoče. Noben projekt v življenju, ko človek ne vidi cilja, ne more biti uspešen. Isto velja za koronarnega bolnika. Njegov projekt mora biti zdravje, a za to mu je treba pokazati pot. Vemo, kaj je za to potrebno, veliko pa govorimo o tem, kako to doseči. Na klinikah in v bolnicah, ki so usmerjene v kurativo, zaradi visoke frekvence v praksi ni teamov, ki bi se izrazito ukvarjali z edukacijo bolnikov. Se pa že formirajo. Tako imamo v bolnicah edukacijo diabetikov, saj je problem diabetične prehrane in preventive zelo kompleksen. Koronarni pacienti pa so praviloma slabo informirani o svoji bolezni. Zato je naloga prvega v tej mreži, da bolnika seznanimo z boleznijo in doseže, da postane pacient del teama. Tisti hip, ko pacient postane del teama, postane pomemben in stvari dobijo drugačno težo.”

• Stara navada je železna srajca. Najbrž je težko doseči, da pacient opusti škodljive navade?

“Stara navada je res železna srajca. Res pa je tudi, da postane po bolezni človek bolj sprejemljiv za nasvete in napotke. Vendar to ni dovolj, kajti stare navade so močno zakoreninjene. Praviloma je pri naših bolnikih 60 do 70 odst. recidiva kajenja v enem letu. Ob vsakem obisku pri zdravniku, terapevtu ali katerem drugem članu teama je treba pacienta opozarjati, naj vztraja na začrtani poti. Če ga stalno ne opozarjamo, vidimo, kako je ljudski rek o železni srajci aktualen.”

• Pravijo, da je prehrana pol zdravja in za marsikatero bolezen naj bi bila kriva prav nepravilna in nezdrava prehrana. V razvitih deželah ljudje najbolj obolevajo za boleznimi srca in ožilja. Je to povezano s prehrano?

“Prehrana je eden od faktorjev, ki bi jih moral naš pacient še kako resno upoštevati. Praviloma je naša prehrana daleč od zdrave. V glavnem v razvitih industrijskih državah ljudje v velikem številu obolevajo za boleznimi srca in ožilja. Tega ni kriv samo način življenja, ampak je tudi preveč kalorična hrana ob majhni porabi kalorij vzrok za nastanek teh bolezni. Na področju prehrane se stvari obračajo na boljše, tudi proizvajalci hitre hrane ponujajo nemastne in vegetarijanske obroke. Vendar je to le majhen del v načinu prehranjevanja. Slovenci še vedno obožujemo jedi iz cvrtnika. Cvrtnik je v bistvu priprava za proizvodnjo zdravju škodljivih zasičenih maščob. V cvrtniku zdravju neškodljive maščobne kisline oksidirajo v zasičene maščobne kisline, zelo škodljive srca in ožilju. Slabe prehranske navade je treba spremeniti že pri otroku, ker je kasneje to veliko težje ali že prepozno. Če bo otrok kar naprej jedel ocvrt krompir, ga bo jedel tudi pri petdesetih. Poznam več pacientov, ki so sprejeli naše sugestije in so spremenili svoj življenjski slog. Spremenili so prehrano, postali so fizično dejavni, zmanjšali telesno težo. Kljub temu da imajo strukturne spremembe na srcu take, da bi jih glede funkcionalnosti ocenili kot zelo ogrožene, živijo leta in leta aktivno, polno življenje in celo težave, ki so jih imeli prej zaradi bolezni srca, so se bistveno zmanjšale, pri nekaterih pa povsem izginile. Taki primeri jasno kažejo, da je smiselno vztrajati na tej poti. Dokazano je, da se proces ateroskleroze s spremenjenim načinom življenja ne samo upočasni, lahko pride do regresije, do izboljšanja stanja, zmanjšanja aterosklerotičnih sprememb na ožilju. Pri znižanju holesterola, ki je posledica spremembe življenjskega sloga in prehranskih navad, postanejo spremembe na ožilju bolj stabilne, možnost krvavitve iz žilnih oblog je bistveno zmanjšana.”

ANDREJ BARTEJ

O PORABI ZDRAVIL

S staranjem več za zdravila

Na svetu naj bi lani dali za zdravila okrog 220 milijard ameriških dolarjev, 70 odst. tega zneska je za zdravila namenilo deset najbogatejših držav sveta. Naša država po denarju, ki ga nameni za zdravila, ne sodi med najbogatejše na svetu, prav gotovo pa med tiste, ki za zdravila namenjajo precej denarja. V lanskem letu so v slovenskih lekarnah izdali zdravila, predpisana na 11.423.193 zdravniških receptih. Vrednost predpisanih zdravil pa je znašala 28.903.144.818 tolarjev. Zaradi staranja prebivalstva namenjamo tako kot v drugih razvitih državah sveta tudi mi iz leta v leto več denarja za zdravila. Nasploh je v svetu trend naraščanja stroškov za zdravila v deležu celotnih stroškov za zdravstvo.

Spremljanje ambulantnega predpisovanja porabe zdravil v Sloveniji poteka že od leta 1974. Oddelek za socialno farmacijo, ki je eden izmed oddelkov Centra za raziskavo zdravja v okviru Inštituta za varovanje zdravja v Ljubljani, spremlja porabo zdravil, ki so bila izdana na recept, poleg tega vodi tudi podatkovno zbirko zdravil za poslovne potrebe lekarn, zavarovalnice - ZZS in avtomatsko obdelavo receptov. Včasih so bile njihove evidence o porabi zdravil popolnejše od današnjih, odkar pa imamo zdravila razvrščena na liste ter na zdravila, ki jih ne plača zavarovalnica, so njihovi podatki popolni le za zdravila s pozitivne in vmesne liste, torej za zdravila, ki so pravica iz obveznega zavarovanja. Nova zdravstvena zakonodaja je marca 1992 preoblikovala dotedanji sistem zdravstvenega varstva v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, kar je pomembno vplivalo tudi na obseg zajema podatkov. Pri zdravilih, izdanih na recept, ki jih ne plača zavarovalnica, ampak takoj ob izdaji posameznik, se dogaja, da lekarne podatkov ne pošiljajo v obdelavo.

Ženske porabijo več zdravil kot moški

Oddelek za socialno farmacijo spremlja predpisovanje zdravil po vrsti zdravila (od gotovih zdravil do galenskih pripravkov), po posameznem zdravilu, starosti in spolu pacienta, številu vročitev, zdravniku (specialist, zdravstvena orga-

nizacija) in po vrednosti zdravila. Porabo zdravil prikazujejo in primerjajo z devetimi slovenskimi regijami, med katerimi je tudi novomeška. “Ambulantno predpisovanje zdravil prikazujemo na osnovi enotne klasifikacije zdravil, ki temelji na mednarodni klasifikaciji bolezni in vzrokov smrti. Zdravila so razvrščena v 19 farmakodinamskih skupin,” razlaga sistem spremljanja porabe zdravil Silva Pečar-Čad, specialistka farmakoinformatike in dipl. inž. farmacije.

Predpisovanje zdravil prikazujejo tudi po starostnih skupinah, spolu in regijah. Za prikazovanje uporabljajo pogostnost, torej število receptov na število prebival-

Silva Pečar-Čad

cev. Lanskih podatkov podrobno še nimajo obdelanih, imajo pa podrobne podatke za predlani in nazaj. V zadnjih letih število receptov pada, narašča pa vrednost izdanih zdravil. Recepti z zdravili s pozitivne liste so predlani znašali skoraj 92 odst., vseh izdanih receptov. Povprečno je bilo v Sloveniji v letu 1995 izdanih 640 receptov na 100 zavarovancev, povprečna vrednost zdravil na enega zavarovanca pa je bila 13.254 tolarjev. Pogostnost predpisovanja pa je bila največja v regijah Gorica (752) in Novo mesto (743) in najmanjša v ljubljanski (567) in kranjski regiji (605). Sicer pa podatki po regijah ne odstopajo kaj dosti.

“Starost in spol sta tudi dejavnika, ki vplivata na porabo zdravil. S starostjo poraba zdravil močno raste. Predlani so zdravniki predpisali ljudem, starejšim od 50 let, ki predstavljajo manj kot 30 odst. celotnega prebivalstva, več kot polovico vseh receptov,” razlaga Silva Pečar-Čad. Več zdravil porabijo ženske kot moški, verjetno tudi zaradi boljše skrbi za zdravje, saj dokaj redno obiskujejo ženske dispanzerje, kjer jih zdravniki spremljajo skozi vsa življenjska obdobja. Večja poraba zdravil pri ženskah gre tudi na račun kontracepcije.

Največ zdravil zoper bolezni srca in ožilja

V letu 1995 so bila, tako kot sicer zadnja leta, pri nas najpogosteje predpisana zdravila za bolezni srca in ožilja, skoraj 18 odst., sledila so zdravila za zdravljenje infektivnih in parazitarnih bolezni, potem zdravila, ki delujejo na boleznimi mišičnokostnega sistema in veznega tkiva ter zdravila, ki se uporabljajo pri duševnih motnjah. Dojenčkom do enega leta starosti so najpogosteje predpisovali zdravila, ki delujejo na boleznimi metabolizma in prehrane. Prebivalcem od 1. do 19. leta starosti so najpogosteje predpisovali zdravila za zdravljenje infektivnih in parazitarnih bolezni, v starostni skupini do 14 let so na drugem mestu pogostnosti

predpisovanja zdravila, ki delujejo na bolezni respiratornega sistema. Največ antibiotikov pojedjo otroci.

Starostni skupini ljudi od 20. do 40. leta so zdravniki najpogosteje predpisovali zdravila za infektivne in parazitarne bolezni in zdravila, ki delujejo na boleznimi urogenitalnega sistema. Ljudem, starejšim od 40 let, pa so najpogosteje predpisovali zdravila, ki delujejo na boleznimi kardiovaskularnega sistema, zdravila, ki se uporabljajo pri duševnih motnjah in taka zdravila, ki delujejo na boleznimi mišičnokostnega sistema in veznega tkiva.

Primerjava naše porabe zdravil s porabo zdravil drugih držav je skoraj nemogoča, saj imajo druge drugačno klasifikacijo podatkov, podatki so primerljivi le v grobem. V prihodnje, ko bo uvedena nova klasifikacija, pa bodo tudi naši podatki primerljivi. “Kot institucija smo zainteresirani za spremljanje podatkov o celotni porabi zdravil, žal imamo popolne podatke le za ambulantno predpisana zdravila, katerih plačnik je ZZS. Pripravljamo pa se novi zakon o evidencah, kjer naj bi bila zajeta vsa zdravila od t.i. “zelenih” zdravil, zdravil, ki jih porabijo v bolnišnicah, do zdravil, ki jih ljudje kupujejo brez recepta,” pove Pečar-Čadova. Farmakoekonomika je v svetu v razvoju, tudi pri nas se bo moralo to področje še razvijati in pri prikazovanju porabe zdravil upoštevati čim več dejavnikov.

Koliko denarja družba nameni za zdravila, je pomemben podatek, saj pove, kako bogata je. V razvitih državah, kjer se prebivstvo vse bolj stara in tudi več boleha, namenjajo za zdravila velike vsote denarja. Veliko denarja pa porabijo tudi za nova zdravila, ki so veliko dražja. Po svetu narašča trend, da morajo vse večje breme za zdravila nositi pacienti sami. Tudi pri nas. Morda je to še eden od načinov, kako ljudi spodbuditi, da začnejo razmišljati o svojem zdravju in skrbi zanj. Še vedno namreč velja, da je preventiva najcenejše zdravilo.

JOŽICA DORNIŽ

Njuno življenje en sam "korak v dvoje"

Res je, da ni važno, kako dolgo, pač pa kako živimo. Toda včasih se kvaliteta in kvantiteta združita. Svetovno priznana baletna plesalca, Novomeščana Pina in Hamburžanko Pio Mlakar, že 70 let družijo neločljiva bogata življenjska in umetniška pot. Ko sta nehala plesati, sta začela pisati o plesu. Še danes, ko je Pino že praznoval 90. rojstni dan, Pio pa to še čaka, sta oba čila, dokaj zdrava za svoja leta, predvsem pa še vedno polna notranjega veselja, optimizma in energije za življenje in ustvarjanje. "Korak v dvoje" ostaja njuno geslo.

"V Novem mestu je bilo takrat lepo, toda plesali pa niso. Tudi v moji družini ne. Mene je žrpjelo na Glavnem trgu, ko sem nekoč srečal cigane z medvedom in opico. Opica mi je bila všeč, ker je tako lahkotno tekala sem ter tja. Ta lahkotnost je bila tisto, kar me je povleklo," razlaga svoje začetke v dvajsetih letih nestor slovenskega baleta Pino Mlakar. Že kot majhen je začutil klic k plesanju in nerazložljivo obsedenost po ekstazi gibov. Doma je izpraznil sobo in v njej ure in ure plesal. "Čutil sem, kakšna eksplozija je v človeku. Danes bi temu rekel veselje biti, skakati, stati itd."

Leta 1925 se je Pino prvič predstavil javnosti na maturantski prireditvi. Po štiri semestrih na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1927 odšel v Hamburg in se vpisal v šolo Rudolfa von Labana, svetovno znanega plesalca, koreografa, baletnega mojstra, plesnega teoretika in enega od začetnikov modernega plesa. Tu pa je spoznal tudi svojo ljubezen, Hamburžanko Pio. "To je bila ena sama velika ljubezen: do plesa, do jadranja, drugega do drugega," pravi.

Ustanovila baletno šolo v Ljubljani

Pino in Pia Mlakar sta že v tridesetih letih začela navduševati kot dobra solista, koreografa in vodji baletnih hiš v Parizu, Zürichu, Münchnu, Bayreuthu, nastopala sta na baletnih odrih nekdanje Jugoslavije itn. Občinstvo ju je nagrajevalo z aplavzi, gledališki kritiki pa niso mogli prehvaliti izjemne in vsestranske umetniške nadarjenosti mladega para.

Velik je njun prispevek k razvoju slovenskega baleta. Po vojni, leta 1946, je Pia prevzela umetniško vodenje baleta v ljubljanski operi, Pino pa mesto njenega asistenta. "Ko sva se vrnila, je operna hiša že imela svojo baletno dvorano, in čeprav ni bila najbolj prostorna, je bila vendarle namenjena samo baletu. Nujna je postala ustanovitev baletne šole izven operne hiše, z internatom, ki bi bil odprt talentom širom Slovenije. Realizacija se je vlekla in na koncu je bil internat črtan iz programa," se spominjata. Z njunim nastopanjem po vseh krajih Slovenije sta vabila v baletno šolo, kajti vedela sta, da bi le tako široko področje lahko zagotovilo dovolj kvalitetnih kadrov. Želela sta, da se ljubljanski balet opira na klasične baletne tehnike, odprta pa mora biti tudi za tehnične pridobitve sodobnega plesa.

Statistika kaže, da je obisk baletnih predstav v sezoni 1948/49 dosegel skoraj obisk opernih predstav, v letih 1955-1960 pa so bile baletne predstave bolj obiskane od opernih. Pia je bila od leta 1954 do leta 1960 umetniška voditeljica ljubljanskega baleta, Pino je bil od leta 1948 štiri leta ravnatelj baletne šole, poleg tega pa od leta 1946 štiriindvajset let redni profesor na AGRFT v Ljubljani. Njuno umetniško izražanje skozi ples se je leta 1949 končalo zaradi hudih težav, ki jih je imela Pia s kolki.

"Kdo bo pa dal plesu prostor?"

Ljubezen do narave in življenja v sožitju z njo je Mlakarjeva vodila pri uredništvu zamisli o baletni domačiji ob Krki v Ločni, kjer bi se sredi zelenja srečevali plesalci in koreografi ter pripravljali plesne stvaritve. "Videla sva, da ni nikoli prostora za vaje - baletna dvorana je zasedena, ravno tako oder, midva pa sva mislila in hotela svoje stvari. Potrebnovala sva prostor, kjer bova lahko delala vsak čas, kadar se nama bo zahotelo. Tako sva leta 1937 kupila večje zemljišče ob Krki in si naredila baletno domačijo.

Ime domačija je mogoče malo čudno, ampak edino pravo, ker tu stanuješ, delaš in se poživljaš na druge, ni ti treba gledati na uro, ki stane toliko in toliko. Ampak so nama jo vzeli," razlaga Pino. V 60-ih letih sta Mlakarjeva s svojimi plesnimi prijatelji legla pred buldožer in preprečila popolno uničenje svojega zelenega zatočišča.

Mlakarjeva si želita, da bi hišo in domačijo, kar je je ostalo, po njuni smrti prevzelo spomeniško varstvo, da bi jo zaščitili in kot kulturni spomenik namenili plesu in baletu. "Vztrajam, da je ta domačija nenadomestljiva za slovenski balet in da se obdrži. Morda nimamo vsega, kar je treba, ampak krog ljudi bi tu lahko nekaj dni ali tednov stanoval, študiral, plesal. Ker, kdo pa bo dal plesu prostor?" pravi Pino.

V načrtu knjiga o slovenskem baletu

Konec šestdesetih sta Mlakarjeva začela pisati o plesu. Dve desetletji sta zbirala in urejala podatke iz arhivov evropskih mest in jih strnila v dve knjigi z naslovom Nesmrtni gledališki ples; druga je izšla konec lanskega leta. Obe predstavljata 300-letno zgodovino in razvoj evropskega gledališkega plesa, ljudi, ki so ga tvorili in razširjali po Evropi ter njihove usode. Ob tem osvetljujejo kulturno-politične razmere v družbah, ki so vplivale na razvoj in pota evropskega plesa. Sama pravi, da je tu vložena ogromno dela in da imata srečo, ker so jima bila odprta vrata, ki drugim niso. "Ti knjigi namenjava učencem za korajžo za resnično, prepričljivo plesanje. Kajti to je edino, kar osrečuje."

Dobra poznavalca plesa in njegove zgodovine razmišljata tudi o knjigi o slovenskem baletu. Načrtujeta izbor besedil iz obeh omenjenih knjig, ki bi mu dodala poglavja, s katerimi bi zgodovino slovenskega plesa vključila v širši evropski prostor.

Sodobna umetnost je prazna

"Mnogi menijo, da je baletnik nor poklic, kar tja v en dan, ker ko zbolijo, je

FOTO: L. MURN

konec. Toda po mojem mnenju je to v resnici edina prava umetnost. Ples istočasno in enovito zajame celega človeka, vso njegovo telesnost, grešnost, čustvenost, vse, kar je v njem. Že Richard Strauss je dejal, da je ples mati vse sodobnih umetnosti. Ples izraža nekaj, kar se ne da izraziti," meni Pino Mlakar.

Njegov pogled na sodobno umetnost je kritičen. Označil jo je za prazno in zmešano, tako v glasbi kot v literaturi. "To, kar je v nas umetniškega, moramo izbruhniti. To je zelo težko, zato se danes pri publikii najprej apelira na luštnost, erotičnost ipd., drugo se pa ne sprašuje. Današnja umetnost išče nazaj, hoče biti iskrena, originalna. To pa je lahko le ples, ker ne more lagati. Pri plesalcu takoj vidiš, ali se dela. Klasičnega baleta danes sploh ne občutijo več v resnici, premalo je znanja in notranje iskrenosti. Vsi so le za to, da je treba nekaj spreminjati. Ampak to ne velja. To, kar je, je zanimivo. In v sodobnem času je toliko problemov in zanimivih stvari," razmišlja Pino, ki je dejal, da ga je na slovesnosti v počastitev njegove 90-letnice v Novem mestu razveselilo, da so mladi plesalci pokazali, da poleg veselja v telesu premorejo tudi notranje veselje. Brez tega ni nič.

Sicer pa se zaveda, da je to, kar ima vsak človek v sebi, podarjeno. Tako tudi njegovi ljubezni - žena Pia in ples, občutenje z naravo, 90 let, prelepo Novo mesto itn. "V vsakem od nas se lahko odpre občutek za lepoto in resničnost. Le biti je treba to, kar si," pravi Pino Mlakar.

LIDIJA MURN

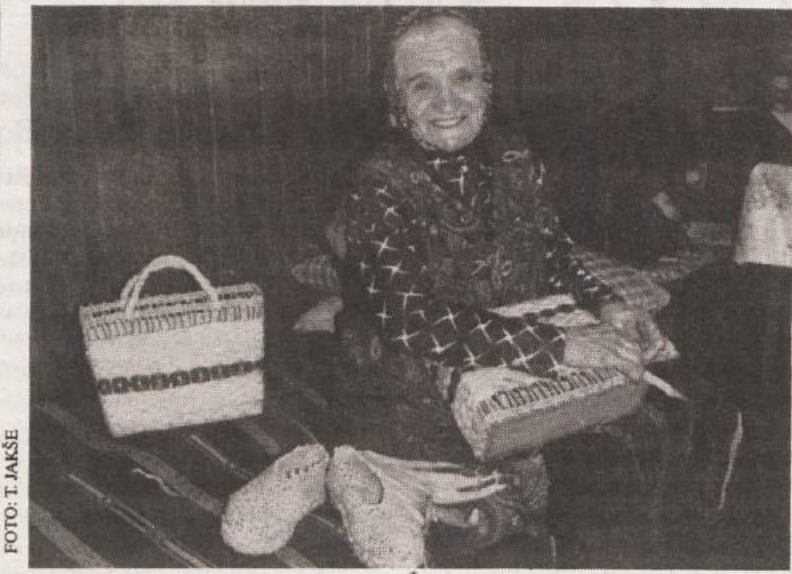

FOTO: T. JAKŠE
Faniška Vlašič iz Dolenjcev pri delu

Copate in cekarji iz Dolenjcev

Če bi pesnik Oton Zupančič danes potoval po teh obkolpskih vaseh, bi zaman iskal motive za tista tako lepo zveneča verza: hiše so hišice, okna so okenca. Danes so hiše hiše in okna okna, in tudi znamenitih belokranjskih brezovih gajev je čedalje manj. Kdo bi danes še rekel: breza, breza tenkolaška. Mladina komaj še ve, zakaj je pesnik brezo tako nežno nagovarjal, saj ob televiziji in brezosebnih računalniških igricah skoraj ni več prostora za milino. Kolpa tam v dolini pa še šumi svojo starodavno pesem, in ko se prve pomladne cvetlice zalezejo v njene bregove, se pomladni nemir naseli tudi v vse živo ob njej. Res, življenjske sokove, ki jih ta čas korenine že krepko črpajo proti krošnjam, bi čul le izostreni čut pesnika "Jerale", toplo februarso sonce pa je vendarle napravilo svoje: jutra so polna žvrgolenja vračajočih se ptic selivk, dnevi pa veselih vzklikov ljudi, ki pripravljajo vrtove, polja, travnike in vinograde za novo rast.

K petinosemdesetletni Francka Vlašič, po domače Kraljevi, v Dolence se prav zato odpravim proti večeru, ko je samoumevno, da jo bom dobil doma. Doma jo že dobim, doma, ne pa brez dela. Od rane mladosti je bila navajena delati in delo jo še danes drži pokonci. Ko zunaj pade mrak, sede v kuhinji, pripravi ličkanje in prične spletati lične cekarje in copate. Tako je pred desetletji, ko je Francka še hodila v osnovno šolo v Adlešiče, otroke učil tamkajšnji učitelj Božo Račič. Ne on sam, pač pa je zato pripeljal sem starejšo žensko iz Prekmurja. Ta je kmalu odšla nazaj, znanje pa je ostalo tu in tista leta med obema vojnama, pa tudi pozneje, ko je bilo na kmetijah priložnosti za zaslužek še malo, je prišlo kar prav. Ženske so takrat prodajale svoje izdelke na trgih v Črnomlju in Metliki, ko ni bilo več take nuje, pa je znanje o pletenju skoraj spet padlo v pozabo. Tudi Francka je že prenehala pletiti, a je naredila še nekaj cekarjev zato, ker si jih je ob svoji poroki zaželela njena vnukinja. Potem ni bilo več miru. Za Franckino delo je zvedel Boris Raztresen iz bližnjih Jankovičev, ki na svoji turistični domačiji gostom rad ponudi vse, kar pristnega ustvarijo belokranjske roke, in nagovoril jo je k sodelovanju. Precej njenih izdelkov je preko Raztresena odpotovalo v svet, Francka pa mi je zaupala, da se tudi noge gospodarja Borisa najbolj počutijo v njenih copatih.

Kraljeva Francka pa ni le poznalka stare ljudske obrti, od katere bi se mladi rodovi lahko marsičesa naučili, temveč ve povedati o življenju, kakršno je bilo tukaj v času njene mladosti. Rodila se je pred petinosemdesetimi leti na tej kmetiji v Dolenjih, raztreseni vasi v bližini Adlešičev. Njena mati Ana je prišla k gospodinji Kraljevi Katarini za pastirico in pomočnico in je oslala pri njej, kajti gospodinjin

mož Matija Peteh je že pred prvo svetovno vojno odšel v Ameriko in se nikoli ni vrnil. Ana je s fantom iz vasi zanosila in rodila Francko, fant pa je namesto na poroko moral oditi v prvo svetovno vojno, od koder se ni več vrnil. Tako so na Kraljevi kmetiji ostale tri ženske: Francka, njena mati Ana in Katarina, ki jo je Francka klicala kar teta. Prijeti so morale za vsako delo, česar pa niso pridelale doma, je bilo treba plačati z blagom. Tako pravi Francka v belokranjsčini, tistemu, ki tega narečja ne pozna, je treba pojasniti, da blago pomeni živino, se pravi, da so dolg poravnale za jagnjetom ali teličkom, če je bil večji, pa tudi z odraslo živaljo. Imeli pa so v Beli krajini skoraj na vsakem domu pravo blago, saj so sejali lan in konopljo, iz tega pa predli predivo in tkali platno. Pri vseh teh delih je pomagala Francka. Prva leta je pasla in napajala živino. To z napajanjem niti ni bilo tako enostavno, saj stojijo Dolenjci na kraškem svetu, kjer je voda dragocenost. Še za pitje in kuho so jo ženske mukoma znosile v vedrih od izvira ob Kolpi, živino pa so napajali v bližnjem kalu. A ko je pletiti tudi ta presušil, jo je bilo treba nagnati po strmini do reke, kar pa nikakor ni bilo lahko. No, Francka je dala vse to skozi in hitro je prišla poroka in z njo otroci. Sedemnajst let ji je bilo, ko se je poročila, danes pa ima poleg petih otrok že deset vnukov in deset pravnukov.

Pa če bi kdo mislil, da je Franckina družina živela vseskozi v miru, bi se hudo zmotil. Moža Toneta Vlašiča je že srbski kralj kar naprej klical na orožne vaje, še huje je bilo med drugo svetovno vojno. Mož je odšel s partizani in se vrnil ranjen, potem pa je v njihove vrste stopil njen najstarejši sin Tone, takrat še najstnik. Koliko noči je prebedela tedaj mati, ko je v mislih spremljala partizanske kolone z njenimi najdražjimi, kolikokrat je s strahom prisluškovala oddaljenemu streljanju!

Pa ju ni vzela vojna, vzela ju je mir. Mož ji je po vojni umrl doma, sin Tone pa, sedaj že blizu sedemdesetih, živi v Kočevju. Tudi drugi otroci so počasi odkapljali s kmetije. Doma je ostal le sin Vidko z ženo Zdenko in sinom Andrejem.

Tudi zunanost kraljeve hiše se je z leti spremenila. Lesene, s slamo krite koče, v kateri so včasih živele Katarina, Ana in Francka, ni več in časi, ko je bilo treba v strmi breg k reki po vodo in z živino, so le še spomin. Tudi stare statve so pristale na podstrešju Kraljeve hiše. Tam gori sanjajo kdove o katerih nežnih in spretnih belokranjskih rokah in upajmo, da bodo vsaj še te sanje pri Kraljevih v Dolenjih še dolgo ostale. Francka pa plete naprej in jeseni bo koruza spet dala novega in močnega ličkanja za njene copate in cekarje.

TONE JAKŠE

FOTO: L. MURN

Na počastitvi ob 90. rojstnem dnevu v Novem mestu je Pina Mlakarja spremljala žena Pia.

PREMAGOVANJE PORAZA

Bil je vroč, soparen zadnji julijski dan. Ko je zjutraj odprla oči in pogledala v svežino novega jutra, se ji na ustnicah ni prikazal nasmeh kot ponavadi. Saj se tudi ni mogel. Bilo jo je preveč strah tega dneva, še bolj, kot si je mislila, da jo bo. Bil je pač dan sprjaznenja z resnico.

Čutila je in hkrati vedela, da ji ni uspelo narediti mature. V šolo je stopila prestrašena in negotova. Ni hotela, da bi kdo kaj opazil. Ko je bila razglasitev rezultatov in so bili njeni sumi potrjeni, si je želela samo še umreti. Razočarana, obupana, s prikritimi solzami v očeh si je na obraz nadela nasmeh, ker ni hotela in ni smela pokazati, da se ji je svet porušil.

S svojimi najboljšimi prijateljicami iz vseh štirih let šole je odšla na sok pred Kapucinko. Ob grenkem razmišljanju o neuspehu je zagledala nežno modre oči, ki so jo nepremično gledale.

"Igor. Le on najbrž ve, kaj doživljam," je ugotavljala.

Igor je stopil k njihovi mizi. Tega ne bi smel, saj nihče ne bi smel vedeti za njuno skrivnost. On ima dekle, ona svojega fanta, zato to, kar se jima je zgodilo, ni za druga ušesa. Med njima je tlela iskrica spomina na čudovitih sedem dni v Portorožu, ki bodo vedno samo njuni.

Stopil je k nji, jo pobožal po laseh in jo tiho vprašal, kako se počuti. Bil je prvi, ki jo je to vprašal. Izmenjala sta še nekaj besed, zaželel ji je srečo in odšel. Moral je. Že tako sta bila deležna radovednih pogledov z vseh strani. Žalostno je gledala za njim.

Čez čas se je poslovila od sošolcev. Vedela je, da jih dolgo ne bo videla ali pa sploh ne več. Odhajali so vsak svoji usodi naproti, z maturo v roki. Le ona ne. Njeno leto je bilo vrženo stran, njen trud nepoplčan.

Vedela je, da bo neuspeh prizadel starše. Ko je prišla domov, je brez pozdrava odšla mimo njiju v svojo sobo, kjer je pustila dolgo zadrževanim solzam prosto pot. Starša sta prišla za njo in jo začela tolažiti. Ni ji bilo do

njene tolažbe, želela si je spodbude zana-prej, a to bi ji lahko dal edino Igor, on pa ni smel.

Skušala je dajati videz trdnosti in poguma, toda čutila je, da jo moči zapuščajo in da se bo vsak hip zlomila. Ko je končno le ostala sama, se ji je v mislih oblikovala rešitev, ki bi jo potegnila iz brezupa. Samomor. Vendar je na tako rešitev pomislila samo za kratek čas in se je odločno odrekla. Vedela je, da bi tako njeno dejanje starša popolnoma uničilo. Pa njen fant, ki jo ima tako rad! Koliko bolečin bi mu prizadejala!

NEŽKA RAZTRESEN

VRNITEV

Večero se je. Mesto je bilo zavito v polmrak. Po ulici je stopal popotnik. Mesto mu ni bilo tuje. Tu je preživel svoja najlepša leta. A vendar se je v svojem rojstnem mestu počutil kot tujec. Petdeset let je živel v tujem svetu in vsa leta je hrepenel po domu, po starših, po slovenski zemlji. V svet je odšel mlad fant, sedaj pa se vrača kot starec, ki mu je delo v rudniku izpilo vso moč.

Hodil je s sklonjeno glavo, klobuk poveznjen na čelo. Kdaj pa kdaj je nekoliko postal in se ozrl na bližnje hiše.

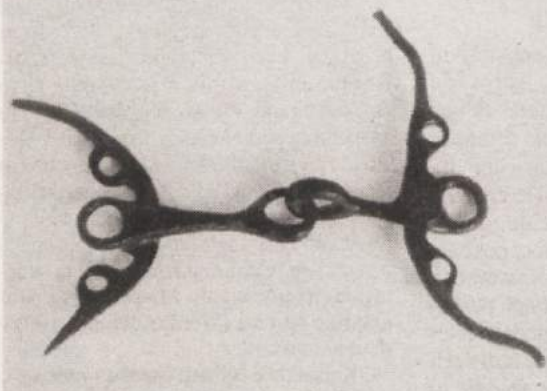
"Da, tu sem. To je ulica, po kateri sem hodil v šolo, se igral s svojimi prijatelji," si je rekel in se spomnil, kolikokrat se mu je v tujini v duhu prikazala ravno ta ulica.

Stopal je naprej po pločniku. Nikjer ni bilo človeka, le mačke so prestrašeno skakale čez plotove. Nenadoma je zaslišal korake. Naproti mu je prišel večerni sprehajalec in ga prijazno pozdravil, vendar mu popotnik ni odgovoril. Z nikomer ni hotel govoriti. V sebi je čutil velik nemir.

Ponovno je obstal, si popravi klobuk in se zazrl v nebo, kakor da bi se hotel nekemu zahvaliti in si tako olajšati dušo.

Vrgla se je na posteljo in jokala, jokala, jokala. To je bilo edino, kar je sploh lahko storila...

Oktober je, ona pa še vedno trpi. Vse njene prijateljice so odšle v Ljubljano, tudi njen fant. Ko jo kdo pokliče in ji začne govoriti o brucovskem življenju, ji po licu polze solze. Vedno bolj se zapira vase, odklanja prijateljice, starše, fanta. Zdi se ji, da je nihče ne razume, da nihče ne more dojeti njenega občutka manjvrednosti in žalosti ob porazu. V družbo ne zahaja, na telefonske klice najraje ne odgovarja, še najrajši ostaja sama v svoji sobi in joka, kadar je nihče ne vidi. A vendar se noče počutiti manjvredno in ponižano. Ve, da je zelo nesrečna, a ve tudi, kako zelo jo imajo radi domači in njen fant, zato se ji večkrat pokaže kot nekakšno življenjsko vodilo misel: "Nimam bogastva in ljubim brez upanja, pa vendar živim in življenje mi pomeni zelo veliko."

2500 LET STARA KONJSKA OPREMA – Arheologi so pri izkopavanjih na Kapiteljski njivi v Novem mestu med ostalim bogatim arheološkim gradivom našli tudi iz železa izdelane konjske žvale in psalije iz 5. stoletja pred našim štetjem. Po obliki sodijo v oblikovni zaklad stepskega ljudstva Skitov, ki so v 6. stol. p.n.št. vdrl v Panonsko nižino in so na svoji poti proti zahodu dosegli Dolenjsko. Poleg nove konjske opreme so bili ti nomadi opremljeni tudi z novim orožjem, predvsem z lokom in puščicami. Temu novemu načinu bojevanja so se morali prilagoditi tudi tedanji prebivalci, ki so na Dolenjskem etnično anonimni, vsekakor pa najbližji Ilirrom. (Pripravil: arheolog Borut Križ)

In Tadinovih napiskih

Verjame v karte – Verjetni Tomaž živi pod Poro (Tomaž se piše) k njemu prišel krojač Gabrški Kulovec (doma iz Baltove vasi) ki ima Luter Martinove bukve. Ta mož zna neskončno kunštavo karte avšlogati. Tomaž zgubi v nogradu cokljo - to pove v veži. Kulovec sliši to v hišo. Toma bi rad nazaj dobil cokljo in Kul mu iz kart res pove, da je izgubil cokljo ali naj jo gre le iskat - bo jo gotovo dobil kar se je res tudi zgodilo. Iz kart mu je prorokoval tudi, da mu bo žena kmali umrla in tudi to je bilo res. Tudi to mu je obljubil iz kart da bo veliko denarja enkrat dobil. Zato stavi še zmir v loterijo. Enkrat je z drugim vred res že zadel do tri sto, pa je deležnike ogoljufal za 30 f. Drugi pot stavi 80 brojev in ne zadene ne enega, kar zmatra za božjo kazen sleparije. Vendar verjame še zmir Kulovcu in se nadja tistih obljubljenih ogromnih novcev.

3 Še najdaljše življenje imajo ideje religij. Morda zato, ker prenašajo dokončno uresničitev človeka v onostranstvo in ga v življenju na tem planetu ne morejo razočarati.

Iz vrveža ulic se povzpnejo na Citadelo, ogromen nekdanji trdnjavski prostor z Mohamed Alijevo džamijo. Od tod je lep razgled na štirimilijonsko mesto, na Nil, ki se prebija skozi ta moderni labirint, in na bližnji grič, kjer so nekoč lomili kamen za gradnjo piramid. Daljave, kjer prehaja človeško mravljišče v samoto puščave, so zastrte.

Polmrak, samota in umiritev v Mohamed Alijevi džamiji prebujata razmišljanja in v njih celo drobce doživljanja islama. Skrivnost je nedvomno močna. Čeprav mnogo starejša od moderne komunizma, je še vedno mlada in do drugačnega razmišljanja odklonilna. Nenevadno pa je, da sta obe v tem času in prostoru najbolj prisotni ideji skoraj sestri in za obe je v ljudeh dovolj prostora: komunizem obljublja raj na zemlji, islam pa v onostranstvu.

Slutnje vsemogočne, vseobsegajoče, stvariteljske, ohranjajoče in razdirajoče absolutne ideje - Boga so prisotne v vseh ljudeh, vendar so ljudje zaradi samote v lupini svoje porojene narave in omejenosti svoje spoznanja pred Absolutnim nemočni in zmedeni. Pomagajo si z religijami, ki neznano in nedoumljivo ukrotijo v nek red in za človeka v že skoraj dostopne podobe. Seveda mora skrivnost še ostati, kajti če bi bilo ljudem vse razloženo, bi ugasnila tudi vera in vsa očarljivost Nezanke.

V primerjavi s krščanstvom je skrivnost v islamu zastrta močnejše in nekako manj počlovečena. Na stenah njihovih svetišč ni nobenih poenostavljenih ali počlovečenih podob. Most med vidnim, slišnim in otipljivim svetom in tistim zunaj človekovega dojetja so predvsem simboli, neizmerno zapletena abstraktna pripoved ornametov in odrešujoče besede Korana. Morda pa verniki prav s temi simboli vidijo dlje?

Da bi se ljudje rešili svoje samote, občutka nemoči, majhnosti in omejenosti svojega spoznanja v Neskončnem, pograbbijo sleherno bilko, v kateri slutijo ali celo slišijo pripoved Neba. Toda za razlago te pripovedi morajo biti med njimi izbranci Najvišjega.

Pred džamijo me objame vrišč razigranih otrok iz nekega vrta. Všeč so mi. Živijo tisto, kar jim je dano, in še ne razmišljajo o neodgovorljivem.

France Režun
pola in razmišljanja
NEUKROČENA VPRAŠANJA

Odmevi preteklosti v Nacionalnem muzeju

Sprehod skozi Nacionalni muzej. Objem in pripoved tisočletij in hkrati molk, celo ustavljen čas. Ugasnjena življenja bogov in ljudi so tiho, govore samo vidni zunanji ostanki življenja, med njimi tudi ječmen, star preko tri tisoč let, in prav tako stari lane ni ostanki spodnjega perila, govore orodja in posode, obleke, vozovi, prestoli, kipi bogov, psi, stražarji, sarkofagi, drobna plastika, raznošen nakit...

Med odmevi preteklosti še posebej izstopa Tutankamonova grobnica. Sestavljajo jo štiri skrinje iz cedrovine. V največji so še tri vedno manjše in v zadnji najmanjši najprej pozlačen, v njem pa zlat sarkofag z blestečim nakitom. Na skrinjah so mogočne besede in molitve. Vodič nam pove, da je bil Tutankamon ob poroki star 12, nevesta pa 9 let. Iz njunega življenja je v muzeju ohranjen njegov prestol in številne slike ceremonialov ter življenja na dvoru. O blišču Tutankamonove smrti priča pozlačen mrtvaški oder. Zvemo tudi, da so žalni sprevodi z daritvenimi žrtvami za mrtvim faraonom trajali 13 dni.

Muzej najbolj oživlja umetnost, neukročena sla človeka po poustvarjanju sveta iz sebe, ki nam v tem prostoru pod zunanjimi podobami davnine, v negibnosti in molku odkriva tudi zavesti in hotenja, skrivnosti in dušo tistega časa.

Za prvo obdobje egipčanske umetnosti v 4. tisočletju pr.n. št. je prav tako kot v paleolitiku značilen neposreden odnos do sveta in narave. To so skrajni in zelo elementarni napori materializacije človekove zavesti in za tisti čas prav osupljivi dosežki poustvarjanja sveta. V tem času še ni nobenih razlag sveta in tudi ne simbolov, izvirajočih iz mističnih predstav. To se je zgodilo pozneje. Življenje v Egiptu ni dopuščalo abstraktnega razglabljanja, kajti v boju za obstanek je bila pomembna praktična dejavnost. Ob poplavih Nila sta se znova in znova uporabljali matematika in geometrija in tudi prvi največji arhitekturni dosežki - piramide imajo geometrijsko obliko.

Kiparstvo in slikarstvo sta od 4. do 2. tisočletja pr.n.št. popolnoma podrejeni arhitekturi. V slikarstvu so liki postavljeni naravnost pred gledalca in brez perspektive, toda v vseh upodobitvah in v dogajanju je prisoten zelo jasen in tenak posluš za naravno resničnost. Čeprav je umetnost zelo povezana s čaščenjem mrtvih, ki vedo več kot živi, zavest takratnega človeka prav tako ne more brez slavospevov Zemlji, Soncu in Nebu. Zibelka bogov je vedno Narava!

Ko se je razvila religija in je zavladala duhovniška kasta, se je pojavil tudi mistični pomen simbolov. Toda preprosta vera ljudi je še vedno zahtevala naravne oblike in temu je umetnik tudi sledil. Tako so nastala fantastična božanstva, upodobljena s človeškim telesom in ptičjo glavo ali z živalskim telesom in človeško glavo.

Težnja po naravnih oblikah se kaže tudi v arhitekturi svetišč, ki so jih gradili predvsem v obdobju 2000 - 1500 let pr.n.št. V svetiščih so stebri palme, portale oživljajo reliefi in drobna plastika, spregovore obeliski, mnogo povedo kipci v grobnicah. Kiparji ustvarjajo toge dostojanstvene like, polne miline, nasmeha in hkratnega razmišljanja. Zdi se, da se je čas ustavil tudi v njih. Polna skrivnosti je pripoved hieroglifov, ki so prav tako kot vse drugo samo poenostavljena govorica Narave.

Skrivnostna Velika piramida

Po ogledu Nacionalnega muzeja se odpeljemo k piramidam. Ob Veliki piramidi postanejo vedenja današnjega človeka prav nebogljenja. 2,5 milijona kamnitih kvadrov, težkih od 3 do 50 ton, molči, molčijo graditelji. Mostovi med neizmerno množico človeških življenj, utripajočih skozi tisočletja, in med nami so porušeni, novih pa ne znamo zgraditi. Molk tudi v kozmičnih prostranstvih, kamor so odšle njihove zavesti; v človeku, preveč zazrtem samo vase, se izgublja še zadnji drobci praspomina. Ostajajo samo uganke, slutnje, ugibanja, domneve, nasprotujoče si razlage in vedno bolj zastrta skrivnost, ob kateri zmoremo samo vprašanja.

Najpogostejša so vprašanja o tem, kdo je piramido gradil, koliko časa je trajala gradnja, kako so jo gradili, kakšna tehnična sredstva so uporabljali, kdaj so jo gradili. Razlaga, da je bila zgrajena v času faraona Keopsa, po katerem ima tudi ime, se zdi nekaterim raziskovalcem močno naivna. Keops je vladal samo 23 let, po oceni grškega zgodovinarja Herodota pa so samo za izgradnjo dovoznih poti potrebovali 10 do 20 let. Razen tega dajejo nekateri izračuni presenetljivo nenavadne rezultate. Če bi vsak dan obdelali 10 kamnitih blokov, bi za obdelavo vseh blokov, vgrajenih v piramido, potrebovali 710 let, za obdelavo, prevoz in vgraditev pa 177.500 let!

Kako so gradili? V nas so še vedno predstave in slike kako sužnji porivajo kamnite gmote po rampah v višino. Po tej predstavi bi morali graditelji za vsak višji sloj kamnitih blokov rampe, zgrajene iz opeke, zemlje in peska, zaradi določenega kota podaljševati. Toda v tem primeru bi bila rampa v zadnji fazi gradnje dolga 1,5 km in bi vsebovala 4-krat več materiala kot sama piramida!

Po domnevi, ki se opira na določene zapise in izračune, so Veliko piramido gradili v času, ko je bila Lira v ozvezdju Raka, kar bi bilo po astronomski konstanti takega položaja zvezdnega neba pred 72.000 leti, egipčanski zgodovinar Mazudi pa trdi, da je bila Velika piramida postavljena 300 let pred vesoljnim potopom in da so jo začeli graditi zaradi napovedi potopa.

V našem času je vedno bolj živa domneva, da je Velika piramida zakladnica znanja velike civilizacije, vznikle na severu znotraj polarnega kroga, ki je bila v razcvetu okrog 60.000 let pr.n.št. Ta čas se nenevadno ujema s časom, ko je bila Lira v ozvezdju Raka! Omenjena civilizacija naj bi v podrobnosti poznala zakone vesolja in Zemlje. S svojim izjemnim vedenjem pa naj bi uplivala tudi na nastanek drugih kasnejših civilizacij, med njimi tudi na egipčansko.

Močno vznemirja domneva, da so pri gradnji piramide in drugih velikih stvaritev sodelovala izvenzemeljska bitja. Prišla naj bi tudi z namenom, da naše primitivne prednike dvignejo na višjo stopnjo spoznanja.

Okrog Velike piramide ostajajo nerazložene še druge uganke: odkod 160 ton zlata na nekoč bleščecem vrhu piramide, kakšna je bila organizacija priprav na gradnjo in kakšna organizacija ter usklajevanje dela nepregledne množice, ki je nedvomno sodelovala pri gradnji? Ali so bili res to predvsem sužnji?

V Šmarjeških najboljši za kolena

V zdravilišču Šmarješke Toplice si poškodbe kolena zdravijo mnogi znani smučarji - Zadnja med njimi sta Urška Hrovat in Mitja Kunc - Terapije in vadba so garaško delo

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Smučanje je zahteven in tudi nevaren šport in vrhunski smučarji se dobro zavedajo, da se je poškodbam težko ogniti. Le-te so se z razvojem opreme precej spremenile. Nekdaj so si smučarji pri hudih padcih lomili kosti in gležnje, danes pa so spiralne zlome goleni kot najpogostejše poškodbe vrhunskih smučarjev zamenjale potrpane kolenske vezi in druge poškodbe kolena. Le redki vrhunski smučarji, ki nastopajo na tekmah za svetovni pokal, se s to poškodbo še niso srečali, obšle pa niso niti naših reprezentantov.

Če se poškodbe ne dajo preprečiti, je potrebno, da jih čim prej pozdravimo in da smučarji po uspešnem zdravljenju lahko ponovno dosežejo podobne uspehe kot pred poškodbo. Ne le operacije, zelo pomembna pri tem je tudi učinkovita rehabilitacija. Zdravilišče Šmarješke Toplice je postalo že pojem na področju rehabilitacije poškodb kolena pri smučarjih.

Prva slovenska smučarka, ki je v sodelovanju z zdravnikom slovenske smučarske reprezentance prof.

dr. Vinkom Pavlovičem poiskala pomoč v Šmarjeških Toplicah, je bila Nataša Bokal, ki je imela največkrat med našimi smučarji težave s poškodbami kolena, z njo pa se v svetovnem smučarskem cirkusu lahko primerja le Marc Girardelli, ki je odnehal šele po petnajsti poškodbi.

Bokalovi so sledila mnoga znana imena slovenskega smučanja - Katja Koren, Nives Sitar, Miran Ravtar, Mojca Suhadolc, Špela Bračun, Andrej Miklavc in zadnja med njimi Mitja Kunc in Urška Hrovat.

Kako učinkoviti so strokovnjaki Krkinge zdravilišča v Šmarjeških Toplicah, najbolje dokazuje primer Andreja Miklavca, ki je šmarješke fizioterapevte po dveh mesecih zapustil maja, jeseni pa je na drugi tekmi svetovnega pokala v Parc Cittyju zmagal, kar je njegov največji dosežek v karieri.

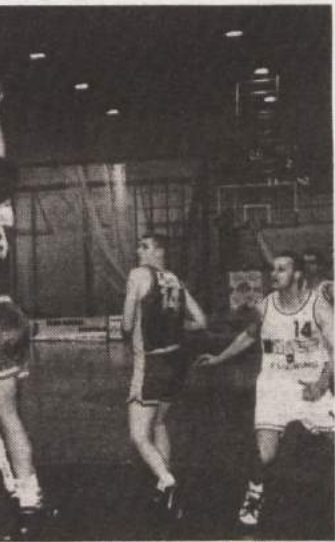
Urška Hrovat

Drugi zanimiv primer je poškodba kolena pri naši najboljši biatlonki Andreji Grašič, pri kateri so se odločili, da jo bodo poskušali pozdraviti brez operacije le s fizioterapijo v Šmarjeških Toplicah. Njena zmaga na tekmi za svetovni pokal pred dvema tednoma, kar je le dobra dva meseca po tem, ko je zapustila Šmarješke Toplice, je presenečenje za vse strokovnjake in veliko priznanje vsemu strokovnemu osebju Šmarjeških Toplic.

Seveda brez usklajenega skupinskega strokovnega dela takih uspehov ne bi bilo. Pod nadzorom fizioterapevte dr. Nives Kavšek Ivaškovič šmarješki fizioterapevte delajo s poškodovanimi športniki individualno. Njihovo bivanje v Šmarjeških Toplicah ni nikakršen dopust, ampak pravo garanje od jutra do večera. Po celi vrsti dopoldanskih terapij, pri katerih velja poudarek predvsem raztezanju poškodovanega sklepa, jih čaka popoldne vadba v fitnesu in na sobnem kolesu. Marsikdo na koncu prizna, da tako v življenju še ni garal. Ker šmarješki fizioterapevte pri raztezanju sklepov celo čez mejo bolečine, se smučarji kar bojijo priti k njim, po drugi strani pa so jih njihovi uspehi pri zdravljenju že zdavnaj prepričali, da jim kaj drugega ne preostane.

OBČINA DELI DENAR

NOVO MESTO - Sekretariat za kulturo, šport in mladino pri mestni občini Novo mesto je objavil javni razpis za proračunska sredstva, namenjena športu, in ga je razposlal vsem športnim društvom, ki tekmujejo na državnih tekmovanjih, krajevnim skupnostim in še nekaterim drugim organizacijam. V proračunu občine je tako na voljo 2,5 milijona tolarjev za projektno delo z mladimi, 3,2 milijona za večje športne prireditve, 3 milijone za rekreacijo in množične projekte, 2,3 milijona za nastope športnikov v tujini, milijon za izobraževanje, 1,5 milijona za vauška igrišča, 10 milijonov za dotacije klubom in 6 milijonov za delo z mladimi. Razpis je obsežen tudi na oglasni deski mestne občine, za dodatne informacije pa lahko zainteresirani pokličejo sekretariat za kulturo, šport in mladino po telefonu 323-267.

KRŠKI KOŠARKARJI ZAČENJAJO ZNOVA - Krški košarkarji so po spremembah v upravi kluba spet začeli resno trenirati. V soboto so se pomerili z letos drugim najboljšim moštvom v ligi, Kovinotehno Savinjsko Polzelo, in maloštevilnih gledalcev z igro niso razočarali; da bi se uspešneje upirali nasprotnikom, pa jim je manjkala natančnost pri metih, saj se je dogajalo, da so Jeklin, Ademi, Krajcar in kolegi v enem samem napadu zgrešili obroč tudi po štirikrat zapored. Kljub vsemu odnos igralcev do igre obeta, da Krško v boju za obstanek ne bo brez možnosti. Veliko je odvisno tudi od sestanka starega in novega upravnega odbora, ki naj bi bil v torek. Na sliki: Habib Ademi je kljub gozdu rok pod košem dosegel največ točk za svoje moštvo. (Foto: I. Vidmar)

Smučarji odganjajo pomlad

Novomeški smučarski delavci v pomladnih razmerah pripravili državna prvenstva za mlajše kategorije

NOVO MESTO - Prizadevni člani smučarskega društva Krka Rog kljub vse toplejšemu vremenu uspešno kljubujejo pomladi, ki nezažrno pobira sneg na slovenskih smučiščih. Prejšnji teden so na snežnem stadionu v Mariboru in na poligonu v Kranjski Gori pripravili državno prvenstvo za starejše dečke. Kljub zahtevnim pomladanskim razmeram so se Novomeščani po organizacijski plati odlično odrezali in poželi vrsto pohval, nekoliko manj odmevne pa so bile uvrstitve novomeških tekmovalcev. Še najvišje je segla Barbara Vesel, ki je bila 28. v superveleslalomu in za mesto slabša v veleslalomu, Žiga Golob je bil 31. v superveleslalomu in 41. v veleslalomu, medtem ko so v slalomu vsi Novomeščani odstopili.

Precej bolje so zadnje čase nastopali mlajši. V soboto je bila Vanja Brodnik na pokalu Nama tretja, Tjaša Stankovič pa četrta. V nedeljo je bila Brodnikova na tekmovalni skij open na Rogli osma, Marko Knafeljc pa deveti. V soboto je bila med cicibankami na pokalu centralne regije na Soriški planini Lana Grandovec tretja in Mojca Mesoje-

dec šesta, Mateja Spat pa osma, med cicibani pa je bil Rok Ravbar šesti. Na državnih tekmah za pokal Gorenjke je bila Lana peta, Rok pa šesti. Priložnost za lep uspeh v kategoriji starejših dečkov je imel na državnih tekmah za pokal Radenske na Soriški planini Sašo Šonc, ki je po odličnem sedmem mestu v prvem teku na drugi progi odstopil.

Ob koncu sezone tekmovalci za svetovni pokal se je razvil tudi član novomeškega smučarskega kluba Krka Rog Ljubljancan Matjaž Vrhovnik, ki je na zadnjem slalomu na Japonskem zasedel 15. mesto in tako le za las zgrešil nastop na finalu svetovnega pokala.

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - Nihče ni pričakoval visoke zmage kočevskih rokometarjev proti Izoli (31:23), saj je tekma odločala o uvrstitvi na osmo mesto oziroma o nastopu v končnici državnega prvenstva. Še posebej ne, ker se je prvi polčas končal z neodločenim izidom (14:14), igra gostiteljic pa ni bila blesteča. Toda v nadaljevanju tekme so Kočevke hitro strle odpor gostij. Odlično igro je pokazala kapetanka Andža Vuk, ki je bila z desetimi zadetki tudi najboljša strelka tekme. Z učinkovitostjo so presenetile Nina in Darja Keršnič ter vratarka Leničeva.

KOČEVJE - Igralci Melamina so se poslovlili od gledalcev in prve lige. Tekmo zadnjega kroga v Kočevju proti Arcontu iz Gornje Radgone so po pričakovanju izgubili 0:7. Mlada in neizkušena kočevska ekipa ni bila kos tekmeccem in je minulo sezono med prvotligaši le nabirala izkušnje za drugo ligo.

RIBNICA - Rokometarji Inlesa so v Škofji Loki tesno a povsem zažuleno z 19:20 izgubili pomembno tekmo proti Šeširju. Če bi

pokazali nekoliko več želje po uspehu, bi lahko gostitelje presenetili. Morebitna zmaga bi jim na široko odprla vrata prve lige.

KOČEVJE - Slabe razmere v odbojarskem klubu Lik Tilia so izbile sodu dno in igralke sploh niso odpotovale na zadnje prvenstveno tekmo na Ptuj, kjer so jih čakali sodnika, domače igralke in gledalci, ker Kočevke niso poslale nobenega sporočila. Tekmovalna komisija bo srečanje registrirala s 3:0 in Kočevke pa primerno kaznovala, saj se to ni zgodilo prvič. Ugled kočevske odbojke rešujejo igralci Kana Kovinarja, ki so z eno nogo že v 1. B ligi.

RIBNICA - Šele v četrtem krogu v drugi državni ligi je rokometarjem Kočevja uspelo osvojiti prvi pomladni točki, premagali pa so Krim. Prizma iz Ponikev je Novi Gorici nudila dober odpor, a se porazu ni mogla izogniti.

KOČEVJE - Kegljaji in kegljavec Kočevja so prijetno presenetili številne gledalce v Gaju, saj so člani in članice z enakim izidom, 5:3 premagali Eto iz Kamnika. M. GLAVONJIČ

PREDAVANJA O EPILEPSIJI - V Sloveniji oboleva za epilepsijo okrog 20.000 ljudi. O boleznih, ki je še vedno obdana s predsodki in zaradi katerih imajo bolniki velikokrat težave, še posebej pri zaposlovanju, so prejšnji teden v Novem mestu spregovorili strokovnjaki. Liga proti epilepsiji Slovenije je minuli četrtek popoldan organizirala predavanje za pedagoške in svetovalne delavce šol in vrtcev, v soboto dopoldan pa so se v predavalnici novomeškega hotela Krka zbrali starši, znanci in drugi. Zbranim sta predavala prim. dr. Igor Ravnik, vodja Centra za epilepsijo otrok in mladostnikov in predsednik Lige, ter klinična psihologinja Ljubica Vrba, v soboto pa poleg njih še dr. Boštjan Čebular, specialist nevrolog. S tem naj bi tudi na Dolenjskem spodbudili k ustanovitvi skupine za samopomoč bolnikov z epilepsijo. (Foto: J. Dornič)

GREGORJEV SEJEM ZELO OBISKAN - Na Veseli gori nad Šentrupertom je znana romarska pot. Ko je cesar Franc Jožef leta 1864 ukinil vsa romanja, je bil ogrožen tudi preko 250 let stari Gregorjev sejem, ki so ga na Veseli gori organizirali okoliški kmetje. Ta sejem je bil še do nedavnega med največjimi živinsko-živliskimi sejmi na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Na Veseli gori so bili trije sejmi, a se je na žalost ohranil le Gregorjev sejem, ki je po drugi svetovni vojni skoraj izumrl. Pet let po vojni so ga kmetje spet obudili. Zadnje čase ga vsako leto na soboto, ki je bližja Gregorjevemu godu, organizira Turistično društvo iz Šentruperta. Gregorjev sejem se je minulo soboto udeležilo preko deset tisoč obiskovalcev in raznih razstavljalcev. (Foto: J. Hartman)

PRIZNANJA CIVILNE ZAŠITE - Ob svetovnem dnevu Civilne zaštite je poveljnik CZ RS za požarovalno in uspešno opravljanje nalog zaštite, reševanja in pomoči podelil bronasta znaka Civilne zaštite. Prejela sta ga: lokalna radijska postaja Univox iz Kočevja za prispevek pri izvedbi občinske vaje "Potres" oktobra lani in Ladislav Mate (na sliki), sodelavec za zaščito in reševanje v občini, ki je poleg drugih enot ustanovil štiri nove, organiziral usposabljanje ter sodeloval z ekipami PMP ob obisku papeža Janeza Pavla II. maja lani. Priznanji je izročil ribniški župan Jože Tanko. (Foto: M. Glavonjič)

JANEZ KOROŠIN V MIKLOVI HIŠI - Ta mesec bo v Galeriji Miklove hiše v Ribnici na ogled 37 črno-belih fotografij avtorja Janeza Korošina iz Ljubljane, sicer člana fotokupine Moste, ki deluje v okviru KUD-a Vide Pregarc. 63 letni Korošin je doslej sodeloval na 275 skupinskih razstavah doma in v tujini s 740 fotografijami in diapozitivi. Za svoja dela je prejel 74 diplom, pohval in nagrad. (Foto: M. Glavonjič)

DOBRODELNA PRIREDITEV - Rotary klub Bela krajina in Društvo za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino "Sožitje" sta minulo nedeljo pripravila v črnomaljskem kulturnem domu dobrodelno prireditev. Izkupiček - nabralo se je 1,1 milijona tolarjev od sponzorjev ter 255 tisočakov od vstopnine - bo šel za ureditev večjih prostorov za varstveno-delovni center na Majerju. V njem se sedaj stiska 19 zmerno in težje duševno prizadetih odraslih, na sprejem pa jih čaka še 16. Kot je v nagovoru dejal predsednik Rotary kluba Jože Mozetič, ti ljudje ne potrebujejo pomilovanja in usmiljenja, pač pa pozornost, spoštovanje, ljubezen in možnost za delo. Na prireditvi sta nastopila Ljubljanski godalni kvartet, v Času za komedijo pa igralci Nataša Barbara Gračner, Igor Samobor in Matjaž Tribušon (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

Marjan Grah med pripravo na štart

Grah tekmoval nad južnoameriško džunglo

Najboljša uvrstitev na svetovnem pokalu 22. mesto

NOVO MESTO - Novomeški jadranski padalec Marjan Grah se je konec prejšnjega tedna vrnil iz Južne Amerike, kjer je v treh tednih nastopil na več tekmovanjih za svetovni pokal v jadrnem padalstvu, kar so mu omogočili Gozdno gospodarstvo Novo mesto, Malkom, Krka, VGP in Dolenjska banka. V Braziliji je imenoval 170 tekmovalcev iz vsega sveta v mestu Governador Valadares dobre možnosti. Grah je nastopil na petih tekmah, na katerih je dosegel najboljšo posamezno uvrstitev na 22. mesto.

Povsem drugače je bilo v Venezueli, kjer je pihal precej močan veter, proga pa je bila ponekod speljana nad vojaškim ozemljem in številnimi revnimi vasi, kjer bi bil pristanek za jadrnega padalca hudo tvegana zadeva. Grah se je najbolje uvrstil na prvi tekmi, ko sicer ni dosegel cilja, a je bil vseeno deveti, ker pa je na cilj priletel samo 5 tekmovalcev, so to tekmo razveljavili. Naslednji tekmi se je Grah tako kot številni drugi tekmovalci, ko so preštudirali nevarno progo, odpovedal, ker ni hotel tvegati. Da je storil prav, je bilo jasno, ko so morali na primer japonskega tekmovalca iz neprehodne džungle reševati s helikopterjem, pa tudi drugi nastopajoči so imeli kar velike težave z negostoljubnimi domačini.

I. V.

CELJANI VISOKO PREMAGALI SEVNIČANE

CELJE - V 8. kolu polfinalne skupine B državnega prvenstva za kadete so kadeti sevnjske Lisce na gostovanju izgubili tekmo v RK Celje Pivovarna Laško s 24:11 (15:6). Celjani so se tako oddolžili Sevnčanom za edini poraz v sezoni, ki so ga evropski prvaki doživeli v prvem delu v Sevnici. Celjani so upravičili vlogo favorita, Sevnčani pa ostajajo ob Celjanih najresnejši kandidat za finale prvenstva. Za kadete RK Lisca so dosegli zadetek: Požek (5), Šinkovec (3), Močivnik, Mikerevič in Novšak po 1; za celjske kadete pa so bili najučinkovitejši: Praznik, Svet, Kozomara in Žvigelj s po 5 zadetki.

TREBANJCI NADIGRALI SEVNIČANE - Rokometarjem Lisce ne uspeva več niti na domačem igrišču osvojiti točke in tako ostajajo krepko na dnu razpredelnice 1. državne lige. V derbiju z Akropolom so dvakrat uspeli zmanjšati vodstvo Trebanjcev na le en gol. Zatem so favorizirani gostje, tudi po zaslugi odličnega in požrvalnega vratarja Mustafe Torla, ki je pomagal celo v napadu (na posnetku mu Liščin fizioterapevt nudi pomoč, kar opazuje z osmimi goli najučinkovitejši igralec tekme Čopič), zanesljivo dobili tekmo. (Foto: P. P.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Šok na meji v Vinici

Dol. list št. 8, 27. februarja

V pismih bralcev, objavljenih v prvi januarjski številki viniškega Zelenega Jurija in v Dnevniku, dne 2. marca 1997, ter v prispevku v Dolenjskem listu z dne 30. januarja 1997 je bilo zapisano, da je gospod Simeon Galic, sicer hrvaški državljani, na mednarodnem mejnem prehodu z R Hrvaško Vinica doživel pravi šok.

Zaradi domnevno nekorektnega in nezakonitega postopka v noči na 18. januar 1997 je policija trditve oziroma navedbe gospoda Simeona Galice podrobno preverila. V tej noči je imenovani pripeljal na mednarodni mejni prehod Vinica, kjer je policist Peter Vipavec ob vstopu opravil osebno kontrolo, kontrolo prevoznega vozila in kontrolo stvari in mu zaradi ugotovljene kršitve prepovedal nadaljnjo vožnjo v Slovenijo. Po zakonu o nadzoru državne meje (Ur. l. RS št. 1-11/91) imajo organi za notranje zadeve pooblastilo za opravljanje mejne kontrole, v njem so navedeni tudi postopki, katere sme izvesti organ mejne kontrole, med drugim je navedena tudi osebna kontrola, kontrola prevoznega sredstva in kontrola stvari.

Z istim predpisom je določeno, da so osebe, ki se nahajajo na območju mejnega prehoda, dolžne pojasniti vse okoliščine, pomembne za prehod državne meje, ter se ravnati po policijskih navodilih. Tujec mora tako organu mejne kontrole pojasniti vse okoliščine, da bo njegovo prebivanje v naši državi zakonito, da ne bo zlorab ilegalnih prehodov v drugo državo ter da njegovo prebivanje ne bo povezano z izvrševanjem kaznivih dejanj ali prekrškov. Z vljudnim in korektno postavljenim vprašanjem gospodu Galicu, kam gre, je policist želel le ugotoviti namen vstopa gospoda v našo državo. Ker mu gospod Galic ni želel odgovoriti, policist ni mogel ugotoviti namena vstopa v državo in mu je ukazal, naj vozilo zapelje na plato mejnega prehoda, kjer bo izveden postopek mejne kontrole. Pri kontroli prevoznega sredstva je policist ugotovil, da vozilo, s katerim je želel gospod Galic vstopiti v Slovenijo, ni tehnično brezhibno (izbrbljen profil na pnevmatiki vozila pod določeno mero). V zakonu o temeljni varnosti cestnega prometa pa je določeno, da morajo vozila v cestnem prometu izpolnjevati predpisane pogoje glede dimenzij, skupne mase in osne obremenitve ter imeti brezhibne predpisane naprave in opremo. Takemu vozilu seveda vstopa v državo organ mejne kontrole ne sme dovoliti. Policist je ravnal povsem zakonito, ko je pri vstopu zavrnil vozilo, ne pa voznika, gospoda Galice.

Gospod Galic je prosil za uporabo službenega telefona, kar je policist odklonil. Praviloma uporaba službenih telefonov drugim kot zaposlenim ni dovoljena razen v izjemnih primerih. Mejni prehod Vinica žal nima javne govorilnice, službeni prostori pa so v običajnih zabojnikih, v katerih je shranjena vsa oprema in drugi pripomočki za delo. Policija meni, da je povsem neprimerno, da bi stranke vodili v take prostore. Gospod Galic, ki je moral vozilo odpeljati na ozemlje Hrvaške, ker mu v skladu s predpisi policist ni smel dovoliti, da ga pusti na pla-

toju mejnega prehoda, bi lahko, če bi bilo to res potrebno, zaprosil za telefon mejne organe svoje države.

Naslednjega dopoldneva je gospod Galic prestopil državno mejo, vendar policist, ki je ugotovil prehod državne meje, zanika trditve gospoda Galice, da jih je obvestil o vožnji z rezervno gumo. Zaradi pretočnosti prometa so policisti temeljiteje izvajali le kontrolo dokumentov, manj pa kontrolo vozil, zato je možno, da je gospod Galic z enako opremljenim vozilom brez težav prestopil državno mejo.

V noči na 18. januar je torej policist Peter Vipavec le opravljal svojo dolžnost. Njegovo ravnanje je bilo zakonito, korektno in strokovno. Prestop državne meje je svobodna in ne pravica. Država sama pa s predpisi določa pogoje prehoda njenih meja. Če je očitno, da je tuji državljani že ob vstopu v državo v prekršku in bo z njim nadaljeval, je zavrnitev vstopa zakonit ukrep.

Služba za stike z javnostjo MNZ RS in UNZ Novo mesto

Dokazujemo, da zgodovine ne pozabljam

Dol. list št. 9, 6. marca

Slovenski javnosti!
Protestiramo in zahtevamo konec uničevanja razvednotenja in pritlehne gonje, ki jo na raznih stopnjah, žal nekateri desničarji tudi uradno kot oblastniki, vodijo z jasnimi, a ne poštenimi nameni proti nemim in nedolžnim pričam - spomenikom, imenom šol, ulic in ustanov, ki so na temo NOB. Zelo se trudimo za izničenje vsega, torej tudi sprave in svobode, kar si je večinski slovenski narod priboril na strani zaveznikov v boju proti nacifašizmu in njihovim zvestim pomagačem vseh vrst barv in narodnosti, sicer pa izdajalcem lastne domovine in naroda.

Zelo nam je žal, ko tudi tokrat moramo vnovič, čeprav na sicer vsakoletnem prijetnem srečanju bork in borcev Gubčeve brigade (Dnevu žena), omenjati tudi to grdo početje nove "kolaboracije" proti vrednotam narodnoosvobodilnega boja. To ni le sramota rabota, ki sramoti večino slovenskih državljanov in državljankov, ampak nas vse s takim početjem onemogočajo v celem svetu, posebno pa v demokratični enoti, ki je bila večinsko v boju zoper nacifašizem v drugi svetovni vojni in ga dokončno, upamo za vselej, premagala z nesebičnim sodelovanjem Slovencev v narodnoosvobodilnem boju.

Borke in borci Gubčeve brigade (31 podpisov)

OBJESTNOST ALI KAJ? - Na cesti med Šentjernejem in Prekopo so neznanci poškodovali vse prometne znake, obvestilne table in druge oznake. Po bližnjih njivah ležijo tudi koli, ki ob snežnih razmerah označujejo cesto. Običajno se nad cestnimi oznakami znašajo objestneži, ko se v nočnih urah primerno okajeni vračajo iz diskotek. Tako vsaj je menil delavec cestnega podjetja, ki je nekoč sam naletel na tako početje. (Foto: M. Vesel)

Naše zelenice že postajajo pasja stranišča

Nastopimo odločno

Stanovalci bloka Nad mlino 29 v Novem mestu že dalj časa opažamo, da je postala zelenica okrog našega bloka pravo pasje stranišče. Pa ne naših psov, saj ga trenutno nima nihče od naših stanovalcev, k nam se pridejo olajšati psi iz bližnjih blokov in zasebnih hiš. Gospa iz sosednjega bloka si je našo klopco, ki je namenjena otrokom in starejšim za počitek in razvedrilo, izbrala celo za lepotni salon svojega štirinožnega ljubljence. Sem ga prihaja česat in krtačiti, njegove dlake pa nam (verjetno v zahvalo) redno pušča na tleh.

Do prejšnjega ponedeljka se pravzaprav nismo dobro zavedali, kako so nam pasji iztrebki onesnažili zelenico okrog bloka. Ko smo ta dan opravili spomladansko čiščenje, smo bili zgroženi in ogorčeni. Pasjih iztrebkov je bilo toliko, da se nam je čiščenje zagabilo in smo sklenili odločno nastopiti proti malomarnim in brezobzirnim lastnikom psov.

Prepričali smo se namreč, da je bil v Skupščinskem Dolenjskem listu št. 16 iz l. 1985 objavljen Odlok o prekrških zoper javni red in mir in dopolnjen v 9. številki leta 1988. V njem je v 2. točki 12. člena zapisano tudi določilo, da je zaradi varstva zdravja in čistoče prepovedano voditi pse na otroška igrišča in po zelenicah. 17. člen jasno pove, da je to prekršek in je določena tudi kazen.

Zato zelo resno opozarjamo vse, ki ne bodo upoštevali tega odloka, da jih bomo prijavili sodniku za prekrške. Nismo proti živalim, saj vemo, da jih imajo otroci zelo radi, le lastniki naj spoštujejo pravila, ki so določena in dajo prednost zdravemu telesnemu in duševnemu življenju otrok, ne psov!

Odbor stanovalcev bloka Nad mlino 29 Novo mesto

ZAHVALA

Hudo sem zbolela in se znašla v šok sobi na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice. Zdravniki in drugi zdravstveni delavci so se zelo trudili z menoj in se jim za ta trud in požrtvovalnost iz srca zahvaljujem. Rešili so mi življenje. In še to: vsi, ki pridete v šok sobo, se ne bojte, saj boste v dobrih rokah. Hvala pacientka

MARIJA VINŠEK Šmarje

Izredna seja v Krškem ni zakonita!

Svetniška skupina SKD ne more nositi odgovornosti za neučinkovito delo občinskega sveta, ki ob kršitvi poslovnika zavestno zavira reševanje nalog iz svoje pristojnosti

KRŠKO - Zaradi dogodkov, ki so se zgodili med 24. redno sejo občinskega sveta, je svetniška skupina Slovenskih krščanskih demokratov dolžna dati nekaj pojasnil. Dnevni red in datum sklica 24. redne seje občinskega sveta sta bila določena po legalni poti. Zaradi aktualnih in pomembnih dogodkov, ki so se odvijali med sklicem seje in datumom, določenim za sejo, se je neposredno pred pričetkom same seje 6. marca ob 14. uri sestal kolegij predsednika občinskega sveta, ki ga sestavljajo predsednik in podpredsednik občinskega sveta ter vodje vseh svetniških skupin (seje se ni udeležil le predstavnik svetniške skupine SLS), na sejo pa je bil vabljen tudi predstavnik županovega urada.

Sprejet je bil dogovor o spremembi dnevnega reda, med katerimi je gotovo najpomembnejša problematika sanitarne deponije v Spodnjem Starem Gradu, saj krajani grozijo z zaprtjem deponije. Že prej obravnavani dnevni red je vseboval tudi pomembni točki, kot sta predlog za ureditev komunalne infrastrukture na kostanjevškem otoku in prostorski akti, ki so predpogoj za nadaljnje razreševanje problematike zapiranja rudnika Senovo. Vsi člani kolegija so se strinjali, da se na sejo ne uvrsti točka: program dela občinskega sveta, pač pa naj se s poročilom o delu občinskega sveta obravnava na naslednji seji občinskega sveta.

Na osnovi tako usklajenega dnevnega reda je predsednik občinskega sveta Franci Bogovič v prisotnosti vabljenih gostov za redno sejo ter nenavadno velikega števila novinarjev (celo ekipa TV Slovenija je bila tam) pričel 24. redno sejo.

Pri obravnavi 1. točke dnevnega reda se je k besedi najprej prijavil svetnik ZLSD Franc Lajuh in povedal, da skupina 17 svetnikov pred-

laga sklic izredne seje, ki naj se prične takoj, skliceval pa se je na 21. člen poslovnika. Na kratko je nakažal predvideno vsebino te seje z eno samo točko - informacija o neizvrševanju sklepov občinskega sveta in glasovanje o odgovornosti občinskih funkcionarjev. Ker o nameri skupine 17 svetnikov za sklic izredne seje nismo bili predhodno seznanjeni, tudi pisnega gradiva za sejo nismo prejeli, smo člani svetniške skupine SKD zaprosili za 10-minutno prekinitev seje, da smo preučili statutarna in poslovniška določila ter okoliščine, ki naj bi opravičevale razloge za sklic izredne seje.

V nadaljevanju seje smo občinski svet obvestili, da ne podpiramo sklica izredne seje, ker bi bila po našem mnenju kršena poslovniška določila, hkrati pa je bil predlagani dnevni red 24. redne seje veliko pomembnejši. Predsednik občinskega sveta je nato sejo ponovno prekinil in pozval normativno-pravno komisijo, da prouči skladnost predloga s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta. Čeprav normativno-pravna komisija ni podala usklajenega mnenja in kljub našemu nasprotovanju, je dal predsednik občinskega sveta na glasovanje predlog skupine 17 svetnikov, ki je bil z večino glasov tudi sprejet.

PRIZNANJA OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE - Ob svetovnem dnevu civilne zaščite so v Kočevju podelili srebrni znak civilne zaščite jamarskemu društvu Netopir Kočevje. Predstavnikom mladega društva, ki se aktivno vključujejo v sistem zaščite in reševanja, še posebno pa so se izkazali v lanskoletni akciji reševanja ponesrečenca iz jame pri Livoldu, je priznanje izročil kočevski župan Janko Veber minuli petek (na posnetku). Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanje občanu Borisu Zupancu za nesebično pomoč pri reševanju ponesrečenca hude prometne nesreče, ki je lani na Bregu pri Kočevju terjala troje življenj, ter Elektru Ljubljana - PE Kočevje, Telekomu in krajevni skupnosti Kostel za izredna prizadevanja pri odpravi posledic zleda. (Foto: M. L.-S.)

Policija bi se morala sramovati

Ravbarji in žandarji

V času, ko slovenski roparji po tekočem traku nezakonjano praznijo blagajne, menjalnice, zlatarne in druge ugledne denarne ustanove, se je Ministrstvo za notranje zadeve odločilo, da v javnosti pokaže vse svoje strokovne sposobnosti, kako hitro, učinkovito in kvalitetno znajo obvladati svoj posel. Na vsa usta hvali delovanje slovenske notranje uprave tudi sredina TV nadaljevalka Dosje J. K.

Ob tolikih neodkritih ropih, vse večjih gospodarskih kriminalnih dejanjih in zločinih, ki se dogajajo skoraj vsak dan, bi se morala slovenska policija kvečjemu sramovati, skriti pred javnostjo ali priznati svojo nemoč oziroma celo sodelovanje pri marsikaterih umazanih poslih. Razkazovanje znanja ob tako neprimernem času je bolj dokazovanje policijske neaktivnosti, nemoči in neznanja.

Podpiram ugotovitve novinarja Matjaža Erznoga in se tudi sam sprašujem, kaj je za državo večji kriminal: ali trimesečno brezvladje ali lopovski razumevanje liberalizma po današnji maksimi: vzemi, četudi ni tvoje!

Sicer pa kolikor poznam novepečenega ministra g. Bandlja, se bo tranzicija hvalisanja nadaljevala v nedogled. Naivnim Slovencev pa ne preostane drugega, kot da verjamejo in poskajo celo takim, kot je slovenska policija.

IVE A. STANIČ
Kočevska Reka

Ker smo bili člani svetniške skupine SKD prepričani, da je bil kršen poslovnik občinskega sveta, in ker je še pomembnejše, da zaradi tega ne bo mogoče obravnavati mnogo pomembnejših točk 24. redne seje, smo sejo dvorano zapustili. Zato sklepi, ki so bili sprejeti na 8. izredni seji, po našem mnenju ne veljajo, niso obvezujoči in niso legitimni.

Vsa dejstva (zbrani podpisi, vnaprej pripravljeno gradivo, prisotnost določenih novinarjev) kažejo, da so se podpisniki predloga za sklic izredne seje na to pripravljali že dalj časa, niso pa čutili potrebe, da bi o tem obvestili kolegij predsednika občinskega sveta, ki bi lahko pravčasno uskladal dnevni red 24. redne seje s predlogom skupine 17 svetnikov.

Pri tem je zelo nekorektno in neenakolono ravnanje nekaterih članov kolegija (Peter Žigante - LDS, Silvester Gorenc - ZLSD, Martin Lešnjak - DS, Stanislav Dvoršek - podpredsednik občinskega sveta), ki so na seji kolegija predsednika občinskega sveta dnevni red 24. seje soglasno podprli, čeprav vse kaže, da so predtem že podprli in podpisali predlog za sklic izredne seje s popolnoma drugačnim dnevnim redom.

DAMJAN OBRADOVIČ
Svetniška skupina SKD občine Krško

SPET TEKMUJEJO ZA NAJLEPŠO

KOSTELSKO - Komaj je Turistično športno društvo razpisalo natečaj za najlepše urejeno hišo in okolico, že se je prijavilo 10 kandidatov, natečaj pa velja do konca meseca marca. Natečaj razpisujejo že tretje leto zapored.

SADJARSKI TEČAJ

NOVO MESTO - Profesorji Srednje kmetijske šole Grm Novo mesto organizirajo 2-dnevni tečaj o sajenju, oblikovanju krošnje in oskrbi sadnih rastlin. Tečaj je prirejen za potrebe vrtničarjev, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z njihovim drevjem. Primeren je tudi za tiste ljubitelje sadjarstva, ki bi kot začetniki radi spoznali to kmetijsko panogo. Tečaj bo v četrtek, 13. marca, ob 16. uri v prostorih Srednje kmetijske šole pod Trško goro. Vse informacije lahko dobite v tajništvo šole ali pri inž. Hartmannovi na tel. 323 716, 323 718 ali 324 508.

Proti stolpu na Lisci

Krajevna skupnost Radeče želi na Lisci graditi TV stolp, ki naj bi služil za pretvornik TV signalov, za potrebe kabelske televizije v Radečah. Stal naj bi v bližini gozdnega roba, v Laški občini, tik ob meji s sevnjsko, SZ od Tončkovega doma.

Planinci, ljubitelji Lisce, smo s pomočjo ostalih društvenih struktur ohranili vsaj nekaj prvobitnosti Lisce. Že res, da sta tu žičnici pa radar in igrišče, a to naj bi bilo dovolj, dovolj nasilja. Vsa ta območja so predvidena, predlagana za krajinski park Veliko Kozje - Lisca, sama Lisca pa za naravni spomenik, saj je ravno ta na vrhu in pobočjih Lisce bogata ilirska flora s posameznimi alpskimi elementi. Lisca je ena najpomembnejših botaničnih lokalitet v Posavju. KS Radeče pa želi še na enem delu Lisce spremeniti njeno značilno podobo.

Ali prav res ni druge rešitve? Poglejmo na okoliške hribe v bližini Radeč. Kar nekaj teh vrhov je olepšanih s TV stolpi; v neposredni bližini pa je ogromen TV stolp na Kumu. Ali zares ni moč teh že postavljenih stolpov dograditi za namen KS Radeče?

Večina planincev PD Lisca Sevnica - Krško in verjetno še kdo je proti novi izgradnji TV stolpa na Lisci.

JOŽE PRAH
PD Lisca Sevnica-Krško

APLAVZ NI OBVEZEN
Ne kradi, odtujuj!

Se spomnite, tovariši, kako so včasih čez noč izgubili ljudi? Pa denar delavcev, pa stroji. Marsikdo in marsikaj je izgubilo. V Metliki je na neki zabavi izgubila letalska vozovnica za let z Brnika v Durbrovnik. Podarjena je bila za dobiček pri srečelovu. Našli so jo, brž ko so prišli miličniki. Bila je v žepu predsednika pripravljalnega odbora.

Ob neki drugi priložnosti je izgubil denar od prodanih vsotopnic za velelesto ob Kolpi. Nikomur se ni niti sanjalo, kje bi bil, dokler niso privili prodajalcev vsotopnic. Sprva so se sprenevedali, potem so cvenk vrnili. Iz nekdanjega mladinskega kluba so izgubile plošče in gramofon. Včasih izgine kakšna narodna noša, glasbilo, v katerega se piha, ali notno stojalo. Če se kdo zavzame, izgubilo kmalu pride na svoje mesto. Pa ne samo to: največkrat se pokaže, da so predmete odtujili člani skupine, organizatorji prireditev, skratka, da ni šlo za koga z Lune.

Pred kratkim je iz ribnika v Prilozju izgubilo blizu 950 kg rib, v glavnem krapov. Ribe nimajo nog in gotovo niso odkorakale po svetu, iščo srečo. Izhlapele ali poniknile tudi niso, odnesti jih je moral nekdo, ki ima noge. Pa ne samo to: odtujil jih je nekdo, ki ima ime in priimek. Iz prej napisanega bi se dalo sklepati, da namiguje na koga, ki mu ribnik v Prilozju ni tuj, toda to bi bilo le preveč drzno in nepremišljeno. Odtujitve, ki jim lepo po slovensko rečemo tudi tatvine, imajo namreč čudna pota in dostikrat nelogične zaključke.

TONI GAŠPERIČ

Obupani romski klic na pomoč

"Protestiram zoper kršenje človekovih pravic in temeljnih svoboščin Romov"

V romskem naselju Šmihel pri Novem mestu trenutno živi 22 družin, skupno 70 članov. Med njimi je 9 šoloobveznih otrok, 3 dojenčki, nekaj predšolskih otrok ter mladostnikov. Imamo 13 lesenih barak, eno kamp prikoličo, eno brunarico, 8 lesenih garaž, 5 lesenih kokošnjakov, 16 lesenih drvarnic, 2 zidani hiši ter dvojčka (zidana hiša dveh družin), zidan objekt, bivši "cigo bar", ki je služil tudi za namen šolanja romskih otrok, kar je bilo zelo lepo in pozitivno, žal pa se je prekmalu končalo in zamrlo. Imamo še štiri prizidke, en leseni in eden dvignjen, še nedokončan. Pohvala in čestitke Ciganom, ki so si vse to ustvarili sami, brez občinske pomoči in gospoda Mirana Rifla, ki je zadalžen za gradnjo.

Čeprav se to imenuje "črna gradnja", si Romi drugače ne moremo pomagati. Preti nam še vedno najbolj pereča stanovanjska problematika, v kateri botrujejo številne socialne bolezni. Med njimi igrajo posebno vlogo: človekove pravice in svoboščine, pravica do socialne varnosti, pravica do zdravstvenega varstva, zdravo življenjsko okolje in primerno stanovanje...

V imenu vseh Romov naselja Šmihel in v mojem imenu obsojam in protestiram zoper Mestno občino Novo mesto zaradi kršenja človekovih pravic in temeljnih svoboščin Romov ter kršenja vseh zgoraj navedenih členov slovenske ustave. Obenem pa kličem na pomoč za preprečitev širjenja epidemičnih obolenj, ki so morda že prisotna in katerih vzrok je onesnaženo okolje, nehigienski skupne sanitarije, neprimerni bivalni prostori in sostanovalci, imenovani črvi, miši, podgane ipd.

In zakaj? Leta 1979 je Mestna občina Novo mesto v našem naselju zgradila "na črno" skupni provizorij za osem romskih družin

ter skupne sanitarije. To je bil najbolj neprimerno zgrajen objekt za Rome. Mestna občina ni pomislila niti upoštevala števila članov romske družine. Vsi bivalni prostori so enake širine, višine in dolžine. Vhodi v stanovanja posameznih družin so si preblizu. Jedilnica in spalnica sta v enem prostoru, v katerem živi tudi do devet članov, kar je nehigiensko in pretesno. Predprostori imajo le pipo in lijak, kar pomeni, da je to umivalnica, hodnik in kuhinja hkrati. Bivalni prostori so vlažni in plesnivi, kar uničuje tako pohištvo kot zdravje. Pred vhodom v stanovanja je v deževnem vremenu prava poplava in voda teče naravnost v bivalne prostore in do skupnih sanitarij. Okolica pa je zaradi blata podobna močvirju. Omet odpadka, skupne sanitarije pa so na najnižji higijenski stopnji. Ze leta ni posijala luč v tem prostoru. Okno je zabito z leseno ploščo, vrata pa razpadajo. Lijaka za umi-

vanja rok ni več, obstaja le še pipa, ki služi za čiščenje sanitarij in je tudi vir vode bližnjih sosedov, ki živijo v lesenih barakah in pošteno plačujejo uporabo vode. Vsi odtoki so zamašeni in pri čiščenju se pomeša z vodo tudi človeško blato in urin. Greznica, smrad in zamašeni odtoki, vse to je zelo kritično in škodljivo za zdravje odraslih in otrok.

Greznica se že po nekaj dneh napolni, odvoz tekočine iz nje pa je velik problem. Od leta 1993, odkar ponovno živim v tem naselju, sem videl le dvakrat, da je greznico prišla izprazniti komunalna. Na Mestni občini pa nam očitajo, da nismo plačali čiščenja greznice, ki stane 500 tolarjev. Kdor je glavni krivec, naj za to odgovarja in naj se ga najstrožje kaznuje.

Saj si pomagamo sami, kot vemo in znamo: kopljemo jaške, pokrivamo s peskom, zemljo in kamenjem, da zakrijemo onesnaženost, vendar je to brez koristi. Kupujemo plastične cevi, vendar zaman. Prebili smo zid v WC-ju, da lahko pri čiščenju pometemo vodo skozi to odprtino na zadnjo stran, kjer so drvarnice, kokošnjak in stanovanjske barake; prebivalcem služi ta odprtina tudi kot glavni prehod za nošenje vode. Da bi se najbližji stanovalci izognili temu, postavljajo najrazličnejše ovire: sadijo travo, drevesa, tudi ograje postavljajo, da bi onemogočili to prehodno pot. Tudi skozi okno smo že hodili na drugo stran objekta. S tem pa je onemogočen tudi komunalni dostop do greznice.

Romi smo zaradi tega obupani. Po krivdi Mestne občine in pristojnih organov se med nami pojavljajo nesoglasja, spori. Razočarani smo in ne najdemo več skupne rešitve. Mestna občina pa ima gluha ušesa, noče videti prave resnice. V romsko naselje pridejo le za doseg lastnih namenov, znajo le žaliti, kritizirati, za lastne malomarnosti in napake pa krivijo nas.

Zaradi vse te umazanije in bivalnih pogojev, so se pojavila številna obolenja. Učiteljice, ki učijo romske otroke iz našega naselja v šmihelski šoli, bi morale priti v naše naselje in si ogledati to prizorišče in okolje, v katerem živijo otroci. Naj se same prepričajo in naj to sporočijo odgovornim in pristojnim ustanovam.

RAJKO ŠAJNOVIČ

DOLENJSKI LIST

VEČER PESMI IN CVETJA V STIČNI

STIČNA - V soboto, 8. marca, zvečer so prebivalci Stične in okolice do zadnjega kotička napolnili dvorano kulturnega doma, kjer je njihov rojak, tenorist Miloš Genorio, predstavil svojo prvo zgoščenko "Glej, ti si moje vse". Večer je začel moški pevski zbor iz Stične pod vodstvom Franca Strmolca, zapel pa je tudi Ribniški oktet iz Ljubljane. Z navdušenim aplavzom so ljudje pozdravili domačina Miloša Genorija, ki je najprej zapel tri solosplove R. Simonitija, nato pa arijo Nemorina iz Donizettijevega Ljubezenskega napoja in arijo Rudolfa iz Puccinijeve opere La Bohème. Stane Mancini je vmes nastopil z znano popevko Mandolina in Non capito. Miloš Genorio je zapel še tri znane napolitanske pesmi in sklenil večer z dodatkom treh priljubljenih italijanskih pesmi. Na klavirju ga je spremljala domačinka, magistra Lorena Mihelač, ki je na večeru nastopila tudi kot solistka z delom Rondo Capriccioso F. D. Mendelssohna in prav tako požela viharno navdušenje poslušalcev.

Program je povezoval član Ribniškega okteta Marjan Sušnik, ki je kulturni užitek večera in številno cvetje, podarjeno pevcem, solistu in Loreni Mihelač, prelij v sklepno darilo vsem ženam, materam in dekletom v dvorani in domačem kraju.

T. GOŠNIK

Slikanje daje notranji mir

Likovni pedagog Martin Šuštaršič o sebi in delu

Martin Šuštaršič

Kar nekaj časa je že minilo, odkar so bile v Žužemberku likovne razstave pogoste in sestavni del kulturnega življenja. V tistem času sta bila zelo ustvarjalna slikarja amaterja g. Hotko in g. Mlakar. Lansko leto so se na pobudo predsednika Lovske družine Plešivca Franca Jarca zbrali likovni samorastniki in ustanovili likovno sekcijo. Prvo skupno razstavo so imeli ob 50-letnici Lovske družine.

Martin Šuštaršič, učitelj likovne vzgoje v osnovni šoli Žužemberk, je na nek način duhovni vodja te skupine, nekaterim pa tudi mentor. Že kot otrok se je zanimal za likovne podoibe, in kadar je šel v gozd, ni mogel mimo lepega drevesa, ne da bi ga narisal. Šuštaršič se je rodil na Jami pri Dvoru. Osnovno šolo je obiskoval na Dvoru in Žužemberku in končal učiteljske.

Po končani akademiji se je zaposlil v šoli v Žužemberku. Sedaj je zaradi boleznih hrbtenice invalidsko upokojen in dela le polovični delovni čas. Vsa ta leta se je razdajal in učil učence, prve napotke je dajal tudi sedanjima članoma skupine Martinu Blatniku in Saši Pajk, sam pa za svoje lastno ustvarjanje ni imel časa, pa tudi za materialna sredstva je bilo težko. V zadnjem času, ko se veliko govori o zmanjševanju števila ur tega predmeta, je močno razočaran. Čudi se tej odločitvi, pravi pa tudi, da je bilo občutiti odvrinje likovne vzgoje že leta in leta. "To sem kot učitelj čutil, čutili pa so tudi otroci. Iskanje lepote in čistosti duha lahko dosežemo le na tem področju, in če bi ukiniteli ta predmet, bi se porušil tudi del človeka, ki bi izgubil notranje vrednote," pravi Martin.

Slikanje mu daje notranji mir, kljub boleznim in napornim dnevom najde čas in se posveti temu delu. Posveti se slikanju, najde mir in takrat mu ne manjka nič. Takrat se mu odpre

okno, ki ga drugi ne vidijo, in pod čopičem nastajajo podoibe krajine. Zelo rad ima žužemberški grad pa mline in slapove na Krki. Od vsega pa ima najrajši tihožitja.

Člani sekcije orjejo pravo ledino. Nekaj članov ima za sabo tudi že nekaj izkušenj in samostojnih razstav. Sedaj delajo posamezno, če pa bi našli pokrovitelja, bi z veseljem organizirali kakšno likovno delavnico. Da bi ustvarili dela po likovnih merilih in zakonitostih, so potrebne velike izkušnje, kar pa bo skupina zagotovila le z nenehinim iskanjem, poglobljanjem, delom in izpopolnjevanjem. Glede na prve odzive in ugodne odmeve po skupni razstavi se bo skupina kmalu spet predstavila. Sedaj delujejo v njej Janez Bavdek, Martin Blatnik, Zmago Blatnik, Saša Pajk, Drago Podolski, Miran Pograjec in Martin Šuštaršič.

Martin Šuštaršič je prepričan, da bo skupina še naprej delovala, se širila in tako bogatila kulturno dogajanje v Suhi krajini.

S. MIRTič

Trgoles d.o.o.
SALON NAMJEŠTAJA

KAMERA ODKRIVA - Po Metliki že precej časa buri duhove reklamna tabla, ki je sicer le nekaj sto metrov oddaljena od slovensko-hrvaške meje, a je še vedno na slovenskih tleh. Lahko bi ob pogledu nanjo rekli tudi, da podjetnost in poslovni ne poznata meja, saj tabla vabi hrvaške kupce k nakupu kar v njihovem jeziku. Toda tako kot številni Metličani, ki upajo, da so še vedno v Sloveniji, je bil tudi tržni inšpektor mnenja, da takšna tabla na slovenskem ozemlju ne bi smela stati. Po njegovem lahko podjetniki delajo reklamo v tujih jezikih v prostokatih, ne pa na javnih mestih. Upamo lahko le, da bo - ne glede na to, kakšne narodnosti so kupci - ta primer v poduk drugim, da se ne bodo norčevali iz slovenskega jezika. (Foto: M. B. J.)

Še en spomin na Javorovico in cankarjevce

"V kapelici sv. Ožbolta je ležala partizanka in moja prijateljica Suzi z razbito glavo in izrezanimi prsmi..."

O Javorovici, najvišje ležeči vasi pod Gorjanci na dolenski strani, je bilo v zadnjih mesecih spet kar precej napisanega, tako v Pismih bralcev v Delu in drugje, v oddaji Dosjeji v slovenski TV 10. decembra lani, v januarju in februarju letos pa je pisal o boju in porazu 4. bataljona Cankarjeve brigade tudi zgodovinar Anton Štamphar v šestih podlistkih Dolenjskega lista. Zlasti slednjemu smo lahko hvaležni, da je znova zavrnil hvalisanje nekdanjega domobranca, upokojenega kirurga dr. Tineta Velikonjo, češ da "...domobrankska zmaga na Javorovici 16. marca 1944 nima para v zgodovini državljanske vojne v Sloveniji", kot je napisal v podlistku Dela.

Stara in preizkušena pesem se ponavlja, čisto natančno po receptu vojnega zločinca Goebbelsa, prvega moža in ministra nemške nacistične propagande v drugi svetovni vojni: ponovi laž deset in stokrat, pa bo zvenela kot čista resnica! Tako se hvalijo zdaj nekdanji domobranci, ki si na vso moč prizadevajo vsiliti domovini in svetu svojo "resnico", da so se med 2. svetovno vojno borili "za slovenski narod s tem, da so šli v boj za vero in proti komunizmu." Izpeto ploščo navijajo kar naprej in upajo na priznanje javnosti za nekdanje domobranstvo, na obsodbo slovenskih partizanov

ali vsaj na izenačenje z njimi. Nepomirljivo sovraštvo in srd nad izgubljenim bratstvom z vojskami fašistične Italije in nacistične Nemčije globoko v njih ni ugasnilo.

Resnica o Javorovici pa je že dolgo znana: bataljon Cankarjeve brigade v tej podgorjanski vasi sta izdala dva partizana te enote, ki sta pobegnila iz nje in odšla k sovražniku v Kostanjevico. Nad 400 nemških SS policistov ter okoli 200 domobrancev iz Novega mesta in Kostanjevice je napadlo 130 borcev 4. bataljona cankarjevcev. Bataljon je za nečujnost, slabo bojno varovanje in za lahkomišelnost ter neprevidnost svojega vodstva plačal krvavo ceno: bil je skoraj uničen, le kakih 15 partizanov se je rešilo. O tem dogodku je pisala tudi nekdanja bolničarka bataljona, Mimi Šeme-Dora (po vojni poročena Lipar), ki se 16. marca 1944 spominja takole:

"Sem ena izmed preživelih bork 4. bataljona brigade Ivana Cankarja, katerega borci so bili zverinski pomorjeni na Javorovici.

Z drugimi borci bataljona sem se udeležila mitinga v Vrhpolju. Ko smo se v družbi pomočnika komisarja bataljona Janeza Franka-Groga in pomočnika komandirja čete Franceta Butare vračali na Javorovico, smo opazili v snegu stopinje, kar

se nam je zdelo nemogoče, saj smo se mi prvi vračali z mitinga.

Ko sem 16. marca zgodaj zjutraj vstala in hotela pogledati perilo (prejšnji dan sem ga oprala borcem), sem stopila v vežo h gospodinjstvi tovarišici Pepci. Naenkrat zaslišim močno streljanje in regljanje mitraljezov. Takoj sem vedela, da smo napadeni. Pograbila sem nahrbtnik, bolničarsko torbico in puško ter pohitela iz hiše. Tudi iz sosednjih hiš so prihiteli borci, bežali v hrib k razvalini kapelice sv. Ožbolta. Ko smo prispeli na vrh, so bili pri kapelici na položaju: Marjan in Rade z mitraljezom, komandant bataljona Kalčić, Milan, Oven, Tinček, Suzi in še mnogo drugih borcev. Nekaj tovarišev je bilo že ranjenih, nisem jim mogla pomagati, ker sem iskala zaklon. Pokalo je silovito.

Zaslišim ukaz: 'Prebijte se!' Šla sem s puško, pripravljeno za strel, proti Pirčevemu vrhu. Tudi drugi borci so se v streljih po čistini umikali z bojišča proti gozdu in proti vasi Ržišče ter proti Banu..."

S pomočnikom bataljonskega komisarja Grogom se je Dora začela umikati iz napadnega območja. V bregu je nenadoma zagledala jazbino, obraslo z robidovjem in prekrito s snegom. Zlezla je vanjo, z grmovja pa se je nanjo usul sneg.

Pod brado si je pritisnila cev pištole in čakala: živa se napadalcem ne bi predala. Pozno popoldne je zlezla iz jazbine in odtavala proti kapelici. Stopila je vanjo.

"...Tu je bilo strašno. Z razbito glavo in izrezanimi prsmi je v kapelici ležala moja prijateljica Suzi, zraven nje brez čevljev komandant bataljona, nerazdružljiva prijateljica mitraljezka Rade in Marjan, Oven, Urh, Branko in še mnogo drugih borcev. Še mrtve so domobranci tolkli s puškinih kopit, razrezali z bodali in slekli. V grapi proti Pirčevemu vrhu so ležali v eni vrsti mrtvi tovariši. Med njimi sem spoznala Tineta, komandirja čete in še nekatere borce..."

Bolničarka Dora je od kapelice nato odšla v vas, a jo je gospodinja solznih oči posvarila, naj vendarle beži. Domačinov v vasi ni bilo nikjer. Trudna je odšla z Javorovice spet mimo Ožboltove kapelice: povsod so ležali mrtvi tovariši z razbitimi glavami.

Odtavala je proti Mihovemu. Dohiteli so jo terenci in jo brez besed odpeljali k prvi mihovski hiši, kjer jo je obšla slabost zaradi doživete. Tam se je, potem ko se je spet zavedala, srečala z bolničarko iz bataljona, ki je tudi preživela strašni 16. marec leta 1944.

ANGELA SKALAR

Čebelnjak je njegov ponos

Jože Grandovec s Pungarta je mož mnogih poklicev

Na Pungrtu za Sotesko pred 60 leti ni bilo nič razen kame-nja, modrasov in leščevja. Ta svet stoji nedaleč od podzem-ske Slačnikove jame, v dolini pa teče tod še čista zelena Krka. Nad domačijo čebelarja Jožeta je Soteška gora, ki je polna vikendov. Kar je še opazno, so vidne razvaline soteškega gradu.

Pri Grmadarju je meja Suhe krajine. Kdor se pelje proti Dvoru, že od daleč opazi domačijo Jožeta Grandovca, ki se ponaša z enim izmed najlepših čebelnjakov, ki mu daleč ni enakega in daje domačiji lepoto starozitnosti. Hiša in vsa poslopja odražajo trud in pridnost gospodarja, ki je vse to zgradil z lastnimi rokami. Zato je pri ljudeh tod znan kot mož s številnimi poklici, kajti česar se lotijo njegove roke, mu vse uspe. Je zidar, cimernan, mizar, kolar, gozdar in čebelar že štirideset let. Njegov rod izhaja iz Podlipa, v te kraje pa so Grandovecvi prišli za zaslužkom leta 1946.

Jože je že kot otrok vzljubil naravo in vse živo v njej. V skrivnosti čudovitega življenja čebel ga je vpeljal pokojni soteški župnik Volc. Resnica je, da je začel z malega, da je prišel do sedanjega velikega čebelnjaka s 70 panji žnidaršiči, ki je natančno zgrajen iz smrekove-

ga lesa ter prostoren, da je moč nemoteno delati v njem. V kotu pa ima lično narejen lesen pograd, tako da lahko tam tudi prespi. Pravi, da ni lepšega, kakor biti zvečer v čebelnjaku in poslušati čudovito glasbo. Ob svitu pa je že pred čebelnjakom in opazuje vzletavanje čebel, še lepše pa jih je opazovati, ko se težko obložene vračajo v panje. Čebele moraš imeti rad, pa te tudi njih pik ne zaboli, mislim, da je celo koristen. Čebela piči v skrajni sili, kadar sluti, da je ogrožena, čeprav potem umre. Ni bolj čistih in delavnih žuželk od čebel, zato moraš k njim pristopati čist, in ne smeš smr-deti po potu. Nekaj rojev je Jože prinesel celo iz roških goz-dov, ko je še delal v gozdu. Ne-šteto rojev je "ogrenil" in pičila ga je marsikatera čebela, se pa zato počuti še bolj zdravega.

Pokazal mi je tudi tovrnjak, ki ga je sam preuredil, da bo svoje čebele vozil na pašo tudi drugam. Jože je član čebelar-skega društva in naročnik Čebelarja. Takole pravi: "Dokler bodo živele čebele v naravi, bomo živeli tudi mi, ko bodo pa te umrle, bo umrl tudi človeški rod. Prve nas opozorijo, kdaj z naravo ni kaj v redu. Vsaj od čebel bi se morali naučiti, da nam ne zavzoni navček."

T. VIRANT

Kje novinarjeve meje dobrega okusa?

Odmev na članek, objavljen v Mladini, ki nesramno govori o gostilni Žolnir iz Kostanjevice

V Mladini sem 18. februarja zasledil članek z naslovom "Z gastronomijo v Evropo", ki se nanaša na znano dolensko gostilno Žolnir iz Kostanjevice. Do Mladine sem od nekdanjega zelo pozitivna čustva, predvsem kadar je šlo za vroče politične teme. Lepo in prav, da novinar nima dlake na jeziku, toda to, kar je zapisal novinar Ivan Ilovac, presega vse meje dobrega okusa. Članek je, da ne rečem kaj hujšega, skrajno nesramen in bojim se, da bodo podobni napihneni in zavajajoče obravnavani izbruhi novinarjev Mladine prinesli dobremu glasilu vzgojeni ljudje uporabljamo pritožne knjige. Kolikor vem, pri Žolnirju tisti dan ni bilo v pritožno knjigo zapisanega ničesar. Tudi "Boris Kopitar", kakor je novinar

varila to, kar imata, in da njun lokal danes uživa ugled doma in v svetu. Sedaj pa se najde nezadovoljnež, ki je dopoldan jezen sam nase, popoldan pa politiko in ves svet, ob prvi priliki pa strese na nedolžnega človeka grmado svinjarije. To je morda nekdo, ki ni v življenju počel drugega, kot packal papir in zlival gnojnico po okolju. Verjemite, da tudi jaz nisem vedno in povsod zadovoljen s postrežbo ali tistim, kar kupujem, vendar mi na kraj pameti ne pride, da bi takšne stvari reševal in z ljudmi obračunal po časopisih. Za te stvari dobro vzgojeni ljudje uporabljamo pritožne knjige. Kolikor vem, pri Žolnirju tisti dan ni bilo v pritožno knjigo zapisanega ničesar. Tudi "Boris Kopitar", kakor je novinar

imenoval natakarka, ki je takrat stregel novinarsko srenjo Mladine, ni prejel nobenega ugovora. Bilo pa je valentinovo in zelo vejetno, ker je bil lokal poln, ni bilo mogoče vseh nezadovoljnih takoj postreči, za kar, verjamem, je prijazno osebeje zagotovo našlo opravičilo. Glede takšne in podobne reklame novinarjev pa znane besede: "Če ste zadovoljni pri nas, prosimo, povejte to drugim, če niste, prosimo, povejte nam!" To naj velja tudi za goste gostilne Žolnir, razen če ni blatenje, kot bi lahko trdil kak zlobnež, naročeno.

NIKOLAJ LOBODA
Ljubljana

OKROGLA MIZA ALI POGOVOR Z ŽUPANOM

LOŠKI POTOK - Kljub dobri obveščeniosti se je pogovora udeležilo le nekaj več kot 20 ljudi z občinsko upravo vred. Res je, da so na tem pogovoru pričakovali obisk nekoga iz državne uprave, ker pa žal 21. februarja še ni bilo novih ministrov, so redki obiskovalci poslušali predavanje župana. Resnici na ljubo je treba reči, da so nekateri slišali nekaj stvari, ki jim nikakor ne gredo v glavo, to pa je razmejenost med novo občino in upravno enoto oziroma kaj lahko urejajo na občini in kaj na upravni enoti. Župan vidi v novih občinah predvsem pravičnejšo porazdelitev sredstev za razne dejavnosti, le na gospodarstvo občina nima nobenega vpliva, to pa, kot je znano, iz dneva v dan propada.

A. K.

V DVEH DNEH 500 OBISKOVALCEV V VIŠNJI GORI

VIŠNJA GORA - Prejšnji teden smo poročali, da so 28. februarja na Čandkovi domačiji v Višnji Gori poskusno odprli nov razstavniki prostor. Ljubiteljski slikar Stefan Horvat je v sobi, ki sta jo za novo razstavišče naklonjeno odstopila zakonca Pilko, razstavil manjši izbor svojih tihožitij in pokrajin. Prvega in drugega marca si je zanimiva slikarjeva dela ogledalo že nekaj nad 500 obiskovalcev. Zanimanje za umetnost je, kot kaže višnjegorski primer, lahko v manjših krajih celo večje kot v znanih kulturnih središčih. Številka pove vse!

Tg.

Pomanjkljivi kažipotni krivi za zamudo na pogreb

Tudi to se pri nas zgodi

Lani je bila po zaslugi naše nove občine Loški Potok asfaltirana cesta Lazec - Stari Kot - Novi Kot - drž. meja v dolžini 9 km. Na Lazcu je že več let napačen občestni kažipot "Stari Kot 9 km". Po končanih gradbenih cestnih delih smo zaprosili občino, naj bi tudi predmetni kažipot zamenjali s pravilnim napisom: Stari Kot 5 km; Novi kot - drž. meja 9 km.

To se do danes ni zgodilo. Tretjega februarja smo v Novem Kotu pokopali zaslužnega občana Boltežarja Moharja. Razumljivo, da so sodelavci želeli priti na ta pogreb, a so zaman iskali Novi Kot, ker ga na kažipotih sploh ni. Avtobus s pogrebci je pripeljal prek Loškega Potoka do Trave in se vrnil prek Bloške Police do Čabra, kjer so mu zaradi nemogoče ceste odsvetovali iti na Travo. Koliko praznih kilometrov je avtobus napravil, izračunajte sami. Najbolj žalostno pa je to, da na pogreb niso prišli pravočasno. Kdo je kriv za to površnost?

ALOJZ PANTAR
Draga

BRIKETE iz bukovega lesa za kurjavo, 12.000 SIT/tona, prodam. Možnost obročnega odplačevanja in brezplačna dostava na dom.
Telefon: 068/53-771

MODNI KOTIČEK Nostalglična pomlad

Modni ustvarjalci in proizvajalci so neučakani predstavili prve pomladne kolekcije, s katerimi že polnijo prodajalne. Ponekod še vztrajajo s prodajo zimskih "ostankov", vendar so jih umaknili v poseben kot ter tako naredili prostor za "prišleke". Letošnjih trendov ne bi mogli predstaviti v enem stavku, kar pa nenazadnje ni slabo, saj tovrstna izbira vsakemu posamezniku dopušča odprte možnosti oblikovanja lastnega sloga. Pa vseeno: **feminilnost, senzualnost, dekorativnost, mehko, romantika, asimetrija, lahkost, prosojnost...** so ključni pojmi letošnje pomladi in njej slededečega poletja.

Ozka, oprijeta linija je pristoja pri dolgih oblekah, krilih, določenimi kosi oblačil pa z ohlapnim in sproščenim videzom dopuščajo popolno osvobojenost. Hlače so ožje in spuščene na boke ali širše zvonaste, pa tudi brez "vročih" hlač ne gre. Med materiali prevladujejo naravne mešanice s sintetično, viskoza, tudi z lesketajočim videzom, svila - vse v znaku prosojnosti. Geometrijskim vzorcem 70-tih let se pridružujejo razni cvetni motivi vseh velikosti, diagonale in črte na pleteninah ter vzorci po navdihu oddaljenih kultur (Orient, Latinska Amerika). V svetovnih modnih prestolnicah so veliki kreatorji seznanili z enostavnimi oblačili z navdihom 80-tih, ki s prefinjenostjo poudarjajo ženskost.

Med barvami prevladujejo peščena, večna bela in črna, temna in svetlo modra ter paleta živih eksotičnih barv, ki so desegle vrhunec že v lanskih kolekcijah. Pisanost je torej sinonim za tople dni, kar pa se kljub velikim temperaturnim razlikam kaže tudi na naših ulicah. Toda previdno! Prehladi so na pohodu, zato se ne slecite prehitro, da ne boste pomladi pričakali v postelji.

JERCA LEGAN

• Vladati pomeni vzbujati nezadovoljstvo. (A. France)

GEOLOŠKA ZNAMENITOST

VAČE - Od letos Vače slovi tudi po naravnem spomeniku, ki sta ga leta 1993 ob vaškem pokopališču odkrila geolog Braž Zarnik iz Litije in njegov profesor na fakulteti dr. Stanko Buser. Spomenik je najlepši primer tovrstne fosilne morske skale v Sloveniji ter med najlepšimi poznanimi primeri v Evropi in vsem svetu. Predstavlja nekdanjo fosilno morško obalo geološkega obdobja miocena izpred 13 milijonov let, razgaljena v širini 20 metrov in višine 2,5 metra. Večji množini so tu ohranjene tudi školjke iz skupine ostrig, večinoma so razlomljene in se nahajajo v miocenski drobnoznati breči z apnenčastimi vezivi.

K. Š.

Rezka s tržnice

Na tržnico prihaja že več kot 30 let

NOVO MESTO - Novomeška tržnica je vsak ponedeljek in petek polna branjcev, ki s težkimi potovalkami prihajajo iz različnih koncev Dolenjske, celo iz Hrvaške. Med njimi je tudi 76-letna Rezka Šmole, ki prihaja prodajat na novomeški trg že več kot trideset let. Doma je z Brega pri Velikem Gabru. Vsak ponedeljek in petek vstaja že zelo zgodaj, da postori vse potrebno v hlevu in pri prašičih, si pripravi torbo in ob 6. uri sede na vlak za Novo mesto. Domov pa se vrača ob dveh ali treh popoldnih.

Rezka še vedno rada dela na zemlji, pri tem pa ji pomaga tudi hčer z družino, ki si je v bližini Rezkine stare hiše zgradila novo. "Marsikdo pravi, da se ne plača delati po zemlji in morda to res ni dobro plačano delo, vendar kdor ima zemljo rad, ne bo nikoli pustil, da jo preraste trava in grmovje," pravi Rezka. Živi sama v stari hiši, mož ji je umrl pred 27-imi leti, sin in hči pa imata že svoji družini.

Rezka kmetija je majhna, v hlevu ima dve kravi in dva prašiča, na njivah pa pridelava vsakega malo. "Vsa ta leta nosim na tržnico skuto pa kuhano maslo, fižol, koren, čebulo, čebulček. Po možu imam zelo majhno pokojnino, zato si z denarjem,

Rezka Šmole

ki ga zaslužim na tržnici, pomagam prebiti skozi mesec," pravi Rezka. Ima svoje stalne stranke, ki ji zaupajo, čeprav pravi, da je bilo pred leti lažje prodajati, predvsem pa je denar, ki ga je zaslužila, več zalegal.

J. D.

SOFINANCIRANJE PROGRAMOV TURISTIČNIH DRUŠTEV IN ZVEZE

NOVO MESTO - V današnji številki Dolenjskega lista objavlja novomeška občina razpis za sofinanciranje programov turističnih društev in Dolenjske turistične zveze. Podrobnejše informacije dobijo posamezna društva in zveza na občinskem sekretariatu za kmetijstvo in turizem, tel. 317 190.

Zbor topliških upokojencev

Tudi o pokojninski reformi

V nedeljo, 9. marca, je bil v osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah občni zbor Društva topliških upokojencev, po končanem programu pa so se spomnili tudi dneva žena. Društvo je v preteklih letih organiziralo veliko izletov, prostovoljnega dela in družabnih prireditev. Obiskali so tudi ostarele člane na domu in v domovih starejših občanov. Z enominutnim molkom so počastili spomin na umrle člane.

Društvo se bo še naprej prizadevalo, da bi dobilo ustrezne prostore, prav tako pa tudi, da se obremenitve za zdravstveno varstvo ne prenašajo na ostarele povojno generacijo, saj se je zaščita upokojencev v zadnjih letih zelo poslabšala. Prav tako tudi zdravstvena ambulanta še vedno ni preseljena v primernejše prostore.

V letošnjem letu se bodo še bolj zavzemali za kulturno dejavnost, z območno organizacijo upokojencev iz Novega mesta se dogovarjajo za revijo upokojenskih pevskih zborov iz Dolenjske in Bele krajine. Izletniško in družabno dejavnost pa bodo nadaljevali po koledarju, ki so ga že sestavili.

Na zboru so podelili priznanja najstarejšim članom, ki imajo za delo v društvu veliko zaslug. So pa zaskrbljeni glede sprejemanja nove pokojninske zakonodaje oz. reforme, za katero upajo, da bo zakonodajalec upošteval upokojevo povojno generacijo. Želijo si le, da bi jim bila vsaj na starost omogočena socialna in zdravstvena varnost.

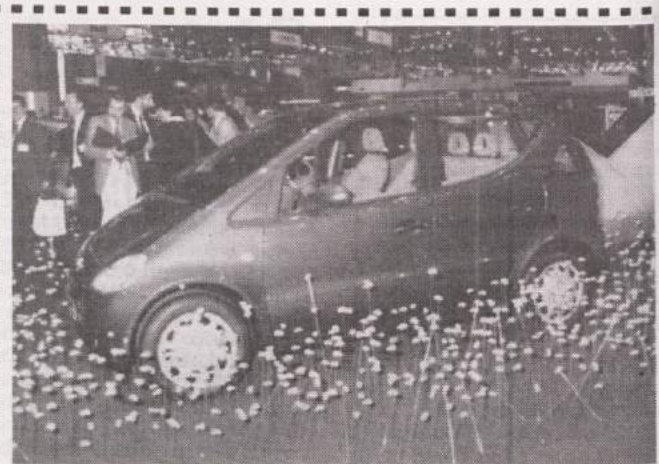
T. VIRANT

8. MAREC - SLOVESNO PROSLAVLJEN

Društvo upokojencev Novo mesto je tudi letos organiziralo tradicionalno proslavo Dan žena - mednarodni praznik 8. marec. Organizirali so izlet na območje Kozjanskega. Ogledali so si znamenito cerkev v Olimju ter najstarejšo apoteko. Pater je zelo prijazno obrazložil zgodovino in umetnost, ki je v tej cerkvi. Pokazal je zdravila, ki jih izdelujejo. Obiskali so tudi tovarno čokolade. Nadaljevali so pot na Jelenov greben, kjer so si ogledali farmo jelenov in muflonov. Pot so nadaljevali čez Bizeljsko v Kostanjevico na Krki, kjer so se ustavili v znani gostilni Žolnir. Po bogatem kosilu je bilo družabno srečanje s plesom in petjem, kar se je zavleklo do večernih ur. Predsednik Društva upokojencev je ženam čestital za praznik 8. marec in poudaril, da bo DU negovalo vrednote, ki so jih žene v preteklosti pridobile.

Tega izleta, ki je postal zelo popularen, se je letos udeležilo 156 udeležencev, pretežno žensk.

I. S.

MERCEDES - BABY - BENZ - To vozilo je popolnoma drugače zamišljeno od vseh dosedanjih. Ko boste imeli priložnost sesti vanj, boste videli, koliko prostora je lahko v karoseriji, krajši od 3,6 metra. Še vedno pa je to mercedes, ki niti malo ne zaostaja za svojimi velikimi brati.

Ženevski blišč novosti

Kar 25 svetovnih in 11 evropskih avtomobilskih novosti je značilnost letošnjega sejma v Ženevi

V Švici, majhni nevtralni srednjeevropski državi brez lastne avtomobilistične industrije, so od 6. do 16. marca razstavljena najnovejša odkritja na področju avtomobilistične tehnologije in spremljajoče opreme. Pod streho PalExpa so pripravili že 67-i ženevski motor show, ki je ob detroitskem eden največjih na svetu.

Razstavniki prostor je letos razširjen na 93.000 m², kjer se predstavlja 320 razstavljalcev iz 34 držav. Razstavljajo 1035 različnih artiklov. Poleg novih avtomobilov so razstavljena tudi konceptna vozila, specialna in električna vozila, rezervni deli in dodatna oprema. Ni pomembnega izdelovalca avtomobilov v Evropi in tudi na svetu, ki se ne bi pojavil na salonu.

Letošnji salon je obeležen z velikim številom novosti. Čeprav tržni analitiki menijo, da

BORUT ŠTAJNAHER

SEMINAR ZBOROVODIJ ZA PEVSKI TABOR - V soboto, 1. marca, so se v Šentvidu pri Stični zbrali zborovodje pevskih zborov na pripravah za 28. tabor pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva, ki bo 22. junija v Šentvidu pri Stični. Na seminarju so prejeli program, ki bo letos sestavljen iz stanovskih pesmi, udeležilo se ga je okoli 150 zborovodij. Čeprav je bila to dosedaj najštevilnejša udeležba zborovodij na pripravah za že tradicionalni pevski tabor, pa bi organizator želel, kot so poudarili, da bi jih bilo še več. Tudi letos namreč pričakujejo, da se bo tabora udeležilo približno 300 zborov, ki združujejo okoli 6 tisoč pevcev. Iz kočevske občine se bo letos tabora udeležil že enainvajsetič MOPZ Svoboda, ki ga vodi Boža Kastelic Malnar, iz ribniške MOPZ Lončar iz Dolenje vase ter MEPZ Gallus iz Ribnice. (M. L.-S.)

NEKOČ JE BIL DOM - Znano je, da je Kot najjužnejša slovenska vas. A očitno so jo nekdanjo tako malo spoštovali, da so jo priključili kar k Damlju, čeprav prebivalci te priključitve še vedno ne priznavajo. In če bi ugotavljali, katera hiša stoji najjužneje na slovenskih tleh, bi bila to morda prav domačija Jenkočih, kot se je pri hiši v Kotu reklo po domače. Zadnji prebivalec Franc Horvat se je iz hiše pred nekaj leti izselil v Dalnje Njive, hiša, hlev in skedenj, na katerih se še vidi, da so bili trdno grajeni, pa nezadržno propadajo. Vse, kar je še lepega pri tej žalostni zgodbi o domačiji, na kateri je še pritrjena tablica Damlj 28, je le razgled na dolino Kolpe in hrvaški Gorski kotar. (Foto: M. B.-J.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 13. III.

SLOVENIJA 1
8.45 - 1.45 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.50 VIDEOIRING
10.20 TEDENSKI IZBOR
CAROLINE V VELEMESTU, amer. naniz., 20/23
10.40 ZADEVA PARADINE, amer. film
12.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 2/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
15.00 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.25 V VRTINCU
15.55 DOSJE J. K., 5. del
17.00 OBZORNİK
17.10 SANTA ŽUKITO, amer. risana naniz., 9/13
17.35 HUGO, tv igrice
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.05 FORUM
21.15 FRASIER, amer. naniz., 3/24
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 OMIZJE

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.20 Karaoke - 13.50 Tedenski izbor: List in cvet, 6. oddaja; 14.20 Koncert simfoničnega orkestra; 15.50 Posadka, amer. naniz., 4/25; 16.15 Tine ali komu zvoni, dok. oddaja - 16.45 Echo Point, avstral. naniz., 27/65 - 17.15 Podelski utrip, angl. naniz., 6/10 - 18.05 Šport - 18.50 Računalniška oddaja - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 28/65 - 20.00 Vovk na vratih, dan-franc. film - 21.35 Zapik - 22.05 Jazz v Montreuxu

KANAL A

10.15 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vojak naj bo (ponov.) - 15.00 Danniejeve zvezde - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (85. del) - 17.45 Rajska obala (84. del) - 18.10 Očka major (84. del) - 18.40 Nora hiša (84. del) - 19.05 Družinske zadeve (85. del) - 19.35 Cooperjeva družina (2. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (85. del) - 20.30 Nujni primeri (5. del) - 21.20 Nena- vadna doživljaja (16. del dok. oddaja) - 22.10 Od- klop (3. del) - 22.45 'Alo 'alo (69. del) - 23.15 Vitez za volanom (33. del) - 0.05 Danniejeve zvezde

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 43/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška književnost - 17.15 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Dok. oddaja - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Hrvaška policija - 21.15 To sem jaz (show program) - 22.15 Opazovanja - 22.45 Klub d.d. - 23.05 Batman (film) - 1.10 Poročila

HTV 2

15.15 Tv kolekar - 15.25 Denar obrni dvakrat (brit. film) - 16.50 Divje srce (serija) - 17.15 Obala na straži (serija 28/160) - 18.05 Glasbena oddaja - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Župa-nijska pan- orama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dosje X (serija, 21/49) - 21.10 Zločin v šoli (film) - 22.50 Filmska gibanja - 23.30 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 14. III.

SLOVENIJA 1

8.45 - 2.25 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.15 VIDEOIRING
9.45 AEROBIKA
10.15 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJAL-
NOSTI
10.15 DENVER, POSLEDNJI DINO-
ZAVER, amer. naniz., 6/20
10.40 TEDENSKI IZBOR
PODEŽELSKI UTRIP, angl. naniz., 6/10
11.30 VOVK NA VRATHI, dan-franc. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.55 OMIZJE
15.25 SAMOSPEVI HUGA WOLFA
15.55 GRABRIJAN - MAKEDONSKA HIŠA, ponov.
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 AEROBIKA
18.50 PODARIM DOBIM
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PLANET IN
21.35 RAZSKOVOVALEČ, amer. dok. serija, 10/12
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.00 MURPHY BROWN, amer. naniz., 10/25
23.25 JAZ, POROTA, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.00 Tedenski izbor: Mo- stovi; 12.30 Slovenski utrinki; 13.00 Računal-

niška oddaja; 13.30 Jazz v Montreuxu; 14.30 Zapik; 15.00 Forum; 15.10 Zgodbe iz školjke; 15.40 Hambone and Hillie, amer. film - 17.05 Frasier, amer. naniz., 3/24 - 17.30 Echo Point, avstral. naniz., 28/65 - 18.00 Saga o Mcgregor- jevih, avstral. nadalj., 2/26 - 18.50 Izobraževal- na oddaja - 19.35 Echo Point, avstral. naniz., 29/65 - 20.00 Rdeča zastava, ameriška zastava - 21.40 10.000 obratov - 22.30 Tisoč in več, dok. oddaja - 23.30 Slovenski jazz

KANAL A

10.15 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 14.50 Karma - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (86. del) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (85. del) - 18.15 Očka major (85. del) - 18.40 Nora hiša (85. del) - 19.05 Družinske zadeve (86. del) - 19.35 Cooperjeva družina (3. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (86. del) - 20.30 Ned in Stacey (17. del) - 21.00 P. K. in otrok (film) - 22.30 Karma - 23.45 Ulica ljubezni (17. del)

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 44/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Skozi sanjski svet (dok. oddaja) - 17.15 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Govorimo o zdravju - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša (show program) - 21.40 Pol ure kulture - 22.15 Opazovanja - 23.45 Mesta prihodnosti - 0.25 Poročila

HTV 2

13.25 Tv kolekar - 13.35 Seinfeld (hum. serija) - 14.00 Bernard in duh (brit. film) - 15.10 Nove priloznosti (serija, 11/16) - 15.55 Triler - 16.55 Divje srce (serija, 143/160) - 17.20 Zvezdne steze, serija 10/44 - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 Zakon v L. A. (serija) - 21.40 Film Alaina Delona - 23.30 Nori na orožje (amer. film) - 1.05 Glasba - 1.15 Košarka

SOBOTA, 15. III.

SLOVENIJA 1

7.30 - 0.25 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.00 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.15 POD KLOBUKOM
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.30 MARIBOR '96
10.00 TEDENSKI IZBOR
SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 2/26
10.50 HUGO, tv igrice
11.15 TEDNIK
12.10 10.000 OBRATOV
13.00 POROČILA
13.05 KARAOKE
14.05 POLICISTI SSRCEM, avstral. naniz., 18/26
15.05 TABORNIKI IN SKAVTI
15.20 ANA, nem. film
17.00 OBZORNİK
17.15 KRONIKA DIVJE NARAVE, D.N., poljudnoznan. serija, 3/13
18.05 4 x 4
18.30 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.05 RES JE!
21.40 ZA TV KAMERO
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 MALI OGLASI
23.25 TRD OREH, angl. nadalj., 1/7

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.50 Tedenski izbor: Red Flag, amer. film; 12.25 Roka rocka; 13.25 Echo Point, avstral. naniz., 29/65 - 13.50 Biatlom - 14.00 Smučarski teki - 16.55 Veleslalom, 1. tek (ž) - 18.10 Veleslalom, 1. tek (m) - 19.25 Veleslalom, 2. tek (ž) - 20.40 Veleslalom, 2. tek (m) - 21.35 Moški, moški, moški, italij. film - 23.00 Zlata šestdeseta sloven. popevke - 0.00 V vrtincu - 0.30 Sobotna noč

KANAL A

8.40 Nore dirke, risanka - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanke - 10.30 Nora hiša (ponov.) - 10.55 Očka major (ponov.) - 11.20 Cooperjeva družina (ponov.) - 11.45 Ned in Stacey (ponov.) - 12.10 Vitez za volanom - 13.50 Kako je bil osvojen divji zahod (10. del) - 15.35 Ta čudna znanost (16. del) - 16.00 Alf (33. del) - 16.30 Muppet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 18.00 Atlantis (glasbena oddaja) - 18.45 Kung Fu (18. del) - 19.35 Princ z Bel Aira (86. del) - 20.00 Sama proti zakonu (film) - 21.4015 Lovca na glave (film) - 22.40 Vročti pogovori (17. del) - 0.10 Duh noči (erotični film)

HTV 1

8.05 Tv kolekar - 8.15 Poročila - 8.20 Srečni Luke (risana serija, 22/26) - 9.00 Dobro jutro, Hrvaška - 11.35 Dok. oddaja - 12.00 Poročila - 12.25 Lovec (polj. film) - 14.05 Brilljanten - 14.50 Filipovi otroci - 15.20 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 16.55 Poročila - 17.00 Mladinski film - 18.00 Sinovi Nevhite - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.25 Modro sejanje (amer. film) - 22.15 Opazovanja - 22.50 Svet zabave - 23.20 Cadfael (film)

HTV 2

14.25 Tv kolekar - 15.20 Divje srce - 17.10 Zakon v L. A. (serija) - 17.55 Skrita kamera - 18.20 Dok. serija - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 21.15 Vesoljska doba - 22.20 Nove priloznosti (serija, 12/16) - 23.05 Glasbena oddaja

NEDELJA, 16. III.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.00 OZARE
8.05 OTROŠKI PROGRAM
ŽELJKO, avstral. naniz., 1/13
8.30 ŽIVZAV
9.25 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
9.30 4 X 4
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.00 SVET DIVJIH ŽIVALI, amer. dok. serija, 3/13
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
13.00 POROČILA
13.05 PLANET IN
14.35 THE EGYPTIAN, amer. film
17.00 OBZORNİK
17.10 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 10/22
17.35 PO DOMAČE
18.45 SPOZNAVANJE NARAVE IN DRUŽBE
19.05 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.20 RONDO KVIZ
21.40 MOŠKI, ŽENSKJE
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 HEMINGWAY, amer. nadalj., 2/4

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.25 Mali oglasi - 11.15 Zlata šestdeseta sloven. popevke - 12.15 Echo Point, avstral. naniz., 30/65 - 12.40 Ljudje in zemlja - 13.10 Smučarski teki - 15.15 Smučarski teki - 16.00 Košarka - 16.55 Slalom, 1. tek (ž) - 17.55 Rokomet - 19.25 Slalom, 2. tek (ž) - 20.15 Slalom, 1. tek (m) - 20.40 Slalom, 2. tek (m) - 21.30 Starinarica, angl. nadalj., 1/4 - 22.25 Slovenski magazin - 22.55 Zlati petelin '97 - 23.25 Šport

KANAL A

8.40 Nore dirke (risanka) - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanke - 10.30 Atlantis (ponov.) - 11.20 Dežela kitajskih kosmulj (dok. oddaja) - 12.00 Hulkova smrt - 13.40 Kuharska oddaja - 13.50 Dakarti (28. del) - 14.45 Ta čudna znanost (ponov.) - 15.10 Najstniki proti vesoljcem (17. del) - 15.35 Super samuraj (17. del) - 16.00 Alf (34. del) - 16.30 Muppet show - 17.00 Rock'n roll Mama (mlad. film) - 17.45 Miza za pet (17. del) - 18.00 Avtovizija - 19.00 Najbolj nori kaskaderji - 20.05 Seme prevare (film) - 21.45 Vitez za volanom (34. del) - 22.35 Vročica noči (17. del) - 23.25 Odkop (3. del) - 0.00 Nenaavadna doživljaja

PONEDELJEK, 17. III.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.25 VIDEOIRING
9.55 TEDENSKI IZBOR
POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 10/22
10.20 HEMINGWAY, amer. nadalj., 2/4
12.00 ZA TV KAMERO
12.00 UTRIP
12.25 ZRCALO TEDNA
12.40 RONDO KVIZ
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.05 TEDENSKI IZBOR
ZOOM
15.05 LJUDJE IN ZEMLJA
15.35 MOŠKI ŽENSKJE
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 SKRB ZA ZEMLJO, angl. dok. magazin, 10/13
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 O NARAVI IN OKOLJU
18.40 LINGO, tv igrice
19.15 RISANKA
19.23 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 MEDNARODNA OBZORJA
21.00 ODDAJA O TURIZMU
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 VISOKA DRUŽBA, amer. naniz., 11/13
22.55 BERAŠKA OPERA, češki film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.35 Na potep po pomenu - 13.40 Tedenski izbor: Izobraževalna oddaja; 14.10 Šport; 14.55 Maribor '96; 15.25 Raziskovalec, amer. dok. serija, 10/12; 16.15 Obzorje duha - 16.45 Echo Point, avstral. naniz., 31/65 - 17.15 Viper, amer. naniz., 11/13 - 18.05 Sedma steza - 18.50 Oddaja o zdravju - 19.25 Simpsonovi, 71/92 - 20.00 Komisar Rex, nem. naniz., 3/15 - 20.50 Stolejte ljudstva, dok. serija, 10/10 - 21.50 Roka rocka - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.20 Risanke - 10.40 Rajska obala (ponov.) - 11.10 Oprah show (ponov.) - 11.55 Miza za pet

(ponov.) - 12.45 Super samuraj (ponov.) - 13.10 Vitez za volanom (ponov.) - 14.00 Najbolj nori kaskaderji - 15.00 Danniejeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (87. del) - 17.45 Rajska obala (86. del) - 18.10 Očka major (86. del) - 18.40 Nora hiša (86. del) - 19.05 Družinske zadeve (87. del) - 19.35 Cooperjeva družina (87. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (87. del) - 20.30 Sam svoj mojster (18. del) - 21.00 Filmska uspešnica: Gospod Usoda - 22.55 'Alo 'alo (70. del) - 23.25 Tihotapci (18. del) - 0.20 Danniejeve zvezde

TOREK, 18. III.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.15 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.55 VIDEOIRING
10.25 TEDENSKI IZBOR
VIPER, amer. naniz., 11/13
11.15 BRATEC, tadžikistanski film
12.45 SPOZNAVANJE NARAVE IN DRUŽBE
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
14.05 TEDENSKI IZBOR
PO DOMAČE
15.15 MEDNARODNA OBZORJA
16.05 ODDAJA O TURIZMU
16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
TABORNIKI IN SKAVTI
17.25 ŽELJKO, avstral. naniz., 2/13
17.50 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 GORE IN LJUDJE
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 UMOR I. STOPNJE, amer. nadalj., 22/23
23.15 SVET POROČA

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 9.45 Tedenski izbor: Sobotna noč; 11.45 Dlan v dlani; 11.20 Oddaja o zdravju; 12.45 Murphy Brown, amer. naniz., 10/25; 13.10 Stolejte ljudstva, naniz.; 14.00 Komisar Rex, nem. naniz., 3/15 - 14.50 Simpsonovi, amer. naniz., 71/92 - 15.20 Vesoljska policija, amer. naniz., 11/24 - 16.05 Veliki briljantni valček, posn. drame - 18.50 Volja najde pot - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 32/65 - 20.00 Boemski življenje, fin. film - 21.50 Korea - 22.20 Somrak stoletja - 23.20 Šepet iz naslonjača - 23.50 Zlati petelin

KANAL A

10.15 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Tihotapci (ponov.) - 15.00 Živeti danes - 15.10 Samopostrežna usode (dok. oddaja) - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (88. del) - 17.45 Rajska obala (87. del) - 18.10 Očka major (87. del) - 18.40 Nora hiša (87. del) - 19.05 Družinske zadeve (88. del) - 19.35 Cooperjeva družina (5. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (88. del) - 20.30 Ellen (18. del) - 21.00 Otroci za milijon dolarjev (film) - 22.35 'Alo 'alo (71. del) - 23.05 Bergerac (17. del) - 0.05 Živeti danes

SREDA, 19. III.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.15 VIDEOIRING
9.45 OGLEDIMO SI, angl. dok. serija, 9/12
10.10 VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 11/24
10.55 BOEMSKO ŽIVLJENJE, finski film
12.35 ŽIVE LEGENDE DALJNIH DEŽEL
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.35 TEDENSKI IZBOR
RES JE!
16.00 KRONIKA AFRIŠKIH ŽIVALI, fran. oddaja, 3/12
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 DOSJE J. K. - HABJANOV UMOR
21.05 MEDE IN SLOVENIJA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.35 POSADKA, amer. naniz., 5/25
23.00 KRONIKA NEKE LJUBEZNI, italij. film (žb)

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.45 Tedenski izbor: Svet poročja; 11.15 Volja najde pot; 11.45 Somrak stoletja; 12.45 Šepet iz naslonjača; 13.15 Korea; 13.45 Visoka družba, amer. naniz., 11/13 - 14.10 Košarka - 15.40 Studio City - 16.25 Umor I. stopnje, amer. nadalj., 22/23 - 17.10 Echo Point, avstral. naniz., 32/65 - 17.40 Caroline v velemestu, amer. naniz., 21/23 - 18.00 Koncerti za mlade - 18.55 Domače obrti - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 33/65 - 20.00 Planica '97 - 20.20 Nogomet - 22.25 Zavrtimo stare kolote - 22.55 Ave v Atenah - 0.00 Letni koncert komornega zbora Ave - 0.45 Umetnostno drsanje, pari

KANAL A

10.15 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Bergerac (ponov.) - 15.00 Atlantis (glas. oddaja) - 15.50 Kuharska oddaja - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi

(89. del) - 17.45 Rajska obala (88. del) - 18.10 Očka major (88. del) - 18.40 Nora hiša (88. del) - 19.05 Družinske zadeve (89. del) - 19.35 Cooperjeva družina (6. del naniz.) - 20.00 Princ z Bel Aira (89. del naniz.) - 20.30 Osumljeni (18. del naniz.) - 21.20 Klic dolžnosti (17. del naniz.) - 22.10 Avtovizija - 22.40 'Alo 'alo (72. del) - 23.15 Vojak naj bo (18. del) - 0.10 Aotearoa (ponov.)

Unionove, Petrolove, Radenskine, Savine in druge delnice serije B in G kupim. Tel.: 061/133-05-37.

VAŠA PESEM

Oddaja je na sporedu vsak ponedeljek ob 17:30 na frekvencah Radia Ognjišče. Za Vašo pesem boste lahko glasovali v oddaji po tel. (061) 130 16 35 in (061) 152 10 35. Bralec Dolenjskega lista in poslušalci radia Ognjišče lahko glasujete tako, da izpolnite spodnji kupon ter ga pošljete na: Boč Radio Ognjišče, Štula 23, 1210 Ljubljana - Šentvid.

PREDLOGI TEGA TEDNA

Popevke	Zmagovalni pesmi prejšnjega tedna:
1.	1.
2.	
3.	

Narodnozabavne viže:

1.	2.
2.	
3.	

VAŠA PESEM GLASUJEM ZA

Popevko: _____

Narodnozabavno - vižo: _____

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____

LE V KLUB, UBOGA GMAJNA! Zavzemite svoje sedeže, prosim

Pet let je že bilo prešteti, osamosvojitvenih namreč, pa vendar še pogled nazaj. Na čem smo odrasli, česa nam primanjkuje, morda imamo česa preveč? Govorim o kulturi, tudi tisti televizijski, pa mladinski in tudi tisti "visoki". Pri tem pa ne morem in nečem biti zadovoljen zgolj s tem, da je kulturno reči dober dan, navsideenje in na zdravje.

Mladostniška leta sta mi zaznamovala Top lista nadrealista in Monty Python Flaying Circus, katerih humor v sebi nosim še danes. Navduševal sem se nad Hendrixom in vsem, kar je dihalo po "umazanem", klasičen upornik pač. Teater me s svojo statičnostjo in neživljenjskostjo ni prepričal, šoloobvezne predstave sem poseval sošolkam. Kljub vsemu se mi pogled nazaj niti malo ne zamegli, spomin pa je tudi še svež.

Lahko rečem, da mi je Prešeren bolj pri srcu kot Cankar iz čisto preprostega razloga. Ni bil zafrustriran z materjo, do nasprotnega spola je imel normalen odnos, ki je najverjetneje izhajal iz poženja. V gostilni si je naročil kavo, jo popil, plačal in šel. S tem vsekakor ni obsodil generacije in generacije Slovencev na sindrom večnega življenja pri materi. Pardon, bolj naravnostno, v zgornji etaži hiše, ki so jo zgradili in v kateri živijo starši.

Primanjkljaj prostorov, ki bi živeli in bili oživljeni s strani ustvarjalcev, se bo čutil v naslednji desetletki. Takrat bo namreč odrasla generacija, ki se zdaj za mano kriči: "Hej, Oli, kam boš vložil svoj certifikat?" To mojemu egu vsekakor laska, vendar je zaskrbljujoče, če bo to edina stvar, ki jo bodo ponesli naprej. No, koncerti, ki se zadnje čase pogosteje dogajajo, so definitivno druga stvar, ki jo začetijo in odnesejo s seboj. Vendar čutim, da na globalnem planu manjka tista sproščena zabebančanja, ki se norčuje iz bolesterne ambicioznosti na kateremkoli področju in propagira simpatije med spoloma. Oh, kmalu bi pozabil. Pardon, zaneslo me je, saj sem vendar začel pisati o kulturi!

BORIS PETKOVIČ

TOB tovarna obutve, p.o.
v stečaju
8000 Novo mesto
Vavpotičeva 19

OBJAVLJA

javno razprodajo razne obutve po znižanih cenah vsak dan od četrtka, 13.3.1997, dalje med 8. in 12. uro v tovarniških prostorih. Blago se bo prodajalo po načelu videno - kupljeno. Prometni davek plača kupec.

**Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA
TREBNJE**

**VSEM LASTNIKOM STRELNEGA OROŽJA
IZ OBMOČJA UPRAVNE ENOTE TREBNJE,
ZA KATERO JE IZDAN OROŽNI LIST**

VABILO

Na podlagi 70. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 47/86 - prečiščeno besedilo) v zvezi s 1. odstavkom 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I.) vabimo vse lastnike strelnega orožja iz območja Upravne enote Trebnje, za katero je izdan orožni list, da se udeležijo tehničnega pregleda strelnega orožja.

Tehnični pregled strelnega orožja, za katero je bil izdan orožni list, lahko opravite:

1. v **četrtak, dne 20.3.1997 od 8. do 18. ure** v prostorih gasilskega doma Gasilskega društva Trebnje,
2. v **petek, dne 21.3.1997 od 8. do 16. ure** v prostorih gasilskega doma Gasilskega društva Trebnje,
3. v **soboto, dne 22.3.1997 od 8. do 12. ure** v pritličju upravne stavbe v Trebnjem, Goliev trg 5, v pisarni vodje Oddelka za upravne notranje zadeve Upravne enote Trebnje - soba št. 34.

Na tehnični pregled strelnega orožja se mora lastnik orožja zgledati osebno in s seboj poleg orožja in orožnega lista prinesiti osebno izkaznico, člani lovskih družin pa še lovsko izkaznico oziroma potrdilo o članstvu v LD.

Stroške tehničnega pregleda v znesku 500 SIT za 1 kos orožja plača lastnik orožja v gotovini ob pregledu orožja.

To vabilo je glede na določbe 55. člena Zakona o orožju (Uradni list SRS, št. 17/81, in Uradni list RS, št. 44/90-I.) ter 70. in 73. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 47/86 - prečiščeno besedilo) **obvezujoče** za vse lastnike strelnega orožja, zato je potrebno morebitni izostanek pravočasno opravičiti Oddelku za upravne notranje zadeve Upravne enote Trebnje, sicer bo storjen prekršek po Zakonu o orožju in bo zoper kršilca uveden postopek pri sodniku za prekrške.

Servisno prodajni center Novo mesto
Kandijska 60
Tel. 068/391-81-19, 391-81-12
Fax: 068/391-81-35

**Prodaja osebnih in gospodarskih vozil — servis
— nadomestni deli — avtopralnica**

**AKCIJA MEGANE V MESECU MARCHU
KREDIT OD T+0%**

VOZILA NA ZALOGI!

KREDIT — LEASING — STARO ZA NOVO — STARO ZA STARO

RABLJENA VOZILA:

VRSTA VOZILA	LETO PROIZ.	BARVA	KM	CENA	
1. R-5 FIVE 5 V	1995	RDEČA	30.100	10.800 DEM	
2. R-5 FIVE 5 V	1996	MODRA	6.100	11.800 DEM	
3. JUGO 45 KORAL	1988	BELA	80.000	2.000 DEM	
4. CLIO RT 1,4 5 V	1995	BELA	23.000	15.500 DEM	
5. SAFRANE RT 2,2 klima, ABS	1993/decem.	MET.	MODRA	74.000	27.000 DEM
6. R-21 TL 4 V	1990	BELA	85.000	9.000 DEM	

RENAULT
AVTO ŽIVLJENJA

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha **41**
na kanalu

kobra

Publični zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilov.

ŠMARJE 13, 68310 SENTJERNEJ
tel.: 068/91-118, fax: 068/91-119

R.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

**VELIKA IZBIRA RABLJENIH VOZIL
Z GARANCIJO**

ŠKODA FAVORIT LX	I. 1993	660.650,00 SIT
ŠKODA PICK UP	I. 1994	760.200,00 SIT
DAIHATSU HIJET furg.	I. 1994	805.450,00 SIT
CITROEN AY 1,1, 5 V	I. 1992	796.400,00 SIT
HYUNDAI PONY 1,5 LSi, 3 V	I. 1994	950.250,00 SIT
RENAULT CLIO 1,2 RN, 5 V	I. 1993	1.013.600,00 SIT
CITROEN C 15 D	I. 1994	1.076.950,00 SIT
SEAT IBIZA 1,3 CLXi 5 V	I. 1993	1.131.250,00 SIT
HYUNDAI SCOUPE 1,5 LSi	I. 1992	1.221.750,00 SIT
OPEL ASTRA 18, i kar.	I. 1992	1.520.400,00 SIT
HYUNDAI SONATA 2,0 TOP-K	I. 1994	2.072.450,00 SIT

— UGODEN KREDIT Z OBRETNOSTNO MERO 7,9%
— MOŽNOST MENJAVE STARO ZA STARO
— LEASING OD 2 DO 4 LET S POLOGOM OD 10—50%

EMINENT

NOVO MESTO, tel. 068/323-902, 28-950
KRŠKO, tel. 0608/22-950, 0609/622-758
ČRNOMELJ, tel. 068/51-379, 51-378

**BPD FIBA d.o.o. TOMŠIČEVA 3
LJUBLJANA**

**Odkup delnic in posredovanje na borzi
po najvišjih dnevni cenah**

KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel. 0608/21-522

MIRNA: Promles, tel. 068/49-235

ČRNOMELJ: Štručl, tel. 068/51-523

NOVO MESTO: DI MARKETING, tel. 068/322-096, 28-694;
Sentjernej: 41-061

VULKANIZERSTVO

Ljubljanska 91, Novo mesto
Tel / fax 068 324 361

**URADNI UVOZNIK TRAKTORSKIH GUM STOMIL
UGODNA PONUDBA**

Šif.	Naziv artikla	EM	Cena brez davka	Cena z davkom
0651	PL.11.2-28 AN-13 8pr STOMIL KOS		22.560,00	23.688,00
0662	PL.12.4-28 AN-13 6pr STOMIL KOS		24.260,00	25.473,00
0709	PL.14.9-28 AN-23 8pr STOMIL KOS		30.340,00	31.857,00

Prepričajte se o ugodnih cenah in široki ponudbi in nas pokličite.
Možna dostava gum tudi na dom!

**VELIK KREDIT SPOZNATE
PO MAJHNIH OBROKIH**

- Za vse modele
- Brez pologa
- Brez omejitve zneska
- S podaljšanim časom odplačevanja
- Z nizko obrestno mero
- Brez pasti v drobnem tisku

**SO KREDITI IN JE
HYUNDAIJEV KREDIT.**

Vedno na dobri poti

* ACCENT * LANTRA * WAGON * COUPE * SONATA * GALLOPER * GRACE *

— MENJAVA STARO ZA NOVO — UGODEN LEASING Z 10% POLOGOM NAPREJ
— ORIGINALNI REZ. DELI VGRAJENI Z GARANCIJO — DODATNA OPREMA

ZASTOPSTVO PRODAJA SERVIS

EMINENT

NOVO MESTO, KANDIJSKA 14, tel. 068/28-950
NOVO MESTO, DOL. KAMENCE 61, tel. 068/323-902
KRŠKO, CKŽ 51, tel. 0608/22-950, 0609/622-758
ČRNOMELJ, BELOKRANJSKA 14, 068/51-379, 51-378

1500 DEM POPUSTA ZA OMEJENO KOLIČINO VOZIL IZ ZALOGE

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1997.

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

DOBRODOŠLI V SEMIČU!

Vabimo vas, da obiščete nov avtosalon AVTOMOBIL v Semiču in se pridružite številni družini zadovoljnih voznikov avtomobilov Hyundai.

Ob odprtju novega prodajnega salona Hyundai iskreno čestitamo in želimo veliko zadovoljnih strank.

HYUNDAI AVTO TRADE

Avtosalon

AVTOMOBIL d.o.o.

Igor Štukelj

Semič 36

8333 Semič

tel.: 068 67 651

HYUNDAI

Vedno na dobri poti

ACCENT - LANTRA SEDAN - LANTRA WAGON - SONATA - COUPE - GALLOPER - H100

**MESTNA OBČINA
NOVO MESTO**
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora

OBJAVLJA OGLAS

Mestna občina Novo mesto obvešča vse zainteresirane za najem zemljišča za postavitev kioska v sklopu stanovanjske soseške MRZLA DOLINA za čevljarsko dejavnost, da je javni razpis objavljen na oglasni deski Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, Novo mesto. Rok za prijavo je 25.3.1997.

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

Sekretariat za kmetijstvo in turizem

Razpis za sofinanciranje programov turističnih društev in zveze
- obvestilo -

Mestna občina Novo mesto objavlja razpis za sofinanciranje programov turističnih društev in zveze. Vse podrobnejše informacije, ki so navedene v razpisu, dobijo posamezna turistična društva ter Dolenjska turistična zveza na Mestni občini Novo mesto, Sekretariat za kmetijstvo in turizem, Novi trg 6, 8000 Novo mesto, oziroma na tel. številki: 068/317-190.

OBVESTILO

OBČINA ČRNOMELJ, Trg svobode 3, ČRNOMELJ, objavlja na podlagi 15. člena Pravilnika o merilih in postopkih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Ur. list RS 67/93)

**JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV SOCIALNIH STANOVANJ
V NAJEM NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ**

Razpis traja od 14.3.1997 do vključno 28.3.1997.

Splošni pogoji razpisa in natečajni postopek so objavljeni na krajevno običajen način na oglasni deski Občine Črnomelj, Centra za socialno delo, Upravne enote Črnomelj in krajevnih skupnosti na območju občine Črnomelj.

Vse podrobne informacije pa zainteresirani dobijo na Referatu za okolje in prostor Občine Črnomelj, soba 24, tel. 52-040, int. 222.

KOPITARNA SEVNICA, d.d.

Prvomajska 8, Sevnica

o b j a v l j a

prosto delovno mesto **MODELARJA ČEVljARSKIH KOPIT** za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pogoji za zasedbo prostega delovnega mesta so naslednji:

- modelni mizar ali modelar
- odslužen vojaški rok
- izkušnje iz oblikovanja in modeliranja

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo svoje prošnje in dokazila o izobrazbi v roku 15 dni od dneva objave na naslov:

KOPITARNA SEVNICA, d.d., Prvomajska 8, 8290 Sevnica.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v petnajstdnevem roku.

STILLES SEVNICA

**Stilno pohištvo in
notranja oprema, d.o.o.**

SEVNICA

Smo podjetje, ki izdeluje pohištvo in opremlja interiere.

Lepota, urejenost in visoka kakovost so odraz naših referenc.

K sodelovanju vabimo ambiciozne, kreativne, samostojne, samozavestne in komunikativne sodelavce, in sicer:

- **enega diplomiranega arhitekta** z visoko izobrazbo smeri arhitektura in nekaj leti delovnih izkušenj
- **enega oblikovalca** s srednjo izobrazbo in nekaj leti delovnih izkušenj.

Obe področji dela sta kreativni in strokovni.

Plača in druge pravice ter obveznosti in nastop dela po dogovoru. Delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Rok prijave 15 dni.

HANDTE-OST, d.o.o., Krško, Sovretova 21

objavlja

DRAŽBENI OKLIC za prodajo premoženja

Predmet prodaje so:

Hidravlične škarje, hidravlične stiskalnice, vrtni stroji, žage, brusilni stroji in ostala ključničarska orodja, regali notranjega skladišča, regali zunanjega skladišča in delovni pult.

- Dražba bo dne 22.3.1997 ob 9. uri v prostorih podjetja SOP-PPO, d.o.o., Žadovinek 39, 8273 Krško.
- Vsa sredstva so naprodaj po načelu videno-kupljeno. Poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.
- Izklicna cena za posamezni predmet prodaje bo objavljena v prostorih, kjer se bo izvajala dražba, dve uri pred začetkom dražbe.
- Udeleženci dražbe bodo plačali varščino v višini 10% izklicne cene posameznega predmeta prodaje najmanj uro pred začetkom dražbe pri blagajni.
- Rok plačila preostalega dela kupnine za sredstva, kupljena na dražbi, je najkasneje tri dni po dražbi, sicer bo prodaja razveljavljena, varščina pa zadržana. Prevzem bo mogoč po plačilu celotne kupnine.
- Prometni davek in vse morebitne druge dajatve oz. stroške plača kupec.
- Na javni dražbi lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Pooblaščenec mora imeti pisno pooblastilo, zastopniki pravnih oseb pa dokazilo o vpisu v sodni register za zastopanje.
- Vse premožne stvari, ki so predmet te dražbe, si lahko zainteresirani ogledajo dve uri pred začetkom dražbe v prostorih dražbe, za vse morebitne nejasnosti pa pokličite g. Franca Lapuha, tel. 0608/22-435.

Novoteks konfekcija, d.o.o., v stečaju
8000 Novo mesto, Foersterjeva 10

Stečajni upravitelj:

Zdravko Morela, dipl. oec.

Po sklepu stečajnega senata št. 4/95-137 z dne 7.3.1997 razpisuje

**PRODAJO NEPREMIČNIN STEČAJNEGA DOLŽNIKA
Z ZBIRANJEM PISNIH PONUDB, IN SICER:**

1. POSLOVNIH OBJEKTOV NA LOKACIJI NOVO MESTO, Foersterjeva 10

- 1.1. Pisarne v pritličju stare upravne zgradbe:
št. prostorov: 18, 19, 20, 21 v izmeri:
89,35 m² lastninski del
15,89 m² solastni del na stavbi
najnižja prodajna cena za 1 m²: 667 DEM
najnižja prodajna cena za komplet: 59.570 DEM
- 1.2. Pisarne v II. nadstropju stare upravne stavbe:
št. prostorov: 44, 45, 46, 47, 47a, 48, 49, 49a, 50, 51, hodnik in sanitarni prostori št.: 52a in 54 v izmeri:
173,70 m² lastninski del
22,54 m² solastni del na stavbi
najnižja prodajna cena za 1 m²: 495 DEM
najnižja prodajna cena za komplet: 85.852 DEM
- 1.3. Poslovni prostori v pritličju proizvodnega objekta (LECTRA)
št. prostorov: 23, 24, 25 v izmeri:
84,25 m² lastninski del
do 45,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 66.776 DEM
- 1.4a. Skladišni prostori v pritličju proizvodnega objekta
št. prostorov: 11, 12, 15, 16, 17 v izmeri:
381,20 m² lastninski del
285,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 292.762 DEM
- 1.4b. Skladiščno-proizvodni prostor v pritličju proizvod. objekta
št. prostora 18 v izmeri:
307,85 m² lastninski del
163,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 257.995 DEM
- 1.5. Trgovinsko-skladišni prostor v pritličju skladišč. objekta:
št. prostorov: 7, 8, 9 v izmeri:
684,85 m² lastninski del
do 492,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 526.767 DEM
- 1.6. Proizvodni prostori v nadstropju proizvodnega objekta
št. prostorov: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 18a, 19, 20 v izmeri:
1568,95 m² lastninski del
do 929,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 1.301.187 DEM
- 1.7. Proizvodni prostor v nadstropju proizvod. objekta (likalnica)
št. prostora: 10 v izmeri:
309,25 m² lastninski del
10,78 m² solastni del na stavbi
do 171,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 228.740 DEM
- 1.8. Poslovni prostori v nadstropju skladiščnega objekta
št. prostorov: 2, 3, 4, 5, 6, 7 v izmeri:
1.570,75 m² lastninski del
33,42 m² solastni del na stavbi
1.153,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 1.177.331 DEM
- 1.9. Pisarniški prostori v proizvodnem objektu
št. prostorov: 20, 21, 24, 25, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 41 v izmeri:
410,70 m² lastninski del
39,43 m² solastni del na stavbi
238,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za komplet: 308.454 DEM
- 1.10. Pisarniški prostori v nadstropju in medetaži proizv. objekta
št. prostorov: 9, 1, 2, 3 v izmeri:
67,00 m² lastninski del
5,68 m² solastni del na stavbi
do 42,00 m² solastni del na zemljišču
najnižja prodajna cena za m²: 898 DEM
najnižja prodajna cena za komplet: 60.178 DEM
- 1.11. Elekrorazvod
št. prostora: 30 - pritličje proizvodnega objekta v izmeri:
7,75 m² lastninski del
z elektro opremo
najnižja prodajna cena za komplet: 6.155 DEM
Elekrorazvod služi za sklope pod 1.3., 1.4a., 1.4b., 1.6., 1.7. in 1.10 in se prodajajo solastni deleži. Cena je odvisna od velikosti navedenih sklopov.
- 1.12. Nepremičnina - zelenica ob Bršljinskem potoku
do 224 m² solastni del
najnižja prodajna cena za m²: 31,50 DEM
najnižja prodajna cena za komplet: 7.052 DEM
- 1.13. Parkirišča v skupni izmeri 2.710 m²
najnižja prodajna cena za komplet: 153.000 DEM

2. PROIZVODNO-POSLOVNI OBJEKTI NA LOKACIJI VINICA, Ogulin 1a

- 2.1. Proizvodni prostori
št. prostorov: 4, 5, 32, 33 v izmeri:
567,20 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem in s komunalno in zunanjo opremo
najnižja prodajna cena za komplet: 410.200 DEM
- 2.2. Proizvodno skladišni prostori
št. prostorov: 6, 7 v izmeri:
344,46 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem in s komunalno in zunanjo opremo
najnižja prodajna cena za komplet: 251.151 DEM
- 2.3. Poslovni prostori
št. prostorov: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 v izmeri:
336,75 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 246.893 DEM
- 2.4. Poslovni prostor (kuhinja, jedilnica, trgovina)
št. prostorov: 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 v izmeri:
411,13 m² (kuhinja, menza, bife, jedilnica in pomožni prostor)
139,30 m² (trgovski lokal, prostori 50, 51, 52, 53)
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 478.459 DEM
- 2.5. Trgovski prostor
št. prostorov: 50, 51, 52, 53 v izmeri:
139,30 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 136.975 DEM

OBVESTILO

M-Kmetijska zadruga Trebnje obvešča svoje člane, da bo redni letni občni zbor v nedeljo, 16. marca 1997, s pričetkom ob 9.30 v domu kulture v Trebnju. Vljudno vabljeni!

Upravni odbor

CENTER ZA SOCIALNO DELO NOVO MESTO obvešča, da so

VSI PREJEMNIKI OTROŠKEGA DODATKA v skladu z Zakonom o družinskih prejemkih dolžni do 31. MARČA vložiti vloge za preizkus upravičenosti do otroškega dodatka. Vloge se vlagajo na obrazcih 8.41 - (VLOGA ZA UVELJAVITEV OTROŠKEGA DODATKA), in sicer v času uradnih ur v prostorih na Prešernovem trgu 5. Od 17.3.1997 dalje bo možno vloge oddati tudi v podaljšanem delovnem času v ponedeljek, sredo in petek do 16.30.

- 2.6. Poslovni prostori
št. prostorov: 60, 16 v izmeri:
81,50 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 65.450 DEM
- 2.7. Poslovni prostori
št. prostorov: 12, 13, 14, 15, 60 v izmeri:
134,91 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 109.145 DEM
- 2.8. Poslovni prostori
št. prostorov: 57, 58, 59 v izmeri:
253,80 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 186.603 DEM
- 2.9. Poslovni prostori
št. prostorov: 8, 9, 10, 11 v izmeri:
18,04 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 14.220 DEM
- 2.10. Proizvodni prostori
št. prostorov: 1, 2, 3, 4, 5 v izmeri:
1.172,64 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 866.050 DEM
- 2.11. Proizvodni prostori
št. prostorov: 56, 60 v izmeri:
527,00 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 403.340 DEM
- 2.12. Pisarniški prostori
št. prostorov: 16, 18, 19 v izmeri:
111,43 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 105.830 DEM
- 2.13. Pisarniško poslovni prostori
št. prostorov: 14, 15, 23, 24, 25 v izmeri:
142,85 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 135.645 DEM
- 2.14. Pisarniški poslovni prostori
št. prostorov: 16, 18, 19, 14, 15, 23, 24, 25, 12, 13, 20, 21, 22 v izmeri:
309,39 m²
s pripadajočim stavbnim zemljiščem, komunalno in zunanje opremljen
najnižja prodajna cena za komplet: 241.660 DEM

3. NAVODILA PONUDNIKOM:

- 3.1. Vse ponudbe morajo biti naslovljene na NOVOTEKS KONFEKCIJA, d.o.o., v stečaju, Foersterjeva 10, 8000 Novo mesto, z navedbo "PONUDBA - NE ODPIRAJ" "Št. sklopa nakupa ..."
- 3.2. Upoštevanje bodo pravilne in pravočasne ponudbe, ki bodo prispele v 15 dneh po objavi v javnih občilih.
- 3.3. Ponudba mora navajati točno firmo in sedež ponudnika oziroma ime, priimek in naslov ponudnika ter oznako iz Objave za nepremičnino, na katero se ponudba nanaša, ter ponujeno ceno, ki ne sme biti nižja od cene, navedene v Objavi.
- 3.4. Varščina znaša 10% od najnižje prodajne cene, navedene v tej objavi za nepremičnino, na katere se nanaša ponudba, preračunano v SIT po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila ali izdaje garancije.
- 3.5. Ponudbi mora biti priložen dokaz o vplačani varščini v skladu s tč. 3.4. te objave ali garancija prvorazredne domače ali tuje banke na enak znesek. Garancija mora biti na prvi poziv in brez ugovorov.
- 3.6. Varščina mora biti vplačana na račun št. 52100-690-68237 v korist NOVOTEKS KONFEKCIJA, d.o.o., v stečaju, z oznako "varščina" za ponudbo - podsklop nakupa št. ...
- 3.7. Varščina bo uspešnim ponudnikom po odbitku stroškov prodaje vračunana v kupnino, drugim pa bo vrnjena v 5 delovnih dneh po izteku izbora.
- 3.8. Varščina se ne obrestuje.
- 3.9. Garancije, dane za varščino, se vrnejo.
- 3.10. Kupci, ki so hipotekarni upniki, so oproščeni plačila varščine do višine 10% od priznane hipoteke.
- 3.11. Ponudniki morajo ponudbam za nakup nepremičnin priložiti dokazilo, da so državljani Republike Slovenije, pravne osebe s sedežem v RS, overjeno kopijo izpiska iz sodnega registra.

4. IZBOR IN SKLENITEV POGODBE:

- 4.1. Odpiranje pisnih ponudb bo 8. dan po končanem zbiranju ponudb.
- 4.2. Pri izboru bodo upoštevanje le pravilne, popolne ter pravočasne ponudbe v skladu s to objavo.
- 4.3. Prednost bodo imele ponudbe, ki ob enaki ceni zajemajo večje zaključene enote nepremičnin, oziroma tiste, ki zajemajo v celoti kompletno premoženje.
- 4.4. Prodajalec na osnovi te objave ni zavezan skleniti pogodbe o prodaji predmeta objave s katerikoli ponudnikom.
- 4.5. Izbrani ponudniki morajo skleniti pogodbo v 8 dneh po izboru, sicer se izbor razveljavi ter zapade varščina, oz. se vnovič garancija iz tč. 3.5., hipotekarni upnik pa izgubi boniteto pod tč. 3.10. in se mu varščina poročuna pri poplačilu.

5. POGOJI PRODAJE

- 5.1. Kupnina, izražena v DEM, se plača v SIT, preračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.
- 5.2. V primeru zamude s plačilom, ki je krajše od 15 dni, tečejo zakonite zamudne obresti. V primeru zamude, ki je daljša od 15 dni, se pogodba razveljavi, varščina pa zadrži.
- 5.3. Če kupec ne plača kupnine z nakazilom v roku 15 dni, je dolžan predložiti kot instrument zavarovanja plačila garancijo prvorazredne banke na prvi poziv za celotni znesek kupnine. Prodajalec ima pravico, da garancijo vnovič, če kupec zamudi s plačilom kupnine.
- 5.4. Lastništvo nepremičnine se prenese na kupca, ko je plačana celotna kupnina.
- 5.5. Prometni davek ter vse stroške v zvezi s prenosom lastništva ter tudi stroške geodetske odmere in zemljiškoknjižnih ureditev nosi kupec.
- 5.6. Vse urejanje zemljiško-knjižnih zadev, odmer, izmer, odpisov, itd., zemljišč, ki so kupljena skupaj z objekti kot idealni deleži drugih parcel, opravi kupci na lastne stroške.
- 5.7. Prodajalec ne daje nikakršnih jamstev ali garancij za nepremičnino in se kupujejo po načelu "videno-kupljeno".
- 5.8. Vsa ostala določila, pomembna za odnose med prodajalci in kupci, bodo zajeta v vsaki posamični pogodbi.
- 5.9. Za morebitne dodatne informacije v zvezi s tem razpisom se obrnite na NOVOTEKS KONFEKCIJA, d.o.o., v stečaju Novo mesto, Foersterjeva 10 po telefonu št. 068/321-622.

KOVINOTEHNA

prodajna centra v BTC Novo mesto
in v Intermarket centru v Brežicah

ne more oče je more oče

NE ZAMUDITE!

Velika izbira lestev in ročnega orodja za vrtničarje (prekopne lopate, grablje in motike)

Vse, kar želite
izvedeti o sebi in
svoji prihodnosti.
Zaupajte najboljšim!

090/41-29
090/42-38

PREROK

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 156 sit min

VEDEŽEVANJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA
MAGIC LINE
090 4 123
TUDI PISNO p.p. 34 Ljubljana Črnuče 156 SIT/min

RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz

AVTOKLINIKA

☎ 068/ 323-035

Poleg mehaničnih popravil
na vseh tipih vozil je AVTOKLINIKA
tudi uradni zastopnik za športne vzmeti
JAMEX in amortizerje **MONROE**

GARANCIJA 2 LETI

JAMEX MotorSPORT **MONROE** amortizerji

... VEČJA VARNOST NA CESTI ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

VIKTORIJE ZAGORC

z Mihovice pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ter pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše, cvetje in sveče. Posebno pa se zahvaljujemo g. dekanu za opravljen obred ter pevcem iz Kostanjevice.

Vsi njeni

LETA **NOVO!** pri **DOLENJSKIM LISTU**

**ČLOVEŠKI MOZAIK
V BESEDI
IN SLIKI**

Knjiga
na 384 straneh
o 182 ljudeh,
ki jih poznate
ali ste jih poznali!

Tone Jakše
DOLENJSKI OBRAZI
OSEMDESETA LETA

Mala Klinika
Cinizma

na
vašem kanalu

šobota ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev:
nedelja ob 20. uri
sreda ob 21.30!

ZAHVALA

Celo življenje si garala,
vse za dom, družino dala,
sledil tvojih pridnih rok
za vedno ostale so povsod.
Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
pošle so ti moči
in v Bogu tiho si zaspala.

Ob boleči izgubi naše ljube mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE NOVAK

iz Sadinje vasi 9

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali toliko lepega cvetja, ki ga je imela tako rada, ter sveče in jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebej hvala vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Še posebej hvala Črčkovim za nesebično pomoč, ge. Mari za poslovilne besede, duhovnikom g. Povirku, g. Komparetu in g. Godcu za lep pogrebni obred, pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke, pogrebce, Rezki in Grudnu za molitve. Vsem še enkrat iskrena hvala!

S hvaležnostjo sinova Miro in Silvo v imenu vseh, ki smo jo imeli radi

Naročilnica za DOLENJSKE OBRAZE

Naročam _____ izvod(ov) knjige DOLENJSKI OBRAZI avtorja Toneta Jakšeta, in sicer po naročniški ceni 4.000 tolarjev + stroški za poštno povzetje.

Ime in priimek: _____

Naslov (ulica, hišna številka, kraj, pošta): _____

Naročilnico pošljite na naslov:
Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto

ZAHVALA

Pomlad v vinograd bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla in zajakala,
ker te ni.

V 85. letu starosti nas je zapustila draga mama in stara mama

JOŽEFA BRINŠEK

iz Hrastovice

Iskrena hvala vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam v teh trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebna zahvala osebju ZP Mokronog, OŠ Tržišče, pevcem in duhovniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra, teta

VIDA PIRC-RAJK

roj. Drenik
iz Gabrja

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala pevskega zboru in govorniku za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stric, ded in praded

ALOJZIJ JAKŠE

iz Straže, Ul. Dule 5

Iskreno se zahvaljujemo sosedom in vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče ter vsem tistim, ki so nas v težkih trenutkih tolažili in nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala Gasilskemu društvu Dolenja Straža, Vavta vas, Prečna, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem in govornikom ter vsem, ki ste Alojzija pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal.
Smrt te vzela je prerano,
a v srcu našem boš ostal.

V 66. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

LUDVIK LUZAR

iz Gorenjih Dol 6 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala pevcem iz Mokronoga, Anici Hočvar za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

LADISLAV MARKOVIČ

iz Dolenjskih Toplic

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam v teh težkih trenutkih stali ob strani ter darovali sveče in cvetje. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Bor Dolenjske Toplice, kolektivu Novoles Straža, kolektivu Center Ljubljana, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dolenjske Toplice, Zvezi borcev Dol. Toplice in Društvu upokojencev Dolenjske Toplice za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče. Vsem govornikom pa lepa hvala za ganljive poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil dragi oče, ded in praded

DRAGO BADOVINAC

iz Stopič 34

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani v trenutkih slovesa. Hvala Žilnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, Domu starejših občanov za nego na domu in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Kako drugače, prazno je, ko te ni več med nami. Hvala ti za vse dobro, za vse spomine, ki so nam ostali.

Z ljubeznijo in bolečino v srcu smo se poslovili od

SEKE VRANIČAR

iz Semiča

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalja, pokojni darovali sveče ter se poklonili njenemu spomenu. Posebna zahvala govornikom, pevcem in pogrebniku za lepo izvedeno slovo. Pogrešali jo bomo.

Vsi njeni
Semič, Črnomelj

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

MARIJA SELAK

iz Dobovega 4

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter pokojno mamo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Splošni bolnici Novo mesto, partonažni sestri Nevenki, g. župniku za lepo opravljen obred, Hotelu grad Otočec in govorniku za lepo izrečene poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ati, sin, brat, zet

LEOPOLD HENIGMAN

iz Družinske vasi, stanujoč v Nemčiji

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo pokojnega na zadnji poti.

Žalujoči: žena, hčerka, sin in vsi njegovi

ZAHVALA

Le delo, skrb, trpljenje izpolnjevalo tvoje je življenje.

V 71. letu je sklenila svojo življenjsko pot draga mama in stara mama

MIHAELA MOHAR

iz Grčeče vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stisnili roko in izrekli tolažilne besede, pokojni darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter jo spremili na zadnji poti. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, osebju Doma starejših občanov Krško, Mercatorju Krško, pevcem za zapete žalostinke in g. Žičkarju za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Magda z družino

ZAHVALA

Prišla bo pomlad, tebe več ni, a za vedno v nas spomin nate živi.

V 90. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, babica in prababica

ANA PERKO

iz Žužemberka, Trške njive 26

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, za vse ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala upokojencem Žužemberka, njihovi govornici in govorniku. Hvala g. dekanu iz Žužemberka za lepo opravljen obred, g. proštu za lepo pridigo in g. župniku iz Šmihela pri Novem mestu za pomoč pri obredu, šmihelskim pevcem ter Pogrebniemu zavodu Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedek, stric in tast

ŽIVOJIN POPOVIĆ

iz Stopič

Zahvaljujemo se vsem, ki so mu posvetili kratke trenutke ob njegovi težki bolezni. Hvala tudi vsem, ki ste mu poklonili vence, cvetje in sveče ter ga pospremili k njegovemu poslednjemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi upanja, trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

3. marca 1997 je odšla v 45. letu starosti od nas naša draga

BISERKA PRUŠČEVIČ

iz Metlike, Naselje B. Kidriča 5

Teško se je zahvaliti vsakemu posebej, zato izrekamo zahvalo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, ko smo izgubili našo drago Biserko. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče, izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Niko, hčerke Maja, Ines in Dina

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

ANA DROBNIČ

roj. Perme

iz Lebanove 25

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in znancem za izraze sožalja, za cvetje in sveče. Posebna zahvala sosedu ge. Mileni za pomoč v teh težkih trenutkih in ostalim sosedom, osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, pevcem in rogistu za zaigrano Tišino. Pristrčna hvala župnikoma g. Cirilu in g. patru Janezu za lepo opravljen obred ter p. Janezu za poslovilne besede. Vsem, ki so sočustvovali z nami v teh težkih trenutkih, iskrena hvala.

Za njo žalujejo vsi njeni

V SPOMIN

Čakamo Te, da boš prišel... resnica pa boli, tako boli, odšel si tja, od koder ni vrnitve.

18. marca mineva leto žalosti in bolečin, odkar ni več med nami naš dragi sin, brat in striček

SLAVKO METELKO

s Sela pri Zagorici 4

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, prižigate svečke, prinašate cvetje in darujete za svete maše.

Vsi, ki Te imamo radi

ZAHVALA

Le delo, skrb, trpljenje izpolnjevalo tvoje je življenje. Vse do zadnjega si upala, da bolezen s trdo voljo boš ugnala. Pošle so ti moči in zatisnila trudne si oči.

V 68. letu je dotrpela naša draga žena, mama, stara mama, sestra, tašča

MARIJA BUKOVEC

roj. Radovičević

iz Koroške vasi 33

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom SŠGT Novo mesto, Krki, sektor Logistike in nabave, g. župniku za lepo opravljen obred in Pogrebniemu zavodu Novak.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Vse življenje si trpela, naj ti bo dano, da bi v večnosti mir imela.

Nenadoma je končala življenjsko pot naša draga sestra in teta

MARIJA REBA

Iskreno se zahvaljujemo za pisne in ustne izraze sožalja, za podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

VEDEŽEVANJE - TAROT

090-42-65

1 min. 156 SIT - D.č. 0-24h
Darko trading, d.o.o.

VEDEŽEVANJE - TAROT

090-41-02

1 min. 156 SIT - D.č. 0-24h
Darko trading, d.o.o.

tedenski koledar

Četrtek, 13. marca - Kristina
Petek, 14. marca - Matilda
Sobota, 15. marca - Klemen
Nedelja, 16. marca - Hilarij
Ponedeljek, 17. marca - Jerica
Torek, 18. marca - Edvard
Sreda, 19. marca - Jožef

LUNINE MENE
16. marca ob 1.06 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 13. do 16.3. (ob 18. uri) komedija Osmi dan. Od 13. do 17.3. (ob 20. uri) drama Michael Collins. 19.3. (ob 18. in 20. uri) melodrama Outsider.

ČRNOMELJ: 14.3. (ob 20. uri) in 15.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski kriminalni film Svetloba. 16.3. (ob 18. in 20.10) ameriški psihološki kriminalni film Sleepers.

DOBREPOLJE: 14.3. (ob 19.30) jugoslovska drama Lepe vasi lepo gorijo. 16.3. (ob 15. uri in 19.30) ameriška komedija Prvi ženski klub.

bela tehnika

VZIDLJIV ŠTEDILNIK, nerjaveč, z bojlerjem, malo rabljen, prodam. ☎ (068)85-659. 2582

elektronika

BARVNI, računalniški monitor, 19 col, prodam. ☎ (068)81-125. 2700

kmetijski stroji

ZA GENERALNO POPRAVILO MOTORJEV na vašem traktorju vam Agroizbira Kranj ugodno nudi rezervne dele vseh vrst traktorjev: Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat, Torpedo, Tomo Vinkovci, IMT, kosilnice BCS, Acme Lombardini. Pošiljamo tudi po pošti. Odprto vsak dan od 7. do 19. ure. Se priporoča Agroizbira, Kranj, ☎ (064)324-802. 874

KIPER PRIKOLICO in črno-bele breje telice, 6 in 7 mesecev, prodam. ☎ (0608)87-004. 2518

TRAKTOR IMT 533 in kosilnico BCS prodam. ☎ (0609)622-762. 2522

TRAKTOR Masey Ferguson, letnik 1971, 45 KM, prodam. ☎ (068)65-110. 2525

OBRAČALNI PLUG, 12 col, prodam. Martin Blažič, Ždinja vas 1, ☎ 75-298. 2526

FREZO Muta Gorenje prodam. ☎ (068)81-132. 2540

NOVE in rabljene obračalnike za seno prodam. ☎ (068)81-194. 2541

DOBRO OHRANJENO samonakladalno prikolico Sip Pionir 17 ter betonsko strešno opeko prodam. ☎ (068)49-264. 2542

NEMŠKO samonakladalno prikolico, vrtakasto brano, širine 2,5 m, in pnevmatsko sejalnico za koruzo prodam. V račun vzajem smrekov les. ☎ (068)78-086. 2548

TROSILEC hlevskega gnoja in nakladalno, 19 m3, prodam. ☎ (0609)626-177. 2550

MANJŠO traktorsko prikolico in lado nivo, staro dve leti in pol, prodam. ☎ (068)76-420. 2553

ROTACIJSKO KOSILNICO 1,85 m, pajka, 4 m, in krožne grablje, 2,5 m, prodam. ☎ (068)21-605. 2593

TRAKTOR Univerzal, letnik 1987, 45 KM, pogon na zadnja kolesa, več ton sena in obloge (forsprung) prodam. ☎ (068)89-252. 2608

MOTOKULTIVATOR Muta s koso ter rezervoar za kurilno olje, 3000 l, prodam. ☎ (068)323-665. 2613

MOTORNO ŠKROPILNICO Stihl 17, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (0608)65-711. 2629

MOTORNO ŽAGO Stihl 070 in škropilnico, motorno, Panonija, prodam. ☎ (068)87-507. 2659

TRAKTOR Steyr, 18 Km, starejši, prodam. ☎ (068)64-557. 2676

GROSUPLJE: 14.3. (ob 19. uri) ameriška komedija Prvi ženski klub. 15.3. (ob 19. uri) jugoslovska drama Lepe vasi lepo gorijo.

KOSTANJEVICA: 16.3. (ob 19. uri) ameriški akcijski kriminalni film Nebeški ujetniki.

KRŠKO: 14.3. (ob 20. uri) in 16.3. (ob 18. uri) ameriška drama Trainspotting.

METLIKA: 14. in 15.3. (ob 20. uri) ameriški psihološki kriminalni film Sleepers. 16.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski kriminalni film Svetloba.

NOVO MESTO: Od 13. do 19.3. (ob 18.30 in 21. uri) glasbena drama Evita.

RIBNICA: 15.3. (ob 21. uri) ameriška komedija Prvi ženski klub. 16.3. (ob 16. uri) jugoslovska vojna drama Lepe vasi lepo gorijo.

ŠENTJERNEJ: 14.3. (ob 20. uri) akcijski kriminalni film Nebeški ujetniki.

TREBNJE: 14.3. (ob 20. uri) in 16.3. (ob 16. uri) ameriška drama Trainspotting.

VELIKE LAŠČE: 15.3. (ob 19. uri) ameriška komedija Prvi ženski klub. 16.3. (ob 19. uri) jugoslovska vojna drama Lepe vasi lepo gorijo.

NAKLADALKO, 19 m3, in večjo, prodam ali menjam za traktor. ☎ (0609)626-177. 2678

FIAT 300, Same 35, trolejec umetnega gnoja, BCS diesel in vrtno kosilnico prodam. ☎ (068)81-797, dopoldan, 81-229, popoldan. 2689

TRACNI OBRAČALNIK Sip, šrotar za koruzo in kolje za vinograd prodam. ☎ (068)78-398. 2699

ENOBRAZDNI PLUG, 12 col, in avtomatsko kljuko za IMT 539 ugodno prodam. ☎ (068)47-639. 2704

NAKLADALKO, 16 m3, prodam. ☎ (068)49-440. 2705

TRAKTOR Fiat Store 502, letnik 1985, in golf D, letnik 1988, 4V, prva barva, prodam. ☎ (068)76-300. 2707

TROSILEC hlevskega gnoja in hlevski gnoj prodam. Lukšič, Novomeška 52, Straža. 2715

MOTOKULTIVATOR Goldoni, nov, s priključki, zaradi bolezni prodam 30% ceneje. ☎ (068)44-950. 2723

ZETORJE 33-20, 95-20 in 33-40, nove, nerabljene, zelo ugodno prodam. ☎ (061)749-573, do 8. ure ali po 20. uri. ☎ (0609)611-123. 2733

KOSILNICO BCS, z vozičkom, novo Sipovo samonakladalno za 1000 DEM ceneje in šmarnico po 1 DEM/1 prodam. ☎ (068)68-209. 2752

TRAKTOR Deutz, 48 KM, letnik 1987, 600 delovnih ur, samonakladalno prikolico Mengele, voz in plug, 10 col, prodam. ☎ (068)42-527. 2754

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta in rotacijsko kosilnico prodam. ☎ (0608)87-395. 2758

RABLJEN TRAKTOR 18-30 KM, pogon na vsa 4 kolesa, kupim. ☎ (068)81-679. 2762

TRAKTOR Univerzal 45, letnik 1989, prodam. ☎ (068)47-081, po 15. uri. 2765

AGROAVTO, KRANJ, Ljubljanska 30, ☎ (064)332-111, od 8. do 16. ure, prodaja vse tipe traktorjev: Univerzal, Zetor, TV 826, Landini, Torpedo, IMT 539, 549, 560, s popustom od 2 do 7%. Priključki, popust od 2 do 15%, rabljeni: Torpedo 60, IMT 533, Ursus 35, plugi, kose, obračalniki 220, 200. 2778

ROTACIJSKO KOSILNICO na 2 di. skla, 165, prodam. ☎ (068)30-302, po 19. uri. 2781

TRAKTOR Porsche, 30 KM, in telico, staro 3 mesece, prodam. ☎ (0608)82-760. 2801

kupim

HLODOVINO vseh vrst listavcev in iglavcev odkupujemo. Les odkupimo tudi na panju. Plačilo po dogovoru, tudi takoj. ☎ (0608)62-960, vsak delavnik od 9. do 12. ure. 801

DISKETE za commodore in kabel (tipkovnica, disketnik), kupim. ☎ (068)83-410. 2510

POSODO za mešanje testa, do 150 kg, za peko kruha, kupim. ☎ (0608)69-251. 2537

LADO SAMARO, 5V, Karavan ali Rivo, kupim takoj! Gotovinsko plačilo. ☎ (061)1263-400 ali (0609)614-484.

ODKUPUJEM les iglavcev slabše kakovosti. Plačilo takoj! ☎ (068)45-101.

KUPUJEMO delnice Krke, Kmečke družbe, Petrola ter ostale. Pridemo na dom, plačilo takoj! ☎ (064)718-397.

JUGO 45, motor brezhiben, prevoženih do 70.000 km, kupim, kratkoročno pa najamem garažo v Novem mestu. ☎ (068)25-662. 2624

DOBRO OHRANJEN golf D, serija II, in vozila lada vseh vrst kupim. ☎ (068)79-763. 2741

PO NAJUGODNEJŠIH CENAH odkupujemo delnice Krke, Petrola, Save idr. Nudimo gotovino in pridemo na dom. ☎ (068)324-297. 2764

VIAČNO STISKALNICO, ročno, kupim. ☎ in fax: (068)52-519, popoldan.

motorna vozila

GOLF, letnik 1986, moder, prodam. ☎ (068)69-498. 2507

Z 101 GTL 55, rdečo, 4V, letnik 1987, registrirano do 18.3.1997, ugodno prodam. ☎ (068)64-468. 2508

JUGO 45, letnik 1991, rahlo karambolirana zadnja vrata, in odbijač za R twingo prodam. ☎ (068)73-697, po 19. uri. 2514

HROŠČA, letnik 1976, ohranjenega, registriranega za celo leto, in sintetizer Yamaha PSR 7 prodam. ☎ (068)26-521.

GOLF CLTD 16 V, letnik 1990, kovinske barve, strešno okno, temna stekla, prodam. ☎ (0608)87-082. 2519

Z 128, letnik 1989, dobro ohranjeno in garažirano, prodam. ☎ (068)26-889.

CITROEN AX Allure, letnik 1992, rdeč, registriran do 6/97, prevoženih 53.000 km, in moped Colibri prodam. ☎ (063)754-087. 2527

JUGO KORAL 45, letnik 1989, bel, dobro ohranjen, zelo ugodno prodam. ☎ (068)44-231, Andrej. 2532

Z 750, letnik 1984, registrirano do novembra, prodam za 450 DEM. ☎ (068)69-480, Griblje 17, Črnomelj. 2534

ATX 50 C, motor od BT 50, lepo ohranjen, letnik 1989, MF power, kovček, lita platišča, disk, prodam za 600 DEM. ☎ (0608)75-037. 2536

SEAT IBIZO, letnik 1994, 1,8, z vsjo dodatno opremo, prodam. ☎ (0608)33-676. 2539

NISSAN SUNNY hatch back 1,7 D, letnik 4/89, prodam za 7900 DEM. ☎ (068)52-720. 2543

OPEL KADETT D limuzina, letnik 1987, prodam za 7000 DEM. ☎ (068)85-968. 2547

LADO NIVO 1600, letnik 10/93, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)76-435.

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 3/98, lepo ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)68-526. 2552

LADO NIVO 1600, letnik 10/93, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)76-435.

Z gotovino odkupimo vašo rabljeno počitniško kamp prikolico. ☎ (061)713-494 JAN-SON, d.o.o.

JUGO 45, letnik 1988, 43.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)22-416.

OPEL ASTRO 1.6i, letnik 1992, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)59-035 ali (0609)622-145. 2566

JUGO 45, letnik 1989, 11.700 km, ohranjen, prva lastnica, prodam. ☎ (068)27-248. 2575

R 4 GTL, letnik 12/86, prodam. ☎ (068)65-237. 2590

ŠKODO FAVORIT 136 L, letnik 1990, registrirano do 6/97, 55.000 km, prodam. ☎ (061)316-583, popoldan.

ZX 1.6, letnik 1991 in počitniško prikolico z nadstreškom prodam. ☎ (067)341-107. 2600

126 P, siv, letnik 1988, prodam. ☎ (068)76-261. 2601

R 4 GTL, letnik 1989, na novo registriran, prva barva, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)75-334. 2603

JUGO KORAL 55, letnik 1989, 79.000 km, prodam. ☎ (068)73-734, Silvo. 2606

R 5 CAMPUS, letnik 1993, registriran do 15.11.1997, 5V, lepo ohranjen, prodam. Janez Može, Trdinova po 27, Gabrje, Brusnice. 2611

DOLENJSKA BANKA

Priložnost meseca!

Tolarski depozit z valutno klavzulo

Znesek	Rok vezave	Obrestna mera	Način obrestovanja
od 10.000 do 100.000 SIT	od 31 do 90 dni	4,30 %	fixno
od 100.001 do 1.000.000 SIT	od 31 do 90 dni	4,70 %	fixno
nad 1.000.001 SIT	od 31 do 90 dni	5,10 %	fixno
od 10.000 do 100.000 SIT	181 dni	5,20 %	spremenljivo
od 100.001 do 1.000.000 SIT	181 dni	5,70 %	spremenljivo
nad 1.000.001 SIT	181 dni	6,00 %	spremenljivo
od 10.000 do 100.000 SIT	nad 12 mesecev	7,00 %	spremenljivo
od 100.001 do 1.000.000 SIT	nad 12 mesecev	7,12 %	spremenljivo
nad 1.000.001 SIT	nad 12 mesecev	7,25 %	spremenljivo

Devizni depozit
nad 1.000 DEM nad 3 mesece **3,04 %** fiksna obrestna mera

GOLF JX D, letnik 1987, registriran do 9/97, prodam. ☎ (068)75-398. 2614

JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)78-170. 2616

FIAT 126 P, letnik 1986, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)75-250. 2618

JUGO 45 KORAL, letnik 1989, rdeč, lepo ohranjen, prodam. Anica Bartolj, Vel. Cerovec 10, Novo mesto. 2621

R 5 CAMPUS, staro 4 leta, 3V, rdečo, prodam. Vidic, Šegova 11, Novo mesto. 2622

FORD FIESTO 1.4 i CLX, 6/92, 42.000 km, GIO oprema, prodam. ☎ (068)22-000. 2627

Z 101, letnik 1986, neregistrirano, vozno, prodam po delih. ☎ (068)48-524. 2632

VW HROŠČ 1200 J, brezhiben, 35.000 km po generalni, prodam za 1000 DEM. ☎ (068)52-025. 2641

JUGO KORAL 55, letnik 1990, odlično ohranjen, registriran do 6/97, nove gume, prodam. ☎ (068)42-395. 2643

JUGO KORAL 45, letnik 1990, 48.000 km, zelo lepo ohranjen, nikoli poškodovan, prodam. ☎ (068)73-047. 2644

OPEL KADETT, starejši letnik, prevoženih 108.000 km, prvi lastnik, sprednji levi del karamboliran, motor cel in Z 750, letnik 1982, prodam. Stipanovič, Vel. Brusnice 147. 2647

R 9 1.6 GTD, letnik 1988, bel, 5V, 5 prestav, registriran do 2/98, prodam ali menjam. ☎ (0609)619-541. 2648

R 4 GTL, neregistriran, vozen, letnik 1983, in hlevski gnoj prodam. ☎ (068)83-680. 2649

126 P, letnik 1987, prevoženih 34.000 km, registriran do 7/97, rumen, prodam. ☎ (068)79-836. 2652

Z 128, letnik 1987, registrirano do 3/98, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)21-816, po 16. uri. 2655

126 P, letnik 1988, 44.000 km, prodam. ☎ (068)75-219. 2656

R 5 CAMPUS plus, letnik 9/92, rdeč, 5V, avtoradio, prvi lastnik, servisna knjižica, 88.000 km, prodam. Dodam še zimski gumi. ☎ (068)21-480. 2657

JUGO 45 AX, letnik 1987, registriran do 27.11.1997, prodam. ☎ (068)78-662. 2666

GASILSKI KOMBIMV 1900, letnik 1986, prevoženih 5200 km, ugodno prodam. Informacije pri predsedniku Prostovoljnega gasilskega društva Šmihel, Novo mesto. ☎ (068)341-871. 2670

MZ ETZ 125 ccm, letnik 1990, z manjšo okvaro, sivo-črne barve, prodam za 500 DEM. ☎ (068)50-252. 2675

MERCEDES BENZ 250 GD, džip, letnik 1982, prodam. ☎ (068)76-387. 2680

GOLF JX D, letnik 1988, registriran do 2/98, bel, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)73-105. 2682

GOLF D, letnik 1985, S pakt, prodam. ☎ (068)75-052. 2686

JUGO KORAL 55, letnik 1990, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)67-102. 2687

MOTOR APN 6 S prodam. ☎ (068)342-349. 2691

AUDI 80 TD, kovinsko temno moder, letnik 1991, zelo ugodno prodam. ☎ (068)73-349. 2693

FIAT TIPO 1.9 TD GT, letnik 1992, 83.000 km, registriran do 12/97, kovinsko rdeč, vsa oprema razen klime in ABS, prvi lastnik, prodam za 14.000 DEM. ☎ (068)341-735 ali (041)662-890. 2694

JUGO 45 A, letnik 2/87, registriran do 2/98, prva barva, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)26-059. 2698

Z 101, letnik 1988 in jugo 45, letnik 1987, oba v odličnem stanju, prodam. ☎ (068)44-687, zvečer. 2706

SAMARO, letnik 9/92, 44.000 km, nikoli poškodovano, ugodno prodam. ☎ (068)41-328. 2708

R 21, letnik 8/90, prodam. ☎ (068)21-749. 2710

Z SKALA 55, letnik 1989, registrirano do 8/97, prodam. ☎ (0608)84-149. 2713

CLIO 1.2 RN, letnik 1993, registriran do 8/97, prevoženih 43.000 km, bel, 5V, odlično ohranjen, prodam. Pirh, Podgora 43, Straža. 2714

Z 128, letnik 1988, prodam. ☎ (068)52-246. 2720

TOYOTO MR II prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)30-012. 2722

GOLF D, letnik 1989, 5V, 5 prestav, dodatna oprema, prodam. ☎ (068)85-838. 2724

126 P, letnik 1988, registriran za celo leto, lepo ohranjen, in hlevski gnoj prodam. ☎ (068)65-004. 2725

Z 750, v dobrem stanju, neregistrirano, prodam za 350 DEM ali menjam za motor. ☎ (068)85-982. 2726

OPEL KADETT, letnik 1991, prodam. ☎ (0608)21-103, dopoldan, (0608)78-066, popoldan. 2727

JUGO KORAL 55, letnik 1988, prevoženih 69.500 km, rdeč, prodam. ☎ (068)22-981, zvečer. 2728

JUGO 60, letnik 1990, registriran do 7/97, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)89-341. 2730

R 5 PRIMA, letnik 1995, registriran do 7/95, kovinsko rdeč, 23.000 km, sončna streha, prodam za 12.000 DEM. ☎ (068)84-295. 2731

OPEL REKORD 2.0 D, letnik 1983, registriran do 8.10.1997, solidno ohranjen, prodam za 3700 DEM. ☎ (068)26-602. 2732

KOMBI volkswagen, starejši letnik, zelo ugodno prodam. ☎ (068)25-819, popoldan, 323-915, dopoldan. 2735

POLO 55, letnik 6/95, rdeč, CZ, po mik stelo, prodam. ☎ (068)26-177. 2736

SAMARO 1500, letnik 1993, belo, 5V, klima, prodam. ☎ (068)79-529. 2737

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 11/97, prodam. Jožefa Župan, Šmaljške vas 5. 2738

R CLIO 1.2 RT, letnik 6/94, prevoženih 17.000 km, prodam. ☎ (068)22-748. 2739

LADO SAMARO, letnik 9/88, prodam. ☎ (068)47-864, po 15. uri. 2740

APN 6, kot nov, vse originalno, prodam za 50.000 SIT. ☎ (068)65-654, po 15. uri, Matej. 2742

R TRAFIC 8 in 1, starejši tip, 130.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)89-501. 2745

CLIO 1.4 RT, letnik 1/96, 9000 km, kovinsko zelen, prodam. ☎ (068)65-095. 2749

PEUGEOT 405 GLL, letnik 1990, registriran za celo leto, dodatna oprema in cross motor Tori, novejši, prodam. ☎ (068)81-797, 81-257 ali (0609)628-611. 2750

JUGO KORAL 45, letnik 1988, rdeč, prodam. ☎ (068)67-523. 2760

DAEWOO NEXIA, letnik 4/96, veliko dodatne opreme, kovinsko rdeč, 13.000 km, prodam ali menjam, tudi na kredit. ☎ (068)79-513. 2766

R 19 GTS 1.4, prva registracija 1990, kovinske barve, vlečna kljuka, prodam. ☎ (068)27-031. 2767

ŠKODO FAVORIT 135 LS, letnik 12/91, registrirano do 1/98, prodam. ☎ (061)777-987, zvečer. 2769

LADO SAMARO 1500, letnik 1993, registrirano do 2/98, ugodno prodam. ☎ (068)87-312, po 16. uri. 2770

KADETT 1.2, letnik 1981, in 126 P, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-405. 2771

R 19 RT 1.4, 4 vrata, letnik 1993, prodam. ☎ (068)89-364. 2773

JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)40-039. 2774

JUGO 55, letnik 1988, prodam. ☎ (068)76-163, popoldan. 2777

JUGO FLORIDA, letnik 1989, in R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ (068)81-294. 2779

Z 101, l. 1987, reg. 2.6.97, cena 1.300 DEM, prodam. ☎ (068)76-578. 2783

JUGO 45, l. 89, reg. 7/97, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)75-334. 2784

JUGO 45, letnik 1987, registriran do 2/97, ohranjen, prodam. ☎ (068)42-762. 2780

R 4 GTL, letnik 1992, registriran do 11/97, rdeč, ohranjen, prodam za 4500 DEM. ☎ (068)47-397. 2783

126 P, letnik 6/90, prodam za 1300 DEM, 57.000 km. ☎ (068)323-905. 2788

126 P, letnik 1988, neregistriran, prodam za 600 DEM. ☎ (068)55-155, Ivan-ka, od 14. do 15. ure. 2790

Z 128, letnik 1990, registrirano do 7/97, 55.000 km, 4 nove gume, prodam. ☎ (0608)51-623. 2793

R 4, letnik 1986, moder, lepo ohranjen, zelo ugodno prodam. ☎ (0608)75-134, popoldan. 2796

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 190 tolarjev; naročnina za 1. polletje 4.940 tolarjev, za upokojenke 4.446 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2

MANA

turistična agencija

KANDIJSKA 30. 8000 NOVO MESTO,
TEL.: 321-115, FAX: 342-136

POČITNICE ZA 1. MAJ

MALLORCA od 470 DEM dalje-letalo
SANTORIN od 540 DEM dalje-letalo
MALTA od 545 DEM dalje-letalo
DUBROVNIK od 309 DEM dalje-letalo
RIM od 239 DEM dalje-avtobus
... in še in še ...

Vabimo vas tudi na počitnice v Slovenijo, Istro, Dalmacijo in seveda na naše že tradicionalno srečanje v ROVINJ.

Pokličite nas, poslali vam bomo programe!

KATALOG POLETJE 97 KMALU NA VOLJO!

OPEL KADETT 1.3 S, limuzina, letnik 1987, veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (0608)74-088. 2797
CLIO 1.2 RN, rdeč, letnik 1993, malo prevoženih kilometrov, ugodno prodam. ☎ (0608)51-738, od petka do nedelje zvečer.
JUGO 45, 4/91, bele barve, ohranjen, prodam. ☎ (0608)51-302. 2806

pohištvo

OTROŠKO mladinsko sobo, 2 omari, 2 postelji in mizo prodam. Starič, Mestne njive 6, Novo mesto. 2668
SEDEŽNO GARNITURO, temno umetno usnje, raztegljivo dvosed, kot in enosed, prodam za 10.000 SIT. ☎ (0608)341-021. 2712

posest

NA VOLOVNIKU pri Goleku prodam parcelo, sadovnjak, v izmeri 33 a. ☎ (0608)87-447. 2506
KMEČKI POD, kašča, 8 x 4 m, primerno za brunarico, prodam. ☎ (0608)75-287. 2516
VIKEND-ZIDANICO, 12 a vinogradev, v Pišecah prodam. ☎ (062)647-114. 2555
V KANIŽARICI prodam lepo parcelo. ☎ (0608)52-288. 2562
GRADBENO PARCELO v Novem mestu ali bližnji okolici kupim. ☎ (0608)341-916. 2567
HIŠO, bivše župnišče, v Žužemberku, tik ob Krki, velikosti 2 x 80 m², dvorišče, garaža, CK, elektrika, voda, telefon, izredno primerno za lokal ali kmečki turizem, prodam. ☎ (0608)57-800. 2568
GOZD, 16.62 a, in njivo, 33.24 a, v Gradcu, Vranoviče, prodam. ☎ (064)330-079. 2569
NJIVO na Vinici pri Šmarjeti prodam. ☎ (064)325-190. 2571
PARCELO z vinogradom, cca 800 m², blizu Trebnjega prodam. ☎ (0608)44-380. 2598
VINOGRAD z zidanico, v Škurševcu, in 200 l cvička prodam. ☎ (0608)80-523, Stuček, Škofec. 2602
KOŠENICO, 90 a, na Lazah pod Travnim Dolom prodam. ☎ (0608)21-607 ali 25-317. 2619
ZAZIDLJIVO PARCELO v Lisicu, asfalt in elektrika na parceli, prodam. ☎ (0608)30-067. 2634
MEŠAN GOZD, cca 1.8 ha, v okolici Novega mesta (Brodski gozd) prodam. ☎ (0608)341-747, po 20. uri. 2635
HRAM, 3 x 5 m, prodam. Franc Vovk, Šmarjeta 57. 2646
HIŠO v Smolenji vasi pri Novem mestu prodam. ☎ (0608)23-512. 2651
V TANČI GORI na sončni legi prodam ali brezplačno oddam v najem vinograd z zidanico in ugodno prodam domače rdeče vino. ☎ (0608)51-001. 2671
HIŠO (kot vikend), z 600 m² zemlje, nad Boštanjem, zelo ugodno prodam. ☎ (0608)22-326. 2672
NJIVO in travnik v Dečini pri Starem trgu, primerno za vikend, prodam. ☎ (0608)30-229. 2673
HIŠO z vrtom v Gor. Vrhpolju prodam. ☎ (0608)81-124. 2703
KMETIJO v bližini Novega mesta, do 20 km, vzamem v najem. ☎ (0608)28-250. 2716
NA ČRETEŽU pri Krškem prodam parcelo, lepa razgledna točka, s stavbnim zemljiščem, 1.5 ha. ☎ (0608)67-394. 2761
STAREJŠI VINOGRAD in zidanico na Debencu pri Mirni prodam. ☎ (0608)47-389. 2787
STARO HIŠO z vrtom, v Krškem, prodam. Možnost lokalov in poslovnih prostorov. ☎ (061)221-320. 2808
PARCELO z objektom v izmeri 83 a, v Biški vasi pri Mirni Peči, prodam. ☎ (0608)22-221. 2809

prodam

ODESEVALNE NAPRAVE različnih velikosti in moči ugodno prodam. ☎ (061)787-608. 802
TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto, prodam. ☎ 23-984, 21-261.
ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, ugodno prodam. Možnost dostave in montaže. ☎ (061)751-432. 2366
BELO in rdeče vino odlične kakovosti prodam po 250 SIT/l. ☎ (0608)75-416. 2505

HLADILNO VITRINO, 2 m, ugodno prodam. ☎ (0608)87-486. 2509
LESEN KORUZNJAK z letvami, stroj za ruženje, mletje koruze, in lansko domačo čisto slivovko prodam. ☎ (0608)78-368. 2511
SEMENSKI KROMPIR, Z 101, obrabčnik za kosilnico in kravo po izbiri prodam. ☎ (0608)69-140. 2512
CVIČEK, pridelan v trebanjskih gorcah, prodam. ☎ (0608)45-388, po 20. uri. 2513
NOV železni gumi voz, 16 col, prodam ali menjaj za brejo kravo. ☎ (0608)30-235. 2517
3 KOMATE prodam. ☎ (0608)76-178. 2518
NOVO, nerabljeno peč za centralno kurjavo Emo 24 prodam. ☎ (0608)324-232. 2528
DRVA, ostala od sečnje listavcev, ugodno prodam. ☎ (0608)65-376, zvečer. 2530
SENO prodam. ☎ (0608)43-005. 2535
KORUZO v zrnju prodam. ☎ (0608)325-105, zvečer. 2544
KOZOLEC, 10 x 5 m, prodam. ☎ (0608)81-295. 2545
CVIČEK, večjo količino, ugodno prodam. ☎ (0608)76-068. 2549
KVALITETNI CVIČEK ter belo vino ugodno prodam. ☎ (0608)75-502. 2558
CVIČEK in belo vino prodam. ☎ (0608)76-571. 2559
INFRA PEČ in likalni stroj prodam. ☎ (0608)321-229, Rožič, Pod Trško goro 45, Novo mesto. 2563
BELO in rdeče vino z Malkovca ugodno prodam. ☎ (0608)80-214. 2565
MALO RABLJENI dve balkonski okni (macesen), 180 x 140, dvojna vhodna vrata, 130 x 210, in balkonsko utico, 4 x 2 m prodam. ☎ (0608)341-585. 2576
KVALITETNO belo in rdeče vino prodam. ☎ (0608)73-613. 2578
KISIKOVO JEKLENKO in nov manometer za kisik prodam za 300 DEM. ☎ (0608)82-483. 2579
KLAVIRSKO HARMONIKO Melodija Mengeš, staro 1 leto, prodam za 900 DEM. ☎ (061)875-123. 2583
OTROŠKO POSTELJICO, previjalno mizo, globok otroški voziček in hoičko prodam. ☎ (0608)27-333. 2585
LESNOOBDELOVALNI REZKALNIK, nov, v garanciji, s tehnično dokumentacijo, 4-stranski, za izdelavo opažev, ladijskega poda, stenskih oblog in podobno, prodam. ☎ in fax: (064)714-780 ali (064)715-275. 2586
SENO in slamo ter rabljeno strešno opeko prodam. ☎ (0608)42-312. 2589
BELO in rdeče vino ugodno prodam. ☎ (0608)42-658. 2597
KLAVIRSKO HARMONIKO Armaldo Delcia, 7 registrov, odlično ohranjeno, prodam. ☎ (0608)65-727. 2599
DIATONIČNO HARMONIKO ADG s šestim basom, primerno za učenje otrok, prodam. ☎ (0608)70-347. 2604
KOTEL za žganje, cirkular za ferguson s kotno jermenico prodam. ☎ (0608)53-313. 2605
NUJNO PRODAM 500 l kakovostnega vina laški rizling po 260 SIT/l. ☎ (0608)325-283, zvečer. 2607
GARAŽNA VRATA ugodno prodam. ☎ (0608)51-577. 2609
GRADBENO DVIGALO, primerno za zidarje ali tesarje, prodam. ☎ (0608)40-338. 2610
KVALITETNO SEENO prodam. ☎ (0608)44-693, zvečer. 2620
KROMPIR, lanski uvoz, debeli in drobni, sorte: fiana, kenebek, sante, primura in jerla prodam. ☎ (061)771-413, Lampret, Gatina 23, Grosuplje. 2628
NOV super čistilec in eno leto star se-salec Crona Luxe ugodno prodam. ☎ (0608)321-307, popoldan. 2630
3 T sena in šrotar prodam. ☎ (061)872-125. 2631
DOMAČE ŽGANJE, neškropljena jabolka in jabolčni sok prodam. ☎ (0608)22-025. 2638
KORUZO v storžih, Z 101, letnik 1988, in plug za Labin Progres, 14 KM, prodam. ☎ (0608)60-716, zvečer. 2639
SENO za krmiljenje in 2 nakladaliki prodam. ☎ (0608)52-862. 2640
KOMBINIRKO, skobeljni stroj, 30 cm, 4 operacije, znamke Ledinek, rezkar, cirkular Triles, lahka izvedba, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)79-618. 2650
CVIČEK in 25-kilogramski pujske za odojke prodam. ☎ (0608)87-611. 2650
CENTRALNO ETAŽNO PEČ, malo rabljeno, prodam. ☎ (0608)65-648, po 15. uri. 2653
VEČJO KOLIČINO vina (šmarnico, cviček) ter domače žganje ugodno prodam. ☎ (0608)25-254 ali 84-272, po 20. uri. 2654

SINTHEZYER YAMAHA 185 PSR, nov, prodam. ☎ (0608)89-420, po 16. uri.
DVA PISALNA in 2 šivalna stroja, starinska, prodam. ☎ (0608)24-867, po 19. uri. 2660
ULEŽAN hlevski gnoj prodam. ☎ (0608)73-368. 2662
KROMPIR za sajenje sante, romana, agria, marisbad in kondor prodam. ☎ (061)777-906, Jože Golf, Čagošče 5, Sentvid pri Stični. 2663
OPAŽ, 690 SIT z dostavo, smrekov, suh, 7 cm, prve klase, prodam. ☎ (063)451-082. 2664
BELO VINO in jagenjčke prodam. ☎ (0608)50-412. 2667
100 L cvička in ekscentrično stiskalnice, 5 t, prodam. ☎ (0608)44-113. 2674
200 L rdečega in 100 l belega vina prodam. ☎ (0608)42-654. 2679
2 DIATONIČNI HARMONIKI in motoriko Stihl prodam. ☎ (0608)45-478. 2679
KROMPIR, jedilni in semenski, ter rdeče vino prodam. ☎ (0608)48-505. 2679
RDEČE in belo vino po 200 SIT in večjo količino hlevskega gnoja prodam. ☎ (0608)75-173. 2692
ŠPORTNO KOLO Rogh Maraton in več elektromotorjev, trifaznih, manjše moči, prodam. ☎ (0608)22-133. 2696
KROMPIR sorte dezire, romana, sante in primura, prodam. ☎ (0609) 615-393. 2696

GOSTINSKO OPREMO, raznovrstno, zelo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ 068/21-764, po 16. uri.

OTROŠKO KOLO, tricikel, in športni voziček ugodno prodam. ☎ (0608)22-036, zvečer. 2697
KORUZO v zrnju ali v storžih in domače žganje prodam. ☎ (0608)27-058. 2701
BELO VINO, laški rizling, krajjeva, prodam. ☎ (0608)75-149, zjutraj in zvečer. 2702
OKROGLE silažne bale in traktor IMT 533 prodam. ☎ (0608)325-012, popoldan. 2711
KOSTANJEVO KOLJE, dolžine 2 in 3 m, prodam. ☎ (0608)49-182. 2721
SENO prodam. ☎ (0608)87-738. 2734
HRASTOVE PLOHE, 5 in 8 cm, stare 6.5 let, prodam. ☎ (0608)325-699. 2743
KOSTANJEVO KOLJE, dolžine 3 m, prodam, kupim pa tele, staro 7 dni. ☎ (0608)80-367. 2744
SEMENSKI KROMPIR, prva množitev, prodam. ☎ (0608)65-680. 2751
SEMENSKI KROMPIR frizija in črno-belega bikca, starega 9 tednov, prodam. ☎ (0608)48-494. 2753
STAR hrastov pod poceni prodam. ☎ (0608)325-982. 2759
SEMENSKI jedilni krompir dezire ter žganje prodam. Rudolf Kotar, Vel. Loka 19. 2763
TRINITNI industrijski Singer owerlock poceni prodam. ☎ (0608)44-553, po 17. uri. 2782
ORIGINALNE nove rotirng isographe v kompletu prodam. Cena 11.000 SIT. ☎ (0608)67-141. 2798
SEMENSKI KROMPIR karlingford prodam. Matija Biatnik, Dobindol 8, Uršna sela. 2803
KARDAN GRIČ 01 (škopilnice) za 5000 SIT in 50 m armirane cevi, fi 8 mm, s pršilko prodam. ☎ (0608)64-333. 2805
STARINSKI KLAVIR Betsi prodam. ☎ (061)221-320. 2807

razno

MONTAŽA klasičnih in satelitskih anten, domontaža POP TV, odkup pokvarjenih TV aparatov. ☎ (0608)87-145 ali (0609)618-526. 1615
IMAMO najboljšo ponudbo za delne in cele certifikate. Pohiitte, ponudba omejena! ☎ (061)444-049 ali 775-083. 1615
CERTIFIKAT lahko še vedno vložit! Pridemo na dom! ☎ (062)836-904, od 8. do 20. ure ali (062)631-164, po 16. uri. 2276
BREZPLAČNI ŠTUDIJ Biblije z dopisno svetopisemsko šolo! Pišite na naslov: Dopisna svetopisemska šola, p.p. 22, 1105 Ljubljana 5. 2564
ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (0608)24-973. 2572
V NAJEM ODDAM prostor (80 m²). ☎ (0608)81-277. 2574
ELEKTRONSKO NAPRAVO proti škodljivcem-glodalcem (voluharji, miši), ugodno prodam. ☎ (0608)65-638. 2577
PARTNERICA išče partnerja za odprtje pekarnice v centru Celja. Delež 50:50. ☎ (063)483-190. 2591
KOŠNJE na Imenjah prodam, lahko za več let. Jože Luzar. ☎ 341-244. 2594
V KOSTANJEVICI oddam prostor, 100 m², za mirno obrt in stanovanje. ☎ (0608)65-576. 2595
V BREŽICAH oddam v najem lokal s poslovnimi prostori. ☎ (0608)61-623, zvečer. 2636
PLESKARSKA in sobolikarska dela izvajamo. ☎ (0608)45-296. 2637
MATEMATIKO in kemijo za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (0608)83-544. 2669
NA AVTOBUSNI POSTAJI oddam lokal s hitro prehrano. Pogoji: odkup investicije. ☎ (0608)321-172. 2690
V CENTRU Novega mesta oddam lokal v izmeri 20 m². V lokalju telefon. ☎ (0608)75-393. 2717
STRUŽENE lesene stopniščne ograje izdelujemo in montiramo. ☎ (0608)58-555. 2718
V NAJEM vzamem gostinski lokal (bife, okrepčevalnica), v Krškem, Brežicah ali Sevnici. ☎ (0608)32-116. 2795

preklici

FRANC ZUPAN, Mala Strmica 19, preklicujem uporabo zemljišča, parcelna št. 1959, Jožetu Jamniku, Mala Strmica 12. 2573
MARIJI VERŠČAJ se opravičujem za žaljive in neprimerne besede. Marija Johanc. 2695

službo dobi

KUHARJA s prakso zaposlim. Zaželjeno znanje strežbe. ☎ (0608)23-874. 2554

ZASTOPNIKE za lastnim prevozom zaposlimo v Novem mestu in okolici ter Sevnici. Slovenska knjiga, d.o.o., PE PIRS, Litijska 38, 1000 Ljubljana. 2570
MEDNARODNO PODJETJE z dolgoletno tradicijo vabi kreativne in ambiciozne sodelavce. Pogoji je končana srednja šola in starost nad 25 let. ☎ (066)25-178. 2584
DINAMIČNO DELO na domu nudim vestnim delavcem. Pošljite svoj naslov in kuvertko z znamko na: Pavle Mlakar, Žirovski Vrh sv. Urbana 23, 4224 Gorenja vas. 2677

REVIJA SARA in Sara car iščeta večje število komercialistov iz vse Slovenije. Izobrazba ni pogoj! ☎ (064)225-283. 2683

ŠOFERJA za razvoj hrane po Novem mestu iščemo. Halo alo pizza. ☎ (0609) 631-304. 2719

VESTNO VARUHINJO za varstvo tri in pol leta stare deklice v okolici Ulice Slavka Gruma, iščemo. ☎ (0608)322-744. 2744

MEDICINSKEGA ali farmacevtskega tehnika (delo v trgovini) zaposlimo. Šifra: »POMLAD«. 2757

NATAKARICO ali dekle z veseljem do strežbe v gostinskem lokalju zaposlimo. ☎ (0608)325-669, od 8. do 12. ure. 324-302, od 13. do 18. ure. 2768

MLADO, prijetno deklo, ki bi bilo pripravljeno delati v gostinstvu, iščemo, lahko tudi za priučetve. Nudimo stanovanje. ☎ (061)16-13-256. 2775

ZAPOSLITEV in stanovanje pri invalidu dobi samohranilka, lahko tudi iz BIH. P.P. 317, 8000 Novo mesto. 2784

Zaposlim deklo za delo v strežbi. Bistro Kaval, Tel.: 068/85-623.

službo išče

PRODAJALKA išče zaposlitev, ob delu študija za ekonomskega tehnika. ☎ (0608)24-436. 2520

ZAPOSLITEV v trgovski stroki iščem oz. nudim pomoč v gospodinjstvu. ☎ (0608)81-379. 2533

REDNO ali honorarno zaposlitev iščem, delo vzamem tudi na dom. ☎ (0608)41-228. 2596

stanovanja

STANOVANJE, 50 m², na Seidlovi ulici v Novem mestu prodam. ☎ (0608) 324-178. 2580

živali

NAROČILA za piščance, enodnevnice, ter večje bele, rjave in grahaste, sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (0608) 42-524. 544

NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih, sprejemamo. Valilnica Senovo, Mio Gunjičac. ☎ (0608) 71-375. 789

SPREJAMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih ter večjih. Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. ☎ (0608)89-038. 1395

MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovc, Črno-melj. ☎ (0608)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova. ☎ (0608)67-578, Vera Což, Šlepšek 22, Mokronog. ☎ (0608)49-711. 1659

KRAVO za zakol in teličko, staro 2 meseca, prodam. ☎ (0608)89-552, zvečer. 2529

KRAVO SIMTALKO, staro 6 let, za zakol, prodam. ☎ (0608)80-133. 2529

KOZE ugodno prodam. ☎ (0601)84-379. 2531

2 PRAŠIČA in 300 l rdečega vina prodam. ☎ (0608)65-590. 2538

KOZLA srnaste pasme in okna termopan, 100 x 95 in 120 x 95, prodam. Somrak, Vrhovo 7, Mirna Peč. 2546

RJAVE GRAHASTE ter bele piščance, večje, bomo prodajali od 25. marca dalje. Jože Jeršin, Račje selo. ☎ 44-289. 2581

BREJO KRAVO, psico nemško ovčarko in otroški avtosedež prodam. ☎ (0608)79-270. 2588

NEMŠKI OVČARJI, cepljeni, tetovirani, odličnih staršev, oče Pino Nencov l/4A-VA, mati Munga 1A, naprodaj. Marko Lavrič, Jakčeva 10, Novo mesto. 2789

TELIČKO FRIZIJKO, staro 1 teden, in več prašičev po 100 kg prodam. ☎ (0608)78-273. 2617

BIKCA za zakol in enega za nadaljnjo rejo ter krave po izbiri prodam. ☎ (0608)45-296. 2623

OVNA prodam. ☎ (0608)20-464. 2625

KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, in večjo količino hlevskega gnoja prodam. ☎ (0608)23-303. 2626

KRAVO z 10 dni starim teličkom, in žrebico, staro 2 leti, prodam. ☎ (0608)76-696 ali 73-317. 2642

KMETIJSKA ZADRUGA Laško vam nudi ugoden nakup kokoši nesnic za zakol ali nadaljnjo rejo po 150 SIT/kom. Jože Vtumar, Polana 39, Loka pri Zidanem Mostu. ☎ (0608)81-880. 2661

NEMŠKI OVČAR, mladici, čistokrvni, brez rodnika, odličnih staršev, prodam. ☎ (0608)78-478. 2665

BIKCA, cca 140 kg, za rejo ali zakol, prodam ali menjaj. ☎ (0608)84-306. 2709

VRHUSNO LEGLO rottweilerjev, oče Kent, šampion Slovenije, mati Pia Mišurjeva, cepljenih, prodam. ☎ (0608) 59-360. 2709

KOZE z mladici, breje ali z mlekom, prodam. ☎ (0608)87-532. 2709

10 DNI staro tele prodam. ☎ (0608)25-083. 2746

TELE, črno-belo, moško, staro 14 dni, prodam. ☎ (0608)83-128. 2747

2 TELETI, črno-beli, stari 10 dni, prodam. ☎ (0608)49-510. 2748

PRAŠIČE, težke cca 100 kg, prodam. ☎ (0608)325-308. 2755

JARKICE, rjave in grahaste, stare 6 tednov, in beli večji piščanci bodo v prodaji od 25. marca dalje. Jože Jeršin, Račje selo. ☎ (0608)44-389. 2756

MLADO OVCO z dvema mladiciema, prva kotilve, solčavske pasme, prodam. ☎ (0608)27-672. 2772

BIKCA SIVČKA, starega 1 teden, prodam. ☎ (0608)78-052. 2776

KRAVO za 800 DEM in tele za zakol prodam. Čepin, Gorenja vas 2, Mokronog, popoldan. 2785

KOZO, srnasto, staro 3 leta, brejo 4 mesece, prodam. ☎ (0608)49-326. 2786

ČISTOKRVNE škotske ovčarje, lesije, stare 8 tednov, prodam. ☎ (0608)42-071. 2791

OVCE z jagenjčki in jagenjčke za zakol prodam, oddam pa dva kužka mešanca. ☎ (0608)57-734. 2791

ODOJKE za rejo ali za zakol prodam. ☎ (0608)52-756, zvečer. 2792

TELIČKA simentalca, starega 8 tednov, prodam. ☎ (0608)80-507. 2794

TELIČKO, staro 10 dni, šarole, prodam. Berk, Prelesje 13, ☎ 40-275. 2802

ženitve ponudbe

RAZVEZAN MOŠKI, 51 let, želi spoznati žensko z avtom. Šifra: »SONCE 97«. 2633

50-LETNI vdovec brez otrok, mirnega značaja, zaradi velike osamljenosti išče žensko brez obveznosti. Šifra: »UPA-NJE«. 2804

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

SPECIALISTIČNA DERMATOLOŠKA ORDINACIJA
☎ 061/445-080, od 17. do 20. ure

Dr. Predrag Aleksič, Ljubljana, Vodovodna 34. Zdravljenje kožnih obolenj, krčnih žil z injekcijami in operativno, kapilar, odstranjevanje bradavic in drugih kožnih izrastkov. Nudimo tudi kozmetično dermatokirurgijo.

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

RAČUNALNIŠKO IZOBRAZEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto

Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečajji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

SUZUKI ALTO ŽE ZA 12.990 DEM

Če iščete avto za vsakodnevne potrebe, je novi ALTO prava rešitev. Opremljen je z 1.0 l motorjem, ki premore 52 KM in pri 90 km/h porabi le 4,2 l goriva, servo zavorami, bočnimi ojačitvami, usnjenim volanom... Prodaja, servis in rezervni deli: AVTOSERVIS MURN, Ressova 4, Novo mesto, ☎ 068/24-791.

SIGMACOM-AVTOPRODAJA Ljubljanska c. 80, Novo mesto
☎ 068/325-

Ivan Černjak

Ivan Černjak, doma s Koroskega, je od dveh stricev, ki sta si med drugo vojno v Beli krajini celila rane, večkrat slišal o prijaznih in gostoljubnih Belokranjcih in Belokranjicah. Vedno ga je zanimalo, če njune hvale držijo. A je prvič prišel v Belo krajino pred dobrimi dvajsetimi leti povsem po naključju, kot lovec. Dežela se mu je celo tako prikupila, da je kupil zemljo z razpadajočim kmečkim dvorom na Sinjem Vrhu in začel graditi hišo.

Kot prišlek je Černjak videl marsikaj, česar domačini niti opazili niso. Tako na primer divja odlagališča smeti, neurejena pokopališča in vaške poti, onesnažena zajetja pitne vode in še kaj. Vedel je, da krajani le s kričanjem in postavljanjem pogojev ne bodo veliko dosegli, ampak morajo najprej sestaviti program. Ko so pred štiri leta ustanovili turistično društvo, katerega predsednik je postal on, so dokazali, da niso nepismeni in da prav na jugu Slovenije nočejo biti več zapostavljeni. Takrat je nastal njihov prvi program. Razmišljati so začeli še o ustanovitvi krajevne skupnosti, ki je nekdam tam že bila. "Takratna KS Vinica je bila prevelika, zato je razumljivo, da so nerazvite vasi, ki so bile daleč, ostale ob strani. Novembra 1995 so se krajani na referendumu odločili za samostojno krajevno skupnost desetih najjužnejših slovenskih vasi," pove Ivan, ki je postal predsednik krajevne skupnosti. Ob dveh tako pomembnih funkcijah pa je moral znati tako pisati programe, iskati sponzorje kot viheti

kramp.

V turističnem društvu in v krajevni skupnosti so, tudi po Černjakovi zaslugi, zelo ekološko naravnani. Prav tako tudi v gasilskem društvu in lovski družini, saj so povsod v glavnem isti ljudje. In če ti razmišljajo ekološko, bodo tako mislili povsod. Gotovo je danes njihova krajevna skupnost ena redkih, kjer ni niti enega črnege smetišča več, a tudi sicer je okolica lepo urejena, ne nazadnje po zaslugi akcije "Očistimo in uredimo naše lepe vasi", ki si jo je sam zamislil. Dobro je postalo okrog 300 prebivalcev krajevne skupnosti znanih tudi po akciji "Ptički ne bodo lačni". Letos so že drugo zimo pripravili na stošine ptičjih pogač, jih prodajali ali razdajali kot darila ter tako pripomogli k promociji svojega kraja.

A čeprav je bil pobudnik in organizator številnih akcij, nered govori v prvi osebi ednine. "Mi smo opravili to, mi smo uredili ono," ima navado reči. Ne le zato, ker se lepše sliši, ampak tudi zategadelj, ker na Sinjem Vrhu in okoliških vaseh živijo čudoviti, prizadevni, delavni ljudje. To ga navdaja z zadovoljstvom, mu daje pobudo za delo in poraja nove ideje. "Bi se mar boril za vodovod, za muzejsko zbirko, za projekt Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi ter še za kaj? Sreča je, da naši predlogi na občini Črnomelj in predvsem pri županu niso nalezli na gluha ušesa. Če ne bi bilo tako, se ne bi imeli skoraj s čim pohvaliti, čeprav bi se še tako trudili," pravi Černjak, ki zadnje čase uvaja predvsem mlade, da bodo poprijeli, ko bo sam začel popuščati. Pri tem ni nepomembno, da vedo, kako si utirati pot do ljudi, ki jim lahko pomagajo. Ob vsem tem pa še piše pesmi in prozo in ima pripravljenega že dovolj gradiva, da bi lahko izdal vsaj eno knjigo.

Vse to pa Ivana Černjaka, kljub temu da je upokojenec, tako zaposluje, da je, kot pravi, postal sinjevrška "dislocirana enota" svoje družine, ki je v Ljubljani. A odnehal tako kmalu gotovo še ne bo. Tudi zaradi črnomaljske ekološke pohvale Breze, ki jo je prejel nedavno, ne.

MIRIAM BEZEK-JAKŠE

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Kot smo zapisali prejšnji teden, gremo v soboto, 22. marca, na izlet, in sicer na avstrijsko Korosko.

Odhod bo ob 6.30 z novomeške avtobusne postaje. Mimo Ljubljane se bomo peljali do Kranja, Tržiča in naprej do Ljubelja. Po prestopu meje (zadostuje nova osebna izkaznica ali slovenski potni list) bomo nadaljevali vožnjo do Gosposvetkega polja in se ustavili pri knežjem kamnu. Ogleдали si bomo tudi bližnje cerkev, posvečeno Mariji, materi božji. Pot bomo nadaljevali do Celovca, si ogledali mestne zanimivosti in po želji opravili nakupe. Pot nas bo vodila naprej do Minimundusa, kjer so razstavljene miniaturne makete največjih znamenitosti sveta. Domov se bomo vračali po južni obali Vrbskega jezera, mimo Beljaka ter skozi karavanski predor. Predviden je postanek za večerjo, prihod v Novo mesto pa bo v večernih urah.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 4.500 tolarjev, za ostale pa 5.500 tolarjev. Cena vključuje avtobusni prevoz, pristojbine za ceste in predor, ogled po programu, večerjo, vodenje in organizacijo izleta ter nezgodno zavarovanje potnikov, doplačati je treba le za ogled Minimundusa.

Prijave zbiramo do ponedeljka, 17. marca, na telefon 068/323-610 in 0609/623-116 ali 068/321-115 in 342-136.

Vsi, ki se boste prijaviili za izlet do 11. marca, boste po pošti prejeli brezplačno vstopnico v vrednosti 1.100 tolarjev za koncert Adija Smolarja, Pompadon paligodbe in odlomkov iz filma "Spomini mame Manke", ki bo v četrtek, 13. marca, ob 20. uri v športni dvorani Marof.

Pohitite s prijavi!

Na izlet vas vabita

• Bolje je vzeti neurejeno žensko kot ostati samski. (Sudanski pregovor)

Po dolgih letih zmaga Sevnčanom

Na 36. tekmovanju salamarjev v Vrtoškovi gostilni v Sevnici rekordno število: 89 salam in 14 klobas - Najboljšo salamo ima tokrat domači gostinec Jože Teraž

SEVNICA - Po dolgih sušnih letih, ko so na najstarejšem tekmovanju salamarjev na Slovenskem pri Vrtoški v Sevnici krojili vrh in zmagovali salamarji iz brežiške občine, se je prejšnji ponedeljek, na dan 40 mučenikov, kot to pač veleva tradicija, zbrana družba prešerno veselila kar dvojnega zmagoslavja domačinov. 51-letnemu Jožetu Teražu, sevnškemu gostincu, ki se je uveljavil s podjetjem Pepiham, so zmago na 36. pokušnji domačih salam in

PRESEDNIK KOMISIJE IN ZMAGOVELC - Letos so prvokrat povečali ocenjevalno komisijo za enega člana, in sicer je v njej pristal novomeški mesar Jože Rangus. Prvič so najvišjo in najnižjo oceno (do 5) za obliko in okus brisali. V komisiji, ki jo vodi Franc Škrabec (na posnetku ob letošnjem zmagovalcu Jožetu Teražu), so bili še dvakratni zmagovalec sevnške salamiade Jože Šrnad iz Globokega, sevnška podjetnika Jani Šerjak in Andrej Kozmus ter direktor Gostinskega podjetja Sevnica Kristijan Janc.

Letos julija vseslovenska semiška ohcet

V Dolenjskem listu razpis za prijavo parov

SEMIČ - Folklorna skupina iz Semiča že desetletja ohranja izročilo o tem, kako so se nekdanj poročali v njihovem kraju. Lani je jima prireditev prerasla iz zgolj prikazovanja ohceti v pravo poroko, saj je eden od parov, ki je prišel na sklenitev zakonske zveze iz daljnje Amerike, v resnici dahnil "da". Letos pa nameravajo Sevnčani prireditev še razširiti. Zato turistično društvo Semič in Dolenjska turistična zveza v sodelovanju z dolenjskimi in belokranjskimi turističnimi društvi pripravljata 19. julija turistično prireditev "Semiško ohcet 97", na kateri se bo lahko poročilo do deset parov.

V Dolenjskem listu je ves marec objavljen razpis za prijavo poročnih parov, ki se morajo prijaviti na Dolenjski turistični zvezi ali v turističnem društvu Semič do 30. aprila. Pari so lahko iz vse Slovenije, pogoj je le, da želijo stopiti v zakonskih stan po starih semiških običajih. Pri tem bodo oblečeni v narodne noše iz krajev, od koder bodo prišli.

Medtem ko naj bi bil del obreda pripravljen v domačih krajih, pa bi bil v Semiču ves ostali obred. Torej prošnjačenje, prevoz bale, odhod po neveste, šranjanje, poročni obred, sprejem nevest, imenovanje svetenje, ter poročna gostija. Vse, razen poroke, ki bo v novi poročni sobi v muzejski stavbi in v župnijski cerkvi sv. Štefana, se bo odvijalo na semiškem trgu. Pomembno vlogo pri obredu bo še vedno odigrala folklorna skupina "Semiška ohcet", medtem ko bodo glavni "igralci" ženini in neveste, ki bodo za darilo dobili zibelko in plačani medeni vikend ali teden.

M. B.-J.

POTRES V POSAVJU

KRŠKO - V soboto, 8. marca, ob 19. uri so seizmološki aparati observatorija na Golovcu zaznali šibek potresni sunek 60 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane. Potres ni povzročil gmotne škode, imel pa je moč med 4. in 5. stopnjo po Mercallijevi lestvici, čutili pa so ga prebivalci Posavja. Potres so zaznali tudi v jedrski elektrarni Krško, vendar na obratovanje ni vplival.

• Ko se zmrača, so vse ženske lepe. (Sicilijanski pregovor)

klobas v Vrtoškovi gostilni še toliko bolj privoščili tisti, ki so nekoč radi zahajali v ta hram dobre domače jedi in pijače.

Gostilna pri Vrtoški se je namreč prav pod vodstvom Jožeta Teraža in njegovega sina Petra, šefa kuhinje, vrnila na pota stare slave oziroma tradicije "furmanske" gostilne, hkrati pa skuša goste vedno znova presenečati z novitetami v ponudbi kulinarike, v povezavi s kulturnimi dogodki. Tik za Teraževo se je uvrstila salama še drugega Sevnčana Mirana Kozmusa, tretje mesto pa je osvojil Novomeščan Jože Cesar.

Letošnje rekordno število 89 salam in 145 klobas je prineslo 60 salamarjev (približno tretjina iz brežiške občine), eden je prišel celo iz sosednje Hrvaške, in tako je sevnška salamiada spet (ob občasnih pojavljanjih Nemcev na

salamiadah) zadržala tudi mednarodni sloves. Lepe nagrade sta sprevela najboljšim Kmečka za druga Krško in sevnška cvetličarna Valentina.

P. PERC

PRVA BELOKRANJSKA SALAMIADA

SEMIČ - V soboto, 22. marca, bo v penzionu Smuk v Šemiču 1. belokranjska salamiada, na kateri bodo ocenili belokranjske salame. Salame, ki jih lahko prinese vsak, ki želi zvedeti oceno svojega izdelka, bodo v Smuku sprejemali v petek, 21. marca, ves dan ter naslednji dan do 16. ure. Slovesna podelitev nagrad bo v soboto ob 20. uri.

O kočevskem Romeu še film

O Antonu Slapšaku, ki je dve zimi preživel v gozdu, bo začel snemati film študent Boštjan Mašera iz Ljubljane

KOČEVSKO - Leto in pol mineva, odkar smo prvič poročali o takrat 74-letnem Antonu Slapšaku in 53-letni Mileni Tušek, ki sta odšla iz kočevskega Doma starejših občanov in se naselila v gozdu pri Cviljerjih. Pod polivinilno streho sta prežvela srečno prvo zimo.

Predstavniki socialnih in drugih služb ter organov so skušali ubežnika prepričati, naj se vrne v dom starejših ali pa v kakšno zidano stavbo, pa se nista dala pregovoriti. Kljub mrazu in globokemu snegu sta vztrajala pod polivinilno streho in dejala, da ne gresta od tam prej, dokler ne dobita "kamferce" (kamp prikolice). Varčevala sta pri skromnih pokojninah in lani spomladi jima je uspelo s pomočjo posojila pri banki kupiti prikolico. Žal v njej nista dolgo uživala, saj je Milena zbolela in se še danes ni vrnila iz bolnišnice.

O Antonu in Mileni, ki so ju v časopisih imenovali Romeo in Julija, so pisali razni časopisi in jima obljubljali marsikaj, obljub pa niso izpolnili. Zdaj je na vrsti nova obljuba, ki pa bo, kot verjame Anton, uresničena. Boštjan Mašera, študent drugega letnika filmske in TV režije na Akademiji za gledališče, radio, film in TV,

bo posnel v sodelovanju s TV Slovenija dokumentarni film o Antonu in njegovem življenju z naravo. Boštjan Mašera pravi, da mu bodo pri filmu na razne načine, a le z manjšimi prispevki, pomagali pokrovitelji Labod Novo mesto, Liko Vrhnika, Rašica, Mladinska knjiga, Gorenje, Maksimarket, SDS, LDS, Titan Kamnik in podjetje Center Ljubljana, ki bo pomagalo prepeljati Antonovo počitniško prikolico nekam blizu morja, kjer si Boštjan prizadeva dobiti pri kakem kmetu prostor. V zameno bi Anton kmetu pomagal pri kmečkih opravilih.

J. PRIMC

UMRLA NAJSTAREJŠA OBCANKA

LOŠKI POTOK - 3. marca so se na potoškem pokopališču poslovili od najstarejše občanke Marije Vesel. Zadnje leto ali morda nekaj več je prebila v domu za starejše občane v Kočevju. Rojena je bila 9. februarja 1902. leta, torej je pred dobrimi tremi tedni praznovala častitljivih 95 let.

A. K.

75-LETNI ANTON IN ŠTUDENT BOŠTJAN

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ustrelil psa nekdanjemu oficirju - Ni vzrokov za disciplinski postopek - Referendum naj plača predlagatelj - Posekati kostanj, ker listje maže Marijin avto

Dober sosed je veliko bogastvo, vendar Rok Sokač, ki ima vikend v Kočevskih Poljanah, pravi, da nima te sreče. Je nekdanji oficir, sprašuje pa se, kako lahko oblasti dovolijo posest orožja ljudem, ki so z njim nevarni ne le za divjad v hosti, ampak tudi za udomačene živali, hišne ljubljence in celo ljudi. Sam ima takega sosedu, s katerim so se svoj čas lepo razumeli, Sokačevi pa so jim večkrat pomagali, predvsem njihovim otrokom. Pred kratkim je isti sosed, sicer član lovske družine, ustrelil Sokačevega psa Meda, in to v prisotnosti prijatelja in njunih žena.

Dogodke je pojasnil Franc

Markovič, ki je bil do nedelje predsednik lovske družine Dolenjske Toplice. Povedal je, da je lovska družina poostрила nadzor nad klatskimi psi, ker so v svojem lovišču v sorazmerno kratkem času našli štiri raztrgane srne. O tem so pisno obvestili tudi nekatere gospodarje in jih prosili, naj imajo pse privezane. Na to je omenjeni lovec, po Markovičevih besedah, večkrat opozoril Sokača, ki je prav tako dobil tudi pisмено obvestilo lovske družine, a se je njegov Medo še naprej klatil po lovišču. Po dogodku, ki ga bivši predsednik obžaluje, so v lovski družini sprožili postopek, lovec je priznal, da je psa ustrelil, vendar družinski tožilec ni našel vzroka za uvedbo disciplinskega postopka. Nasploh lovecem odsvetujejo, da bi streljali na klatske pse, za katere vedo, čigavi so.

Na oddelku za notranje zadeve novomeške upravne enote so povedali, da preden komu odobrijo dovoljenje za posest orožja, temeljito preverijo, kot bi včasih rekli, njegovo moralno-politično neoporečnost, da ne bi z orožja dobili v roke ljudje, ki bi z njim lahko ogrožali svoje okolje. Dovoljenje je moč tudi odvzeti, to pa lahko stori le na osnovi prijave in preiskave, ki jo opravi policija.

Navijačica rokometišev trebanjskega Akripola ogorčena sprašuje vodstvo kluba, zakaj dovolijo redarjem, da spuščajo nekatere gledalce na ogled tekme

brez vstopnice ali pa že polnoletne gledalce, ki vstopajo z otroškimi kartami. Obrača se tudi na gledalce, ki hodijo gledat in bodrit svoje ljubljence, niso pa pripravljeni plačati vstopnine in tako pomagati klubu, ki kot vsi športni kolektivi gotovo nima preveč denarja. Čeprav njen brat nastopa v moštvu Akripola, sama vedno kupi karto. V imenu uprave kluba je Tone Ojsteršek povedal, da se v vsem strinja z navijačico, da pa je skoraj nemogoče preprečiti, da redarji nekaterim ne bi pogledali skozi prste.

Alojz iz Šentrupta se je spotaknil ob Černačevo zahtevo po referendumu. Sam se sicer strinja z njim, a moti ga, da bodo morali referendum tako rekoč iz svojega žepa plačati vsi Slovenci, enako kot je bilo ob referendumu o volilni zakonodaji. Zanima ga, kako bi bilo, če bi moral predlagatelj referenduma tudi stroške referenduma plačati sam oziroma da bi to moral storiti vsaj v primeru, če referendum ne bi uspel.

Marija iz Metlike prosi tamkajšnje komunalo, naj obžaga veje na kostanjih pred hotelom na Dragah. S kostanjev namreč pada listje in dela nesnago na njenem avtomobilu.

I. V.

• Ko se zmrača, so vse ženske lepe. (Sicilijanski pregovor)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.